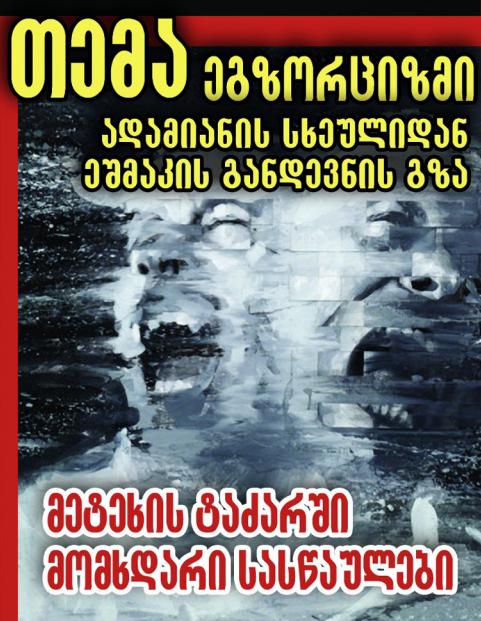

**საქართველოს საგანგარი
ტომი №37
ლევან სანიკიძე**

დაწილი II
შემადგრინი შემადგრინი
„გზის“ აა მოხარუნ ერთად!
წიგნი და „გზა“ ერთად
4 ლარი ღირს

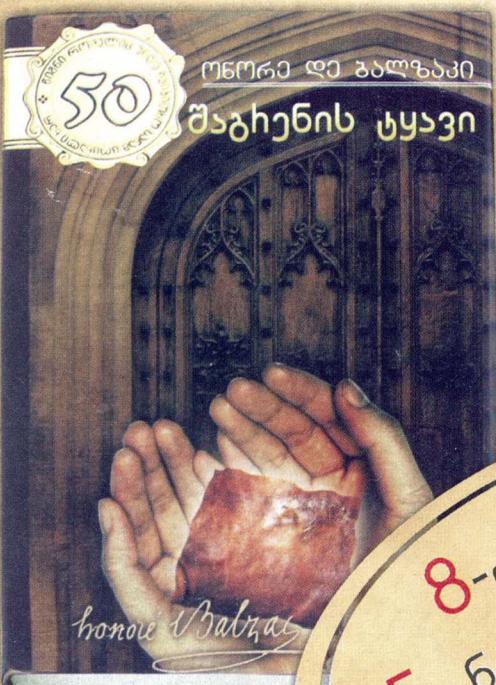
შემადგრინი ტომი
თამაზ ჰილაპე

რჩევები მოდის მიმდევარი კატარძლებისთვის

60360

რომალიც უნდა
წაიკითხო
სანამ ცოცხალი ხარ!

15 8-ლან -
ნოემბრიამდე!

ლიგნი I ონორე და ბალზაკი „შაგრინის ტყავი“

მაგარ გარეკანში,
შემოსაკრავი სუპერიორ
მხოლოდ „კვირის პალიტრის“
მკითხველისთვის წიგნის
სპეციალური ფასი - 7 ლარი

ახა ლონდონი

შოთა ჩესტაველი

ალექსანდრე ლომა

„კვირის პალიტრის“ საყურადღებოდ! წიგნის შეძენის მსურველები დაუკავშირდით
„კვირის პალიტრის“ უკან
ზურგ ნიშნონა!

ტერაფლუ®

ავადმყოფების დრო არ არის!

ტერაფლუს
სევადასევა
ფორმა გრიპისა
და გაციხის
უველა
სიმატოზის
სამკურნალოდ

ვრეპარატის გამოყენების ნინ გაეცანით ინსტრუქციას,
გვერდითი მოვლენების შესახებ დეტალური ინფორმაციის
მისაღებად მიმართეთ ექიმს

NOVARTIS
ნოვარტისი, შვეიცარია
გ. ტაბიძის ქ. №18;
ტელ.: 98 27 30;
98 27 50

გრიპისა და
გაციხის დროს

განაზღებელი რესტორანი თეთრი სახლი
გეპატიუბათ ღირსშესანიშნავი თარიღისა და
საღლესასრულო ღონისძიებების
აღსანიშნავად.

კასაცოლი ყოველი სასამართლო ჩერქეზი ღონისძიებები

- გამორჩეული ქართული - ევროპული სამზარეულო
- სასიამოვნო და კომფორტული გარეამო
- გადასის სარისების მომსახურება - დაბალი ფასები
- ცოდნალი მასივი

რესტორანის მემკინ
ცნობილობის გაიხსნას
ცნობაში ის თანამდებობის
ცვლილებების უკარი
ცენტრი

დიას ყოველდღი
11:00 – სთ-დან.

მის: გრავირის გარემონტის სამსახური, ტელ. 479567, 893907733, 899104344

mirco
www.mirco.ge ანუკ

BP A100 Plus

კარტიული წეველი ეკარატი
BLOOD PRESSURE MONITOR

BP W100

მაჯის კარტიული წეველი ეკარატი
WRIST BLOOD PRESSURE MONITOR

FR 100

შებლის თერმომეტრი
FOREHEAD THERMOMETER

MT 1751

სანოვარის თერმომეტრი
PACIFIER THERMOMETER

MT 1931

მომართვილი თერმომეტრი
GOLD TIP THERMOMETER

NEB 50

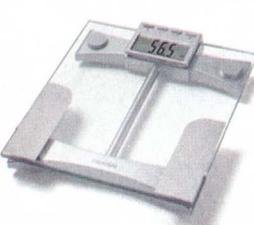
ნებულიზერი (ნებულაიზერი)
NEBULISER

FH 600

ფეხის სამართლი
FOOT WARMER

WS 100

ელექტრო სასორი
ELECTRONIC SCALE

როლები - წონაში დასაკლები

უციკალური საშუალება!

მისი დროული მიღება თავიდან

აგაცილებათ წონაში მატებასას

- ცალილი გარემონტი, ბანების პროცესი
- ხელი ცხვირის ნახშირის გადასვენას
- ხელი ცეცუბს სხივის ბოლოების ღანცენას
- აწვითობას მაღას ცეცხლის მოხატვის ფონები
- ნოჰამანი ღავის სიმსახვის პომერნი ცეცინის და ქოლესფინინი
- მიბანზემის გამოყენების ზომიერი სიმაღლის და შესახები
- არასამისამართის საჭმის მომრეცხველი სისტემას

როლები

მოგვაკითხოთ მისამართზე:
თბილისი, რუსთაველის გამზ. №28
ან მიმართოთ „ნოჰამანმის“ და
„კი კი სის“ საავტომატო ქარისკა
რომელიც თანამდებობის გარეშე ასევე
დაგვიკავშირდეთ ტელ. ნომრიაზე
99 00 14; 895308405;
893 668318; 897 117867;
e-mail - promoita@mail.ru
nikosaniltd@mail.ge

როგორ უმოაკვდა უდაბნოში ქართველს ჭადუინი

„დღემდე არ ვიცი, საქმე რა მუხლით იყო აღძრული, არ მეუბნებოდნენ. ბოლოს, დეპორტაციით გამომიშვეს. რაც ყველაზე მთავარია, ჩემი წებისყოფა გამომადგა, სულ ვლოცულობდი.“

7

სახე

შვილის ტოლი კარტინორის ხისძი

„ხანდახან სცენარში ისეთი სიტყვები წერია, წასაკითხად შესაძლოა, კარგია, მაგრამ საუბრისას ბუნებრივი არ იყოს, ამიტომ ვცდილობთ, ისეთი სიტყვებით გავათოთ დაალიგობი, რომლებსაც რეალურ ცხოვრებაში ვიყენებთ. ეს კი გმირიდან გამომდინარეობს.“

18

ცხოვრება

გაზარის ტაქარში მომზადარი სასწაულები

„დაწყევლილი ადამიანის ოჯახს, მის მოდგმას ეს წყევლა დაერევა, მას აზარალებს და მერე მაწყევარს შემოუტრიალდება, მისი ოჯახის წევრების საქმეც ძალიან ცუდად წავა.“

26

№45 (544)

11 - 17 მოედარი. 2010 წ.

ფაცი 1 ლარი

■ მინიატიურები

■ ქრისტენიზმი

■ კოლიზიკა

■ საზრდო

საზოგადოების ლიტერატურული გემოვნების ნაკრები — „მედიაპალიტრის“ ახალი პროექტი დაიწყო

■ ქრისტენიზმი

როგორ შემოაკვდა უდაბნოში ქართველს ბედუინი

■ კროპლება

რა ხდება ქართულ შეიარაღებულ ძალებში

■ ეკონომიკა

■ დღესასესაული

■ ტანევი

■ ნარაგებება

„ნიჭიერიდან“ — „ბრავომდე“

ანუ წარმატებული ნორჩი მომლერალი

■ დაღამიშვილები

„მტრად გადაკიდებული“ დები მაყაშვილები და ექსისიდესთან „გაყოფილი“ სცენა

■ ავალება

ახალი ქართული ფილმი და ეკრანიდან რეალობაში გადმოსული ამბავი

■ თეატრი

მეტენის ტაძარში მომხდარი სასწაულები

■ რაკისი

ექიმი, პოეტი, დედა ანუ გვანცა დარასელიას პოეტური დედის „დამალული“ ნიჭი

■ გასაფირი

რა ახარებს და რაზე ტირის ჯაპა ბოჯგუა

■ სალის სიმაგიზი

საქართველოზე შეყვარებული რუსი ქალბატონის ამბავი

5

6

7

10

11

13

15

16

18

20

22

24

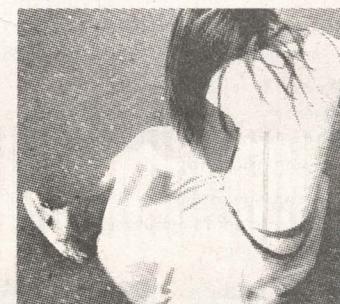
26

29

31

32

ქვეყანა ნილები
„კატარი ლოტის საჩუქარია“

„ვაიმე, ამ, ხალხს თავში ტვინი აქვს თუ სალეჭი რეზინი?.. გენ-აცვალე, ლოგინში რომ უგორდებოდი, მაშინ სწავლაზე არ ფიქრობდი? ბავშვი უნდა გააჩინო, აბა, ცოდვას ხომ არ დაიდე?..“

76

■ გენდის პორტალი

■ პორტორეტები მოხუცებულთა თავშესაფრიდან	43
■ ღიზაურის 36	
როგორ უნდა გამოიყურებოდეს მოდის მიმდევარი	36
■ ანთილენის სახეობი	38
■ ავტო	38
■ ისტორიის ძაგირითობი	40
მიტროპოლიტ ნაზარის მოწამებრივი აღსასრული	
■ ტექნიკი	43
უსჯულოს მიერ აღიარებული მარცხი	
■ წილაპი	45
■ საკითხთავი ეალებისათვის	47
■ ეს საყაროა	49
■ აკრიტიკობა	51
■ ცხილის მიზანი	54
„ჯეოსტარის“ ყოფილი	
კონკურსანტის სახიფათო გატაცება	
■ ქოდორიზი	56
■ თიბერიზები კონფიგი	59
გოთური იმიჯი ანუ შავოსნები თეთრი სახეებით	
■ ხეიტი კოუზი	62
■ სასორვარი	63
■ ფარესის დამატებითი	66
რუსულან ბერიძე. ინტერვიუ	
მიცვალებულთან (გაგრძელება)	
■ რომანი	70
სვეტა კვარაცხელია. რომანტიკა	
თუ დანაშაული?! (გაგრძელება)	
■ ნაელვილი კეჩავი	74
უცნაური მგზავრები	
■ გზავნილები	76
■ ყველა ერთისათვის	80
■ მოგლი-ზაზია	82
■ მოზაკია	88
■ აროეპტი	90
■ სიახლე	91
■ ერაჭილი	92
„ტელევიზია ჩემთვის ძლიერი ნარკოტიკია,	
რომელზეც დამოკიდებული გავხდი“	
■ გასამორბი	94
■ ასტროლოგი	96
■ საცეორდი	97
■ საფირმ ქროსორდი	98

სამყარო

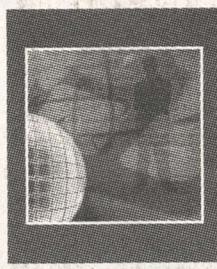

მიტროპლიტ ნაზარის მოწამებრივი აღსასრული

1924 წლის აპრილში მიტროპოლიტი
ნაზარი და რამდენიმე სხვა სასულიერო
პირი ამნისტიით გაათავისუფლეს, მაგრამ მეუფეს რეზი-
დენციაში დაბრუნების ნება არ მისცეს.

36

ადამიანი

„ჯეოსტარის“ ყოფილი კონკურსანტის საციფრო გაზიცევა

„ამ სფეროში ჯერ დახვენა მჭირდება — იმედია,
მომავალში ჩემგან კარგი რალისტი ქალი დადგება“.

54

გიგანტი

ინტერვიუ მიცვალებულთან

— კიდევ დიდხანს უნდა ვიაროთ?

— გადაულაპარაკა გვარიანად

დაქანცულმა ნათიამ ლაშას და მათ ნინ მიმავალი
შოთიკოს ფართო ზურგს უცნაურად მიაშტერდა.

— სულ ცოტალა დარჩა, — უკან არც კი მოუხედავს, ისე

გამოსძახა მას შოთიკომ და გზა განაგრძო.

62

ტაიმ-აუტი

„ჩელევიზია ჩემთვის ძლიერი ნარკოტიკია“...

— „უურნალისტი მენაგვეა, რომელიც
ცოცხის მაგივრად კალამს ხმარობს“.

ვინ არის ამ გამონათქვამის ავტორი?

— ქართველია? მინიშნება მითხარი, გთხოვ.

— ეს პიროვნება საფრანგეთში 1769-
1821 წლებში ცხოვრობდა.

— ნაპოლეონ ბონაპარტი ყოფილა.

— ეთანხმები?

— მის სიტყვებში არის სიმართლის ელემენტები.

88

საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ჟურნალი „გზა“
გამოიცის ეპირაზი ერთსას, ხუთასაბორიში
გაზიარდის პალიტრის „დაგატება“

უურნალი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპებით.
რედაქციის აზრი შესაძლოა არ ემთხვეოდეს მასალის აუტორის აზრს.

მთავარი რედაქტორი:

მთ. რედაქტორის მოადგილები: ლალი ფაცია, ლიკა ქაჯაია
პასუხისმგებელი რედაქტორი: მარი ჯაფარიძე

მეტაფრ.: მათე კბილაძე

დიზაინი: ნანა გიგოლაშვილი

კომპიუტერული უზრუნველყოფა: ირმა ლიპარტელიანი,
რეზო თხილიშვილი

მისამართი: თბილისი, იოსებიძის № 49

ტელ: 38-84-44, ფაქსი: 38-08-63. email: gza@palitra.ge

რეკლამა „გზაში“: 37-78-07; 38-78-70.

უცნაურება

შესავლის ნაცვლად

ზღაპრული ქვეყანა
საქართველო, ჩემი

მეტეოროლასელი შვილის ინგლისურის მასწავლებელმა
მითხრა, იმან — „იმპორტულმა“, ამერიკელი როა.

ჩემს ბიჭს გაუკვირდა — ვა, ლაპარაკი სცოდ-
ნა! რატომ გაგიკვირდა-მეთქ? — და, ყოველ
კვირაში შემოდის (კვირაში ერთხელ), უკანა მერჩხე
ჯდება, ჩვენს მასწავლებელს (ქართველს) უსმენს და
ჰქონდება იყურება ხოლმე; ჯერ ხმა არ ამოულიათ.
ნინა კვირაში რომ გაფაცინე, ბავშვებმა მითხრეს,
შენ რომ არ იყავი, მასწავლებელმა რომ ლექსის
კითხვა დაიწყო, მის ანთქამ თქვა, — „ო, მაი
გოდ!“-ო, მაგრამ მეგონა, მატყუბდნენო...“

რა უნდა მეპასუხა, ბავშვა, შეუგნებელი... მეო-
რედ ეგ სასულელე აღარ გაიმეორო, თორემ შაშვინა
ბიძაში ქმიაში გამოცდას დაგინაშნავს-მეთქ. —
ქმიას რომ არ ვსწავლობთო? — პოდა, მაგაშია
საქმე-მეთქ. რაღა ექნა, შეეშინდა და გაჩქმდა...

სახლის გასაღები
დავაკარგე და სკოლაში
იმტომში მიევდი, ბავშვს
გამოვართმება-მეთქ, მა-
გრამ მარინა მძნდატურ-
მა არ შემიშვა, — შეს-
კვებაზე მე გამოგიყვნათ
თქვენს შვილს და გა-
მოართვითი. — კი,
ბატონი, დავულოდები,
აგერ სიგარეტს მოვწევ
ეზოში-მეთქ. — არ
შეიძლება აქ მოწევაო.
— ის რომ ენევა-მეთ-
ქი? — „ნავიპროვოა-
ტორე“ („ის იქვე იჯდა ძელსკამზე (ამერიკელი მასწავლებლების
ჩამოყანამდე „სკამეიკას“ რომ ვეძახდით) და რაღაც ძალიან არო-
მატულ სიგარეტს ეწეოდა). — ეგ თქვენი საქმე არ არის, პირა-
დობის მოწმობა თან გაეთვო? (?) — კა-მეთქი და ჯიბისქნ წავილე
ხელი. — ახლა არ მინდა, მერქ, ბავშვი რომ გამოვიყვანი...“

ვაა, გაგიგონიათ?! გოგობის მერქ, ამ სიბერეში, ძლიერ „ბი-
ჭის კონსექტი“ ვიშოვე, გამიჩენია, ნამომიზრდია, სკოლაში
მიმიყანა და ახლა, როსტომ წერეთლისა და იმ ფისტის უფროსის
არ იყოს, თუ პირადობის მოწმობა არ ვუჩენე, მარინა მანდა-
ტური შვილს არ მნახებს...“

მოკლედ, ბევრი რომ არ გავაგრძელო, მივუჯექი გვერდით
მის ანთქას და ვიბაასეთ. მაშინ მითხრა, — ზღაპრული ქვეყანა
საქართველოო, — ქართულად მითხრა!

ჰოდა, „ზღაპრულზე“ გამახსენდა: არ გეგონოთ, რამე მოვ-
იგონე, ყველაფერი ცხადში მოხდა, ზღაპარს კი ახლა გიმბობთ:

იყო და არა იყო რა, იყო ერთი უცნაური ახალგაზრდა კაცი,
უცნაური გარევნობითა და უცნაური ხმის ტემპით. ცხოვრობ-
და უცნაურ ქვეყანაში და ბედის უცნაურობის ისე ინება, რომ
იმ უცნაური ქვეყნის უცნაური არჩევნების შედეგად უცნაურ
პარლამენტში აღმოჩნდა.

მანამდეც და მერც, ბევრი უცნაურობა ჩაიდინა უცნაურმა,
მაგრამ ერთ მშვენიერ დღეს (მგონი, ის დღეც უცნაური იყო)
საკუთარ თავსაც კი გადაჭრა: მეგობარი და მთარველი (არაუც-
ნაური) ქვეყნის ძალიან უცნაური არჩევნების შედეგად გამა-
რჯვებული კიდევ უფრო ძალიან უცნაური პრეზიდენტი შეუყ-
ვარდა უცნაურად და დაიუინი:

— აუცილებლად უნდა დავარქვათ გაღმელი პრეზიდენტის
სახელი რომელიმე უსახელო მწვერვალს. ეს გადაარჩენს ჩვენს
უცნაურ ქვეყანასო.

ახლა, ცოტა ხნით ზღაპრიდან გამოვიდეთ: ჩემს მეზობელს,
გინდ დაიჯერეთ და გინდ — არა, ლოვოვი ჰქვია! ლევი ან ლიოვა
კი არა, ლოვოვი!!! რატომ და, მამამისს, უკრაინის ამ ქალაქში
ჯარში უმსახურია კომუნისტების დროს, ეტყობა, „მაგრად
იგრიალა“ და შვილს ის დაარქვა, რაც ყველაზე კარგი ჰქონდა
ცხოვრებაში ნანახო... მაგრამ ახლა მთავარს გეტევით: ამ ლოვოვმა,
თუთმეტი ცლის წინ, (ოლი ფეხმატებდ რომ ჰყავდა, სიზმარი
ნახა (თვითონ ასე ამბობს) — შავებში ჩატრული ქსლა („სტო-
პრო დვოთოშობელი იყო“ — ასე ჰყვება ხოლმე) უთხრა, თუ
გინდა, მშობარობას გართულებები არ მოჰყვეს, ცოლიც და
შვილიც ჯანმრთელები იყვნენ, ბავშვაც ლოვოვი დაარქვიო!!! აბა,
უარს ხომ არ ეტყოდა, მორჩმულ კარგი...

ასლა ის ბავშვი თოთხმეტი წლისა და დღემდე ეზოში ვერ
ჩადის. ძალიან გაუსარდა მანდატურების ინსტიტუტის შემოღება...

პო, ისევ ზღაპარს დავუ-
პრუნდეთ: უცნაურმა, ეტყობა,
ჩემი მეზობელი ლოვოვით,
„სტოპრო“ რაღაც უცნაური
სიზმარი ნახა, თორემ ასეთი ახ-
ირქა? ეტყობენ, არ გვინდა მაგის
სახელი, მოდი, „ბიძა თომას
მწვერვალი“ ან „ტომ სოიერის
ძმაცი ზაგი ჯიმის პივი“ და-
ვარქათო, მაგრამ გაგიგონია?!
აღარ გადათქვა — გინდა თუ
არა, ლოვოვი... უჰ, ობარა...

მთელ ზღაპარს აღარ
მოვყები, ადგილი აღარ გვა-
ქვს და როგორმე სხვა დროს
იყოს, მაგრამ რატომ გავიხსენე ეს ამბავი, მის ანიტასთან ერთად,
იცით? რატომ და, ქართულად რომ მითხრა, ზღაპრული ქვეყანა
გაქვთო („ლ-ც სწორად გამოთქვა“), — ჯერ სად ხარ, კობა
საბაზის აზირების გამო მწვერვალს თქვენი უცნაური პრეზიდენტის
სახელს რომ დავარქებით, მერქ ნახეთ-მეთქი, — და იცით, რა
მითხრა?! — გავკარი ჩემს პრეზიდენტის! — ქართულად მითხრა!!!
რომ დაინახა, თვალები გადმოვკრილე და ფერი დავკარგე, —
თქვენმა შვილმა მასწავლაო, — „დაამაშეიდა...“

კარგი გოგოა მის ანიტა, იმ პიდარასტ ბიჭს კი არ ჰგავს,
თავისი პირნისურათები რომ გამოამზურა...“

P.S. ჰოდა, იმ უცნაურს მინდა ვკითხო —
აღარ დაიღალეთ?! აღარ მოგწყინდათ?!
ველარ გაიგეთ, რომ მლიქნელობასა და
პირფერობასაც პირფერობასაც ისტორიდება?! ერთის
სახელი რომ დაარქეცით ქუჩას და ახლა ისე „გამტყდე-
ბათ“, რომ „ჩერქეზ თბილის ზღვა“ დადიხართ აერთობორტ-
ში, რომ იმ ქუჩაზე არ გაარიონ, ვე არ გყოფით?!
დაირქეცა ზარა და გამოიყვანა ბავშვი იმან, მკაცრ-
ში — ჰქ, ვიცოდა, რომ ეს იქნებოდა თქვენი, —
ამრჩით მითხრა. მომცა ბავშვის გასაღები და ვილა-
პარაკეთ თრი წუთი, თვითონ ახლომახლო იდგა, როგორც
წეს და რაგი ალექსანდრეში ციხეში...
ისე, ძალიან შაშვინ, მეთორზეტების ბიჭს კი არ ჰგავს,
თავისი პირნისურათები რომ გამოამზურა...“

კარგი გოგოა მის ანიტა, იმ პიდარასტ ბიჭს კი არ ჰგავს,
თავისი პირნისურათები რომ გამოამზურა...“

პროვოკატორი

პრიტანელი მამაკაცი კატის წამების გამო დააკატიმრეს

პრიტანელ კოლინ შერლოკს, საკუთარი კატის წამებს გამო 4 თვით თავის უფლების აღკვეთა ემუქრება. 44 წლის მამაკაცის წინააღმდეგ საქმე მას შემდეგ აღიძრა, რაც სამართალისტუავ ორგანიზმს მობილური ტელეფონით გადაღებული ვიდეოჩანანერი ჩაუგარდათ ხელში. მასზე ასახულია, თუ როგორ ათავსებს მამაკაცი კატის მიკროტალღურ ღუმელში. 8 წამის შემდეგ შერლოკმა კატა ღუმელიდან გამოიყვანა და ჩართულ სარეცს მანქანაში შეაგდო, შემდეგ კი 20 წამით — მაცივარში, ბოლოს — წყლით სავსე ჯამში. აღსანიშნავია, რომ ვიდეოჩანანერი თავად დამნაშავემ გადაიღო და მეგობრებს გაუგზავნა, ერთ-ერთმა მათგანმა კი ამ ფაქტის შესახებ პოლიციას აცნობა. შერლოკის ადვოკატები ამტკიცებდნენ: კატის წამების მომენტში კოლინი მთვრალი იყო და ახლა ჩადენილს ძალიან ნანობსო. მიუხედავად იმისა, სასამართლომ დამნაშავეს თოთხოვანი პატიმრობა მიეუსაჯა და 10 წლის განმავლობაში შინაურ ცხოველთან მიახლოებაც კი აუკრძალა.

ამჟამად კატა ცხოველთა თავებსაფარშია, სადაც მიყენებული ტრავმის გამო ფსიქოლოგიურ რეაბილიტაციას გადის. ■

კატის მთავარი პარტნიორი იცდოეთია(?!)

„XXI საუკუნეში აშშ-ის მთავარი პარტნიორი ინდოეთია“, — ეს განცხადება ბარაკ ობამამ ინდოეთში სამდლინი ვიზიტის დროს გააკეთა. ევროპელი ექსპერტების ერთი ნაწილი მიიჩნევს, რომ ინდოეთთან ურთიერთობის განვითარებით ვაშინგტონი ჩინეთის წინააღმდეგ ძლიერ მიეცავშირეს შეიძენს. ათდღიანი აზიური ტურნეს დაწყებამდე, ობამა მსოფლიოს პოლიტიკურ რუაზე ინდოეთის მისამართობის შესახებ სშირად ლაპარაკობდა. ობამამ ინდური საინფორმაციო სააგენტო PTI-ისთვის მიცემულ ინტერვიუში ისიც აღნიშნა, რომ დელისთან „სტრატეგიული პარტნიორული ურთიერთობის განვითარება“ თეთრი სახლის აზიური პოლიტიკის ქვაუთხედია. ობამა ინდოეთის პრემიერმინისტრ მანმირან სინგებს დაპირდა, რომ ინდოეთი გაერთს უშიშროების საბჭოს მუდმივი წევრი გახდება. აშშ ამ ქეყუანასთან თანამშრომლობას კოსმოსურ, სამოქალაქო, ბირთვულ და თავდაცვის სფეროებში გააღმავებს. ■

იტალიაში რარაციებს რობოტები ჩატარებენ

იტალიაში რობოტმა პანკრასის გადაწყვეტილი იპერაცია ჩაატარა — 43 წლის ქალბატონს, რომელიც 24 წლის ასაკიდან შაქრიანი დიაბეტით ავადმყოფობდა, კუჭქვეშა ჯირველი გადაუწერებეს. როგორც ქირურგიული ჯგუფის ხელმძღვანელმა უგო ბოგიმ განაცხადა, პანკრასის გადაწყვეტილი პარარაცია აღინიშნა. როგორც დიდია სისხლდნის რისკიც. საბედნიეროდ, სამსათიანან ამჟამაციამ და სარეაბილიტაციო პერიოდმა გართულების გარეშე ჩაირინ.

Da Vinci SHDL-ის რობოტის დახმარებით კიდევ მრავალი რთული იპერაციის ჩატარება იგეგმება, მათ შორის — თირკმლისა და საშვილოსნოს ამოკვეთა. ■

გამოყენებულია ინტერნეტპორტალ ambebi.ge-ს მასალები

უკა ჟირაძე 10-წლიანი პატიმრობა ერავრება

სულ მალე საფრანგეთის ყოფილი პრეზიდენტი, უკა ჟირაძე სასამართლოს წინაშე წარდგება. 77 წლის შირაქს პარიზის მერიაში 7 ციქუციური სამუშაო ადგილის შექმნაში და ამ მაქინაციით დაგროვილი ფულით საკუთარი პარტიის დაფინანსებაში ედება ბრალი. თავად შირაქი ბრალდებას უარყოფს და აცხადებს, რომ მისი პრეზიდენტობის დროს კანონი პარტიის ამ სახით დაფინანსებას არ კრძალავდა. ■

77 წლის პარაშუტისტის სკანდალური გადაწყვეტილება

77 წლის კატალონიელი მონტე მაჩიო, რომელიც პარაშუტით სტომის დიდოსტატია, რეკორდის დამყარებას აპირებს. ეს ქალბატონი უპირატესობას აქტიურ დასვენებას და ჯანმრთელ კვებას ანიჭებს. მონტე მაჩიო პარაშუტით სულ 903-ჯერაა გადმომხტარი. მიუხედავად იმისა, რომ მოხუცს ფეხის პროთეზი აქვს, იგი არ ნებდება და ცდილობს, ახალგაზრდებს არაფერში ჩამორჩეს. ■

đ 3 3 4 5 6 3

დავირისაირება გიგანტებს უორის და სსქართველოს ორაზროვანი მდგრმარეობა

„ამერიკა ირანზე თავდასტმისთვის ემზადება. ამ საკითხთან დაკავშირებით თეორ სახლა და პეტრუგონს შორის საგანგებო კონსულტაციები მიმდინარეობს“, „პრეზიდენტმა ბარაქ ობამამ ირანის ისლამურ რესპუბლიკაზე სასხელმის ზენოლის ეკალაციის განხორციელების შესახებ განკარგულება უკვე გასცა“. „ამერიკისა და „ნატოს“ ფართომასაშემაბიან სამხედრო ძალები ირანის შეიარაღებული ძალების სრულ განადგურებას გეგმავთ“ — ასეთი ცრობები დასავლურმა მედიამ მას შემდეგ გაავრცელა, რაც ისრაელის პრემიერ-მინისტრმა ბენამინ ნეთანიაშუმ აშშ-ის ვიცე-პრეზიდენტს, ჯო ბაიდენს ირანზე ზენოლის გაძლიერება სთხოვა. ბაიდენმა კი საჯაროდ განაცხადა, რომ პრეზიდენტი იმამ არ დაუშვებს, ირანმა ბირთვული არსებნალი აწარმოოს და თუ პრობლემა შშიყიდობიანი გიჩით არ მოგვარდება, საქმეში შეიარაღებული ძალები ჩაეტმობიან...

ეათურა ბახტური

შეგახსნებთ, რომ აშშ-მა და ის-
რაელმა ირანს მოუწოდეს, შეეწყვი-
ტა ბირთვული პროგრამა, რომელიც,
მათი თქმით, ბირთვული იარაღის
შექმნას ისახავს მიზნად. აღნიშნული
მოთხოვნის შეუსრულებლობის გამო,
ნლეულს ივნისში, გაეროს უშიშროე-
ბის საბჭომ 1929-ე რეზოლუციით,
ირანს დამატებითი კონომიკური და
პოლიტიკური სანქციები დაუწესა.
ირანმა არაერთგზის უარყო პრალდება
ბირთვული იარაღის შექმნასთან დაკავ-
შირებით და განაცხადა, რომ მისი
ატომური პროგრამა მშვიდობიან
მიზანს ემსახურება: სულ ახლახან
ქალაქ ბუშრში პირველი ატომური
ელექტროსაბათ გაიხსნა, პრეზი-
დენტმა მახმუდ ახმადინჯადმა კი
პირობა დადო, რომ მალე ირანის
ტერიტორიაზე ურანის გადამზუშავე-
ბელი 10 ქარხანა აშენდება.

ბაიდენის ინიციატივას შეიირ-ადებული ძალების გამოყენების შესახ-ებ აშშ-ის თავდაცვის მინისტრი რობერტ გეიტში არ ეთანხმება. ის მიიჩნევს, რომ პოლიტიკურ-ეკონომიკური სანქციები, ადრე თუ გვიან, შედეგს მაინც გამოილებს და ირანის ბირთვული პროგრამა შეწყ-დება. თუმცა იმასაც ადნიშნავს, რომ როდესაც საქმე ირანს ეჩება, მოვლე-

ნების განვითარების რამდენიმე ვარი-
ანტს უნდა ელოდო და შესაბამისი
სამოქმედო გეგმებიც წინასწარ უნდა
გზონდეს მომზადებული.

უცნაურია, მაგრამ ფაქტია — მაშინ, როდესაც ამერიკა-ირანის ურთიერთობები უკიდურესად იძაბეჭა, თეირანთან თანამშრომლობას რუსეთი და საქართველო ეტანებიან. პრემიერი პუტინი და საგარეო უწყების ხელმძღვანელი ლავროვი საჯაროდ უჭერენ მხარს ირანის ბირთვულ პროგრამას, რუსეთის სახელმწიფო კორპორაცია „როსატომის“ ხელმძღვანელი სერგეი კირიენკო ბუშერში, ატომური ელექტროსადგურის ამჟამავბასთან დაკავშირებულ საზემო ღონისძიებაზე ჩადის. ირანის საინფორ-

— ბატონო კახა, როგორ ფიქ-
რობთ — ობამას ადმინისტრაციის
მიერ ირანის მისამართით გაკეთე-
ბული განცადებები შელახული
მიმჯინი აღდგენისა და პოლიტიკური
დივიდენდების მოპოვების მიზნობრა
გაკეთებული თუ ირანსა და ამერი-
კას შორის ომის დაწყების სა-
ფრთხე რეალურია?

— ვაშინგტონში საკმარის დიდი
ხნის წინ მიიღეს გადაწყვეტილება
იმის შესახებ, რომ თუ ირანი სან-
ქტიკებისა და საერთაშორისო თან-
აზეგობრობის ზეწოლის მიზადავა.

ଓଡ଼ିଆ ଲେଖକ ପରିଚୟ ଓ ଲେଖନ ପାଠ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଶବ୍ଦଗୁଣାତ୍ମକ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ପାଠ୍ୟକାରୀ

100% - 0.000 0.000

- శాసనా,
 - ప్రాంతికాలో వ్యా
 - కుటుంబాల్లో వ్యా

30 Հայոց Տէսական

სახაფხური ვაჟა-ფშაველა
გრაფიკულზელი
ვასილე-ქადაგები

806 ကြော်ပြန် ၅၃၁၀၂၉၂၈၀၆ ၈၃၉၆၌၁၇၃၂ (M ၀၆၁၆၀၀၅၆)
၆၀၄ 77 65 82; 858 68 55 48

მაინც გააგრძელებდა ბირთვული იარალის „შექმნას, აშშ სამხედრო ძალას გამოიყენებდა ატომური ელექტროსადგურების გასანადგურებლად. თეთრი სახლი ამ გადაწყვეტილების შესახებ დროდადრო, ომახიან განცხადებებს აკეთებს. ჩემი აზრით, ამერიკელ მაღლაჩინოსანთა მიერ ბოლო დროს გაკეთებულ განცხადებებს პოლიტიკური სარჩული უდევს საფუძვლად. სენატის არჩევნებში

„დემოკრატების“ დამარცხებამ და „რესპუბლიკელების“ გამარჯვებამ ცხადყო, რომ მოსახლეობის უმრავლესობა „დემოკრატი“ ობამას დამთმობ პოლიტიკურ კურსს არ იწონებს და ხისტი საგარეო პოლიტიკის მომხრეა (როგორც მოგხეხებათ, „რესპუბლიკელები“ ძალისმერი მეთოდების გამოყენებაზე ხშირად აკეთებუნ აქცენტს). ე.ი. სენატის არჩევნების შედეგმა ობამას ადმინისტრაციის რიტორიკა შეცვალა. ამ ყველაფრიდან გამომდინარე, უნდა ვივარაუდოთ, რომ ვაშინგტონი საგარეო პოლიტიკას მინშვნელოვნად შეცვლის. მე იმასაც ვფიქრობ, რომ ობამა ამერიკული ბიზინესისთვისაც ახალი გზების ძიებას დაიწყებს. ალბათ სწორედ ამით იყო განირიბებული ინდოეთში იბამას გამგზავრება.

— ობამას ადმინისტრაციას სწორედ „რესპუბლიკელები“ აკრიტიკებდნენ რესერტის მიმართ წარმოებული ლოიალური პოლიტიკის გამოც. თუ ოფიციალური მოსაკრძალვის მიერ ირანის პირთვული პროგრამის მხარდაჭერასაც გავითვალისწინებთ, ხომ არ არის შესაძლებელი, ვაშინგტონში მოსკოვის მიმართაც შეცვალის პოზიცია?

— მედვედევმა უკვე დაუშვა შეცდომა, როდესაც კურილის კუნძულების გამო იაპონიასთან ურთიერთობა გამოწვა. გამორიცხული არ არის, რომ იგივე შეცდომა დაუშვას ირანთან მიმართებითაც. რესერტი ცდილობს, ირანის წინაშე თავისი საქციელის რეაბილიტაცია მოახდინოს.

— რას გულისხმობთ — ირანისთვის სანქციების დაწესების საკითხში აშშ-ს მხარი რომ დაუჭირა?

— დიახ. მაშინ მოსკოვმა თეირანი სერიოზულად გაანაბეჭდა. რესერტის ამ ნაბიჯის მიუხედავად, ჩემი აზრით, ვაშინგტონი მაინც მოერიდება კრემლთან ურთიერთობის დაძაბვას, იმიტომ, რომ ძალიან სჭირდება რესერტის დახმარება ავღანეთში. თეთრი სახლი უკვე დიდი ხანია, ცდილობს, ჩაბაძა მოსკოვი ავღანეთის კონფლიქტში. გარდა იმისა, რომ ვაშინგტონს რუსული სამხედრო ძა-

ხანია, ერთმანეთს დაუძინებელ მტრებად მიიჩნევენ. იაპონიასთან კარგ ურთიერთობაში მყოფი ქვეყანა ჩინეთისთვის არასდროს იქნება მისალები პარტნიორად. შესაძლოა, იაპონიასთან ურთიერთობის დაძაბვამ რუსეთს ჩინეთთან ურთიერთობისას დიპლომატიური გამარჯვება მოუტანოს.

— საქართველოს რესთვის სტრუქტურა მისი სტრატეგიული პარტნიორის — ამერიკის მტერთან ანუ ირანთან ურთიერთობის დაზობა?

— საქართველოსთვის ირანი ისეთსაც დიდ საფრთხეს წარმოადგენს, როგორსაც რუსეთი. ჩვენ არაფერში გვჭირდება, რომ მეზობლად კიდევ ერთი მტრულად განწყობილი უზარმაზარი ქვეყანა გვყავდეს. მერნშვნელ, ირანსა და საკართველოს შორის სავიზო რეჟიმის გაუქმება არანაირ საფრთხეს არ წარმოადგენს. მე არც ის მგონია, რომ ამ ორ ქვეყანას შორის ურთიერთობის დაზობაზე შეერთებულ შტატებს გააღიზინებს. ვაშინგტონმა შესანიშნავად იცის, რომ საქართველო არასდროს გახდება იმ ბანაკის წევრი, რომელშიც ირანი ან, თუ გნებავთ, რუსეთია. არა მგონია, საქართველოს უწყინარი სურვილი — ირანთან ეკონომიკური ურთიერთობის მოწესრიგება და დაბალანსებული პოლიტიკა — ამერიკის გაღიზინების მიზეზი გახდეს. ჩვენ კველაფერი უნდა გავაეთოთ იმისათვის, რომ ირანთან მეგობრული ურთიერთობა დავისყოროთ, წინააღმდეგ შემთხვევაში, გამორიცხული არ არის, ამერიკაზე გამწარებულმა ირანმა საქართველოს დასჯა გადაწყვიტოს.

— იმ შემთხვევაში, თუ ამერიკა ირანის წინააღმდეგ სამხედრო ძალას გამოიყენებს, ჩვენ, ამერიკის სტრატეგიული პარტნიორი, შეგძლებოთ, ამ კონფლიქტისთვის არ დაზიარალდეთ?

— მართლაც, არ გვაძლევს ხელს შეერთებულ შტატებსა და ირანს შორის იმის დაწყება. ჩვენ მაქსიმალურად უნდა ვეცავოთ, თუ რაიმე შესაძლებლობა და რესურსი გვაძეს, ეს ომი რეგიონს თავიდან ავაცილოთ.

— ჩვენ რა შეგვიძლია, ბატონი კანა?

— მართლი ხართ, ჩვენი ქვეწის გავლენა და შესაძლებლობები ძალზე მცირეა, მაგრამ მაინც უნდა ვეცადოთ. ამით იმას მაინც მივაღწევთ, რომ ირანის დარტყმის ობიექტად არ ვიქცევით. საგარეო მდგომარეობის თვალსაზრისით, ძალზე როგორი მიმენტი გვიდეგას, მაგრამ იმედი მაქვს, თავს გავართმევთ.

საშემოფენო ფასდაკლება
"ავავას", "ძოლივასა" და
"ენვიტას" პროდუქციაზე

20%

40%

გთავით სკონის სიმარტინი

გისურვებთ ჯანერთალობას და სულიერ სიმარტინის!

საინფორმაციო სამსახური 967 227

www.aversi.ge

საზოგადოების ლიტერატურული გემოვნების ნაკრები — „მედიაკალიტრის“ ახალი პროექტი დაიწყო

„მედიაკალიტრის“ ახალი პროექტი — „50 წიგნი, რომელიც უნდა წაიკითხო, სანამ ცოცხალი ხარ“ დაიწყო: 2 კვირაში ერთხელ, გაზით „კვირის პალიტრასთან“ ერთად, მკითხველებს მსოფლიო ლიტერატურის შედეგების შეძენა ხელმისაწვდომ ფასად შეუძლიათ. რაც მთავარია, პროექტის ფარგლებში, მკითხველი იმ ნაწარმოებებს მიიღებს, რომელიც გამოკითხვის შედეგად, თავად შეარჩია. გამოკითხვა კვლავაც გრძელდება... პარველი წიგნი — ონლაინ დე ბალზაკის „შავრენის ტყავი“, რომლის შეძენაც, გაზითთან ერთად, ორი კვირის განმავლობაში 7 ლარად შეგიძლიათ, ბეჭრმა მკითხველმა უკვე შეიძინა კიდევ.

თიო ყორდანეაზვილი

თინათინ ასათიაშვილი, გამომცემლობა „პალიტრა L“-ის დირექტორი:

— ასეთი პროექტი სხვა მრავალ ქვეყანაში განხორციელდა. ჩვენ მიერ წიგნების პირველი ოცეული უკვე გამოვლენილია.

პირველი წიგნი — ბალზაკის „შავრენის ტყავი“ ბეჭრმა მსურველმა უკვე შეიძინა კიდევ. მეორე წიგნი — ჯევ ლონდონის „მარტინ იდენი“, რომელიც საზღვარგარეთიდან გამოგვიგზუნეს (წიგნები საქართველოში არ იძესდება), პრეზენტაციაზე ნიშანის სახით წარმოვადგინეო. მას მკითხველი 22 ნოემბერს მიიღებს. პრეზენტაციაზე სკივრიც გვქონდა, რომელშიც „ქართული პროექტის საგანძუროის“ ნიმუშები მიიღებათ. „პალიტრამედიის“ პირველი პროექტი სწორედ „ქროაული პროექტის საგანძუროი“ გახლავთ, რომელიც უურნალ „გზასთან“ ერთად ხორციელდება. ეს პროექტი გრძელდება და იმედია, კიდევ დიდასწანის გაგრძელდება.

— უცხოური ლიტერატურის ნაშრების თარგმანებთან დაკავშირებით სინელებებს ხომ არ აწყდებით?

— ეს ყოველთვის პრობლემა იყო, რადგან ძველად მსოფლიო ლიტერატურას რუსული ენიდან თარგმნიდნენ, რაც ორიგინალთან ცდომილებას იწვევდა. ამიტომ, ხალხის მოთხოვნითა და ჩვენი რედაქტორების რჩევით, გადაწყვეტილება, რადგანმე წიგნი თავიდან გვერთარგმნა. ისეთი წიგნებიც გვაქს, რომელიც ქართულ ენაზე ჯერ არ გამოსულა, მაგალითად — დღესდღეო-

ბით ბევრ ქვეყნაში ბეჭსტელერად ქავეული — „99 ფრანკი“, რომლის ავტორიც მსოფლიოში აღიარებული ფრანგი მწერალი — ფრედერიკ ბეკედერი გახლავთ. მისი ნაწარმოები მრავალ ენაზე ნათარგმნი და მსოფლიო მასშტაბით, 44 მილიონზე მეტი ეგზემპლარია გაყიდული. რადგან ამ წიგნის მიმართ საზოგადოებაში, გადაწყვეტილ, ჩვენს პროექტში თანამედროვე მწერალიც ჩართული ნაწარმოები ქართულ ენაზე ბირველად ითარგმნა და მას მკითხველს „კვირის პალიტრასთან“ ერთად შევთავაზიებთ.

გაია პლუდაშვილი,
„პალიტრა L“-ის მთავარი რედაქტორი:

— აღმოჩენდა, რომ ქართველი მკითხველები ისეთ ნაწარმოებებსაც კითხულობენ, რომელიც ჯერ ქართულ ბაზარზე არ

გამოჩენილა და ორიგინალს ეცნობიან. გამოკითხვის შედეგად, გავარკვით — თავად რა ნაციონალებს და რა სურთ, რომ სხვებმაც წიგნითხონ. პროექტს სოციალური თვალსაზრისითაც, ძალის დიდი მიშველობა აქვა: წლების განმავლობაში

საქართველოში გავრცელებული აზრი, რომ წიგნი ხალხს აღარ აინტერესებს, თურმე სამართლებრივი არ ყოფილა; ჩვენი წიგნი აინტერესებთ, კითხულობები! ამის დადასტურებაა უურნალ „გზის“ პროექტი — „ქართული პროექტის საგანძუროი“. აღმოჩენდა, რომ წიგნი ბევრს სურდა, მაგრამ ვერ ყიდულობდა. ჩვენი პროექტები ხალხს წიგნის შექნის საშუალებას აძლევს... ცხადია, 50 წიგნი მსოფლიო ლიტერატურის საგანძუროს ვერ დაიტევს, მაგრამ ეს კარგი რჩებულია! ბევრი ისეთი წიგნი გვაქვს, რომელიც უკვე თარგმნილი, მკითხველის მიერ მოწოდებულია, მაგრამ ისეთი ნაწარმოებებიც არის, რომელთა ხელბადა თარგმანა ვარჩიეთ, მაგალითად — მკითხველს მიხალ ბულგავოვის „ოსტატი“ და მაგრარიტას „ახალ თარგმანს შევთავაზიებთ. მთარგმნელს „ძმები კარამაზოვებიც“ შეუკვეთეთ.

— ე. საბოლოოდ გადაწყდა, რომ მკითხველს ამ რომანს შესთავაზებთ? როგორც ვიცი, დღსჭიოვსკის 2 ნაწარმოებს — „ძმები კარამაზოვებსა“ და „დანაშაულსა და სასჯელს“ შორის სერიოზული „ჭიდილი“ მიმდინარეობს.

— კ, ორივე ნაწარმოებს მკითხველთა ხმების თითქმის თანაბარი რაოდნობა აქვს, მაგრამ გავითვალისწინეთ, რომ „დანაშაული და სასჯელი“ იოლად ხელმისაწვდომია — ბიბლიოთეკებშიც არის. ამიტომ ვიფიქრეთ, რომ უფრო სამართლიანი იქნება, საზოგადოებას ის ნაწარმოები შევთავაზიოთ, რომელიც სურს, მაგრამ ქართულ ენაზე ჯერადებულია არ გამოსულა.

გაია პლუდაშვილი, „მედიაკალიტრის“ კრეატიული დირექტორი:

— ეს პროექტი — მთელი საზოგადოების ლიტერატურული გემოვნების ნაკრებია უკვე 9000 კაცი გამოვითხეთ. გამოკითხვას კვლავაც ვაგრძელებთ, რადგან ბევრ მნიშვნელოვან ავტორს მკითხველების მარდაჭერა სჭირდება. პროექტი იმ ნაწარმოებებით დაიწყებათ, რომელიც გამოკითხვის შედეგად, უდავოდ დაწინუურებულია. მკითხველებს ძალის ფარგ, ხარისხიან ქალადზე დასტაბულ წიგნებს (სანიშვნებით) 2 კვირაში ერთხელ, გაზირ „კვირის პალიტრასთან“ ერთად, ძალზე ხელმისაწვდომი ფასში ვთავაზიობთ.

გამოკითხვა რამდენ ხას გაგრძელდება?

— მანამდე, ვიდრე 50 წიგნის ნუსხა სრულად არ შეივსება. როგორც კი ეს სა შედგება, მერე უკვე სხვა ეტაზზე გადავალთ — ფსექოლოგებს, სოციოლოგებს, საზოგადოებას შევაფასებინებთ... კიდევ ბევრ სანტერესო რალაციას გმიზადებთ. ასე რომ, მიჰყევით ამ პროექტს და უურადღებით იყავით, რადგან ეს თქვენი არჩეული წიგნებია! ■

როგორ უმოაკვდა უდაბნოში ქართველს პედუინი

ეგვიპტიში ფიცენტას სასწაულებრივად დააღნია თავი

32 წლის ლაშა აბრამიშვილს ეგვიპტში ბედუინი შემოაკვდა. როგორც ამბობდნენ, მას იქაური კანონმდებლობით, სიკედილით დასჯა ელოდა. იმის საშიშროებაც იყო, რომ ბედუინებს თავად ეძიათ შური. მეცნიერების შემდეგ, 5 ქართველთან ერთად ლაშამ საშვიდობის გააღნია და პოლიციაში აღმოჩნდა. მოგვიანებით საქმეში საქართველოს საელჩო ჩაერთო. მისი დახმორებითა და თვითმიმლევლთა ჩვენებების წყალობით, ორთვიანი პატიორობის შემდეგ ლაშამ შეძლო დამტკიცებინა, რომ მკვლელობა თავდაცვის შედეგად მოხდა. ლაშა უკვე თბილისშია. უძძიმესი დღეები გადაიტანა დედმისიმაც, რომელიც ყოველდღე საგარეო საქმეთა სამინისტროს კართან იდგა და დახმარებას ითხოვდა.

თევა ხუსტილავა

ლაშა აბრამიშვილი პროფესიით კონომისტი იყო. საზღვარგარეთ წასვლა უმუშევრობაზე გადააწყებულინა. ისრაელში მყოფი მეგობარი სამუშაოს მოძრვაში დახმარებას დაპირდა. მთავარი კი იქ მოსახვედრად გზების მოძრება იყო. როგორაც ბევრის ქართველმა, მანაც უცხო ქვეყნაში არალეგალურად ჩასვლა გადაწყვეტით. ისრაელში მცხოვრებ ქართველს დაუკავშირდა, რომელიც მოქალაქეების გადაუკავირდა იყო დაკავშული, ფაზის შეინარჩუნება, უდაბნოს გაცლივ, ლაშა ისრაელში უნდა აღმოჩინოს იყო. თბილისში სხვა მსურველებიც გამოჩნდნენ. ხ-კაციანი ჯგუფი გადაწყვეტის მითითებებს მიჰყევიოდნა. ჯერ თურქეთში ჩავიდნენ, იქიდან კაროში გადაწყრინდნენ და ასე აღმოჩნდნენ ბედუინების ხელში. ამას მოჰყევა უძაბნოში 3 უძძიმესი თვის გატარება. დაბარჩენს თავად ლაშა აპრამიშვილი მოგვითხრობს:

— თავიდან კარავში ვიყავით, ორი ჯგუფი — 6 ქართველი და 10 მოლდაველი. ერთ-ერთი მათგანი გაიქცა — პირობები არ მოეწონა. დაკავების შემდეგ გავიგეთ, რომ ის სხვა ბედუინს ჩაუვარდა ხელში, იმან კი სახლში ჩაკეტა; რაც ჰქონდა — 100 დოლარი და მობილური — ბედუინება წაართვა, მოითხოვდა, ახლობლებს გამოსასყიდი გამოეგზავნა. მოლდაველს უთქამი, — თუ გინდა, მომავლით, ფულს ვერ გამოიგზავნონ. როგორც ჩას, ბედუინსაც მოპატრიდა ეს ყველაფერი და ქუჩაში „მიაგდო“. მერე მოლდაველები ციხში შექვდნენ იმ პიტბურგის ერთად დაბრუნდნენ თავიანთ ქვეყნაში... უდაბნოში 3 თვე გავატარეთ. გადაყვანის იმედი აღარ იყო, ბედუინიც მიხვდა და ამიტომ, ფულის შორინ გადაწყვეტით.

შეთანხმება როგორი იყო?

— ისრაელის საზღვარზე ქართველი უნდა დაგვიცევდორდა, ფულიც იქ უნდა მიეცა. მისგან ვიცოდით, რომ ბედუინებს უნდა გადავყევანეთ. კაიროში დანიშნულ ადგილას დავდევექით. მარ-

რის გამოგზავნა 2 დღეში მოითხოვა, ნინაღმდევ შემთხვევში ყოველდღე თითო უნდა მოეცა. სასწაულოდ დაცუცვეშირდნენ ნათესავებს და დღე-ნახევარში ბედუინები ფული მიიღო. ყველას წაგვართვა ფული, რაც ჯიბული გვეკონდა, ოქროულობა, ტელეფონები.

— უძრავლიდ ამნებდა თუ მორთლა დახოცავდა?

— ამის გამეოთებელი იყო, ძალა რომ ეწვენებინა და ადამიანებზე ფსიქოლოგიურად ერქმედა... სამი დღის შემდეგ თითოეულს დამატებით, თითო ათასი მოსთხოვა. ეს ფულიც უნდა გამოგზავნათ, მაგრამ დღეს გამოვიქცევის უკველიანობა. საშინელი დღეები გამოვიარეთ, ასეთი რამ ფილმებშიც არ გვინახავს. იარაღს ატრიალებდნენ, შესაშინებლად ბევეჯერ ფეხებში უსვრიათ. ბევრჯერ ჩატევდეთ ფილმის თვალებში... იმ დღეს უფროსი ბედუინი ჯიპით მოვიდა, ოთხივე ქალის ძალით წაყვნას სურდა. აჩიკო წინ გადაუდგა, შესაშინებლად, ტყევიები ფეხებში დაგვიშინა და წავიდა.

— ერთი ბედუინი ამდენ ადამიანს გატერინებდა?

— არა, ბევრი იყვნენ, ყოველდღე იცვლებოდნენ. დღისით 3-4 შეიარაღებული მოდიოდა. იქვე საზამთროს ბალები ჰქონდათ და მოლდაველები სამუშაოდ წაიყვანეს. მე და აჩიკო არ გაჟვევით. მერე შეშლილი სახით დაბრუნდა. მიგვედით, საქმე ცუდად იყო... გაქცევაზე სულ ვფიქრობდით, მაგრამ ხელსაყრელ დროს ვექებდით. თან, გვერდით ქალები გვყავდნენ და გვეშინონ, ამ დღის გადაყვნა რომ ვერ ხერხდებოდა, ამის შემდეგ ბედუინებთან სიტუაცია დაიბაბა. ჩვენთან ერთად, 4 ქართველი ქალი იყო, ალბათ ამიტომ ბედუინება იფიქრა, ადვილად ვერ გავიქცეოდით და მოლდაველებს უზრო იყო დადარაჯებული — ისინი ერთ ოთახში ჩაჰეჭა.

შებრუნებაში მომინია. რომ დაქცევდე, მიქევდი — ბედუინს არ ეძინა; როგორც ჩას, დაგვინახა, გვაცლიდა და ალბათ მერე დაგვიშენდა ტყევიებს. უეცრად გამოქანდა ჩემეცენ. მძინარესაც კი დანა სულ თან ჰქონდა, ამჯერადაც ხელში ეჭირა. ერთმნეთს დავჭიდეთ. ამ დროს ოთახში მოლდაველებიც იყვნენ, მაგრამ არ განძრეული, შეშინებულები იყვნენ. ჩხერის დროს საკუთარი დანა მოხვდა და დაიჭრა; წაიქცა, ისევ წამოდგა და ისევ ჩემეცენ ინევდა. ვეუბნებოდი, თავი დაენებებინა, თან შემეშინდა, მივხვდი — დაჭრილი იყო, მაგრამ მაინც არ მეშვეობდა. იქვე ქვაბი იდგა. დროებით რომ „გამეოთიშა“ და გაქცეულიყავი, ის ქვაბი ავიღე და თავში ჩავარტყო. არ „გაითიშა“. შემეშინდა, იარაღთან არ მისულიყო (იქვე მისი ავტომატი ეკიდა); ტყევიები ამოვაცალე; მერე, ტელეფონით მომხდარი სხვებისთვის რომ

არ ეცნობენინა, მობილური წამოვილე..
ამის შემდეგ მოლდაველებმაც სასწრაფოდ
დატოვეს იქაურობა.

— გზაში არავინ შეგხვედრიათ?

— დამე იყო. ისეთი შეშინებულების
ვკიფავით, თავიდან მოვრჩოდით. სილაში
ნაფეხურებს ვტოვებდით. ჩვენს მოსაგნე-
ბად ადვილი იქნებოდა, გასავლელად კო-
— რთული იყო. ასე შორს ვერ წავიდ-
ღოთ, ამიტომ გზაზე გადასახლ გადა-
წყვიტეთ. მანქანის შუქს როგორც კა დავ-
ინახავდით, გზის პირზე, ძირს ვწვევოდით
უდაბნოში, სილაში ბოთლი ვიპოვთ; არც
მიგვიქცევთ უურადღება იმისთვის, ჭუჭუ-
იანი იყო წყალი თუ — არა, რიგრიგო-
ბით დავლიერ და გზა გრძვაგრძეთ. იმ
დღით თუმცი 40 კილომეტრი გაგრვლია
დილით საგუშაგოს მივადევთ. იქ
პასპორტები ჩამოგვართვეს. ვუთხარით,
რომ ტაქსის მძღოლმა „გადაგვაგდო“,
ეგვიპტის ვიზებიც გვწონდა.

— როგორ გაირკვა, დანაშაული თქვენი ჩადენილი რომ იყო?

— იმ ადგილებს, სადაც ბედუინები
არიან, პოლიცია ვერ აკონტროლებს. სა-
გუშავანს უფროსმა გვითხრა, — ახლა
ტაქსი მოვა და პოლიციაში წაგიყვანთო.
უცრად ბედუინების ჯიპი მოგვადგა.
მოითხოვდნენ, იქ ჩაგმსხდარიყავით. ერთ-
მანეთთან საუბრისას მკვდრის სახელიც
ახსენეს. მივხვდი, საგუშავი მათთან კავ-
შირში იყო... აქ უკვე ეშმაკობა ვინმარე.
მართალია, ტელეფონი გათიშული იყო,
მაგრამ გავითამაშე, თითქოს ჩვენს ეღრის
კლაპარაკულობა. ინგლისურად ვუთხარა,
— ელჩი მევითხება, რა ტერიტორიაზე
ვართ-მეტეთი? პასუხი არ გამცეს. იქვე ინ-
გლისური წარწერა დავითხება და ხმამა-
და წავიკითხე; ჯიპის ნომრებიც ამოვი-
კითხე, მერე ვუთხარი, — ელჩიმა მითხრა,
იმ მანქანას არ გაჰყვოთ, ახლა ჩვენს წასაყ-
ვანად სხვა მანქანა მოვა-მეტეთი. გუშავგმა
დაივერა და ცოტათი შეშინდა. მერე
პოლიცია გამოიიხს და ელ-არიშის პოლი-
ციაში აღმოვჩნდით. ერთ საათში იქ
მოლდავებიც მოიყვანეს. ისინი ისევ
ბედუინებს ჩაგრძნონდნენ ხელში და იმავე
ადგილას დუღბურუნებით. დილით, როცა
სხვა ბედუინები მოვიდნენ, შენობიდან 600
მეტრში იძოვეს მკვდარი. როგორც ჩანს,
დაჭრილი გარეთ გამოვიდა. ამის შემდეგ
ატყდა განგმი. მოლდავებიც ჟყვებოდ-
ნენ, — 60 ბედუინი ავტომატებით შეიარ-

ქართველი

— მანამდე როგორც ცხოვრობდით, როთი იკვებებოდით?

— თავიდან ბრინჯი და კონსერვები
მოჰქონდათ, მერე შეიზღუდა: ერთ მუჭა
ბრინჯეს გხარშავდით და იმას ვინან-
ილებდით. თვითონ კარგი საჭმელები ჰქონ-
დათ; დამით იმას ვპარავდით.... ბოლოს
აგურის შეირბაში ვყაყავთ, რომელსაც რეკ-
ნის კარი ჰქონდა. გამომწყვდეული მოლ-
დაველებისთვის 2 დღე წყალიც არ მიუ-
ნიდებათ. ბოლო 15 დღე განსაკუთრე-
ბით გაუსაძლისი იყო.

— საელჩისთან დაკავშირება
როგორ მოახერხეთ?

ქვირად ღირებული ადგომატი რომ აგიყ-
ვნოთო... იქ დამინიშეს ადგომატი. მერე
კონსული დამპირდა, რომ საერთაშორისო
ორგანიზაციებს დაუკავშირდებოდა და ად-
გომატისთვის თანხებს მოიძიებდა. ბოლოს
10.000 დოლარად ადგომატიც იპოვა, მა-
გრამ საქმე ისე წარიმართა, რომ მისი
ჩართვა საჭირო აღარ გახდა. ბოლო მო-
მენტამდე არ მქონდა იმედი. საელჩის
ჩარევის შემდეგ ციხეში ჩემდაში დამოკ-
იდებულებაც შეიცვალა.

— იქაური ციხის პირობები აღმდევნერეთ?

— საკავში 21 კაცი ვიყავით. არც სანოლები იყო და არც სკამები, იატავზე გვეძინა. კვირაში ერთხელ, 10-15 წუთით დერეფანში გაყავადით სასეირნოდ. საჭმელი დღეში ერთხელ შემოქმედდა. ყველანი საერთო ოფეშიდან ფტოზიდი, ჩევრ-ჩევრი ულუფა ვიცოდით... იქ მყოფებან ამანათხები მოპქონდათ. რომ გამიტენს, მეც მიყოფულდნენ. არაბები ხალიან თბილი ხალია, გეგონება, რაიმე საერთო აქვთ ქართველობთან. ჩევრავით იციან ყურადღების მიეცევა. მთელმა ციხემ იცოდა, რისთვის ვიჯეში. პატიმართა უმრავლესობა — ბედუინია; სხვა საკენბიდან ვაჩჩენები მათ მტრულ მზერას, მაგრამ მათგან იზოლირებული ვიყავი. სხვებს „ადიალეპი“ ჰქონდათ და იმაზე იწვენდ; მერე პატიმრებმა მეც მომცეს. ერთმანეთის გვერდიდევრდ, „ჩალაგებულები“ ვიწევით. 2 თვე გავთარა იმ საკანში. იყო თავდასხმის, შურისძების საშიშროებაც; როცა დერეფანში გაყავადი, პოლიციელები ძალიან ფრთხილობდნენ, დაცვა გამლიერებული იყო. ყველა პატეგორიის დამნავავი იჯდა ჩემ გვერდით.

— დეპუტატი არ ჩავარდნილებ-
ართ?

— უცხო გარემოს ადვილად ვეგუბი, ადამიანებთან ურთიერთობა არ მიტირს და ეს ცოტათი მშველოდა... ბოლოს ყველა „ჯორჯია, ჯორჯიას“ გაიძახოდა და ისე მაცილებდა, მათ შორის, პოლიციის უფროსიც: ელ-არიშიდან კაიროში, 6 საათის სავალზე ხშირად დაყუადი, დღემდე არ ვიცი — რატომ; არაფერს მეკითხებოდნენ, თვითონ წერდნენ რაღაცას და მერე ისევ უკან მაბრუნებდნენ.

— საქმის კვალიფიკაცია მერე
შეიცვალა?

— დღემდე არ ვიცი, საქმე რა მუხლით
იყო აღძრული, არ მეუბნებოდნენ. ბო-
ლოს, დეპორტაციით გამოიმშვეს. რაც
კველაზე მთავარია, ჩემი ნებისყოფა გამო-
მადგა, სულ ვლოცულობდი. საჯარი ვწერ-
დი ის სახინელი აბების შესახებ, რაც
თავს გადაგვხვდა. კარგი ფილმი გაკეთდე-
ბა. ისეთ დღეს გამოიკრება, მერნშტა-
ნერ, ფილმშიც არ ხდება ასეთი რამ.
ხვლივები, გველები კველგან გახვდებოდა.
კელავდით კიდეც. მორიცები დარბოლდ-
ნენ. ზოგს ფეხსაცმელი დაეხა და კვეწარ-
მავლებს რომ არ შევწუხებინეთ, მას
ვწევადით კიდეც. დამით ბედუინები ისე არ
იძინებდნენ, სანამ ცეცხლს არ დაანთებდ-
ნენ. ნამდვილი ჯოჯიხეთი იყო. ამის გად-
მოცემა შეუძლებელია.

რა ხდება ერთულ შეიძლება გადასციალიზი

პარისკაზების ცემის გარშემო გაჩენილი კითხვის ინიციატივი

შეიძლება მალებში არსებულ პრობლემებზე, როგორც ჯარისკაცები, ასევე ისინი, ვინც სავალდებულო სამხედრო სამსახური უკვე მოიხდავთ, ბოლო დროს ხშირად საუბრობენ... მართალია, თავდაცვის სამინისტრო საგულდებულოდ ცდილობს არსებული ხარვეზების მიქმალებას, მაგრამ ზოგჯერ ინფორმაცია მაინც „უნაგას...“ 5 ნოემბერს არასამთავრობო ორგანიზაციის — „ყოფილი პატიმრები ადამიანის უფლებებისთვის“ — თავმჯდომარებ ნანა კაკაბაძემ გააჭრცელა ინფორმაცია, რომ მე-4 ბრიგადის 42-ე ბატალიონში 15 ჯარისკაცი იყო ნაცემი. მისი თქმით, ყველაფერი იმით დაიწყო, რომ შევტულებიდან დაპრუნებულ პატარა ჩოჩელს მასზე რიცხული ცეცხლსასროლი იარაღი ადგილზე არ დახვდა... „პატარა ჩოჩელი წარმოშობით გორელია. შევტულებაში იყო გასული და ნანიში დაპრუნებულს იარაღი დაკარგული დახვდა, როს გამოც მეთაურობამ დაუნდობლად სცემა. მასთან ერთად ნაცემია 15 ჯარისკაცი, რომლებსაც „დუბინებითა“ და წინამდებით გაუსწორდნენ. ერთ-ერთმა სერუანტმა, გვარად კიკაძემ შეურაცხყოფისგან ვერები გადაიჭრა... არსებობს ინფორმაცია, რომ ერთ-ერთი ჯარისკაცი გაუპატიურებულია, მაგრამ სხვადასხვა მიზეზის გამო, მის ვინაობას ვერ დავასახელებ... მას შემდეგ, რაც საზოგადოებაში ხმაური ატყდა, მძიმე მდგომარეობაში მყოფი ჯარისკაცები გადამალეს...“ — აღნიშნა ქალბატონმა ნანამ.

ნინო ჯუხაზევა

თავდაცვის სამინისტრომ ოფიციალურ განცხადებაში, ინციდენტი დაადასტურა, მაგრამ კონკრეტული გვარები არ დაუსახელება და მეთაურობისგან ჯარისკაცების ცემის ფაქტიც უარყო.

იგივე განაცხადა ნანიში მისულმა სასალოო დამცველმაც. გიორგი ტველუშის თქმით, ჯარისკაცებს შორის მოხდა შეღაპარავება, რაც ფიზიკურ დაპირისპირებაში გამოიხატა დაშავდა. „ერთ-ერთ მათგანი ალექსი ბრენდონი ჩინების კვალი და ჩემთან საუბრისას განაცხადა, რომ თავდა დაისერა ხელი. მომხდართან დაკავშირებით ვესაუბრე ჯარისკაცებსაც და მითხრეს, რომ ინციდენტი უკავშირდება სამხედრო ნანილის საიაროდნო ერთი ავტომატის დაკარგვას. როგორც ამბობენ, მათ ამის გამო შეღაპარავება მოუხდათ და რამდენიმე ჯარისკაცი მსუბუქად დაზიანდა...“

— როგორ ფაქტობოთ, რატომ არ ჩაერთა როგორების ჩხუბში მე-თაურობა?

— არ ვიცი, ვერ გეტუვით, ეს მათ უნდა ჰქითხოთ. მაგრამ ყველა ჯარისკაცი, რომლის გვარიც ნაცემთა შორის იყო მოხსენიებული, სამხედრო ნანილში, სხვა ჯარისკაცებთან ერთად იმყოფებოდა და ნაცემისა და ღამენათვეის მათ არაფერი ეყოფოდათ. მათთან გასაუბრების შემდეგ დამატებითი სამედიცინო ჩარევის აუცილებლობაც ვერ დავინახებ...

მომხდარის გარშემო უამრავი შეკითხვა დაგროვდა და შეიარაღებულ ძალებში არსებული ვითარების გარევებას კონტრაქტორებისგან შევეცადე. გასაგები მიზეზების გამო, მათ ანონიმურობის გა-

დღევანდელ ქართულ არმიაში ჯარისკაცის დასჯის მიღებული და აპრობირებული ფორმას ყველას თვალწინ გინება და ზოგჯერ, მიუარებულშიც ცემაც კი. ნაილის ხელმძღვანელობაში უმეტესად, გამოცუცლები კადრები მოჰყავთ; ყოვილა შემთხვევაში, როცა მეთაურები მეტი გამოცდილება ჯარისკაცებს პერიოდი და ეს რომ არ „შეეჩინა“ ან ვინმეს მისთვის რამე არ შეესწორებინა, პირდაპირ აგრესიაზე გადმოსულა... „ალფას“ ბატალიონის ნევროთა უმეტესობაში ცხინვალში იპრიოლა და იმ ნ-დღიანმა იმმა მათ გამოცდილება მისცა.

— გაფრთხოლდა ინფორმაცია, რომ ამ ინციდენტის დროს სამხედროები მე-4 ბრიგადის შტაბის სარდაფში ჩაიყანება და პოლიციური რეზინს ხელკეტებით სცემეს... — არ ვიცი, „საიდუმლო სარდაფის“ შესახებ აქციდებ არაფერი მსმენია და არა მგონია, ასეთი ადგილი მეთაურობას სჭირდებოდეს, იმიტომ, რომ ჯარისკაცებს მიზეზის გამო ვერ აღნებს: შეურაცხყოფილი სამხედროები ამის გამოაშეარავებას ვერ ბედავენ, რადგან მათ ზურგს უკან რჯახებდა და მათი სახასებო წყარო — კონტრაქტორის ხელფასია.

ზაზა, 23 წლის, ბატალიონ „ალფას“ წევრი:

— ამ ბატალიონში ჩემი მეგობრები მსახურობენ, მაგრამ მომხდარის შესახებ მათ დეტალურად ვერ გამოვითხე, ვინაიდნ მათი ნახვის სამუალება არ მომეცა, სატელეფონო საუბრებს კა ვერიდებით — ისმინება... თავდაცვის სამინისტრო ამტკიცებს, რომ იარაღის დაკარგვის გამო შეხლა-შემოხლა თავდა კარალებს მორის მოხდა, რაც დაუჯერებელია. ვინც სურუანტ კავნაძეს იცნობს, არ დაიჯერებს, რომ შემთხვევით გადაისერავდა ხელს, — საოცრად ფრთხილი ადამიანის; გარდა ამისა, ჯარი ციხე არ არის და იქ შემთხვევით ხელის გადასერვა — სისულელეა. სიმართლე ის არის, რომ მან მეთაურთა მიერ მიყენებული შეურაცხყოფა ვერ აიტანა.

— ბოლო დროს ჯარისკაცები ხშირად ლაპარაკობენ მეთაურების მიზნიდან შეურაცხყოფაზე; რა არის ამის საფუძველი?

— ამას რაიმე განსაკუთრებული საფუძველი არ სჭირდება — ისინი უბრალოდ, სიმკაცრეს იჩენენ და ცდილობენ, ჯარისკაცი მუდმივად სტრესის ქვეშ ამყოფონ. ვერ ვიტყვი, რომ ასე ხდება ყველა ნანილში, მაგრამ

დღევანდელ ქართულ არმიაში ჯარისკაცის დასჯის მიღებული და აპრობირებული ფორმა ყველას თვალწინ გინება და ზოგჯერ, მიუარებულშიც ცემაც კი. ნაილის ხელმძღვანელობაში უმეტესად, გამოცუცლები კადრები მოჰყავთ; ყოვილა შემთხვევაში, როცა მეთაურები მეტი გამოცდილება ჯარისკაცებს პერიოდი და ეს რომ არ „შეეჩინა“ ან ვინმეს მისთვის რამე არ შეესწორებინა, პირდაპირ აგრესიაზე გადმოსულა... „ალფას“ ბატალიონის ნევროთა უმეტესობაში ცხინვალში იპრიოლა და იმ ნ-დღიანმა იმმა მათ გამოცდილება მისცა.

— გაფრთხოლდა ინფორმაცია, რომ ამ ინციდენტის დროს სამხედროები მე-4 ბრიგადის შტაბის სარდაფში ჩაიყანებან და პოლიციური რეზინს ხელკეტებით სცემეს...

— არ ვიცი, „საიდუმლო სარდაფის“ შესახებ აქციდებ არაფერი მსმენია და არა მგონია, ასეთი ადგილი მეთაურობას სჭირდებოდეს, იმიტომ, რომ ჯარისკაცებს მიზეზის გამო ვერ აღნებს: შეურაცხყოფილი სამხედროები ამის გამოაშეარავებას ვერ ბედავენ, რადგან მათ ზურგს უკან რჯახებდა და დამატებას და მათი სახასებო წყარო — კონტრაქტორის ხელფასია.

— ამ ბატალიონში ჩემი მეგობრები მსახურობენ, მაგრამ მომხდარის შესახებ მათ დეტალურად ვერ გამოვითხე, ვინაიდნ მათი ნახვის სამუალება არ მომეცა, სატელეფონო საუბრებს კა ვერიდებით — ისმინება... თავდაცვის სამინისტრო ამტკიცებს, რომ იარაღის დაკარგვის გამო შეხლა-შემოხლა თავდა კარალებს მორის მოხდა, რაც დაუჯერებელია. ვინც სურუანტ კავნაძეს იცნობს, არ დაიჯერებს და ლამის გამანდგურებელ — სიტყვა „პიყინსაც“ იყენებენ... ასე რომ, თუ „შევარდნასი“ ჯარში ჯარისკაცებს ტანასაცელიან არ ჰქონდათ, შშივრები იყენებს ახლა ტექნიკური მხარე მოგვარებულია, მაგრამ ფსიქოლოგიური სტრუქტურისა და გვირებულის განვითარების სამართლების მიზნისა და მათი სახასებო წყარო — კონტრაქტორის ხელფასია.

— ვიცი, რომ ასეთი პარასეპტის მიუხედავად, სამხედროები მაინც დუმილს ამჯობინებთ; ბეჭრი ამას სიტყვაძლებითაც ხსნის...

— დია, მესმის, რასაც მეკითხებით. სამწუხაროდ, ამაზე ძალიან ბანალური

**რადიო
თავისუფლება**

უსმინეთ პროგრამას „თავისუფლების 10 წელი“!

რადიო თავისუფლება

— რადიო პალიტრის ეთერში!

ყოველდღე, შაბათ-კვირის გარდა, საღამოს ათას ნახევარზე...

პასუხი მაქებ: ბიჭების უმეტესობა რაიონიდან არის, სადაც მოსახლეობის უმეტესობა უმუშევარია, ამიტომ ოჯახში ერთადერთ „შემომტანს“ წარმოადგენს... ჩემთქ ერთად ორი ძმა მსახურობს, ორივე კონტრაქტორია; ცოლ-შვილი და მოხუცი დედამიშა ჰყავის; ერთი სიტყვით, ოჯახს ხელფასისა არჩენენ. მასთან ერთად, ხალიან ბევრ კონტრაქტორ ჯარისკაცს ბანებადან სესხი აქვს გამოტანილი და სამსახურის

დაკარგვას არავითარ შემთხვევაში არ დაუშებს... მიჭირს ამის თქმა, მაგრამ უმეტესობა გაძლებაზე. მეც მაქებ ბანკიდან სესხი გამოტანილი, თუმცა მსგავსი ინციდენტი რომ შემოტხვას, ალბათ იმ დღესვე გავწყვეტ კონტრაქტის.

რომანი, 28 წლის:

— 2008 წლს რუსეთ-საქართველოს ოში ვერანილეობდი. არ ვიცი, რამდენად არის საზოგადოება ინფორმირებული, მაგრამ IV ქვეითმა ბრიგადამ ყველაზე მეტი ჯარისკაცი და სამხედრო პირი დაკარგა. შეთაურობა, რომელიც ახლა, მშვიდობიანი ჰყოიდილ დროს წინებით უსწორდება რიგითებს, აგვისტოს ომის ჯოჯონებითდან კისრისტებით გამოიქცა, იარაღს აქეთ-იქით ყრიდა და ამისთვის თითქმის არც ერთისთვის მოუთხოვიათ პასუხი, ახლა კი ერთი ავტომატის გამო, ათეულობით ბიჭს მიაყენს შეურაცხყოფა. არადა, იმ ბრიგადის ბიჭებმა ბოლომდე იბრძოლება!.. დაახ, მესმის, რომ იარაღის დაკარგვა დანაშაულია, მაგრამ ჯარისკაცის ცემა და დედის გინება დინამიულის პრევენციად შეიძლება ჩიათვალოს?!

პრობლემა

იერთობა, ციხის ადმინისტრაციასა და დასახალელებს შორის არსებულ დამოკიდებულებას ჰგავს...

— თქვენ თუ გსმენათ ბატალიონს შტაბთან არსებული სარდაფის შესახებ?

— დიახ, მსმენია. სწორედ იქ უსწორდებით ათვალწერებულ ჯარისკაცებს — სცემენ და დილმდე ფეხშიშველს ტოვებენ...

— რომან, ბიჭებისგან ვაცი, რომ იარაღი ცოტა უცნობ კომარგაში დაკორგა — დიახ, ამ ფაქტით ბიჭებიც გაოცემული იყვნენ... როგორც წესი, შევბულებაში გასვლამდე, ჯარისკაცი იარაღს საიარაღო განყოფილებაში აპარებს. იქიდან დაბრუნებულ ჩიხელს კი იარაღი არ დახვდა. შინაგანაწესის თანახმად, პასუხისმგებლობა იარაღის პატრონს კი არა, იმ დღეს განწერში მყოფ ჯარისკაცებს უნდა დაჲკისრებოდათ. აქ კი პირიქით მოხდა — ჩიხელი ცემით კინაღამ მოკლეს. ისიც ითქვა, რომ მას ადრეც გამოუტანია იარაღი, ამიტომაც ამ ინციდენტის დროს გაჩინდა ეჭვი, რომ ავტომატი საიარაღოდ მანვე გამოიტანა. იმ შემთხვევაში, თუ ჩიხელს ადრეც ჰქონდა იარაღი გამოტანილი,

ეს დაქტი მეთაურობას არ უნდა გამოჰყოდა და არც გამოებარებოდა. ვინც ოდაც მანიც ეჭვევა ამ სისტემაში, მიხედება, რომ საიარაღოდან ავტომატის გამოტანა ასე ადვილი არ არის — იქ მთელი პროცედურებია გასასვლელი. ჩიხელი საიარაღოდან ავტომატის გამოტანას მარტივ ვერ შეძლებდა, აუცილებლად ვიღაცა შეუწყობდა ხელს. ასეთ შემთხვევაში, საქმე სამხედრო პოლიციას უნდა გადასცმოდა...

— დანარჩენები რატომ სცემენ?

— ჯარისკაცებს ამის განსჯა და ანალიზი გვერძენება, მაგრამ იმ დღესვე ითქვა, იქ პატარა ბუნტის მცდელობა იყო, — ბიჭები უსამართლოდ ნაცემ ჩიხელს გამოესარჩენენ და ნაწილიდან გამოიქცნენ. მითხრეს, რომ მათ მთელი დამეტებით დარჩენილ ჯარისკაცების თავიდან ლაპარაკობდნენ, — ჩენზე ზენოლა ხორციელდება, გვცემენ; შემდეგ ეს გადათქვეს და „აღიარეს“, რომ ჩენზე მათ შორის მოხდა. ამ შემთხვევაში, ჯარისკაცებს რამდენიმე საათი შიშვლად ავრიჯიშებდნენ, თან — სცემდნენ.

გალა, 32 წლის, ბათუმის ქვეითი ბატალიონის სერუანტი:

— ძალიან უსიამოვნო ფაქტია, მაგრამ ეს არ არის შევარდნაძის დროინდელი შეიარაღება ჩიათვალია, ეცოდნება, რომ ერთი ასეულს სჯიან, მაგრამ დასჯაში ნორმატივით გათვალისწინებულზე მეტი ვარჯიში, მთელი ლამე სირბილი, აზიდვები იგულისხმება და არა სასტიკი ცემა და დედის გინება. მეთაურობისთვის სიტყვის შებრუნება ასევე სასტიკად ისჯება, მაგრამ ბოლო დროს ჩენზე შეიარაღებულ ძალებში მეთაურობასა და რიგითებს შორის ჩამოყალაქე იმი სხვა კი არაფერია.

— ჯარისკაცების ცემის ფაქტი თქვენთვის მისაღება?

— არა, ცემის არ მიეცასალმები, მაგრამ ეს ჩემი კომპეტენცია რომ ყოფილიყო, მთელ ასეულს მკაცრად დასჯიდი და ოფიციელს საყვედურს „დავურიგებდი“.

ილაპლი სეიდავილი, სამხედრო ექსერტი:

— ასეთი ფაქტები ისედაც იმიჯშებაული ჯარის ავტორიტეტსა და მოსამსახურთა განწყობილებაზე უაყიყოფითადან ასახება და საზოგადოებას შეიარაღებული ძალების მიმართ საბოლოოდ შეუცვლის აზრს...

— ამ შემთხვევაში, არაპროფესიონალიზმითან გვაქვს საქმე თუ მეთაურების მხრიდან ჯარისკაცების დადგლობებათან?

— როცა ქვეყნის შეიარაღებული ძალების ცალკეულ ნაწილებში ვიღაც ცდილობს, ჯარში დისციპლინა საკუთარი ლოგიკით დამყაროს, ბუნებრივია, ის შეცდომას დაუშვებს... ამგარად განვრთნილი ჯარისკაცი სამშობლოსთვის და მით უმეტეს, მეთაურის თავს არ განირავს. ზოგადად, ქართულ ჯარში არ მისდევთ იდეოლოგურ-აღმზრდელობით მუშაობას, უფრო სწორად კი — გაცვეთილ, ზოგადასტრიტულ ფრაზებს თუ არ ჩავთვლით, იდეოლოგია საერთოდ აღარ არსებობს. არადა, ნორმალურ ქვეყნებში, რომელცაც ჩენზე ვბაძავთ, ჯარში მოქმედებს ლირსების კოდექსს და დისკიპლინის ნორმები, მოგვარებულია ჯარისკაცებსა და მეთაურობას შორის ურთიერთობა და ყველა ეს საკითხი აღნიშნული კოდექსით რეგულირდება. ასეა მაგალითად, გერმანულ არმიაში...

— ჯარისკაცებიც აღიარებენ, რომ საიარაღოდან ავტომატის დაკარგვა დანაშაულია, მაგრამ მათ მიმართ ასეთი სისასტიკე აღმართ შეუწყნარებელია...

— საქმე ის არის, რომ იარაღის დაკარგვა ინციდენტის დროს კი არა, რამდენიმე დღით ადრე მოხდა, ამიტომაც გასარკვევია, როდის აღმინდონის საქმე სამართლის საქმე, როდის დაინტერესდა ამით სამხედრო პოლიცია და რა მსვლელობა მიეცა... ჯარისკაცები თავიდან ლაპარაკობდნენ, — ჩენზე ზენოლა ხორციელდება, გვცემენ; შემდეგ ეს გადათქვეს და „აღიარეს“, რომ ჩენზე მათ შორის მოხდა. ამ შემთხვევაში, ჯარისკაცებს სიმართლის სათმელად ვაჟუაცობა არ ჰყოფნის. ასეთი ინციდენტების გახსნის შემთხვევაშია არა აქვს, დანაშაული იქნება ის თუ არა, ისედაც შელხული სამხედროების იმიჯის უფრო მეტად შელხვა მოჰყვება. როცა ასიბით იფიციერი სამსახურიდნენ, დაითხოვთ მოვთხოვთ?!..

P.S. 5 ნომებერს გახმაურებულ ინციდენტთან დაკარგვის დაითხოვთ მიმდინარეობს გამოძიება, რომელსაც სამხედრო პოლიციის დეპარტამენტი აწარმოებს... ■

პრეზიდენტის ახალი ინიციატივა — გამოსავალი თუ ახალი პროგლობა?

საქართველოს პრეზიდენტის ინციდატივმ გლეხები და ფერმერები საგონებელში ჩააგდო. „საქართველოში დაუმუშავებელი მიწის ნაკვეთი არ უნდა არსებობდეს. მთავრობამ ამ პრობლემის მოსაგარებლად რამდენიმე ნაბიჯი უკვე გადადგა — ქვეყანაში შემოვიტანეთ იაპონური ტრაქტორები, მოვაწესრიგეთ სარწყვეტი არხები და სათანადო საგადასახადო კოდექსიც მიღილეთ. ბევრი მიწაა დაუმუშავებელი, იმიტომ, რომ შევარდნაძის დროს პროკურორობამა, გამგებლებმა, მიწისტრის მოადგილებმა დაირიგეს მიწები; ახლა ელოდებიან, რომ ფასი მოემატოს და სარფანად გაყიდონ. ეს არ გამოვა“, — განაცხადა მიხეილ სააგაშვილმა.

ცურავების განვითარების

ოფიციალური სტატისტიკით, ქვეყანაში მინების 30%-ია დაუმუშავებელი, მაგრამ კონომიკური ექსპრესტების აზრით, ეს მაჩვენებელი რეალურად, ბევრად მეტია — დაახლოებით 60%-ს აღნიეს. მათი თქმით, ამჟამად დაახლოებით, 250 ათასი ჰექტარი მუშავდება, რაც ძალიან მცირეა ადრინდელ მაჩვენებლებთან შედარებით, რომა 750 ათას ჰექტარს იყენებდნენ. სოფლის მეურნეობის სამინისტროში დარწმუნებული არიან, რომ დღეს მინების დიდი ნაწილი ისეთი ხალხის ხელშია, ვარც არ არის დაინტერესებული მისი დაუმუშავებით. ამიტომ მომავალი ნილიდან ასეთი მინის მფლობელს გადასახადი დაკავშირება და იძულებული გახდება, მინა ან თავად დაამუშაოს, ან იჯარით გასცეს, ან გაასხვიოს. მთავრობის გეგმის მიხედვით, შეიქმნება მინის პანკი და საინფორმაციო ცენტრი, რათა ინკლუსორებმა მარტივად შეძლონ სასურველი მინის ნაკვეთის შეძენა.

სხვათა შორის, ექსპრესტები მთავრობის ამ გადაწყვეტილებას ემსრობიან. მათი აზრით, კარგი იქნება, თუ ნლობით დაუმუშავებელი და მიტოვებული ფართობები ინკვესტიორებს გადაეცემათ. ამასთანავე, იმასაც ამბობენ, რომ არსებობს მთელი რიგი პრობლემებისა, რომლის გამოც ფერმერები და გლეხები მინის დამუშავებას ვერ ახერხებენ. თუ რა პრობლემების წინაშე დგანან მინის მფლობელები, ამის გარკვევას გლეხებთან და ფერმერებთან სუბრისას შევეცადე. ექსპრესტი კვონონიმიკურ საკითხებში, გია სუხაშვილი კი იმის შესახებ გვესაუბრება, თუ როგორ შეიძლება მინის მფლობელების წინაშე არსებული სინტენების დაძლევა და რამდენად შეამცირებს დაუმუშავებელი მინების რაოდენობას საჯარიშო სანქციები.

ପ୍ରକାଶକ ନାମକାରଣ:

— ოთხი ჰექტარი მინა მაქსი, მაგრამ ვერ ვამუშავებ, იმიტომ, რომ საწვავი გაძვირდა, იპონიიდან ჩამოტანილი ტრაქტორებით კი მე და ჩემმა მეზობლებმა ურთხელაც ვერ ვისარგებლეთ: ათ სოფელზე ერთი ტრაქტორი მოდის. რიგში რომ ჩავდგე შესაძლოა, ინავრამდე

არ მომინიოს, მიწა თუ გაიყინა, მერე მოხვდნას აზრი აღარ აქვს. გარდა ამისა, ის ტრაქტორი უფასოდ ხომ არ გვემ-სახურება? ერთი ჰეკტარი მიწა რომ დამიმუშაონ, 50 ლიტრი საწვავი სჭირდება და 100 ლარი უნდა გადაეციხადო. ხორბლის თესლი სპეციალური წამლებით უნდა დამუშავდეს, მიწა ნაკელით ან ქიმიური სასუქით უნდა განაყოფიერდეს... ეს ყველაფერი საკმაოდ დიდ თანხებს მოითხოვს.

ଶ୍ରୀମତୀ ପାତ୍ନୀଙ୍କାପାତ୍ର

— მიწის ნაკვეთი, რომელსაც ჩემს იჯახთან ერთად ვამუშავებდი, სულ ჰერცტარ-ნახევარია. მიწის — არა, მაგრამ წყლის გადასახადს ვიხდით. ამის გამო არ ვიწუნუნებ, პრობლემა სხვა რამება: საკმაოდ დიდი თანხა გვჭირდება იმისთვის, რომ საწვავი, თესლა, სასუქი ვიყიდოთ, ტრაქტორი და მუშა ვიქირაოთ. ნერგი სათბურში გამოგვყავს, მაგრამ სათბურის გასათბობად დამატებითი ხარჯია საჭირო. მე კიდევ რა

მიჭირს — მეუღლესთან ერთად, ოთხი
ვაჟიშვილი მიდგას მხარში, მუშის და-
ქირავება არ მჭირდება და, ასე თუ ისე,
იოლად გავლიგროთ. ძალიან შეკრო-
მობთ იმისთვის, რომ ადამიანურად
ვიცხოვროთ. ჩემს მეზობლებს შორის
საკმაოდ ბევრია ისეთი, ვინც ადრე მი-
ნას ამუშავებდა, მაგრამ საწვავის გაძ-
ვირების შემდეგ ამ საქმიანობას თავი
დაანება. ბევრს ჰგონია, რომ მინის გა-
დასახადის მოხსნამ რაიმე შედავათი
მოგვცა. სინამდვილეში სხვა ყველაფერი,
რაც კი მინის დამუშავებას სჭირდება,
ისე გაძვირეს, რომ უდიდესი შრომის
შედეგად, ძალიან ცოტა მოგება გვრჩე-
ბა.

— ტრაქტორით თუ გისარგებლიათ?

— ერთხელაც ვერ ვისარგებლეთ. გამ-
გებაში რამდენჯერაც ტრაქტორის
მოთხოვნით მივედით, იმდენჯერ
გვითხრეს, — ახლა სხვას ჰყავს წაყვანი-
ლი და რიგში ჩადევითო. რატომდღაც,
ეს რიგი არასდროს მთავრდება. მათ
რომ უკუკროთ, მინა დაუხნავი დარჩე-
ბა, ივნისში ან აგვისტოში ტრაქტორი
ვის რად უნდა?!

— როგორც ვიცი, პეზიდენტის ინციდენტით, საწვავიცა და სასუქც რამდენჯერმე დაგირიგებს...

— კი, როგორ არა, ორი თუ სამი
ნლის წინ 20 ლიტრი საწვავი მოგვცეს
და ერთი ტომარა „სილიტრა“. სულ ეს

საპინებლები

1360 ლარიდან

ფასდაკლება

490 ლარი

**გასაშლელი
დივან-სანოლი**

10-50%-მდე

420 ლარი

**გასაშლელი
დივან-სანოლი**

საგილა - სკამები

კლასიკა
Classica

იყო, სხვა დანარჩენი ჩვენთვის არავის არაფერი მოუცია.

© 2024

— საცხოვრებელი სახლის გვერდით ორი ჰეტეარი მიწის ნაკვეთი გვაქვს და, ასე თუ ისე, დაუმუშავებელი არ გვრჩება. ჩემმა შვილმა რამდენიმე წლის წინ 7 თუ 8 ჰეტეარი მიწა იყიდა, ტრაქტორიც შეიძინა. ადრე მუშებს ქირაობდა და რაღაც გამოსდიოდა, მაგრამ ახლა საქმე ისე კარგდა აღარ მიდის. ერთ სეზონზე სეტყვამ მოსავალი გაუფუჭა, რაც ბურიების სტიქიას გადაუჩრას, ისიც ვერ გაყიდა... ხალხი ქართულ პროდუქტს უცხოეთიდან შემოტანილს არჩევს — იაფია და იმიტომ. გაზაფხულზე ჩემმა შვილმა მიწის გაქირავება გადაწყვიტა, მაგრამ მსურველი არ გამოჩნდა, გაყიდვა ჯერ არ უნდა, იქნებ რაიმე შეიცვალოს.

ვახტანგ ნადირაძე:

— ყველაფერზე ჯარიმის დაწესება
როგორ შეიძლება?! საშუალება რომ
ქიონდეს, ხელისუფლების მუქარა რად
მინდა — ისედაც დიდი სიმოვნებით
დავამუშავებდი მიწას. საკმაოდ დიდი
ნაკვეთი მაქვს. ერთი პერიოდი პომი-
დორი მომყავდა და პურის ფული მრჩე-
ბოდა, მაგრამ მერე საწვავის, სასუქისა
და პროდუქტის ტრანსპორტირების ფასი
ისე გაიზარდა, მოგება თითქმის ალარ
დაწრჩდა. იძულებული გავხდი, ხერხი მე-
მარა — გადამყიდველისგან ვყიდულობ
თურქეთიდან შემოტანილ პომიდორს და
იმას ვყიდო. გაცილებით ნაკლები ხარჯი
მაქს, მოგზაურაც საგრძნობლად მეტია, თა-
ნაც, ფიზიკური გარჯაც ალარ მინევს.

— სამაგიროდ შესძლოა, გადა-
ამყიდველისგან ალექსული პომი-
დორი ეკოლოგიურად სუფთა არ
იყოს.

— რა გქნა ახლა?! იმის გამო, რომ
სხვები ეკოლოგიურად სუფთა პროცე-
ქტით გამოიკვებონ, მე „ვირის მუშა“
გავხდი?

— თურქული პომიდვებით თავა-
დაც იკვიპიბით?

— აბა, რა ვქნა?! ამბობენ, გემოდი-
ფიცირებულიაო, მაგრამ იაფია და იოლი
გამოსვალია.

გია ცუხაშვილი, ნომიკურ საკითხებში:

— ქეყვნის ბიუჯეტს მართლაც სერიოზულ ზიანს აყენებდნ ის ადამიანები, რომელმაც შევიწყდნას ხელისუფლების ღრმას, მიწები იაფად ჩაგდეს ხელში და ამ მიზის ფასის გაზრდას ელიან, რომ შემდგომ სარფიანად გაყიდონ. თუმცა მე მაინც ვფიქრობ, რომ მინის დაუუშავებლობის უმთავრესი მიზეზი — სოფლის მეურნეობის განვითარების გაუაზრობლი პოლიტიკა.

— ଏହିପୁଣ୍ୟ ମନୋଭଲ୍ଲମ୍ଭେଦିଳ ମନ୍ତ୍ରଗ୍ରାଙ୍କେଦିଲ ମିଥିନିଟ, କେଲିଲିସ୍ଯୁଗଲ୍ଲେବାର, ମନ୍ତ୍ରଶବ୍ଦିର୍ବିଦ୍ୟାନ୍ତିର୍ଦ୍ଵାରା ନିନ୍ଦାପ୍ରାତିଗିତି „ବାତ୍ରି କର୍ମଦିଲିପି“ ମନୋଗ୍ରାହାରୀ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାଗବାତ୍ ଅନ୍ତରୁ ଗଲ୍ଲେଖେଦିଲ ମିଥିନିଲ ଧାରମ୍ଭଶବ୍ଦେବିଲ ମିଥିନିଟ ଧାରାଭଲ୍ଲମ୍ଭଗାନ୍ତର୍ବିଦ୍ୟାନିକ କର୍ମଦିଲି ଶ୍ରୀସତାବଦୀଶ୍ଵର ତାତ୍ତ୍ଵନିନ୍ଦା ଆଚିର୍ଣ୍ଣାତ, ରାତ୍ରି

ექონომიკა

დღესასწაული

ՈՐԹԱ ԵԱՀՅՈԼՈՎԱԾ

— ქალბატონი ელა, დღეს თქვენ
აქ პირველი ხვარამზე იყავით...

— გინდათ, რომ რაიმე ვთქვა (იღი-
მის)?.. ძალიან კი მაფრთხობს ეს თქვენი
ჩამწერი...

— Եցարածից ըստ մոռպեցու դա
մ՛նիմարա առ առնէ?!

— რა კნა, ეგეთი ხვარამშე ვარ... ისე, შენ რა იცი, როგორი იყო ხვარამშე მიკ-როფონთან? მეც არა ვარ მორცხვი — ისეთი გარდევნები და გაგრევები მქონია, მაში (იცინის)!!

ვაჟა-ფშაველას დედის, გულექნ ფხ-
იკლეშვილის თანატოლი ყოფილა ხვარამზე.
ვაჟას ძმას, თედო რაზივაშვილს კი ძმის
თანატოლი ქალიკელ გორგაზამულისგან
ჩაუწერა ხვარამზეს ლექსები ბევრი იკვ-
ლევდა თურმე ხვარამზეს სადაურობას.
ფშავეშიც და ლიტერატურაშიც „სამუკათ
ხვარამზედ“ იხსენიებენ. „სამუკანი“ ოჯახ-
ის სახელი უნდა იყოს, მაგრამ მამის იჯახის
თუ ქმრის — ეს ძნელი დასადგენი აღ-
მოჩნდა. ხვარამზე თავისი ლექსებითა და

ელა გოჩიაშვილი

ამოვა ხვალაც მზე, ხვარამზე!

30 ოქტომბერს თავსხმა იყო ივრის ფშავში, თავსხმა, ნისლი და... „ხვარამზეს დღე“. ალბათ მაშინ, ორი საუკუნის წინ, ერთ დღესაც ასე წვიმდა ფშავის სოფელ არტაში, როცა ცხენზე ამხედრებულმა ვაჟიკა ნაკვეთაურმა „სამუკათ ხვარამზე“ სახლთან ჩაიარა. „ვინა ხარ, ვინ იარები, ლალო, მაგ ლალის ცხენითა, თავს რად არ შამაიპრუნებ, ყანას რად მამკევ ცრემლითა?“ — იქნებ ჩურჩიულით ან იქნებ გულში ეკითხებოდა შინიდან მოთვალთვალე ხვარამზე ვაჟიკას, მერე კი მისი გაუჩინარებისთანავე გარეთ გარბოდა და ცხენის ნაფეხ-ურებს ლობავდა, წვიმას რომ არ გადაეშალა...

ბიოგრაფიით, ივრის ფშავში უფრო ცნობილი და პოპულარული ყოფილა, ვიდრე არაგვისაში და, სავარაუდოდ, ივრის ფშავიდან უნდა იყოს. თითქოს სოფელ სხლოვანში უნდა დაბადებულიყო და არტაში გათხოვილიყო. არტანებული მინდოდა ურები ანუ ჭირებული არიან და ხვარამზეს ქმარიც არტანებლი მინდოდაური იქნებოდათ. ამის დადასტურებად, არტანელი პურის მცხიობლის, ბარბალე მინდოდაურისაგან ილია ჭავჭავაძის მიერ საგურამოში ჩჩერილი ხვარამზეს ლექსტი მოჰყვათ. ამბობენ, ხვარამზესა და ვაჟიკა ნაკვეთაური ერთმნეთი შეუყვარდათ, ვაჟიკამ მთხოველიც მიუგზავნა ქალს ოჯახში, მაგრამ იმან ყასიდად უარი შეუთვალა, გაპრაზებულმა ვაჟიკამ კი სხვა ქალი შეირთოო. ხვარამზეც გაუთხოვებათ მშობლებს ვიღაც მდიდარ და ასევევან კაცზე, თუმცა ვაჟიკას სიყვარული ქალს სიცოცხლის ბოლომდე არ განელებია. იმასაც ამბობენ, ვაჟიკა მშობლებს ვერ შეენინაალმდევა და ამიტომ დაქორწინდა სხვა ქალზეო.

ლაური. დარბაზში დაგვიაძებით მშობლები პოეტი ტარიელ ხარხ-ტელურიც მისებურად — პოეტურად მიესალმა მთა, „ვინც გაბედა და ხვარამზეს დღის დაწესება შესთავაზია იორს“: „...მზეო, მოდი, ეს ბრძლი დამე დღედ ჩამომითენე/ ბორგვას უმატებს იორი, მთვარის სხივს მისცემს ბილიკად / სიმღერა ვცალე გაჯავრდა, ნამღერი გამიქილიკა/ მხარზე დამწენთო ვარსკვლავი, როგორც ხვარამზის ლირიკა/“

მამაცი და თამამი ქალი ყოფილა ხვარამზე, XIX საუკუნის ფშავში, სადაც ქალისთვის ლექსტისა და განათლების მიღება მომაკვდინებულ ცოდვად მიაჩინდათ, არათუ გალექსტასაც, არამედ შეუვარებულისთვის ამ ლექსტის შეთვლასაც რომ ბედავდაო, — თქვა სანათამ. ისიც მიაყოლა: ქალმა ქალსა რით აჯობაო? — რითა და ქმრითა და შვილითაო. მარტო ქმრითა და შვილით — არა. აბა, ბევრმა ქმარშვილიანმა ქალმა დაიკვებოს ხვარამზეობა!.. ხვარამზეობითაც ბევრს აჯობაო. მერე თითქოს იქვე მყოფი „ფშავის ალორძინებისა და განვითარების კავშირის“ თავმჯდომარე, პოეტი როსტომ მაჩინშვილი „გამოიწვია“: ჭორად გავიგე, დილას ხვარამზე ლექსი დაგანერინათო. „მერდს ნაძვი გადა-

გფენია, ფშაველო ქალო — ხვარამზე/ გულის ხვაშიადს არ ამხელ, ტრცობის კარები ჩარაზეო/“, — მიაგება როსტომ მაჩინშვილმა.

ხვარამზეობის იდეა მომღერალ თეონა ქუმისაშვილს გასჩენია. გასულ გაზაფხულს,

გაგრძელება იხ. გვ. 89

გადამზადება
შვილის გარება
6.99 ლარი

თამაში
მამაცაშვილი

შვილის გარება

მარტივი რჩევები
მთელი მასაზოგადობის მიერ

L

ექიმის რჩევები და მარტივი
რეაქტური მთელი მასაზოგადობის მიერ

ԱՆՁՆ

**შვილის ტოლი პარტნიორის ხიგლი
და განხმოვანებული პერსონაჲის „აჩრდილი“
აცა სარიალის პირველი საზონის დასასრული**

ცუცუ ათის

— დღეს რომელი სეზონის სუ-
რეპს იღებთ?
აივიტრი თაციჭვილი:

— როგორც ცნობილია, ჯერ მხოლოდ 14 სერიაა გადაღებული. ამას ისევ პირველი სეზონის ორ სერიას ვიღებთ ანუ ერთ აშშას და ამით პირველი სეზონი დასრულდება. მთელი ზამთრის განმავლობაში კი მეორე სეზონის გადაღებით გვექნება, რომელიც გაზიარებულზე, საყრაცხოდ, მარტ-ში გავა ეთერში. მეორე სეზონშიც 16 სერია შევა. ჯერ ზუსტად არ ვიცით, შესაძლოა, 18 სერიაც გადავიღოთ. ეს იმაზეა დამოკიდებული, თუ რამდენი საინტერესო აშშას ამოიწევა არჩივიდან.

— რომელ ამბეჭდზეც ახლა გადაიღეთ სერიები, მათ შესახებ სერიალის გადასაცემადც თუ გქონდათ რამები ინტერრამანია?

სერიალი „დეტექტივები“ უკვე დიდი პოპულარობით სარგებლობას. მას უამრავი მაყურებელი ჰყავს. ამის გამო, დამკვეთებმა გადაწყვიტეს, რომ სერიალი გააგრძელონ და მისი მეორე სეზონიც გადაიღონ.

კრიმინალისტი კესოს როლის შემსრულებელ სალოომე ფალავაძა
და ცინკოსა დეტექტივი აკაკის შემსრულებელ დიმიტრი ტატრშ-
ვილს ინტერვიუზე გადასალებ მოედანზე ცენტრი. ამ დროს ორკვეთ
გრიმს უკეთებდნენ, ამიტომ კარგა სანს მომიხდა ლოდინ...

— ყველაფერი — არა, მაგრამ
ბევრი მათგანი გაგონილი მქონ-
და. მაგალითად, ის, ქალმა ქმრე-
ბი რომ დახოცა...

— თავადვე აღიარა, რომ
ერთი მტკვარში გადააგდო, მე-
ორეს თავში რაღაც ჩაარტყა და
ა.შ. მოკლედ, რაც ძალიან გახ-
მაურებული იყო, იმ ამბების
შესახებ ინფორმაცია მქონდა.
თუმცა არ ვიცოდი ახალგაზრდე-
ბის შესახებ, რომლებიც დამის
კლუბებში ექსტაზის სვამდნენ. ეს კი იმის
გამო მოხდა, რომ მათმა შშობლებმა
მოითხოვეს, ამბავი არ გახმაურებულიყო.
ეს ფილმშიც კი აღინიშნა. რუსთაველი
მანიაკის ამბავი კი იმდენად კარგად ვი-
კოდი, რომ მისი მეტინოდა კიდევ:

— სცენარშიც ისე განვითარდა მოვლენები, რომ სალომეს გმირიც კუნალამ მანიარის ერთ-ერთი მსხვერპლი გახდა...

— ଦ୍ୱାରାରୁ ଜୀବନକୁ ପାଇଁ ଯେତେ ହେଲା ଏହା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା...
— ଦ୍ୱାରାରୁ ଜୀବନକୁ ପାଇଁ ଯେତେ ହେଲା ଏହା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା...
— ଦ୍ୱାରାରୁ ଜୀବନକୁ ପାଇଁ ଯେତେ ହେଲା ଏହା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା...

— არა, როგორც სერიალშია მოთხრობილი, სინამდვილეშიც ყველაფერი ისე მოდა...

სალომე:
— შესაძლოა, ადგილი შევცვალოთ —
ვთქვათ, ნავკრისში გადავიღოთ ის, რაც სი-
ნიჩდვილებში კოჯორში მოხდა, ან წყნეტში

გადავიღოთ, თბილისის ნაცვლად. რაც მთა-
ვარია, არც ერთი ფაქტი არ არის ტყუილი.

— ରାଜାପ୍ରମାଣେ ଏହି ଧାରାତ୍ମକ ଶବ୍ଦରେ ଉପରେ ନାହିଁ ।

ମୁଖ୍ୟରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍ସବସୁ ଶାନ୍ତିଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଆପଣଙ୍କ ପଦିଷା ମୁଖ୍ୟରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍ସବସୁ ଶାନ୍ତିଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଆପଣଙ୍କ ପଦିଷା ମୁଖ୍ୟରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍ସବସୁ ଶାନ୍ତିଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଆପଣଙ୍କ ପଦିଷା

— პირველი სეზონის გადაღება რომ
დავიწყეთ, „კარგი“ სიცივე იყო, მერე „კარგ“
სიცივეში გათავისუფლოთ“

କୁଳପତ୍ର-

ଭାରତୀ

— რა თქმა უნდა, გვინდა, რომ უფრო კომეტორტულ პირობებში გვიჩდებოდეს მუშაობა, მაგრამ ამას ჯერჯერობით ვერ მივაღწიეთ. შეგუებული ვარ იმ აზრს, რომ როცა ძალიან ცხელა, მეც მცხელა და როცა ცივა — მეც მცივა, რადგან ძალიან ხშირად გადალება ისეთ პინაში გვიწევს, სადაც სი-ცივებში გათბობა არ არის, ხოლო სიცხეში — კონდიციონერი. თან, კომეტორტული პირობები ხმის ჩამორასაც ხელს უშლის. ახლაც, ხომ ხედავ, როგორ ცივა, ჩვენ კი აივაზზე უნდა გადავილოთ სკრანა, კითომ

— რა თქმა უნდა. როგორც კი რომელიმე სცენის გადალება დამთავრდება, მამინვე თავადვე ვეკითხები: როგორი იყო? რა შენიშვნები გაქვს-მეტქი?

დიალიზი:

— სალომე ჩერი მეგობარია და მიმაჩინია, რომ ერთმანეთთან გულახდილები უნდა ვიყოთ. შესაბამისად, რჩევას სშირად ვაძლევ. ისე კი ნიჭირი გოგოა და დაუკისრებულ მოვალეობას თავადაც არაჩეულებრივად ართმევს თავს.

— თავის პირად ცხოვრებაზეც ხომ არ გიყვაბა ხოლმე?

— არ, მგონი, არაფერი მოუყოლია.

სალომე:

— ჩემს პირად ცხოვრებაში საინტერესო არაფერი ხდება და რა მოგიყვე?.. თუ ისეთი პიროვნებები გამოჩენდება, რომელზეც უსრიოზულად ვიფარებულ, ამის თაობაზე აუცილებლად გამოიყენოთ.

დიალიზი:

— მეც ასე ვფიქრობდი. ალბათ არაფერი სერიოზული არ ხდება, თორემ სხვას ვის ეტყოფდა, თუ არა მე-მეტქი?!.

— დიმა, მარჯვანიშვილის თეატრის ყველა მსახიობი ლეგნ წულაძის ახალ სკეტჩალები — „დეა-მერიონ“ თამაშობს. ალბათ შენც ხარ ამ სკეტჩალები დაკავებული...

— კი, უნდა მეთამაშა და რეპეტიციებიც კი დავიწყეთ, მაგრამ სამწუხაროდ, მოუცლელობის გამო, ხშირად მიხდებონდა რეპეტიციის გაცდენა, ამიტომ ბატონ ლევანს ვთხოვე, ამ სპექტაკლიდან გავეთავისულებინე. გარდა ამ სერიალისა, „საზოგადოებრივი მაუნიებლის“ პროექტშიც ვმონაწილეობ და ხშირად მიწევს ევროპაში მოგზაურობა.

რა როგორცა?

— ეს არის დოკუმენტური ფილმი, რომელიც საბჭოთა ეპოქის ამბებს ასახავს. მე ფილმში მთხოვნელი ვარ. გადალება მალე დასრულდება და მაყურებელსაც მისი ხილვის საშუალება მიეცმა...

ცარმატებებს გისურვებთ!

„ნიჭირიდან“ — „ბრავო“ ანუ ნარმაზები ნორჩი მომღერალი

სახალხო პროექტი „ნიჭირი“ მეორე, უკვე შემდგარი მომღერლების კონკურსში — „ბრავო“ შეცვალა. თუკი „ნიჭირში“ ყველანაირი რიჭისა და შესაძლებლობის ადამიანი მონაწილეობდა, „ბრავო“ სომელის კონკურსია. „ნიჭირის“ მონაწილეები მთელმა საქართველომ გაიცნო, ორი ნორჩი მომღერალი კი პირულესინალმა მუსიკოსებმა „ალმარინებს“ და დიდი მომავალიც უწინასწარმეტყველეს მათ. ალბათ, მიხვდით, ეს ორი ვინცაა...

მარინა ბაბუნაშვილი

მარიამ კახელიშვილმა უკვე მიიღო მონაწილეობა „ბრავოს“ პირველივე გადაცემაში და ფინალშიც გავიდა, ანა ხანჩალიანი კი მუსიკალურ მარათონში ანი ჩაებმება. მოგებესნებათ, ამ კონკურსში თავიანთ ფავორიტებს ცნობილი ადამიანები ირჩევენ, თავადაც მონაწილეობენ: ზოგი მღერის, ზოგი ცეკვას, ან ფოკუსს უჩვენებს, ან იუმორისტულ სკეტჩს ასრულებს... ერთი სიტყვით, ისინი ცდილობენ, შესრულებული ნომრით თავის ფავორიტს მეტი ხმა შეძინონ.

მარიამი ბავშვთა „ევროვიზიაში“ მონაწილეობს, სულ რეპეტიციასა და ჩანერაზე, ამიტომაც ვერ მოვიხელოთ. გადავწყვიტე, „ევროვიზიიდან“ დაბრუნების შემდეგ შევხვდე — უფრო მეტ საინტერესო ამბავს გავიგებ მისგან... რაც შევხება ანას, მან ცოტა ხნის წინ მაკედონიაში ჩატარებულ სიმღერის საერთაშორისო კონკურსში მიიღო მონაწილეობა, პირველი ადგილიც დაკავა და გამარჯვებული დაგვიბრუნდა.

— ანა, გვიამშე ამ კონკურსს შესახებ.

— მაკედონიაში, ქალაქ სკოპიაში ტარდებოდა კონკურსი, სადაც 6-დან 16 წლამდე ასაკის ბავშვები და

მოზარდები მონაწილეობდნენ. მე უფროს ჯგუფში ვიყავი ანუ — 13-დან 16 წლამდე ასაკის კატეგორიაზი. ამ კონკურსზე საერთაშორისო კონკურსების პირდისულმა, ეკა ჩიტიშვილმა მიმიწვია.

რა სომელით ცარდექ?

— ბუნებრივია, ქართული სიმღერით, რომელიც სპეციალურად ჩერთვის დანერა კომპოზიტორმა გიორგი შალვაშვილმა. სიმღერას ჰქვია „მშვინერია“. საგაოდ მოკლე დროში მოვამზადე და ვიტორია, რომ კარგი გამოვიდა. იქაურ მსმენელს ხალიან მოეწონა და ის მთელი წლის განმავლობაში იტრიალებს მაკედონიის რადიოეთერში, როგორც გამარჯვებული სიმღერა. უსაზღვროდ მიხარია, რომ საქართველო ვასახელე. დიპლომიც გადმომცეს და იქვე შემომთავაზეს საერთაშორისო კონკურსებსა და კომერციულ კონცერტებში მონაწილეობა.

— მაკედონიის კონ-

კურსში რამდენ მომლერალი მონაწილეობდა?

— კონკურსზე სხვადასხვა ქვეყნიდან იყვნენ ჩამოსულები — სულ 24 მომლერალი. ისინი ძალიან კარგად იყვნენ მომზადებულები.

— **შენ რომელმა მოგხიბლა ყველაზე მეტად?**

— ყველაზე მეტად მომენთი მოსკოვები და ბოსნია და ჰერცეგოვინები მომლერლები. უძლიერესები იყვნენ... როცა გამარჯვებულად გამომაცხადეს, სიხარულისგან კინაღის გული გამისკდა, ცრემლებს ძლივს ვიკავებდი.

— **მარტო წახვედი აქედან?**

— ასეთ კონკურს-ფესტივალებზე დაშვებულია, რომ ბავშვებსა და მოზარდებს თან ახლდეთ უფროსი, ოჯახის წევრი ან სხვა ახლობელი. სადაც კი ყოფილვარ, ყველგან მახლავს ჩემი უფროსი ძმა არტური. ჩვენ მარტო და-ძმა კი არა, მეგობრებიც ვართ და მის გვერდით ყოველთვის იმედიანად და კარგად ვგრძნობ თავს.

— **ალბათ პეტრი ადამიანი ახლოს გაიცანი, არა?**

— კონკურსი მხოლოდ სამი დღის განმავლობაში გრძელდებოდა, მაგრამ მონაწილეები იქ გაცილებით ადრე ჩავედით. რეპეტიციებზე ერთმანეთს დაფუახლოვდით, თავისუფალ დროს ვთამაშობდით და კარგად ვერთობოდით. პირველ დღეს, როცა სასტუმროში შევიკრიბეთ, კონკურსის ფირქეტორმა ჯერ საკონკურსო განრიგი გაგვაცნო, ყველაფერი დაწვრილებით აგვისხნა, მერე კი ღიმილით გვითხრა, — 10 დღის განმავლობაში ეს სასტუმრო თქვენს განკარგულებაშია და რაც გინდათ, ის გააკეთეთო. ეს ძალიან გვესიამონა და მარტლაც, შემდეგ დღეებში სასტუმროს ბატონბატორონად მიგვაჩნდა თავი. ერთ სადამოს, როცა რეპეტიციიდან დავპრუნდით, აიგანზე შევიკრიბეთ... სახალისო ამბებს ვიგონებდით და ვიცინოდით. ერთ-ერთ მონაწილეს უერად ასეთი იდეა მოუვიდა: ახლაც

ცარმატება

სახე

— „პრავოში“ ვისი ფაფორიტი ხარ და რა სიმღერას მღერა?

— ამას ჯერჯერობით საიდუმლოდ დავტოვებ, თუ შეიძლება... მინდა გითხრათ, რომ ძალიან ვწერვიულობ. ამ პროექტში უკვე გამოცდილი და პროფესიონალი მომღერლები მონაწილეობენ, თანაც ჩემს ქვეყანაში გამოსვლა ჩემთვის უფრო მეტად საბასუსისმებლოა, ვიდრე უცხოებში. აქ ხომ ყოველი მეორე ადამიანი მღერის, ამიტომ შეფასებისას უფრო მკაცრები და მომთხოვნები არიან.

— **შენ და მარიამი ერთად ხომ არ გეგმავთ სიმღერას ჩაწერას?**

— მე და მარიამმა შეიძლება შევასრულოთ დუეტი. მჯერა, რომ ის „ევროვიზიიდან“ გამარჯვებული დაბრუნდება. მე კი ალბომის ჩაწერას ვგეგმავ.

— **ნარმატებს გისურვებ!** ■

„პამხლის“ ხომარის ხოვრი
მამუკას ჩანაწერის ფისტან ერთად

შეაბროვე
კოლექსი

„პამხლის“
მამუკას ჩანაწერის

CD №1 სახელი „შევიკრიბეთ“
CD №2 სახელი „ასაკოდი“
CD №3 სახელი „მისამართი“
სასტუმრო თავისთვის ერთ-ერთ უმაღლესი მუსიკალური ალბომი.

CD №4

სასტუმრო

„მტრად გადაკიდეს ული“ და მაყავილები და ესსიძეთან „გაყოფილი“ სცენა

„როგორი უთანებობას უდეა გვერდის, მაყურებელია ეს არ უდეა შეამჩნიოს“

რუსეკა
და ნინო

მერი ქობიაშვილი

— რომელი ხართ ამავეთ უფროსი?
რუსეკა:

— მე ვარ უფროსი.

— გიჯერებს რინო?

— არც ერთი არ უჯერებთ ერთმანეთს (იცინია). ორივეს ჩვენ-ჩვენი ცხოვრება გვაქვს.

ნინო:

— ბევრი რამ გვაქვს საერთო, მაგრამ მანიც ცალ-ცალკე ვართ.

რუსეკა:

— ახლა მე და ნინო ვეეგობრობთ, ადრე სულ ვწესობდით.

ნინო:

— ვამზობდი, — ნეტავ, რუსეკა მოკვდეს, რომ მისი ტანსაცელი მე დამრჩეს-მეტე!

— რა ბოროტი ბაგშვი ყოფილებარ!

— რას ამბობ, ბოროტი კი არა, კეთილი ვიყავი. თვითონ სასწაულებრივ საშინელებებს მივუთებდა ხოლმე.

— ისითს რას აკეთებდა, რომ მის სიკვდილზე ოცნებიბდი?

— ერთხელ სადღაც იყოვა პატარა ბალი, რომელშიც გაზი იყო და შემასხა. კინალაში დავპრმავდი.

რუსეკა:

— მეგონა, ცარიელი იყო; ვიფიქრე, შევმოწმებ-მეტე, სახესთან მიკუტანე და ხელი დავაჭირე, თურმე არ იყო სულ დაცლილი.

ნინო:

— რუსეკა რომ ეზოში ჩადიოდა, ბაგშვი სახლში ადიოდნენ, მისი ისე ეშინოდათ.

რუსეკა:

— რაც უნდა მომზდარიყო, ყველაფერს მე ვაშავებდი, მაგრამ მაშინვე ნინუცას ვაბრალებდი. ყველა იჯერებდა, რომ დამნაშავე ის იყო. ნინუცა გაბრაზებული მოდიოდა და მცემდა.

— ვინ ერეოდი?

დები — რუსეკა და ნინო მაყავილები რუსთაველის თეატრის მსახიობები არიან. ამავე თეატრის დასის წევრია ნინოს ყოფილი მეუღლე — ბესო ზანგურაც. სამივე ერთ ჟექტიკალში არიან დაკავებული. რუსეკა და ნინო ყველანაირად ცდილობენ, რომ მაყურებელმა დებსა და ყოფილ სიძეს შორის არსებული უთანმოება არ შეამჩნიოს...

ნინოსა და რუსეკას ძმაც ჰყავთ — 3 წლის ელიზბარ ყიფშიძე, რომელსაც რეჟისორობას უწინასწარმეტყველებენ: თურმე ელიზბარია რუსთაველის თეატრის ყველა ჟექტიკალს დიდი ინტერესით უყურებს.

— ვერა, ძალით ნინუცა მჯობნიდა. სამაგიროდ მე ენა მქონდა საშინელი.

ნინო:

— სიტყვებით დამგესალავდა ხოლმე. მე ახლაც არ შემიძლია ადამიანის კერა, თუ ვინებ მანყერინებს, ძალიან დიდი ხანი უნდა ვიფიქრო, რა და როგორ ვუთხრა. ამიტომ პირდაპირ ცემაზე გადადივარ. ეს უფრო ადვილია (იცინი).

— რადგან მის სიკვდილს იმიტომ ნაცრობდი, რომ ტანსაცელი დაგრძინდა, ე. ა. ბაგშვისაში ტანსაცმლის გამარ კამათობდით. ახლაც იგივე სტუურა?

— აღანგობით განსხვავებულები ვართ და რაც რუსეკას უხდება, ის შეიძლება მე საერთოდ არ მომიხდეს.

— დები გარეგნულად მართლაც არ ჰეგბართ ერთმანეთს.

— ამ მხრივ ცოტათი დაბრეულები ვართ, ზოგი გვეუბნება, ძალიან ჰეგბართ ერთმანეთსო; ზოგი პირიქით, საერთოდ, ვერ გვამსგავსებს.

— თმის ვარცხნილობაც ძალიან განსხვავებული გაქვთ.

— არ შემიძლია, რუსეკას რომ აქვს, ასეთ გრძელ თმას მოვუარო. უცბად რომ გამეზარდოს, კიდევ მოვულიდი, მაგრამ ლოდინი რომ სჭირდება, ნერვები დამატებდება. ოდნავ გრძელიც რომ მაქვს, მაშინვე მოკლედ ვიტრი.

რუსეკა:

— ერთხელ, ნინოს რომ აქვს, ამაზე მოკლედ შევიტრი. მას შემდევ იგივე რამ არ გამივთებია.

— არ გიფირს გრძელი თმის მოვლა?

— არა, შეფერვიც უკვე წლებია, ასეთი გრძელი თმა მაქვს.

ნინო:

— სანდახო სურვილი მიჩნდება, რომ რომ მივიდე და ჩუმად შევჭრა. მე მეშლება

ნერვები, როგორ უძლებს ასეთ გრძელ თმას, ვერ ვევდები.

— რუსეკა, ნინომ ჩუმად რომ შეგჭრას თმა, რა მოხდება?

— ვაიიი... თავს „მოვაჭრი“. ნინო:

— მე რომ შევიტრი, რუსეკასაც იმავეს გაეკუთხა მოუნდა, მაგრამ ვინც ამის შესახებ გაიგო, ცველამ იკივლა. საბოლოოდ, გადააფიქრიბინა.

— ბაგშვისის ამბებიც გაიხსენეთ — რომელი უფრო კარგად სწავლობდით?

— ვაღარარებ, რომ რუსეკა უფრო კარგი მოსწავლე იყო. სკოლაშიც ერთ კლასში ვიყავთ და თეატრალურ ინსტიტუტშიც — ერთ ჯგუფში. რუსულ ლიტერატურაში გამოკიდა, რომ ვაბარებდით, რუსეკას დამსახურებით მივიღე სუთიანი.

რუსეკა:

— მე მთელი რუსული ლიტერატურა წავიკითხე; ნინუცას ვეზენებოდი, რამე ნაცკითხა, მაგრამ უშედეგოდ. ბოლოს დავსვი და ცველ მოთხოვისა და რომიანის მოკლე შინაარსი მოვუყევი. ორივე ერთი ნიშანი მივიღეთ. შეიძლება ითქვას, რომ ფაქტობრივად, მე ათიანი მივიღე.

ნინო:

— მცც შემიძლია სწავლა, უბრალოდ მებარებოდა. რასაც გულს დაუვადებ, არ შეიძლება, ის არ ვიწავლო.

რუსეკა:

— სკოლაში რომ შევდე, მე შეიდი წლის ვედრობიდი, ნინო კი ხეთის იყო. ვერაცრით მისევდა, რა ხდებოდა მის თავე. ნინო, რუსეკამ რომ მსახიობისა გადატყვიტა, შენც იმიტომ აირჩიე ეს პროფესია?

— უმაღლესისათვის მიზადავას რომ დაუწევეთ, ნარმოდებენა არ მეტონდა, რას ვაპირებდი. ჯერ კინომცოდნებისა მინდობდა, მერე — თეატრის ისტორიაზე ჩაბარებაზე ვეფერობდი; ბოლოს მივედი, რომ სამსახიობო ფაქტურულტეტზე ჩარიცხვა მერჩია.

— გიფიტრათ აღდესმე, რომელ ჟექტიკალში ითამაშებდით ერთად?

რუსეკა და გიორგი

ახალი ქართული ფილმი და ეკრანიდან რეალობაში გადმოსული ამჟავი

რაგი და რეზი

ელენე გასილიძე

რატი:

— პროფესიით ტელევიზონრეჟისორი ვარ, პატარ-პატარა სცენარებს ვწერ, ქატავავ...

რეზი:

— ბიზნესის ადმინისტრირების ფაულტები დავამთავრე, ჯერჯერობით უმშევარი ვარ.

— მოდი, ფილმის შენარჩუნება მაცით...

რატი:

— ფილმი მისტიკური შინაარსისაა. ეფექტებით გაეცემობული, ხარისხიანი ფილმი... 4 მეტობარი ჩავდივართ ბათუმში და დილით, გარეთ გამოსულები აღმოვაჩნენ, რომ მთელი ქალაქი დაცარიელებულია. წარმოიდგინეთ — ბუზიც კი არ დაფრინახს! არის მხოლოდ ზღვა, ცარიელი ბათუმი, ნევროზი და 4 მეტობარი... ჩემს გმირს რატი ჰქვია, კარგი ბიჭია.

რეზი:

— სცენარის შესახებ რატიმ მოკლედ უკვე მოგითხოვთ, მე კი ამ სცენარის მიხედვით გადაღებულ ფილმში ვთამაშობ (იღიმის). ჩემს გმირს ნიკუშა ჰქვია.

— როლზე როგორ დაგამტკიცებ?

— ჩემმა მეგობარმა, ლევან ცირკუშინ-სკიმ დამირევა, რომელიც „მეტროფილმში“ მუშაობს და მითხრა, — ჩვენი კომპანია ახალ ფილმს იღებს და იქნებ შესარჩევ ტურზე მოხვიდეო. მეც მივეძი, ერთ-ერთი სცენა ვითამაშე და როლზე დამატებიცს.

ქართულ ფილმოთევას სულ მალე დათო ბორჩხაძის მისტიკური ფილმი — „სეზონი“ შეემატება. როგორც შემოქმედებითი ჯგუფის წევრები ამბობენ, საზოგადოება უკვე დაინტერესდა „სეზონით“ და პირველი რამდენიმე სეანის ბილეთებიც წინასწარ გაყიდულა...

„სეზონში“ 4 მთავარი პერსონაჟია. მათგან ორის შესრულებელი — რეზი გოგევილი და რატი პარაბა — არაპროფესიონალი მსახიობია და პირველად წარდგება ეკრანზე მაყურებლის წინაშე. როგორია მათი თვალით დანახული კინო — ამაზე თავად ბიჭები ისაუბრებენ.

რატი:

— ფილმის რეჟისორი — დათო ბორჩხაძე ჩემი მეგობარია. ერთ დღეს ჩემთან იყო მოსული, ფილმის შესახებ მომიყვა და სცენარიც გამაცნო, რომელმაც ძალიან დამანიცესა. შესარჩევ ტურზე მივეძი და როლი მივიღე, გადაღებები შარმან, 10 სექტემბერს დაიწყო...

— ფილმის გადაღება ამდენ სანს რატომ გაჭირდა?

რატი:

— ბათუმში ამინდზე ვიყავით დამოკიდებული შერ თბილისმიც გაგრძელდა გადაღებები, ვიღებდი ზამთარშიც... გადაღებისას ცუდა ამინდები დაგვემთხვა, თან, რომ ისე იოლი იყო ბათუმის დაცარიელია მაშინ, როცა მთელი ქალაქი დამსვენებლებით იყო გადაესცებული.

— შევიტყვე, რომ ფილმის სიუზამითა თევენზე საკმაოდ დიდი გავლენა მოსახლინა, დაგზაფრთა...

— ჯეჯი — ფილმში მონაწილე ერთეული მსახიობი სუმრობს ხოლმე, — თევენ რომ გხედავთ, ასე მგონია, კამერა გვიღებსო... ურთხელ მაგარი შიში ვაჭარა: გადაღების პერიოდში, გვიან ლამით ბათუმიდან გრიგოლეთში მივდიოდით. გასართობ ცენტრ „ციცინათელასთან“ ნისლი იყო ჩამონილი. მოულოდნელად ჩვენ წინ მიმავალ მანქანას ძალამა გადაურბინა, მძლოლმა საჭე ვერ დაიმორჩილა, მანქანა მოცურდა და კინალაში შეგვეჯახა. წარმოიდგინეთ — გაჩამისარბული „ციცინათელა“, სადაც კაციშვილი არ ჩანს, გარშემო წისლია... დალლილ-დაქნცულები და „დაგრუზულები“ მოვდიოდით და მოულოდნელად ჩვენებ გაბოქანებული მანქანა დავლანდეთ! ყველას გვევრონა, რომ ფილმის სიუზეტი რეალობაში გადმივიდა; 2 წუთის განმავლობაში გაოგნებულები ვიყავით... ფილმის გადაღების ბოლოს, უკვე ძალიან გადაღლილები ვიყავით. დილის

6 საათზე ვდგებოდით, 7 საათზე გადაღებები ინწყებოდა და როცა საღამოს 12 საათზე მუმობას ვიზთავრებდით, იმ დღეს სიხარულისგან დავფრინავდით. ზოგჯერ დამით მხოლოდ ორი საათი გვეძინა. იყო რამდენიმე დღე, როცა 24 საათი გადაბმულად ვიღებდით.

რატი:

— ბოლოს უკვე ყველანი ძალიან „ყველადაღით“, მაგრამ მე სასწაულებს ვახდენდი — დავდგებოდი და რაღაც ამბებს ვყვებოდი...

რეზი:

— რატი რომ დაიღლებოდა, ლაპარაკს ინწყებდა, ძირითადად, თავის მოგონილ ამბებს ჰყვებოდა და გვაიძულებდა, მისთვის გვესმინა. თუ ყურადღება გაგვეფანტებოდა, მუჯლუგუსნ წაგვრავდა, ხომ მისენთო? ჩვენც სხვა რა გზა გვეონდა?! გამოშტეტებულები ვუსმინდით და ბოლოს რომ იტყოდა, — მოგატყუეთ, ჩემი მოგონილი ამბავი იყო, — ლამის გაგვეგლიჯა.

— გადაღებისათვის საკმაოდ ცუდი დორ აგირევანი, როგორ შექელით ბათუმის „დაცარიელება“?

— მასსოებს, ბათუმში რომ ჩავედით, პირველ დღეს მაგრად დავთვერით. ვიწოდით, რომ მეორე დღეს გადაღება ინწყებოდა და მერე ჩვენს ნებაზე ვეღარ მოვილებდით... პირველ დღებში საკმაოდ გაგვიჭიჭრდა კამერასთან ურთიერთობა — სულ კამერისეც გაგვირბოდა თვალი, — მაგრამ 1 კვირაში საკმაოდ „გამოვიპრძედეთ“ და ბათუმის დაცარიელებაში აქტიურად ვმონანილეობდით. როცა ჩვენი სცენის გადაღება არ იყო, ვიდექით და ქუჩას ვკეტავდით. სხვათა შორის, მოსახლეობაც ძალიან გვეხმარებოდა. პატრული იყო თუ ადგილობრივი, ყველა გვერდით დაგვიდგა. ბათუმელებს სახლიდან მანქანები გამოჰყენდათ და ქუჩებს კეტავდნენ, რომ ესა თუ ის სცენა უპრობლემოდ გადაგვეღლო. საკმაოდ რთული იყო — რამდენიმე დუბლი მხოლოდ იმიტომ ჩაგვეშალა, რომ კადრში მტრედმა გაიფრინა... ჩიტებმა და მტრედებმა ჯვარს გვაცვეს!

რატი:

— 24-საათიან რეჟისორი ვმუშაობდით. მსახიობობის გარდა, გადაღებებ ჯგუფ-

საც კემბარებიდით, ყველაფერში ვმონანა-
ილეობდით... რთული იყო, ხალხის თვის
გეთქვა, — ფილმს ვიღებთ და აქ არ
გამოიაროთო... მასსოვან, იმ სცენას ვიღებ-
დით, როცა პირველ დღეს გამოვდივრთ
სადარბაზოდან და გარშემო არავინაა...
საკმაოდ დიდხანს მოგვიწია იქ დგომამ
და ერთმა ბავშვმა, რომელიც იქვე იდგა
და თვალყურს გვადევნებდა, მოგვაძახა,
— ისე დაგიცარიელდეთ ოჯახები,
როგორც ჩვენი ბათუმი დაცარიელდეთ...

၁၇

— ბავშვია ფუქტობრივად, დაგვწევლა
და სწორებ იმ დღის შემდეგ დაიწყო
ცუდი ამინდი... ერთ მასობრივ სცენას
ვიღებდით. ამისთვის ბათუმის ქუჩების
11 კვეთა გადავკეტეთ. 10-წლიანი გადალე-
ბა იყო, მაგრამ იმდენი ვინვალეთ... ის
იყო, გადალება დაიწყო და უცრად ვე-
დავ, ქუჩაში ერთი ბაბუ ზის და ნება-ნება
ყავს შეექცევა; არ ვიცი, ჩვენს ბიჭებს
როგორ გამორჩათ... გადალება დაწყებუ-
ლი იყო. სანამ კამერა იმ კაცისკენ მი-
ბრუნდებოდა, ჩვენი მერჯვები ბაბუს მის-
ცივდნენ, სკამიანად ხელში აიყვანეს და
სასწავლოდ გააცუნაულეს კარიბან.

— ଦିକ୍ଷିତାରୁ, ରାଜୀ ନିଶାମଦ୍ଦିତ, ର୍ଯ୍ୟ-
ଅଲ୍ଲାହରାଧ ରାମ ମହାବେଦରୀଲୋପିଯାଏତ
ପିଲ୍ଲାତ୍ମାପ୍ରାଣାଶୀଳ, ରାମେଲାଶୀଳ ତଥେବ-
ମା ଗମିର୍ବଧମା ଅମନ୍ୟୁକ୍ତ ତାଙ୍କ?

କବିତା:

— სცენებს ისეთ რეჟისორი ვიღებდა
დით და ორლებს ისე ვითავისებდით,
როლიდან გამოსვლა გადალებების დას-
რულების შემდეგ ძალიან გვიტირდა.
გვეგონა, რომ შეიძლებოდა, რაიმე მს-
გასი მართლაც გადაგვედრებოდა თაქ....
წარმოდგენც არ მინდა, რომ შეიძლება,
ასეთ მდგომარეობა—
ში ვინჩე აღმოჩნდეს,
მით უმეტეს — მე...
რეჟისორმა სრული
თავისუფლება მოგ-
ვანიჭა, — მთავარია,
შინაარსი არ შეცვა-
ლოთ და ესა თუ ის
ტექსტი შეგიძლიათ,
თქვენი სიტყვებით
თქვათო, — გვითხრა.
არასოდეს არაფერი
დაგვიზეპირებია და
ამიტომ გამოვიდა
ჩვენი თამაში ბუნე-
ბრივი.

၁၁

— თამაში ბუნე-
ბრივი რომ გამო-
სულიყო, სპეციალუ-
რად აარჩიეს არა-
პროფესიონალი მსახ-
იობები. ფილმის 4
მონაწილიდან მხო-
ლოდ ჯეჭია თეა-
ტრალური უნივერ-
სიტეტის სტუდენტი.
ნიკუშა ბაზტაძე ბანკ-
ში მუშაობს და, ჩემი
არ იყოს, მასაც
არანაირი შეხება არა

აქვს კიონხელოვნებასთან. იმდენი ვინგვა-
ლეთ, არავერი რომ არ გამოგვსვლიდა,
გადავირულდით. ჩემი გმირის ადგილზე
რომ ალმოვწენილიყიავი, ალბათ ჭუკიდან
შევისლებოდი.

— ნელან აღნიშვნეთ, იმ საქმე-
საც ვაკეთებდით, რაც მსახიობებს
არ გვეხებოდა... .

— კი, იძღვნად კარგი ადამიახები-სგან შექმნილი გადამლები ჯაჭუფი გვყავ-და, შეუძლებელი იყო, მხოლოდ გვეთა-მაშა და ააფერი გვეცეობინა მაშინ, როცა სხვები ათას რამეს ეჭიდვოდნენ. მე ეს არ მეტება და აჩას არ გავაცეობო, — მსგავსი რამ არც ერთ ჩევნგანს არ უზტავას. ერთობლივი ძალებით უფრო მალე კეთიდებოდა საჯმე და ვცდილობ-დით, ყველაფერში მივხმარებოდით პი-ჭებს. ერთხელ, ბოტანიკურ ბაღში მან-ქანა „ხელში აყვანილი“ ვატარეთ...

— ეს როგორ?

— ფილმში არის მოქნეტი, როცა შევეგუეთ იმას, რომ გარშემო არავინ არის და უცდილობთ გავერთოთ. ერთ-ერთი ასეთი გართობისას, მწვანე კონცხის ხიდიდან, რომელიც ზღვაშია შეჭრილი, მანქანას ვაგდებთ. მანქანა ხიდმდე რომ მიგვყვანა, ბოტანიკური ბალი უნდა გაგვევლო, სადაც უ სამისო გზა არ არის. ჩვენც „ავიტატე“ ხელში და მხარზე გადებული მანქანით, მატარებლის რელებსა და კიბეზე მივდიოდით... როგორც იქნა, ხიდმდე მივიტანეთ და მერე ზღვაში გადავუძახეთ.

କବିତା:

- მასხსოვეს, მეტევზები აგვიჯანყდნენ,
- სასწრაფოდ მოაშორეთ ეს მანქანა ზღვიდან, თორუე ველარ ვითევზავებთო... „ნაპანაგები“ მანქანა ზღვიდან ჩვენმა ტე-

ქნიკურმა ჯგუფმა ამოიტანა.

— რეზი, არავის უთევამს, რომ
სერგიალ „გაქცევის“ ერთ-ერთ გმირს,
ვენტორტ მილერს ჰგავხარ?

କୃତି:

— მგონი, თავად ვენტორტია ჩამოსული და ჩვენ ჯერ ვერ ვხვდებით (იცინია).

କେବଳ:

— კი, ხანდახან მეუბნებიან, — იმ მსახიობს ჰაგვარ, მაიკლს რომ თამაშობს „გაქცევაშიონ“. მე არ მივიჩნევ, რომ ძალიან გვავარ, უპრალოდ, თვალების ფერი და თმის ვარცხნილობა დაემთხვა და ამიტომაც გვამსგავსებენ...

— შემოთავაზება რომ მიიღოთ,
კადევ ითამაშებთ რომელიმე ფილმ-
ში?

— ამაზე არასოდეს მითიქერია. „სე-ზონში“ თამაშს იმიტომ დავთანხმდი, რომ ჩემი მეგობრები იღებდნენ და თან, სცენარმაც ძალიან დამიანგერესა... მსახიობობა ჩემი საჭარე ნამდვილად არ არის. თუმცა არასოდეს გამოხი — „არასოდეს“.

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

— სიმართლე გითხვა, ამზე არც მე მიფიქრია. თავიდან სამსახიობო ფაკულტეტზე მინდოდა ჩაბარება, დიდი ხნის განმავლობაში ყოველწლიური ჩატბარებას თუ არა. მერე გადაწყვეტილება შევცალება და სარეკისორზე შევიტანე საბუთები. ამ ფილმში ჩემი მონაბილეობა სცენარმა განახორცია, რომელიც ძალიან მომზრნა და ჩემი გმირის მიმართაც სიმპათით განვიწმისჭალე. ასე რომ, თუ სცენარი ძალიან მომზრნება, შესაძლებელია, რაიმე როლი მომავალშიც კითამაშო.

ცხოვრიშა

მატების ტაძარში მომხდარი საცნაულები

SOS – ცყვლამ და ჯაღომ არ დაგაზარალოთ!

სშირად ადამიანები სწუხანი იმის გამო, რომ საქმეში ნინსვლა არა აქვთ. ცნობისმოყვარენი მკითხავებთან მიდიან და მომავლის განტვრტას ფდილობენ, რასაც ეპლებია კატეგორიულად კრძალავს, ეს ნაბიჯი ცოდვად მიიჩნევა. ისიც ფაქტია, რომ ზოგიერთი ქალი, საყვარელი ადამიანის ხელში ჩასაგდებად, შავ მაგიასაც მიმართავს და თურმე შედეგსაც აღნიერს. ალბათ ბეჭრავრ გამხერათ, როცა ქალი ოჯახის დანგრევას ჯადოს აბრალებს. ამ დროს ზოგი ბეჭდს ეგუება, ზოგი კი თურმე ისევ შევი მაგით ცდილობს ჯადოს მოხსნას, რამაც შეიძლება, მოჯადოებული ადამიანი სიკვდილის პირს მიიყვანოს; ნანილი გამოსავალს ლოცვით ეძებს.

ტერესო საკითხზე დეკანოზი, მამა რაფაელი (ზაფაპურიძე) გვესაუბრება.

— მამაო, კვეთებულის ლოცვაზე დასწრება მოძღვრის კურთხევით ხდება?

— კურთხევას თავიანთი მოძღვრებისან იღებენ. ეს უფრო მისადებია, ვიდრე თვითნებურად სიარული; ასეთ დროს ლოცვას უფრო დიდი ხალა აქვს. სშირად, ურწმუნონ ადამიანები სხვებს წყველიან ან ჯადოს უკვებენ; ამ გზით მეორე ადამიანს აუბედურებნ, მაგრამ არ ფიქრობენ, იმზე, რომ წყველა გარკვეული დროის შემდეგ უკან მიუბრუნდება. ჯადომ და წყველამ შესაძლოა, ადამიანის ცხოვრება მთლიანად შეცვალოს, ამიტომ გახსნის ლოცვა ადამიანს სჭირდება: ზოგი ნინაპებისან იქნას ნაკითხული, თუ ადამიანი ხედავს, რომ ნინსვლა დატყო, გარკვეული დროის შემდეგ სჯობს, ისევ ნაკითხოს მოძღვარს, რადგან ბოროტიალას არ სძინავს. როცა ბედი

ძალა და მადლი აქვს. წყველამ და ჯადომ შესაძლოა, ადამიანის მთელი მოძგმა და ოჯახი აზარალოს. ასეთ დროს გახსნის ლოცვის ნაკითხვა უცილებელია.

— ამბობენ, ვაუბას და გოგონებს გახსნის ლოცვას ოჯახის შესაქმნელად უკითხავონ...

— ჰგონიათ, რომ ეს ლოცვა მხოლოდ იმისთვის იკითხება, რათა ქალი გათხოვდეს და მამაკაცმა ცოლი მოიყვანოს. ადამიანს ცხოვრებაში ხელი რომ მოემართოს, ჯანმრთელად იყოს, საქმეში ნარმატება პქონდეს და მასზე ლვოთის მაღლიანი იტრიალოს, ამისთვის არის საჭირო ეს ლოცვა. ვინც გრძელობს, რომ რაღაცით შებოჭილია, ყველას კვითხება. ვფიქრობ, ლოცვა შეიდგზის მანც უნდა იქნას ნაკითხული, თუ ადამიანი ხედავს, რომ ნინსვლა დატყო, გარკვეული დროის შემდეგ სჯობს, ისევ ნაკითხოს მოძღვარს, რადგან ბოროტიალას არ სძინავს. როცა ბედი

ალობს, დვოთისაგან მადლს მიიღებ, ეს ბიროტ ადამიანს მოსვენებას უკარგავს და ის ცდილობს, რაღაცით გავნოს. ასეთებს ავიწყდებათ, რომ მსგავსი ქმედებით ბერძინერები ვერც თავად იქნებიან. მინახავს, ადამიანი ტაძარში ხატის წინ როგორ წყველიდა მეორე ადამიანს.

— ეს ხომ ხატზე გადაცემა?!

— ეს უძმიერი ცოდვა! პატარა სამებაში მამაკაცი ხატის წინ დადგა და მოვისმინე, როგორ თქვა, — ამოწყდეს მისი იჯახი, მოიკვეთოს ჸირისაგან მიწისო!.. ვეღარ შოვითმინე და ვეჩხუბე: რას სჩადისარ-მეთქი?!.. — მან ძმა მომიკლა და აბა, დავლოცორო? — შენს იჯახს ცუდად დაუბრუნდება-მეთქი. არ გაიგონა, იგივე ბერჯვერ გაიმეორა. ერთ დღეს კი ტირილით მოვიდა, დაიჩიქა და მითხრა, — მამაო, წამითხეთ ლოცვა, რომ ეს ცოდვა მომეტევოსო.

— წაუკითხეთ?

— გულით ნათქვამი იყო მისი სიტყვები და წაუკითხეთ. მადლობა ღმერთს, რომ გამოიჭიიზლდა. ადამიანის წყველა არ შეიძლება.

— ნათქვამია, წყველა მაწყევარისაა; შეიძლება, ადამიანს დაუმსახურებელმა წყველამ აგრძის?

— რასაკირეველი! დაწყევლილი ადამიანის ოჯახს, მის მოდგმას ეს წყველა დაერევა, მას აზარალებს და მერე მაწყევარს შემოუტრიალდება, მისი ოჯახის წევრების საქმეც ძალიან ცუდად წავა.

— დაწყევლილი იჯახი ბოროტი ადამიანის წყველისგან როგორ უნდა გათავისუფლდეს?

— ასეთი უგუნური ადამიანი ბევრია, ხშირად უმინშვნელო წყენასაც გულში ჩაიდებენ და არამც თუ სიტყვით დაწყევლინ, არამედ ხატთანაც იწყევლებინ. ეს საშინელებაა და ამის გამკეთებელმა უნდა იცოდეს, რომ ეს წყველა მის ოჯახს შემოუტრუნდება; ყველას ჯვარი სწრია, თვითონაც ამოწყდება... ყველა დაიფაროს უფალმა, მაგრამ ასეა. არასდროს უნდა გააკეთო ცუდი, პირიქით — უნდა ილოცო, რომ ის ადამიანი გონებაზე მოიყვანო, წესიერ გზაზე დააყინონ, რათა გაიგოს, რა არის ღვთის მადლი და წყალობა. წყევლას ძლიერი ზევრები შემოწყდება აქვს. როგორ იჯახი ან ადამიანი დაწყევლილია, მას სასულიერო პირები კრულების გახსნის ლოცვებს კუკითხავთ. ამასთან, უნდა შეინახონ მარხვები, აღსარება უნდა თქვან, ეზიარონ. მამაკაცები და ქალები ფაკენილებს ატარებენ და ეს მათ იცავს.

— კვეთებულის ლოცვის დროს მოევლს ხელში ახლობლების ტანსაცმელი, ფოტობი უჭირავთ და ლოცვებს ასმენინებენ. ეს მისალებია?

— კვეთებულის ლოცვაზე თუ პიროვნება მოვა, დადგება და იმას წაუკითხავ ლოცვას, კარგია, მაგრამ ჯადოგაკეთებული ადამინები ტაძარში ვეღარ მოდიან. ამ დროს იმ პიროვნებ-

ის ტანსაცმელი იჯახის წევრს მოაქვს, მერე მას ნაცურთხ წყალს ვაპკურებთ. როგორ ტანსაცმელს იმ პიროვნებას ჩაცმევენ, მასზე მადლი გადავა და ბოროტი განიდევნება. ცხადია, ეს უცებ არ ხდება და ტანსაცმელის დასწრება რამდენიმე კვეთებულზე უნდა მოხდეს. ხშირად, კვეთებულის ლოცვაზე ცოლებს მემრუშე ქმრების ჩასაცმელი დააჭვთ. იყო შემთხვევა, როგორ კაცს ცოლ-შვილი მიტოვებული ჰყავდა და ცოლს ქმრის სამოსი დაჟონდა; გარკვეული დროის შემდეგ ქმარი იჯახს დაუბრუნდა, საკუთარი საქციელისთვის ბოდიში მოიხადა. არის ისეთი შემთხვევებიც, როგორ იჯახის გამთლინება ვერ ხერხდება. ბოროტი ზეგავლენის ქვეშ მყოფი ადამიანის შველა იოლი არ არის; მისთვის ჭუჭის მოსალიებლად ყველაფერს აკეთებ, მაგრამ ბოროტისგან თავი რომ დააღწიო, რწმენა საჭირო.

— კვეთებულის ლოცვის წავითხეთ ინდივიდუალურადაც ხდება?

— ეს უკეთესია. როგორ ტაძარში ბევრი ხალხია, შეიძლება, ერთი ადამიანის ცოდვა მეორეზე გადავიდეს და ცუდად გახდეს — ცოდვა მოძრაობს; მერე ლოცვით, ნაცურთხი წყლის პაურებით, ჯვარზე მთხვევით გამოდინა მდგომარეობიდან. როგორ ინდივიდუალურად იკითხება, უფრო მეტად ხარ დაცული.

— ბოროტი თვალი არსებობს?

— ყველაფერი არსებობს. ბოროტი თვალს შეუძლია, ცხენზე ამხედრებული ადამიანი ძირს დასცეს ან შეიძლება, სულიც განუტევოს ადამიანმა — ასეთი თვალიც არსებობს. როგორც ბოროტი თვალი, ისე ბოროტი გულის ადამიანიც არსებობს. ზოგჯერ შეიძლება, ასეთი ადამიანი უბრალოდ შეგხვდეს და თავი ცუდად იგრძნო; არიან ისეთებიც, რომლებსაც შენთვის კარგი უნდათ, მაგრამ თავისიდა უნდებურად ატარებენ უარყოფით ძალას. ასეთი ადამიანები იჯახში რშედიან, თავიანთ უარყოფით უნდებენ, რაც ცხადია, იჯახის ყველა წევრზე ცუდად მოქმედებს, ამიტომ სახლს კურთხევა ხშირად სჭირდება. ტაძარში ბევრჯერ მიგრძნია, რომ რაღაც უარყოფითი ძალა მომიახლოვდა. უხილავი ბოროტი ძალაც არსებობს; მხოლოდ ლოცვებით, სახარების წავითხევით გათავისუფლდება ადამიანი ბოროტისაგან. ადამიანები ზოგჯერ ამბობენ, ბარაქის ლოცვაში გადადებეს; ეს უკვე ჯადოს მინდაო. შეიძლება, ადამიანი ფიზიკურად იყოს ჯანსაღი, მრომობდეს, მაგრამ საქმე წინ არ მიდიოდეს, ბარაქია არ ჰქონდეს; ეს უკვე ჯადოს ბრალია. მათვარია, სულიერი სიმშვიდე ჰყენდება ადამიანს; თუ სულიერი სიმშვიდე გაქვს, მა-

შინ ერთი ლუკმა პურიც რომ გქონდეს, ისიც გიხარია, კარგად ხარ და მადლობას სწირავ უფალს.

— ზოგჯერ ტანსაცმელს არ სჯერა, რომ ჯადო გაუკეთეს. ასეთ შემთხვევაში მას იჯახი როგორ უნდა დაეხმაროს?

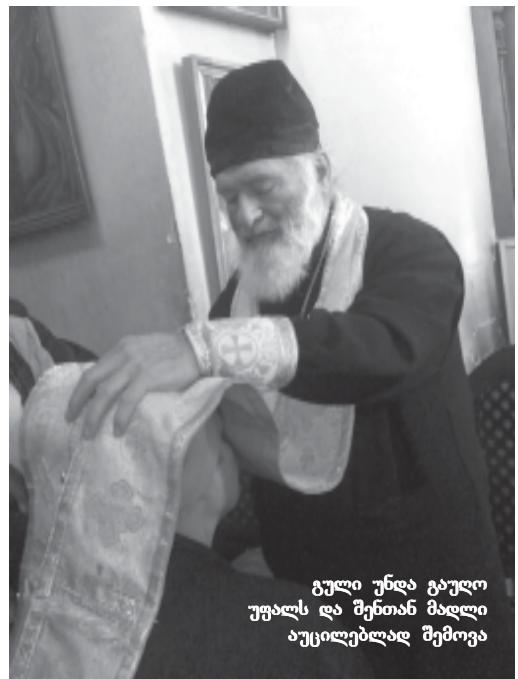
— თუ იჯახის წევრი მორწმუნება, ის მის გონიზე მოსაყვანად, ჭეშმარიტ გზაზე დასაყვენებლად ტაძარში ილოცებს. კვეთებულის ლოცვით ადამიანები თანდათანიბით მოექცევიან... როგორ ვინმე რამეს მოგცემთ, სანამ მიიღებდეთ, უსაფრთხოების მიზნით, პირჯვარი გადაისახეთ. უნდა შევცადოთ, საყჭვიო ადამიანისგან არაფერი ავილოთ. შეიძლება, ადამიანი გვერდით ამოგიდგეს და სამოსზე რაღაც წაგიცხა, რის შემდეგაც ბოროტი ძალა იწყებს მოქმედებას. ჯადოსგან, ავი თვალისგან თავის დააღწიო უფლის სახლში ლოცვით, აღსარებით, მარხვით, ზიარებით არის შესაძლებელი.

— თუ არის ისეთი ჯადოები, რომლის მოხსნაც ლოცვით ვერ ხერხდება?

— ყველაფერი რწმენაზე დამოკიდებული. გული უნდა გაუღილ უფალს და შენთან მადლი აუცილებლად შემოვა.

— იქნებ ლახვერით ლოცვის ძალაზეც გისაუბროთ: ეს ლოცვაც ინდივიდუალურად იკითხება?

— ლახვერით ლოცვა ინდივიდუალურად იყითხება. ლახვერით ჯვარს გადასახავთ, ოლარს გადავაფარუბთ და ლოცვას ვამბობთ; ამით ძალიან ბევრი ადამიანი განუურნებულა. ლოცვის შეირად თითები მერთმევა, ის უარყოფითი ძალა ჩემზე გადმოიდის და თითებსაც ვეღარ ვამოძრავებ. ამ დროს ვისვენებ და ლოცვას საკუთარ თავს ვუკითხავ.

გული უნდა გაუღილ უფალს და შენთან მადლი უფლის გადმოიდის და თითებსაც ვეღარ ვამოძრავებ. ამ დროს ვისვენებ და ლოცვას საკუთარ თავს ვუკითხავ

ლოცვას ძალიან დიდი ძალა რომ
აქვს, ამას მეტების ტაძარში შეკრებილი
ადამიანები დაგიდასტურებთ. კვეთებუ-
ლისა და გახსნის ლოცვით მათ თავი
დააღწიეს პრობლემებს.

დოდო, 60 ბლის:

— საერთოდ, როცა გვიშტირს, უფალი მაშინ გვახსენდება. 12 წლის წინ ვესწრებოდი კვეთებულის ოლცებებს; რამდენიმე ლოცვის შემდეგ ოჯახის წევრებმა სამსახური იშოვეს. მერე კარგახანს არ მივლია, ახლა ისევ გადავწყვიტე მოსვლა და მოძღვრისგან კურთხევა ავიღე. ჯანმრთელობა მანუსებს, ლახვრით ლოცვას ვიტარებ და კვეთებულს ვესწრები. ახლა უკეთ ვარ. მჯერა უფლის წყალობის. აქ საოცარ ფაქტებს ვხედავთ. მაგალითად, როცა ადამიანის ორგანიზმიდან ბოროტის გამოსკლა ხდება, ის გაურკვევლ ხმებს გამოსცემს....

თამარი, 38 ნლის:

— მეტების ჭადარში სერიოზული პრობლემით მოვედი: ოჯახის წევრი ნარკომანი გახდა და უფლისგან უნდა მეთხოვა შევლა. თავიდან თვალცურველიანი, შეკირებული ვიდეო ხატის წინ და ვლოცულობდი. მამა რაფაელი მახსნევბრდა... მას შემდეგ ლოცვებს ყოველდღე ვესწრები. მამა აკაცი და მამა რაფაელი დიდ საქმეს აკეთებდნ. ვერ წარმოიდგენთ, აქ რა საოცრებები ხდება. ჭადარი გამუდმებით საცხას მრევლით. ძალიან ბევრი შეყყრილი ადამიანი მინახავს. ყოფილა შემთხვევა, როცა მამა რაფაელს ასეთი პიროვნების-სთვის ნაცურთხი წყალი გადაუსხსას და ამის შემდეგ მას არააღმიანური ყმული შეუწყვეტია, თითქოს ხელახლა დაიბადა. საერთოდ, მოგადობული ადამიანები შემზარავ ხებს გამოსცემენ. ძალიან სერიოზულ ძალასთან გვაქვს საქმე-ვიდეოკამერა რომ მქონოდა, 2 დღის წინ საოცარ კადრს გადავიღებდი, — დავინახ, ჯადოთი შეყყრობილი ორი ადამიანი როგორ ეგდო ძირს. მოძღვარმა მათ-თვის ლოცვა აღავლინა; ერთი მალე გამოვიდა მდგომარეობიდან, მეორეს კი ბევრი დრო დასჭირდა. შეიძლება, დაუკერძობლად მოგზევნოთ, მაგრამ თამაშად შემძლია ვთქვა, რომ ჩემი პრობლემაც მოგვარდა — ის, ვის გამოც აქ მოვედი, „წაბალს“ აღარ იღებს. მოძღვარს ლახვრის ლოცვას მის სურათზე ვაკეთებინებს, რადგან კერჯერობით, ჭადარამდე ვერ მოვიყვან; ნაკურთხ წყალს, სეფისკვერს იღებს და ლოცვებსაც კითხულობს.... თანაც, მას ც ჰქანატიტის ურთულესი დიაგნოზი დაუსვეს. როცა გამოკლეუაზე წავიდა, ექიმები გაოგნდენ — სულ სხვა მდგომარეობა დახვდათ. დიდ მადლობას ვწირავ მამა რაფაელს, საოცარი ადამიანია. კვეთებულის შემდეგ ჯანმრთელობის ლოცვა იკითხება, მერე ლახვრით ლოცვასაც ვესწრები. მინდა, მოსახლეობამ იციდეს, რომ ამ ჭადარში სასანულები ხდება.

© 2023 All Rights Reserved

— სამი წლის წინ აქ შვილთან დაკავშირებულმა პრობლემამ მომიყვანა. შე-

თეატრი

Ծեցրո Տաსնայունու մոնթեց զար. Թա-
ցալուտագ, ծագեցնալի գրամական կեցու-
ճա դա մամառ լոռպատճեա շինուի աբարյուցա.
Ծագեցն մոնպացնեա. զուուցա, տմաս ունցիւա,
զեր ահերքեցնեցն. մոռմաւրուս լոռպատճեա
շեմքաց ծագեցն դալմացն ապա և սուարյ-
ուն դանինց... ըրտո պատրա զեցաս ենու-
աց մոռպացն. պէտուսուրո ծագեցն ուղո,
Եղուուսկեցնաչո պատճեալուս პորպալո գար-
նուցա մոռմաւրուտա. ըրտեցնալու զուուց
վալապատրոն ցաւատամաթա. ման ցուուլո մօս-
նուցա, ծագեցն ար անու. ար զուուց, րա-
տոմ մոռուցա ասւ, մացրամ ոմ վալմա յս
ցուուլո ծագեցն մուուպարա դա նացուա. պա-
ւրաց, հիշք տալունոն, ծագեցն պարաց ցածքա.
րուու մոռմաւրոննաց, զեցամ Տալուի նաց-
նան. տարմե, շեմունքուլո ուղո դա մոց-
լու լամի գուրուցա. մամա բագրալուս լոռպա-

ნანო
ნაჭყებია

ბის შემდეგ სრულიად გამოჯანმრთელ-
და და ისევ ისე დატოვდა... ო, ამ ახალ-
გაზრდა გოგოს შეხედე, როგორ უჭირს
გადაადგილება. დედასა და ძმას მიჰყავთ,
მას თურქმე, ჯაღო გაუკეთეს...

ლოცვის შემდეგ გოგონა ტაძრიდან
ქმამ და დედამ, ხელავით გამოიყანეს.
მათთან მივედი, მაგრამ შეპყრობილის
დედამ მომიძოდიშა, — სხვა დროს
იყოს. ახლა დაღლილია და სახლში უნდა
ნავიკებორო. გოგონას ამბავი ქალბა-
ტონმა თამარმა მიამბო:

— ეს გოგო მორჩნდუნე ყოფილა. გასულ კვირას ძმამ ტაძარში ხელში აყვანილი შემოიყვანა. ის უცნაურ ხმებს გამოსცემდა, თითქოს მამაკაცი ლაპარაკობდა. ოჯახის წევრები ამბობდნ, — ვიღდაცამ ჯადო გაუკეთო. თურმე, ჯვარი ყელიდან მოიგლიჯა და ის ჯვარი ძმას მოჰქონდა. ტაძარი რომ ნახა, უფრო გაღიზიანდა... იმ დღეს მამა აკავიმ იღლცა და კვეთებულის შემდეგ უკეთესობა დაეტყო. მეორე დღეს ლოცვის შემდეგ ჯვარი თავისი ხელით გაიკეთა...

6040, 63 6ლის:

— პრობლემები მაქსე. 8 წელია, ჩემი
შვილი ოჯახთან ერთად, სამუშაოდ
საზღვარგარეთ წავიდა. ის მსახიობია
და ხშირად სამუშაო არა აქვს, ცე-
ოვრება ველარ აიწყო. არ ვიცი, რა-
ტომ, მაგრამ იქ ფსიქიატრიულშიც იწყა.
მეორე ვაჟიც უცდებ შეიცვალა — არა-
და, სტიქაროსანი იყო, კარგი დედაშ-
ვილობა გვქონდა; ლოცვის გარეშე საჭ-
მელს არ ჭამდა, სახლიდან გასვლის წინ
მეტყოდა, — დედა, დამლოცვე, ახლა
კი ჩემი დანახვაც არ უნდა. იმედი მაქსე,
ლოცვა მისველის. უცხოეთში მცხოვრებ-
მა ვაჟამა მითხვა, — დედა, ჩემზე ილ-
ოცე და დედათა მონასტერში წადიო. კვეთებულის ლოცვებს ჩავამთავრებ და
მონასტერშიც წავალ, მხოლოდ ღვთის
წყალობის იმედი მაქსე. დედისთვის
შვილების კარგად ყოფნაა მთავარი. ადრე ეკლესიური არ ვიყავი და შესა-
ძლოა, ჩემშია პრობლემა. მაპატიოს
უფალმა, თუ რამე შევცოდე. მინდა, შვილები კარგად მყავდეს.

ქალბატონი ნაზი ბრეგვაძე 13 წე-
ლია, მეტეხის ჭადრის მსახურია. მის
თვალინის უამრავი ფაქტი მომხდარა.
ს ი კ ა მ 1983 წ 18

ნაზი პრეზენტს

— აქ ხალხი დიდ შევებას გრძნობს,
თითქოს ბედშეკრული ადამიანი იქსნება.
როცა ცუდად ვარ და გახსნის ღლცვას
მამა წამიკითხავს, ყველაფრისგან ვთავი-
სუფლდები. ეს ღლცვები სპეციულურია
და მოძღვრები მას პატრიარქის კურთხ-
ევით კითხულობენ. როცა აქ ამდენი,
პრობლემით შეუსხებული ადამიანი დგას,
მძიმე აურაა. ბეკრველ უარყოფითი აურა
ჩემზე გადომოსულა, სული ვეღარ მომითქ-
ვამს და გარეთ გავვარდნილვარ. მოძღ-
ვარს ფსალმუნების კითხვაში ვებმარები
და ისეთი ძლიერი ლოცვებია, მცე ძალას
მშატებს. ბეკრველ, ისეთი შეგრძნება მქო-
ნია, ვიღაცად ყელზე ხელი რომ წაგი-
ჭიროს და გახრინობდეს; ხმაც დამიკარაგას.

დღცვის დროს ბევრჯერ თვალებიც დამბინდებია და ფსალმუნი ზეპირად მითქვამს... როცა ახლები შემოდიან, ამას ვხვდები — ისეთი შეგრძნება მეუფლება, თითქოს ყინულის კვდელი აღიმართა. თუ ადამიანი კარგი აურით შემოდის, სურვილი მიჩნდება, გულში ჩავიკრა. ბევრი ძალით მოჰყავთ. 2 წლის ნინ ჩემი შეიღლის მასნავლებლის შეილი ფაქტობრივად, გაყოჭილი მოიყარენს. სკამი დავუდგი, მაგრამ გაიქცა. ისანი მამა რაფაელს სთხოვდნენ, გახსნის ლოცვა შვიდგზის ჩატარებინა. მოძღვარშა უთხრა, — შეიძლება, არ დასტირდეს. პირველი ლოცვის დროს მშობლებს დაჭრილი ჰყავდათ და მეორე დღეს მარტო რომ დავინახე, გამიკვირდა. ცოლთანც გაყრილი იყო, სამსახურიდან გამოვაგდს... მერე ცოლსაც შეურიგდა. მეშვიდედა არ მოსულა, რადგან სამსახურიც დაწყო. მერე მოვიდა და მითხრა, — მათ რაფაელს ფეხებში უნდა ჩავუვარდე, მადლობა უკერაო. მერწმუნეთ, ასეთი უამრავი შემთხვევაა... ნაღველი კენჭით მქონდა დაფარული. აქ რომ მოვედრი, ტაძრის ტიოში არავინ იყო. ისე ცუდად გავხდი, ტკივილისგან ვიკრუნჩხბორდი. ამ დროს მესანთლე და მამა რაფაელი მოვიდნენ. ორჯერ ლახვრით ლოცვის შემდეგ ტყივოლი შემისუსტდა, მადლობა უფალს, მიშველა. კარგა ხნის შემდეგ, ექიმთან რომ მივედი, მითხრა, — კენჭი ძალიან დაპატარავდათ. რწმენა უნდა გეონდეს უფლის და სასნაული მოხდება. მევითხებიან, — რამდენჯერ უნდა დავესწრო კვეთებულის ლოცვასა? ამაზე პასუხს ვერავინ გაგცემს, ეს ინდივიდუალურია. თუ ლოცვებს რწმენითა და გონებით მოუსმენ, შედეგი აუცილებლად იქნება.

20 ნლის გოგონა მომიახლოვდა და
მითხრა, რომ ერთ ამბავს ისიც მო-
მიყვებოდა. ნანო ნაჯებიას ოჯახი ხობში
ცხოვრობს, ისინი მეტების ტაძარში მის
ავადმყოფობამ მოიყვანა.

ବ୍ୟାକ ବ୍ୟାକ

— ჩემს ძმას ბავშვობაში აცრა გაუკეთეს
და წლების შემდეგ იმ ადგილას სიმისვნე
აღმოაჩინდა. გაუსაძლისი ტყივილი ანუხე-
ბდა. მამა იოანეტ გვირჩია, მეტების ტაძ-
არში ლოცვებს დავსწრებოდით. კეთე-
ბულის, ჯანმრთელობის ლოცვებს, ლახ-
ვარს და გახსნის ლოცვას ყოველდღი
უუსმერდით. ჰოდა, ცოტა შვერა იგრძნო.
მე და ჩემი დაც სულ მასთან ერთად
ვლოცულობთ. ექიმმა გვითხრა, —
ავთვისებიანი სიმისვნეა და ოქრაციაც
დაგვიანებულიაო. ამ ლოცვების შემდეგ
მდგომარეობა გაუმჯობესდა და ოქრა-
ცია ჩაუტარდა, სიმისვნე კეთილთვისები-
ანი აღმოჩინდა. ექიმი გაოცაზულია: 33
წელია, ვეუშაობ და ასეთი სასწაული არ
მინახავს. ვერ ამისხსნია, რა მოხდა ამ პი-
ჭის ორგანიზმშით... მოკლედ, ლოცვების
წყალობით, უკეთაა. ახლა აյ მოსვლას
ვერ ახერხებს, რადგან ახალი ნაოპერა-
ციებია, ამიტომ სურათი და მისი ტანსაც-
მელი დამაქვს. თვითონ სტიქაროსანია
და უფლის სასწაულის გვჯერა. ■

କୁଳୀ ଓପରା

— როგორი ბავშვი იყო გვარცა
და რატომ გადაწყვიტა „მის საქართვე-
ლოს“ კონკურსში მონაბილურბა?

— ბავშვების ერთი ჩუღულებრივი გოგონა იყო — პატარა, საყვარელი არსება... მაშინ კრიც კი წარმოიდგინდი, რომ მომავალში მოდელი გახდებოდა. 15 წლის ასაკში უცებ შეეცავალა სხეულის ფორმები... ჩემი დაუინდული მოთხოვნა იყო, გასულიყო კონკურსზე — „მის საქართველო“ (გადაცემაში „დუბლი 2“ რომ მონაცილეობდა, იქ კარგად დასრუსებ მისი პოტენციალი). „მის საქართველოს“ კონკურსში მონაცილეობა თავადა არ სრულდა საბჭოთა რომ შეიტანეთ, ამის შესახებ ოჯახში ჩევნ გარდა, არავინ იცოდა გოგიტრუ — თუ კასტინგს წარმატებით გაივლის, ოჯახის წევრებს მერე გაფაგებინებინა-მეთეთი... მიმართია, რომ კონკურსი — „მის საქართველო“ გვაიცასოვთვის ერთგვარი ტრაქციინი ალმოჩნდა.

— ମାର୍ଗତଳ୍ଲାଙ୍କୁ ସାହିଂଘାଡ଼ିଙ୍କପାଇ ରନ୍ଧି
ଗାଫିବନ୍ତି, ମେରୀ ମିଳି ପାର୍ଶ୍ଵରାଖି ପୁଅ-
ଲାଦିଯର ଅନ୍ତିମ, ଅର୍ଥା?

— კი. უურნალისტების ფაცულტეტზე
სწავლობდა და როდესაც „რუსთავი 2“-ში
პრაქტიკაზე მოხვდა, იქ უკვე ყველა იცნობ-
და. ნინო შუბლაძემ დავალობა მისცა, გვინ-
ცდამ შესარულა. ნინოს მოენონა და პეითხი,
— რომელ რედაქციაში იმუშავდო՞ნ? მან
„დილის გადაყვენა“ არჩია. მოკლედ, საჭირო
თრის საჭირო ათავილას აღმოჩნდა...

— შვილის ნამუშევრის როგორ
შემთხვეველი ხარ?

— ძალიან კრიტიკული, რადგანაც მის მიმართ ობიექტური ვარ. ჩემზე კარგად მას არავინ იცნობს...

— ორი თვეება, რაც სიდედრო
გახდი. გვანცას გათხოვებას როგორ
შესვდი?

ବୁନ୍ଦା ଲୋହିରୀପତ୍ରାଳ୍ପାଇ ଶକ୍ତିଜ୍ଞାନୀ-
ଇତି ଗ୍ରୈମି-ରାଧାଦିନାଲ୍ପନ୍ଥାର, ମହାରାଜ
ରଙ୍ଗବାନ୍ତର ମରାଵାଳମ୍ବର୍ଣ୍ଣାର ନୀତିକିନ
ଫାଜିଲାଲଙ୍ଗପାତ୍ରଶ୍ରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ, ଏରତ
ସତ୍ୟରାଜୀଙ୍କ ସାମିନାନନ୍ଦା ଏବଂ କମ୍ବାଯ-
ନ୍ତରାଲ୍ପାଇଙ୍କୁ — ମରାଵାଳି ଲ୍ୟାକ୍‌ଷିଳ୍ପ
ବାତୁମିନାରା, ଗାମିନାପ୍ରେମିଶ୍ରଦ୍ଧା ଏକ୍ଷେ ନରା
ପନ୍ଦେତୁଶ୍ରଦ୍ଧା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତଶ୍ରୀ, ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଫାନ୍ଦନ୍ତରାଜୀଙ୍କ ସମଲ୍ଲର୍ପାଇ ଏବଂ ସଫ୍ରନ୍ଦାଶ୍ରେଷ୍ଠ
ଗାମିନାଶ୍ରୀଙ୍କା. „ହୀମି ସମଲ୍ଲର୍ପାଇ ଆମିଲ-
ଏର୍ପାତ୍ରଶ୍ରୀ ଲ୍ୟାକ୍‌ଷିଳ୍ପାଇ. ଲ୍ୟାକ୍‌ଷିଳ୍ପ ଏବଂ
ସମଲ୍ଲରା ହୀମି ମେନର୍କ ଲୋକପାତ୍ର-
ଲ୍ୟାକ୍ଷା“, — ଆମିନଙ୍କ ନାତ୍ରା. ଏକାଦା,
ମାତ୍ର ଉତ୍ତିକର୍ମପାତ୍ରଶ୍ରୀଙ୍କାର, ରଙ୍ଗବାନ୍ତର ଗ୍ରାନ୍ତପା
ଦାରାଶେଖାରାଙ୍କ ଘେରାଇଲୁ, ବେଳେ ପରିବର୍ତ୍ତନ୍ତର...
ପନ୍ଦା, ପିଲାଲୁଗିପାଇ ନିରାକାର ମାତ୍ରଶ୍ରୀ
ଶାକୁଶ୍ରିତ ଫାନ୍ଦନ୍ତରାଜୀଙ୍କ.

— ჯერ არ მინდოდა, რომ გათხოვილიყო. სურვილი მქონდა, საზღვარგარეთ წა-სულიყო და მაგისტრატურაში ჩაბარებინა... გვანცა თუკანისმცემელ ბიჭქძას არ სწყალობდა. ვახო რომ გაიცნო, ძალიან შეიცვალა; გვედებოდი, მასთან ერთად ჰევრ დროს ატარებდა. მომავალი სიძე მცე გავიცანი და ჩემს მეუღლესაც გაცნობება განცხას სიყვარული შესახებ. მანაც გაიცნო და ვხო კველას მოგვერნა, არჩევულებრივი ბიჭქა, შესანიშნავი ოჯახის შეკლი. ყოფილი მორაგბებები გახლავთ. დიდანას თამაშობდა პრაღაში, მერე საქართველოში დაბრუნდა. თბილისის საკურტეულოს დებუტაცია.

— ନାତ୍ରା, ମୋଦୀ, ଅଳ୍ଲା ଶେଙ୍କିହେ
ଗିଲାଶୁଭରନ୍ତ. ରାମ ଗାନ୍ଧାରାନ୍ତପ୍ରେତିନା
ଏହିମୋଦା?

— მირზა გელოვანის სახელმძღვანის, თანაკ-
თის საშუალო სკოლა ოქროს მედალზე
დაგვითავრე მედალისნები კი მაშინ, მოგებ-
სენება, უმტკისად, სამედიცინო ინსტიტუტ-
ში აჩარებდნენ. ამასთან, დევდა მყავადა საა-
გადაწყოფის მთავარი ქართან და პატვობა-
ში სამედიცინო პერსონალის გვრცელით
ყოფნა ხშირად მიწევდა. ამიტომ, პატარა-
ბიძევე ვიცოდა, რომ ქვიში განხდარო-
დი... სტუდენტებიცაც არაჩეულებრივი მქონ-
და, შესანიშნავ ჯგუფში მოგხვდი. სამედი-
ცინო ინსტიტუტში გატარებული ყოველი
წუთი ნამდვილი ფერერვერგი იყო. თან,
სწავლის პარალელურად, მოელი სტუდენ-
ტობის მანძილზე სცენაზე ვიდევთ. ლექსებს
ვკოთხულობდი, კურსევიდი და ვმედეროდი...
უკვე 12 წლია, რაც ულტრასინოგრაფი-
აზი აწე უკისკოპისში გმიშაონ.

— ପ୍ରେସିଟ୍‌ଯାର୍କ ମୁଖୀ ହିନ୍ଦୁଲାଦ
ରାଜ୍ୟର ଗ୍ରେନା?

— ბავშვობაში ყოვლთვის ვწერდი ჩანახ-
ატებს, მაგრამ ლექსი პირველად, მეორე
კურსზე რომ ქსნავლობდი, მშინ დავწერ; შეყვარებულიც ვიყავი და ამისთვის ესეც

မაလျှော့သူ စုစိမ္ပုလ္လာ... တွေ ရာလှုပ် ဂုဏ်ဓာတ်၊ အက အွေမျှလှာ၊ လျှေးလှာ ဖြန့် အေ၌။ ပြု၍၊ ရှာ၍၊ မြတ်၍၊ ရှာ၍၊ မိန့်ဆောင်၍၊ ရှာ၍၊ မိန့်ဆောင်၍၊ ရှာ၍၊ မိန့်ဆောင်၍... ဟိမ့် လျှေးလှာ အရာဆုတေရာက် ဖျော်ပါနောက်ပို့ပါ — ရှာတဲ့၊ ဖြန့် စုစိမ္ပုလ္လာ၏ ရှာလှုပ်၏ မြို့၊

ପାଦାରୀବ-
ଦିନାନ୍ତେ
ବିଷ୍ଣୁ, ରାମ
ଏହିମି ଗାଁଥର୍ଜ-
ଦିନ...

დის“, ისევე რჩება...

— შეს არაერთ ლექტინე შენ
თვითონაც და ცნობილ კომპოზი-
ტორებსაც დაგინერათ სიმღრღბი-

— მართალია. აქ ერთი ამბობს გახსნება
მინდა. ჩემს ჯგუფში სწავლობდა აკადემი-
კოს გიორგი ჯიბლაძის შვილიშვილი —
გოგლიკა ჩიგოვაძე, როგორც გარეგნულად,
ისე სულიერად, არანგვულობრვი ადამიანი.
დღიდ მომავალს უწინასწარმტკვებულებდნენ,
მაგრამ, სუპერდუროდ, სამ მეგობართონ ერ-
თად, თბილისის ზღვაზე ტრაგიკულად
დაიღუპა. ეს ტრაგედია 1983 წლის 23 მაისს
მოხდა... მანამდე — მარტში გოგლიკამ
მითხრა, — შენი ლექსპი ძალიან მომზონს
და ბაბუაჩემს მინდა წავაკოთხოვ. გიორგი
ჯიბლაძის კრიტიკულ წერილებსა და ესეე-
ბზე ციყავი გაზრდილი და მომერიდა, —
ჩემი ლექსპით როგორ შევნიუხო-შეთქი?!
მაგრამ გოგლიკამ, მეგობარი გოგონას და-
მარებონ, მანიც შეუძლი ჩემთვის ლექსპის
გამორთმება და ბაბუა მიუტანა. მერე მოვ-
იდა და მითხრა, — ბაბუაჩემი გიგარებსა-
კინალაზე გული წამივიდა... როგორმაც თავს
ძალა დაუტანე და მიჟღი. ბატუნ გიორგის
ლექსპის საქალალდეზე ჩემი გვარ-სახელი
ნაწერა და თან, ჩემთვის ფსევდონიმიც მოუ-
გონებინა, რომელიც ფრჩხილებში ჩაწერა
— „ნაჭო თანენელი“. იმ დღეს ისე-
თი თბილი სიტყვები მითხრა, რომ
მეუხერსულება გავიმეორო... შემ-
დეგ ბატონმა გიორგიმ იგივე სი-
ტყვები ახალგაზრდა შემოქმედთა
კლუბში მოწყობილ პოეზიის საღ-
ამოზეც თქვა და დასხინა, — ნატას
ლექსპი „ლიტერატურულ საქარ-
თველოში“ უწდა დავბეჭდორო... ეს
საღამო აპრილში შედგა, მაიში კი
გოგლიკა დაიღუპა. მისი გარდაცვა-
ლებიდან ორმოცი რომ გავიდა,
მისმა მაცაცხა დამირეკა და მითხრა,
— გიორგი ჯიბლაძე გიბარებსო.
მივედი. ჩემი შვილიშვილს ბოლო

რეკურსი

სურვილი უნდა ავასრულოო, — და „დრო-
შის“ რედაქციაში მდიგარი გამჭოლა, რომელ-
მაც პოეტ ხუტა ბერულავასთან მიმიკვნან.
ბატონიმა ხუტამ გულში ჩამიკრა და მაღლო-
ბა გადატინადა. ძალია დაკიტენი. თავის

— გია მაჭარაშვილმა ჩემს ლექსებზე
არაურთი ისტორება დაწერა. მაგალითად,
„სტუდენტური ჰიმნის“, რომელიც „სტუდენ-
ტურ დღებზე“ კვლავც ყულრს. ჩემს ლექსებზე
დაწერილ სიტყვებს მძრივოა თოთორონ გია
მაჭარაშვილი, ეკა კალიაშვილი, ია ჩატ-
ლაძე, მამუკა ონაშვილი; კომპოზიტორ მაი-
კო გორგაძეს ჩემს ლექსებზე შექმნილი სიმ-
ღვრების მთელი ციკლი აქვს... პირველად,
ირმა სოხაძის წყალობრივ ალმოწმნდი სჯარზე.

— କନ୍ଧାଳର?

— კავკ ვაშალომიძექ არანუირების ავტორთან, პადრი ტერერლაძესთან მიმიყვანა, რომელმაც ჩემი პირველი სიმღერა ჩაწერა... მერე ამხანაგბებმა ჩემი ლექსები ტელევიზიის ახალგაზრდულ რედაქციაში მიიტანეს. რედაქციამ ჯერ „ახალი სახელმწიფის“ რუბრიკაში მიმინვია, მერე მთელი გადაცემა მომიძღვნა, სადაც გიტარაზე უკრავდი და ვძლევროდი... მერე მუსიკალურ რედაქციაში, ერთ-ერთი კონცერტისთვის, სიმღერა „ვალსი“ მივიტანე, ის შემთხვევით, ირმა სოხაძემ მოისმინა და „მეტებში“ მის მიერ მოწყობილ სახალწლო კაფე-საღამოზე მიმინვია, 1993 წელი დაგბორდა... ვმონან წილებდი ხოლმე კონკურსში — „წლის სიმღერა“...

— მაგრამ 2000 წლის შემდეგ, როდესაც შოუბიზნესს გამოცოცხლება დატყო, სცენაზე აღარ გამოჩინოსარ...

— ახლა რა სიახლეებია შემს
ჭროვნებაში?

— მე და განცადა ჩემი ახალი სიმღერა
— „ორი ბელურა“ ცოტა ხნის წინ დუღეტში
ჩავთვარეთ. გვინდა, ის რადიოეთერში გა-
უვავათ. პრემიერა ცოტა ხნის წინ, კონ-
ცერტზე — „მღერიან და ხუმრობენ ექიმე-
ბი“ — შეთვა.

— ରଙ୍ଗମର୍ଦ୍ଦ ପିତା, ଶେଷ ଜୀବନ-
କାଳ ହେଲାମ — ଏହାର ମନୋର୍ଧ୍ଵା

— კი. საერთოდ, მინდონდა, რომ ვანიკო
აქტიმ გამახვილებულ მაჟრაზე არ თავითანხმითა.

კუნის გამოცემის მიზანი და მიზანისათვის
ცხრველებზე გიუდებონდა და
ზოგვტში ჩაბარა. თავისი სპეცია-
ლობით, ვეტერინარიად მუშაობს.
თან მღერის კალეც — 15 წელია,
ანსამბლ „მთიების“ სოლისტია.
ოლქერი არა ყონის აზროვნობა.

— ბოლოს, ერთი ლექსიც
წარმატება.

— „ମୌର୍ଯ୍ୟ ପାଞ୍ଚଶିଳ୍ପୀଙ୍କୁରେ, ତା ପାରାଗୁଡ଼ିମା
ଅଜ୍ଞାନୋକା କ୍ରେତାଳୀସ୍ / ଥିଲ୍ଲାପା ହାତ୍ତିମିଦ୍ରୂପୀଙ୍କ,
ତା ସିକ୍ଷେତ୍ରସ୍ ଧାରକିରଣା ତ୍ରୈମା/ ରା
ଶାଖିରାମ ମିଳିଦା, ଲ୍ଲୁରିନ୍, ପ୍ରାଣୀ ଦା
ଦ୍ଵିତୀୟ/ ରା ଶାଖିରାମ ସିକ୍ଷେତ୍ରସ୍ ଦା ଶିର୍ଦ୍ଦିନ୍/
ଜାଗନ୍ନା, ଜାଗନ୍ନା ଅଭିନ୍ବନ୍ଦୀନ୍“

გვანცა მეუღლესთან და ძმასთან ერთად

რა ახალის და რაზე ტირის ჯაპა პოჯგუა

1 წელი და 8 თვე გავიდა მას შემდეგ, რაც მომლერალი ჯაბა ბოჯგუა უგონო მდგომარეობაში იმყოფება. ამ წნის მანძილზე მასზე არაერთი ჭორი გაფრთხებდა: ჯერ იყო და, ვიღაცამ თქვა, — ჯაბა გარდაიცვალა და ეს ამბავი მთელ თბილის მოედო; მერე ვიღაც ამტკიცებდა, — ამას წინათ დედამისითან ერთად, მალაზიაში ვნახეო, ვიღაც კი იძახდა, — ყველაფერი ტყუილი! ზუსტად ვიცი, რომ ჯაბა საზღვარგარეთ გაამგზავრეს...

ჩვენ ჯაბას ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესხებ არაერთი წერილი მოვამზადეთ. ერთ-ერთ სტატიას თბილისის მერიაც გამოხმაურა და მომდერალს ოპერაცია დაუფინანსა.

თამანა კვირისა

განაცა გვასალია, ჯაბა ბოჯგუას დედა:

— ოპერაციის შემდეგ ჯაბას მდგომარეობა უკეთესობისკენ შეიცვალა. მას საყლაბავი მიღიდან ამოუღეს ზონდი, რომლითაც საკვებს ვაწვდიდით და პირდაპირ კუჭზე მიუერთეს. ჯაბამ უკვე წონაშიც მოიმატა... საკვებს ზონდით მანამდე მივაწვდით, ვიდრე კონტაქტში არ შემოვა. მართალია, ყოველ წელს მისი ამოლება და განმენდას საჭირო, მაგრამ ეს რთული პროცედურა არ არის. მინდა თქვენც და თბილისის მერიასაც დამზარებისთვის დიდი მადლობა გადაგიხადოთ. დედაჩემთა მოახერხა და ბატონ გიგი უგულავას, როცა ის მოსახლეობას შეხვდა, წერილი გადასცა: ამას „გზაში“ სტატიის გამოქვეყნებაც დამთხვა და 3 დღის შემდეგ გამოგვებაურნენ. მერიამ ოპერაცია სრულად დაგვიფინანსა, შემდეგ 300 ლარის ღირებულების მედიკამენტებითაც დაგვეხმარნენ.

— ამბობთ, რომ მდგომარეობა უკეთესობისკენ შეიცვალა, მაგრამ კონტაქტში შემოსვლა მაინც არ შეუძლია...

— მას შემდეგ, რაც ციხიდან საავადმყოფოში გადაიყვნეს, მეუბნებულნენ, — რამდენიმე საათი თუ გაუძლებს, ხელამდე ვერ იცოცხლებო, — მაგრამ ხომ ხედავთ, მას შემდეგ 1 წელი და 8 თვე გავიდა. ექიმს ოპერაციის გაკეთებაც არ უნდოდა და ხელი მომაწერინა, რომ ჩემი შევილის გარდაცვალების შემთხვევაში მასთან პრეტენზია არ მექნებოდა. საბედნიეროდ, ოპერაციას

მომდევნობის პროცედურის სამსახურიდან მიმდინარეობს.

არანაირი გართულება არ მოჰყოლია, ნაკუთხიდანაც კარგად გამოვიდა. ჯაბას ჯანმრთელი შინაგანი ორგანოები აქვს, არაფერი ანუხებს.

— მესიკაზე, ხმაურზე ისევ რეაგირებს?

— როცა სძინავს და ეზოდან ბაქშევნის ხელი ისმის, იღვიძებს; ინტერის გავეთებისას ხელ-ფეხს ვუკავებთ.

— არადა, ჩევულებრივ მდგომარეობაში კიდურებს ვერ ამორჩავს...

— იმიტომ, რომ მისი ტვინი გათიშულია. რაღაცაზე მხოლოდ მაშინ რეაგირებს, როცა ღიზიანდება. დღეს დიდასას იწვა გულალმა და როგორც ჩანს, დაილაბა. ჰოდა, ისე იშმუშნებოდა, მიმახვდრა, გადამაბრუნეო... რაიმე თუ წამოსტკივდება, ტირის, ხოლო როცა თმას ვუვარცხნი, უხარის.

— კომაში მყოფ ადამიანს მხოლოდ სძინავს, რეაქცია არაფერზე აქვს...

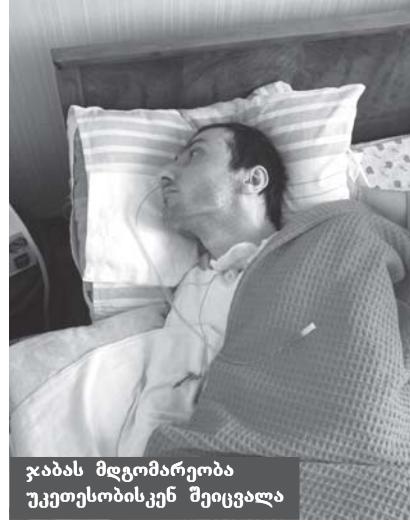
— ეს ალბათ, კომის შემდგომი პერიოდია... წელიწად-წახევარია, კომპიუტერული ტომოგრაფია ვერ გავუკეთე, რადგან 400 ლარი ღირს, 100 ლარი კი ტრანსპორტირების თვისისა საჭირო. ჯაბას ტვინის ქერქი აქვს დაზიანებული და არ ვიცი, მან წნის მანძილზე მდგომარეობა შეიცვალა თუ არა.

— ამზად ჯაბა ისევ პატიმრად მიჩნევა?

— ჯაბას პატიმრობის ვადა 5 იქტომბერის ამოენურა და „ფორმინები“ მეორე დღესვე მოგვადგნენ. მითხრეს, — პრობაციის საშახური-

არ მანდა, ჩემი ერთადერთი შეიძლი იმ ქვეყნიდებულობის გამო, ნააღრევად წავიდეს

ჯაბას მდგომარეობა
უკეთესობისკენ შეიცვალა

დან ვართ, ჯაბა ბოჯგუას ვექებთო. გავნერვიულდი და ვუთხარი: ჯაბაშინ არ არის, სასეირონდ წავიდა-მეთქი. სახლში მაინც შემოვიდნენ. ისინი ჩემი შევილის ოთახში შევივა-ანე და ვუთხარი: ამას რაღა შემოწმება უნდა, არ იცით, რა მდგომარეობაშიც არის-მეთქი?! ერთმანეთს გაოცებულები უუურებდნენ, მერე საბუთები გადმომილაგეს, — ხელი მოგვიწერო. სამი დღის შემდეგ ამავე სამსახურიდან მომიტანეს, რომელშიც ეწერა: თუ ხელის მოსაწერად 1 კვირაში არ გამოცხადდებით, პირობითი სასჯელი პატიმრობით შეგეცვლებათ.

— ვერ გავიგე ვის აატიმრებდნენ თქვენ თუ ჯაბას?

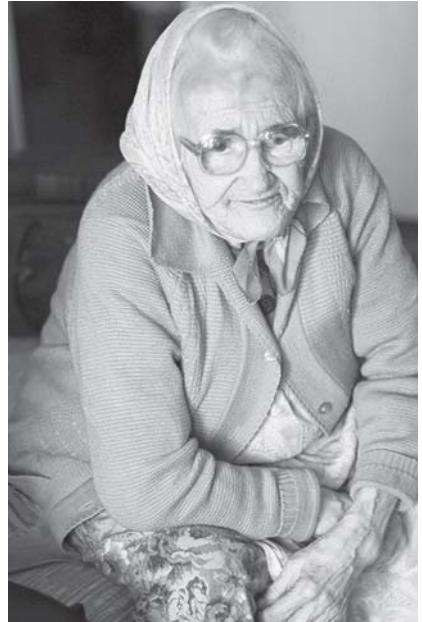
— ჯაბას. მართალია, ფორმა №100 მათთან ინახება, მაგრამ მთხოვენ, იგივე ფორმა თვეში ერთხელ მივიტანო. ეს ხომ შეუძლებელია! საავადმყოფოში თუ არ დავაწერინე, ამ ფორმას ვინ მომცემს? საიდან მივუტანო?.. ბოლოს და ბოლოს, იმ ფორმა №100-ში, რომელიც თავად აქვთ, დიაგნოზის გრაფიკი გარეთი თერია, რომ ჯაბა კომაშია... ვიცი, თუ შევძლებ და ჯაბას კარგ ნევროპათოლოგთან კუმურუნალებს, საჭირო მედიკამენტებს (ამ შემთხვევაში ტვინის მკვებას ვგულისხმობ) არ მოვაკლებ, ის მდგომარეობიდან გამოვა. არ მინდა, ჩემი ერთადერთი შევილი იმ ქვეყნად უფულობის გამო, ნააღრევად წავიდეს.

P.S. თუ ჯაბას დახმარების სურვილი გაგიჩნდებათ, დაგვიკავშირდით ტელეფონის ნომერზე: 8(93). 55.80.05. წინასწარ გიხდით მადლობას. ■

საქართველოზე გაყვარებები

რუსი ძალების მიერ დანარჩენი

15 წლის ივნი, როცა მოსკოვიდან საქართველოში, მშობლებთან ერთად ჩამოიდა. ისინი ნაძალადესეში, სამხედრო დასახლებაში ცხოვრობდნენ. მამას „გილის“ ჰყავდა და პრეტენზიული გოგონა ყოველ დილით, რუსულ სკოლაში მიჰყავდა, სადაც რუსებთან ერთად ქართველი ბავშვებიც სწავლობდნენ და რა გასაკირა, რომ პატარა თამარა დღოლით კოვამ ქართულიც ისწავლა. ოჯახში ცხადია, ქართულად არ საუბრობდნენ, ეზოში კი ნამდვილი ინტერნაციონალი იყო — ქართველ და რუს ბავშვებთან ერთად ქურთი, სომეხი, აზერბაიჯანელი და ბერძენი პატარებიც თამაშობდნენ. ამიტომაც, ჩენება რეპონდენტმა 6 წენის იცის, ქართულად კი საოცრად გამართულად, უაქცენტოდ ლაპარ-აკობს. „რომ არა ჩემი „კურნისა“ ცხვირი და ლია ფერის თმა, ვერავინ მიხვდებოდა ჩემს წარმოშობას“, — მითხრა ლიმილით მოხუცმა... თუმცა ეს არ არის მთავარი მიზეზი, რის გამოც მასთან ინტერვიუს ჩაწერა გადავწევიტე: 2008 წლის რუსეთ-საქართველოს ომის შემდეგ, მისი ოჯახის წერტილმა საფრთხეს თავი აარიდეს, საქართველო დატოვეს და ერევნის გავლით, რუსეთში დაბრუნდნენ. შეიღმა მოხუც დედასაც შესთავაზა, ჩენებთან ერთად წამოდიო, მაგრამ გაჯიუტებულმა ქალბა-ტონმა მეორე სამშობლო და მეუღლის საფლავი არ დატოვა...

„რუსეთში დავიბალი, გაგრამ
სამშობლოდ საქართველოს მიზიჩნევა”

ლალი კაპასტირი

— ჯერ კიდევ სკოლის მოსწავლეები ყიყავი, როცა დედა გარდამდევლა. ექიმებმა მას გარე ორსულობა დაუდგინეს და რამდენიმე თვეში გარდაიცვალა კიდეც. მამა სამხედრო პირი გახლდათ, სახლში თითქმის არ მოდიოდა და ყურადღება რომ არ მომჟღებოდა, მომვლელად ძალიან თბილი და კეთილი ქართველი დაიქირავა. ჩემს ძიძას ოჯახი არ ჰყავდა და შვილივით შევუყარდი... იმ პერიოდში, როცა სკოლას ვამთავრებდი, მამა კრასნოდარის ავიასკოლაში, მასშტაბურ სასწავლო ცერტნებში მონანილეობდა და იქიდან ცოცხალი ალარც დაპრუნებულა, — სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულების დროს დაიღუპა. მისი დაკრძალვის ხარჯები სახელმწიფომ გაიღო — კრასნოდარიდან პირდაპირ მოსკოვში გადასვენეს და როგორც სამხედრო პირი, პატივით დაკრძალეს.

— မაမის დაკრძალვას არ დასწრე
ბიხართ?

— როგორ არა! მისი სამსახური-დან მანქანა გამომიგზავნეს და წა-მიყვანეს... ქართული ტრადიციისგან განსხვავებით, რუსეთში ნათესავების მიმართ თბილი დამოკიდებულება აუცილებელი არ არის, იქ კველას თავისი ცხოვრება და პრობლემები აქვს... ნათესავებმა კი მომისამძიმრებს, მაგრამ ჩემი მეურვეობა და პატრონობა არავინ იკისრა და არც მე შემი-

ნუსხებია ვინმე. როგორც კი მამა
დაკრძალეს, მის თანაბმშრომლებს
ვთხოვთ: უკან, ისევ თბილისში დამ-
აბრუნეთ-მეთქი. მამას ძალით კარგი
უფროსი ჰყავდა, გვარად სეროვი. მან
მითხრა, — ნუ ჩქარობთ, ცოტა ხანს
შეგიძლიათ ჩემს სახლში დარჩეოთ.
ღიმილით ვუპასუხე: — არა, გმად-
ლობთ, თბილისში სახლი მაქვს და
მირჩევნია, იქ ზავიდე-მეთქი...
შუალობეს, თბილისში, ცარიელ ბინა-
ში რომ დაბრუნდი, ცუდად გავხდი
და მაშინვე დედობილს დაუურევე, —
მიშველე-მეთქი. ის ჩემი ერთადერთი
ნუგაში იყო და მთელი დამე მის
კალთაში თავჩარებული ვტიროდი, —
ობილო ვარ. რა მიშველება-მეთქი?!

— სწავლის გაგრძელება არ
გიცდია?

— კი, სამედიცინო ტექნიკუმში
ჩავაბარე, სადაც ჩემი მომავალი
მეუღლე გავიცნი. შალვა არამედუ-
ლუპრივი ადამიანი იყო. ის ქართუ-
ლი, ინტელიგენტი ოჯახის შვილი
გახლდათ და ცხადია, მის მშობლებს
რძლად არ ვუნდოდი, — უპატრონოა,
თანც რუსიო... მაგრამ შალვამ მაინც
თავისი გაიტანა და შევუღლდით. მია-
ჩემის ბინაში ვცხოვრობდით, ჩევნს
სანახავად ქმრის არც ერთი ნათე-
სავი არ მოსულა...

ରୂପଗର୍ତ୍ତ ଗିତିଶାରିତ, ଡେବା ଏହି ଗାର୍ଦ୍ଦା
ଫାର୍ମିଚ୍‌ରୁଲା, ମାମା କୀ ମିଳିକୁମାରୀ, ସମିକ୍ଷା-
ରନ୍ତା ସାହୁଜ୍ଞାରୁଥେ ଯୁଗ ଆକର୍ଷଣୀୟ-
ଲୋ. ଦାଲୀନ ମିନଦ୍ରିଷ୍ଟା, ପ୍ରକଳ୍ପ-ଜ୍ମରିଲୁ
କ୍ରତୀ ସାହୁଜ୍ଞାରୀ କ୍ଷେତ୍ରନାର୍ଥା ଓ ଅର୍ଦ୍ଧାର୍ଦ୍ଧିଲୀପିରେ
ରୂପେତଶି ଫାର୍ମିଚ୍‌ରୁଲାରେବୁ “ଗାର୍ଦ୍ଦାର୍ବନ୍ଧିତିରେ...

დოპილმა რამდენჯერმე მთხოვა, — შეილო, ბავშვიც ცოდნა, მიხედვე; მეც მინდა მოხუც მშობლებს მივაკითხო და სულ რამდენიმე საათით წავალო. არც კი დავფიქრებულვარ, ისე ვუთხარი: — შეგიძლია, ბავშვი მის ბებია-ბაბუას წაუყვანო. თუ მის მოვლაზე უარი თქვეს, უპატრონო ბავშვითა სახლში ჩააბარე-მეთქი... ძალიან დიდი მონდომების შემდეგ, ძლიერ გავიგე, სად იყო დასაფლავებული ჩემი მეუღლე. მის საფლავთან ყოველ-დღე მივდიოდი, იქიდან კი ვერაზე, ლურჯ მონასტერში ავდიოდი და სალამიდე ვრჩებოდი. მაშინ ხალხი რჩებინით არ ცხოვრობდა და ტაძარი თითქმის ცარიელი იყო. მოძღვარიც არ მყავდა, მაგრამ იქ ყოფნა რაღაც-ნაირად მაწყნარებდა... შემდეგ, დროთა განმავლობაში, როგორლაც ფეხზე წამოვდეჭი და მივხვდი, რომ გლოვით ვერაფერს შევცლიდი, ცხოვრება უნდა გამეგრძელებინა... დიდუბეში, შოკოლადის ქარხანაში უბრალო მუშად დავინებუ მუშაობა, რამდენიმე ხნის შემდეგ კი ჯერ ბუღალტრდ, მერე კადრების განყოფილებაში გადამიყვანეს. ამასობაში ბავშვიც წამოიზარდა.

— გოგონა გყავთ, არა?

— დაახ. რთული და დაბაბული სამუშაო გრაფიკის გამო, ბავშვი სკოლიდან გახანგრძლივებულ ჯგუფში მიმდავდა და ღამე სახლში ერთად ვტრუნდებოდი. მგონი, თბილისში პირველი მძღოლი ქალი მე ვიყავი, „ზაპოროჟეცი“ მყავდა...

— ოჯახის შემთაზე აღარ გოფიქრიათ?

— არა! იმდენად კარგი მეუღლე მყავდა, რომ მისი ღალატი გულში არასდროს გამივლია. ვერ გეტყვით, როგორ მოვიკეოდი, მოსკოვში რომ მეცხოვა, მაგრამ აქ, თბილისში, იმ გარემოში, სადაც მე და შალვა ერთად ცხოვრობდით, ამას არ გავკუთხდი, თუნდაც იმიტომ, რომ ის „უპატრონო რუსი გოგოს“ გამო ლამის მთელმა უბანმა, ქალაქმა და საახლობლომ აითვალწინა, მაგრამ მან თავის პრინციპებსა და ჩვენს სიყვარულს არ უღალატა... ამ ყველაფრისთვის ხაზის გადასმა, ამის დავიწყება ვერ შევძლი, მით უფრო, რომ მისი სიკვდილის შემდეგ, ჩემს ცხოვრება ყველანი გამადიდებული შუშით ავირდებოდნენ... ნებისმიერ ნაბიჯს მეც მისი საზომით ვზომავდი: შალვას ეს არ ესამოვნებოდა-მეთქი და თანამშრომლებთან ერთად რესტორანში წასვლაზე რამდენჯერმე უარიც კი ვთქვი...

— ეს თითქმის დაუჯერ-ებებია...

— ამ ცხოვრებაში არსებობს

რაღაც, რასაც ვიღაცამ შეიძლება, კომპლექსი დაარქებას, ვიღაცამ კი — ერთგულება... ერთხელ მე და ჩემი გოგონა შინ გვიან დავპრუნდით. წვიმიანი ღამე იყო. აივანზე შავოსანი ქალი დაგხვდა, რომელიც ტიროდა და ხმას არ იღებდა. როგორც კი ჩემი გოგონა დაინახა, გულში ჩაიკრა, პატიებას სთხოვდა, თან — „ბებოთი“ მიმართავდა. მივხვდი, ჩემი მეუღლის დედა იყო... შემდეგ მამამთილიც მოვიდა. მუსს კარგა ხანს, შორს ჭირა თავი ჩემგან, მაგრამ ერთხელაც, როცა ბებია-ბაბუამ შეილიშვილს დაბადების დღე გადაუხადა, ისიც გვესტურა... ერთი სიტყვით, ნორმალური ურთიერთობა ჩამოგვიყალიბდა. ისინი ცდილობდნენ, ის სითბო და სიყვარული აენაზღაურებინათ, რაც იმ წლებში დაგვაკლეს... ქართველები საოცარი ხალხი ხართ: ადამიანი ან ძალიან გიყვართ, ან მისი დანახვაც არ გინდათ... იმ დღის შემდეგ ჩემი დედამთილი ლამის ჩვენთან გადმოსხლდა და ყოველდღე ცხელ კერძებს მახვედრებდა... მერე სხვებისგან გავიგე, რომ შალვასადმი ჩემი ერთგულებით ძალიან ამაყობდა... როცა მოუცდნენ და ლოგინად ჩავარდნენ, ორივე სახლში წამოვიყვანე და საკუთარი მშობლებივით მოვუარე. ამას ტრაპაბეში ნუ ჩამომართევთ, უბრალოდ, მიხარია, რომ უფლის წყალობით, კეთილი საქმების კეთების უნარი შემომრჩა.

— თქვენს დედობილზე რას გვეტყვით?

— ისიც გარდაიცვალა... რას ვიზამთ, ყველანი სიკვდილის შვილები ვართ.

— ახლა ისევ მარტო ცხოვრობთ. რატომ?

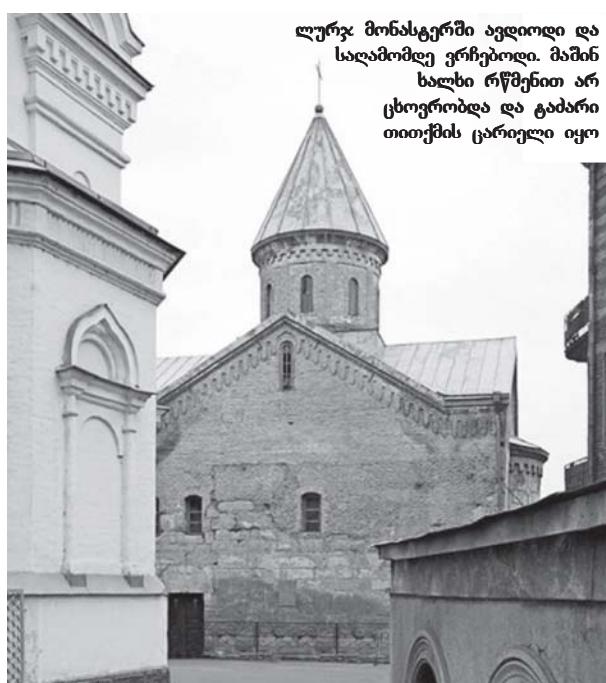
— ეს ის საკითხია, რომელზე ლაპარაკიც არ მიყვარს, მაგრამ რა

ლურჯ მონასტერში ავდიოდი და საღამომცე ვრჩებოდა. მამინ ხალხი რწმენით არ ცხოვრობდა და ტაძარი თითქმის ცარიელი იყო

გაეწყობა. მთელი ცხოვრება ქართველ სიძეზე ვოცნებობდი, მაგრამ... სკოლის დამთავრების შემდეგ, ჩემმა ქალიშვილმა წანავლა გერმანიაში განაგრძო და იქვე გაიცნო მომავალი მეუღლე, რომელიც ტიტოვით გერმანიაში საერთაშორისო პროექტის ფარგლებში, სამსახურიდან ორივე რუსეთში გაანაწილეს და ბინაც იქ შეიძინეს. როცა მოვხუცდი და მარტო ცხოვრება გამიჭირდა, საქართველოში ჩამოვიდნენ. სამი შვილიშვილი მყავს, სტუდენტები არიან... 2008 წლის რუსეთ-საქართველოს ომის დროს ჩემმა სიძემ თქვა, — იქნებ, ცოტა ხნით მაინც, ყველანი პეტერბურგში წავიდეთო. მართლია, მოხუცი ვარ, მაგრამ საკუთარ ცხოვრებას ჯერ კიდევ დამოუკიდებლად ვუძღვები და ვუთხარი: — შეგიძლიათ, თქვენი ცოლ-შვილი წაიყვაროთ, მე კი აქ დავრჩები-მეთქი. საქართველოდან წასვლის შემდეგ ქალიშვილმა რამდენჯერმე დამირეკა, — ალბათ, უკან დაბარუნებას ვერ შევძლებ და იქნებ, ჩამოხვიდეო, — მაგრამ უარი ვუთხარი... ტელეფონში სიძის სიტყვებიც მესმოდა, — რა უცნაურია ეს დედაშენი, მისი ხალხი საქართველოს ბომბავს, ის კი ლამის საკუნძუს წინ გარდაცვლილი ქმრის საფლავს ვერ შორდებაო... ომის დროს ძალიან ვნერვიულობდი. ცხოვრებაში ბევრი განსაცდელი მინავა 1990-ინ წლებში გამოვლილი სიმწარეც კი დამაინტავა... რუსეთში დაგვიძებელი და გავიზარდე, მაგრამ ჩემს სამშობლოდ საქართველოს მივიჩნევ. აგვისტოს იმ საშნელ დღეებში, როცა ჩემს პატარა ქვეყანას ჯიჯგნიდნენ, საშინლად ცუდად ვიყავი; რამდენჯერმე მუხათგვერდის ძმათა სასაფლაოზე ავედი და ბიჭებს სანთელი დაუწენეთ. ჩემი გარეგნობის გამო, უცდილობდი, როცა ჩემს პატარა ქვეყანას არ გვიძებდი... როცა მერწმუნეთ, ბიჭი რომ მიმში აუცილებლად გავუშვებდი...

— როგორც მიხებდი, თქვენ ქალიშვილი საქართველოში ჩამოსვლას არ გეგმავს. საინტერესოა, თქვენ რას აპრენდთ?

— ჯერჯერობით, საკუთარი თავის მოვლა შემიძლია, მერე კი ალბათ, მოხუცთა თავშესაფრანში წავალ; იმედია, მიმიღებენ...

კორტეზები მოსუსებულთა თავშესაფრიდან

ცერილი მეორე

(პირველი წერთლი იხ. „გზა“, №44)

30 წლის წინ თბილისში, თემქაზე გახსილი პანსიონატი თურმე ერთადერთი იყო მთელ კავკასიაში, სადაც ე.წ. საგაფშირო მნიშვნელობის პერსონალურ პენსიონერებს უნდა ეცხოვოთ. ინციატივა თბილისის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარის მოადგილეს, ქალბატონ ნინა უვარის ეკუთვნოდა.

თევა ხერცილევა

მუხარ ხაჭაპურიძე:

— ბოლო ცლები სოციალურად დაუცეველი ადამიანების დახმარების ფერსულში ვიყავი ჩაბმული, მერე მეც აღმოჩნდი სოციალურად დაუცეველი და აქ მოვხვდი. პანსიონატში მცხოვრები ადამიანების წარსული თავიდანვე მაინტერესებდა. აღმოჩნდა, რომ აქ ბევრი საინტერესო პიროვნება ცხოვრიბდა და სწორედ ამან მიბიძგა იმისკენ, რომ წარკვევების ციკლი დამტკიცება. იმდენმა საინტერესო ამბავმა მოიყარა თავი, გადავწყიტე, წიგნად გამომეცა. იმხანად დირექტორად ქალბატონი თამთა დემურიშვილი მუშაობდა. მისგან მსარდაჭერა მქონდა: 200-გვერდიანი წიგნი მომზადდა და ნოტარიუსთა პალატამ დაკაპადონებისთვის საჭირო თანხა გაიღო. ახლა წიგნის გამოსაცემად სპონსორს ვეძებ. ეს მართლაც, მთელი ისტორიაა და ექლენება არა მარტო ამჟამინდელ პინადრებს, არამედ მათაც, ვისაც აქ მდესმე უცხოვრით. მაგალითად, აქ ცხოვრობდა საბჭოთა კავშირის გმირი, ლეგენდარული მფრინავი ზაქარია ხიტალიშვილი.

სხვათა შორის, დაქავეცა მის სახელს ატარებს ველი (პრეტავის ოლქში), სადაც მეორე მსოფლიო მოის დროს ზაქარიას დაცხრილული თვითმფრინავი ჩამოვარდა. იმდენად დიდი მფრინავი იყო, რომ ავიადივიზის უფროსი ენდობოდა და მეთაურის გარეშეც შეეძლო გაფრენილიყო საბრძოლო დავალებაზე. მისი თვითმფრინავი დამის ბრძოლისას დაზიანდა, დაეშვა. თვითონაც დაჭრილი იყო, სისხლი სდიოდა და გრძნობადაკარგული, ადგილობრივმა მოსახლეებმა შეიიფარეს. მას ექთანი ქალი, ნატაშა უვლიდა, რომელმაც სიკვდილს გადაარჩინა. მოვგიანებით ზაქარია თავის ავიადივიზიას დაუბრუნდა. შემდ-

გომ, როცა ქალიშვილი შეეძინა, იმ ქალის პატივსაცემად ნატალია დაარქვა. ხიტალიშვილი 63 წლის ასაკში გარდაიცვალა და დიდი პატივით დაკრძალეს მშობლიურ დუშეთის რაიონში, სოფელ არამისში. მთიანი სოფელია და ზაქარია თურმე ამბობდა, — მფრინავობის კემბა მთებმა მიბიძგა... საბჭოთა კავშირის გმირებს შორის, ორგზის გმირი არავინ გვყავს; ბატონი ზაქარია უნდა გამხდარიყო — წარუდგენიათ კიდევც და სტალინს ხელი უნდა მოეწერა, მაგრამ მანამდე ცოტა ხნით ადრე, მფრინავს ავიადივიზის ახალ უფროსთან ინციდენტი მოუხდა და თურმე, იარაღიც იძრო; სიტუაცია მალე განმიტებეს, მაგრამ ეს ფაქტი სტალინის ყურამდეც მივიდა; მართალია, მან ზაქარია ციხეში არ ჩასვა, თუმცა მისთვის გმირის წოდების მეორედ მინიჭებისგან თავი შეივავა...

პირველი ქართველი მფრინავი ქალი — რუსუდან უორდანიაც ამ პანსიონატის ბინადარი იყო. ის ოდესაში დაიბადა და ზუგდიდში გაიზარდა. კონსერვატორიაშიც

მუხარ ხაჭაპურიძე

სწავლობდა, პედაგოგიური განათლებაც მიიღო. 1937 წლიდან მოსკოვში ცხოვრობდა და სამოქალაქო ავიაციის სისტემაში მფრინავად მუშაობდა. აცზე მეტი მფრინავი მოამზადა. დაჯილდოებული იყო მრავალი მედლითა და სამახსოვრო საჩუქრით; უვარის ფრენისთვისაც გადაეცა ჯილდო. ამ ქალბატონმა რომელი ცხოვრება განვლო: მშობლები ადრე დაკარგა, მერე ერთადერთი ულამზესი ქალიშვილი — პიანისტი ცისანა შორდანია გამოეცალა ხელიდან, მარტო დარჩა და იძულებული გახდა, პანსიონატში დასახლებულიყო. მას მდიდარი პირადი არქივი ჰქონდა. ჩანაწერებში იხსენებს: „დადგა დღე, როცა სამხედრო თვითმფრინავზე ფრენის უფლება მომეცა. საბრძოლო თვითმფრინავზე პილოტებს აწარმოებ, სრულიად ერთიანდები თვითმფრინავთან და გეჩვინება, თითქოს საკუთარი სხეულით ჭრი ჰაერს. რეაქტიული თვითმფრინავი კი საერთოდ, საოცრება ამ მხრივ. ფრენის არაჩეცულებრივი სიმსუბუქე, სივრცის უსასრულობის შეგრძნება და ისეთი შთაბეჭდილება გრჩება, თითქოს ერთი თითოთაც კი შეიძლება მანქანის მართვა. 1957 წელს ჯანმრთელობის გამო, პენსიაზე გავედი და ალარ მიურენა, მაგრამ ჩემში მუდამ ცოცხლობს ის ძნელი და მანც ბერინერი წლები...“ 1946 წელს საქართველოს დელეგაცია სტალინთან მიღებზე იყო, სადაც სრულიად ახალგაზრდა ქალმა, რომელმაც რუსული ბრნეინვალედ იცოდა, აფაციისა და კომინაციკის საკითხებზე ისე იმსჯელა, რომ ყველა გააოცა... რუსუდან უორდანიას პირადი არქივი პანსიონატის თანამშრომელმა, ქალბატონმა ლუსია ყალიბიარები მომაწოდა. სხვათა შორის, ის დღესაც დადის რუსუდანის საფლავზე...

მწერალმა კიტა ბუაჩიძემ აქ დაწერა თავისი „შავი წიგნი“. ამ პანსიონატში ცხოვრობდა ლეგენდარული რადიოდიქტორი — ქეთო ლანდია. რაღაც პერიოდის განმავლობაში, მე მის ოთაში მომიხდა ცხოვრება. სამწუხ-

აროდ, ამ ქალს ოჯახი არ ჰქონდა... ამჟამად, ქართული კინოს მემატიანის, ქალბატონი როზა ჯიკაევას ოთაში ვცხოვრობ. ის მონტაჟის რეჟისორი გახლდათ, ნახევარი საუკუნე ქართულ კინემატოგრაფში იმუშავა — მიხეილ ჭავურელთან, ნიკოლოზ სანიშვილთან, რეზო ჩხეიძესთან, დოდო აბაშიძესთან... ის ქეთი დოლიძეს შვილობილად მიიჩნევდა. აქ შვილთან ერთად ცხოვრობდა. მოულონდელად, გულის შეტევით, ჯერ შვილი გარდაეცალა, ერთი წლის წინ კი, 81 წლის ასაკში — ქალბატონი როზაც გამოგვეცალა ხელიდან. დედა-შვილი ერთმანეთის გვერდი გვერდი დაკრძალეს. აქ მყოფი ქალები ხშირად გულდაწყვეტილი ამბობენ, — მისა სიკვდილმა ბურჯი გმირგვაცალა: ყველას დაბმარე იყო. როზას დაკრძალვაზე ბატონი რეზო ჩხეიძე და მთელი კინოსტუდია მოვიდა, იმ ქვეყნად დიდი პატივით გავისტუმროთ.

აქ ცხოვრობდნენ: ცნობილი მნერალი და მეცნიერი, პროფესორი აკაკი თოფურია; უურნალისტი თინა უკანია; პოტი, დამსახურებული მხატვარი ლია სვანიძე; კალათბურთელი, სპორტის ოსტატი ჯუმბერ ჭყუასელი; ხეზე კვეთის ოსტატი სევერიანე ჯალალინა; სახელმწიფო ემიტი, პოლკოვნიკი ნინა კვირიკაშვილი; სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის ლექტორი მიხეილ სომხიშვილი; მხატვარი ელენე დიდებულიძე... ყველას ჩამოთვლა შორს ნაგვიყვანს. განსაკუთრებით მინდა გამოყოფილი დამსახურებული არტისტი, მხატვარული კითხვებს ასტატი ზაზა ბატელაშვილი — რუსთაველის თეატრის მსახიობი, დიდებული პოეტი. ის თავის პოემებს პირადად შეითხოვდა. ოთხი კრებულის ავტორი გახლდათ. საუბარს რომ დაიწყებდა, გეგმობოდათ, აკაკი ხორავა ლაპარაკობსო. ხორავას გაზრდილი იყო, თეატრალური ინსტიტუტი წითელ დიპლომზე დაამთავრა. მძიმე ცხოვრება ჰქონდა გავლილი — ბავშვთა სახლში აღიზარდა. როცა თეატრალურ ინსტიტუტი მისაღებ გამოცდებს აპარებდა, ხორავა რექტორი და მიმღები კომისიის თავმჯდომარე ყოფილა. მას უთქამის, — ამ ახალგაზრდის ხმა ჩემი ხმის გამოეორება და მე უნდა გავზიარდო... ზაზა აკაკი ხორავას საზოგადოების დამფუძნებელი და სიკვდილამდე, მისი პრეზიდენტი გახლდათ. ინსულტი მესამედ დაემართა. ბოლოს მართალია, ლაპარაკი უჭირდა, მაგრამ მეუბნებოდა ხოლმე, —

მურმან, ლაპარაკი უნდა დავიწყო, სცენაზე გასვლა მინდაო. ვერ მეტყველებდა, მაგრამ საოცრება ხდებოდა: ვეფხვისა და მოყმის ამბავს, საკუთარ ლექსებსა და ქართული პოეზიის შედევრებს ზეპირად ისე წაიკითხავდა, ერთხელაც არ წაიბორძიყვებით თავის ორ შვილშვილს ახსენბდა და ამბობდა, — ლომის ბოკვრები არიან!.. აქ მოხვედრის საკითხის გადაწყვეტისას, რეზო მიშველაქ დაეხმარა, სულ 3 წლის იცხოვრა და შარშან, 70 წლის ასაკში გარდაიცვალა. სამახსოვროდ, ლექსი დამიტოვა — „უცხო გმირი ხარ“. თითქოს, საკუთარ თავზე აქვს დაწერილი... მეგობრებმა თავის მშობლიურ კუთხეში წაასვენეს და იქ დაკრძალეს...

ირავლი ხმალაქ — მეცნიერებათა კანდიდატი ჯერ აქ მუშაობდა, მერე პანსიონატის ბინადარი გახდა... ამჟამად მეორე მსოფლიო ომის ორი მონაცილე — დავით ჯიშვარიანი და შალვა ბოჭაძე გვყავს. ბოჭაძეს კავკასიის მისადგომებიდან ბერლინამდე უბრძოლია... არ შემიძლია არ გამშოთ ყარაბან ყიფშიძეზე. ის პოეზიის დიდი მოტრფიალე იყო, უამრავი ლექსი იცოდა ზეპირად. ერთხელ მითხრა, — გრიგოლ რობაქიძის ლექსი უნდა წაგიკითხოო. მაშინ რობაქიძეს, როგორც მწერალსა და კრიტიკოსს, ისე ვიცხობდი და გმიკვირდა, საიდან მოიძა ეს ლექსი?..

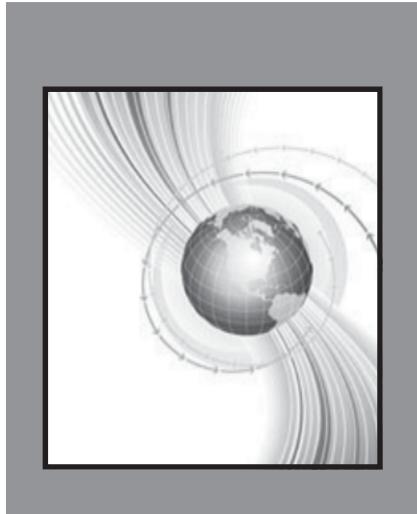
ვცდილობ, წუთიერად გავაცოცხლო ისინი, რომ მათი სახელები და საქმე დაუვიწყარი იყოს... თურმე, არეულობის წლებში მაშინდელმა დირექტორმა, მერი გოგოლმა კბილებით დაიცვა შენობა და მოხუცები. მაშინ კიტოვანის გვარდია თბილისის ზღვაზე იყო დაბანავებული და შენობის ნაწილის დაკავება სურდათ. ქალბატონი მერი დღე და ღამე შენობის შესასვლელთან იდგა, აქ არავის უშვებდა, რათა მოხუცები არ შეწუხებულიყვნენ. სახურავიდან თურმე, წყალი ჩამოიდიოდა, უშექმნა იყო და თანაც — დენის დავალიანება ჰქონდათ; მერი გოგოლს სიუჟეტი გაუკეთებია და ის დიდმა ქართველმა მეცნიერამ, ბიძინა ივანიშვილმა ტელეეკრანზე წახა. პოდა, სახსრები გამოჰყო — შენობა გადახურეს, დენის დავალიანება დაფარეს და იმ დღიდან მოყოლებული, როგორც ვიცი, ელექტრონერგიის საფასურსაც იხდის.

— ბატონო მურმან, თქვენ ცხოვრებაზეც გვიამჟეთ, აქ როგორ გაგჟავთ დრო?

— ვმუშაობ და აქ ამისთვის ძალიან კარგი პირობებია. დირექტორი, ქალბატონი ნინო პროფესიით უურნალისტია, რამდენიმე უურნალის რედაქტორი იყო და კარგად ესმის ჩემი (ჩემი, როგორც უურნალისტის გამზრდელი გაზეთ „ქუთასის“ რედაქტორი, გივი მეფისაშვილი გახლდათ). აქ სრული თავისუფლებაა. თეატრში, გამოფენებზე დაყდივარ, ძალიან მიყვარს ლეიინის აღმართზე სეირნობა, „საჩინოდან“ გადმოხედვა; სამების ტაძრის ხშირი სტუმარი ვარ. ხანდაზმულთა საერთაშორისო დღეს მინისტრი, ანდრია ურუშაძე გვესტურმა და გვითხრა, — ჩვენი კარი ყოველთვის ღია იქნება ყველა მოხუცისთვის. ძალიან გვინდა პანსიონატს ქალბატონ ნინა უვანიას სახელი მიენიჭოს. ცხოვრება ისეთია, შვილო, კაცმა ფარ-ხმალი არ უნდა დაყაროს... ჩემი საქმე მაქეს, სიმყუდროვეა და თუ მუშა მეტვევა, სათქმელი ფურცლებზე გადამაქეს. იცოდეთ, მოხუცს ძალიან სიამოვნებს თბილი სიტყვა, ყურადღება და მზრუნველობა.

ბატონ მურმანთან საუბრის შემდეგ კიდევ რამდენიმე მოხუცს გამოელაპარაკე. საოცარია, მაგრამ ამ პანსიონატის ბინადარია ის ინეინერი ქალბატონიც, რომელმაც 30 წლის წინ ამ შენობის აგებაში უდიდესი წვლილი შეიტანა.

უსმენ გულისყურით მოხუცებს და ხვდები, ყველას თავისი ტკივილი აქვს. ბევრს უკან დარჩა ბედნიერებით სავსე წლები, თბილი ოჯახური გარემო, კარიერა; ზოგს, სამწუხაროდ, არც ახალგაზრდა დალხინებული... დღეს ბაგშვივით სათუთები არიან, გულახდილად ჰყებიან თავიანთ ცხოვრებაზე; ბევრს ცრემლიც ჩამოუგორდა... ზოგი ავადმყოფობაში სარეცელს მიაჯაჭვა, ნაწილი აკანგალებული ხელის ფათურით გადაადგილდება თახმი, ნანილი კი ისევ მხედარა. ფაქტია — მათ ყველაზე მეტად, შვილების, ახლობლების სითბო და მზრუნველობა ესაჭიროებათ. ჩვენი „მოთხოვების“ ციკლის ერთ-ერთი უმთავრესი მიზანიც ის არის, რომ მათი ყურადღება მივიყროთ: ყური დაუგდეთ თევზი ეულად დარჩენილი ბოჭაძის გამოცდების აპარებდა, მაგრამ მეუბნებოდა ხოლმე, —

სამყარო

როგორ უდეა გამოიყენოდას მოდის მიზანებარი პატარძალი

როგორც ცნობილია, ნოემბრის ბოლომდე (საშობაო მარხვის დაწყებამდე) საქართველოში საქორწილო სეზონია. ამ პედიკერი დღისთვის თითოეული ადამიანი განსაკუთრებულად ემზადება. ქორწილისთვის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი დეტალი საქორწილო კაბაა, რომელიც ყველაზე ლამაზი უნდა იყოს. გარდა ამისა, უკვე აცივდა და ხალხს თბილად ჩატარა უწევს. თბილ სამოსში გამჭანჭვა და მოდურად ყოფნა კი ცოტა რთულია. ამ საკითხებზე რჩევების მისაღებად დიზაინერ ნანა შელექაძის ვერცხლი, რომელსაც ერთი თვის ნინ მეორე შეილი, გიორგი შეეძინა. მიუხედავად ამისა, ნანა სამუშაოს მაღლევე დაუბრუნდა და კვლავ აქტიურად ჩაერთო მოდის სფეროში.

ნანა შელექაძე

— ნანა, პრეზენტ რეგში გიორგის დაბადებას გილოცავ— უკვე სამჯერ ჩატარდა „თბილის ფეშენ ვიკი“, შენ არც ერთ მათგანში არ მონაწილეობდი. რა არის ამის მიზეზი?

— ორსულად ვიყავი და სექტემბერში მეორე შევილი შეეძინა. შესაბამისად, ზაფხულში ჩატარებულ მოდის კვირეულში ჩემი მდგომარეობის გამო ვერ ვმონაზილეობდი. ბოლო „ფეშენ ვიკიზე“ კი — მშობიარობის გამო. ახალი კოლექციის შექმნა ვერ მოვასწარი. ამის გამო არ ვწუხვარ, რადგან მიმართია, რომ მეორე შევილის გაჩენით ბევრად უფრო კარგი საქმე გავაკეთე...

— კოლექცია ვერ შეექრო, თუმცა, როგორც ჩემთვის ცნობილია, ახალი კოლექციის ქსეზები უკვე მზად გაქცე...

— მართალია, ესკიზები უკვე გამზადებული მაქვს და მათი შეკერვაც დავიწყეთ. გაზაფხულის მოდის კვირეულში აუცილებლად მივიღებ მონაზილეობას. მიუხედავად იმისა, რომ ჯერ ჩემი გიორგი საკმაოდ პატარაა, მუშაობის გაგრძელება მაინც მაღლევე მომიხდა. ახლა უკვე კვლავ აქტიურად ვარ ჩაბმული ჩემს საქმიანობაში და მომავალ „ფეშენ ვიკიზე“ მაყურებელს ჩემს ახალ კოლექციასაც წარვუდგენ.

— რომელი სეზონს კოლექციაზე მუშაობ?

— 2011 წლის შემოდგომა-ზამთრის. მასში ძირითადად, ბენევულს გამოვიყენებ, რომელიც შარშანაც და შარშანინაც საკმაოდ მოდური იყო, მაგრამ ამ სეზონზე გაცილებით აქტიულურია. ბენეს ტანსაცმლის გასაწყობადაც გამოვიყენებ, მისი საშუალებით აქსესუარებსაც შევქმნი, მაგრამ ძირითად აქცენტს მაინც ბენეს შემოსაცმლებზე გავაკეთებ.

— რომელი ცხოველის ბენეია ნელს მოდაში?

— ყველაზე მოთხოვნადი შავი მელის ბენეია. სხვათა შორის, მართლაც ძალიან ლამაზია. ასევე

მოდურია შინშილა, სხვადასხვა ფერის კურდლის ბენები და „ნორკა“, ოლონდ მისგან ისეთ ქურქებს კი არ ვკერავთ, ადრე რომ იყო. სპორტული სტილის „ნორკა“ ძალზე ავანგარდული და ეფექტურია.

— როგორც ჩემთვის ცნობილია, ბენეის ერთადერთი შემომტანი საქართველოში თქვენ ხართ.

— მართალია. ჩემი სალონი ერთადერთია, რომელიც ბენეზე სტაბილურად მუშაობს.

— შენს ახალ კოლექციას აღბათ აქსესუარებიც დასჭირდება, რომლებზეც თავადვე ზოუნავ. რა სახის აქსესუარებს შემოგთავაზებ ახალ სეზონზე?

— ამის შესახებ დაწვრილებით საუბარი არ მსურს. რაღაც სიურპრიზია სომ უნდა მოვიტოვო?

— თქვენი სალონის სახე — მოდელი კრისტი ყიფშიძეა. რატომ გააკეთოთ მასზე არჩევანი?

— საერთოდ, სამოდელო სააგენტო „ნატალისთან“ ვთანამშრომლობ. ყველა ფოტოსესიაზე მათ მოდელებს ვიზუალის ასე მოხდა კრისტის შემთხვევაშიც, რომელიც ძალიან მომენტია. არაჩეულებრივად მუშაობს კამერასთან. თავისი საქმე კარგად იცის. ვიზუალურადაც ძალზე ლამაზია, სხეულის ფორმებით სტანდატურებს აკმაყოფილებს და მართლა კარგი ადამიანია. ჩემთვის ადამიანებთან ურთიერთობა ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი ფაქტორია.

— ადრე საკმაოდ ხშირად მართავდი ჩენებას, ბოლო პერიოდში კი ხანგრძლივი პაუზა გამოიყიდა. რა არის ამის მიზეზი?

— ბოლო სამი წელია, ჩენება არ გამიმართავს, რადგან საჭიროდ არ მივიჩნიო. არ იყო ჩენეს ქვეყანაში ისეთი პირობები, რომ გრანდიოზული სანახაობა მომენტი. ეს იმას არ ნიშნავს, რომ ჩემს შემო-

ქმედებაში სიახლეები არ ყოფილა. ახალ კოლექციას ყოველ სეზონზე ვერა და მერე ამ კოლექციის ფოტოსესიას ვაწყობ. გარდა ამისა, ინდივიდუალურ კლიენტებზეც ვმუშაობ და მათ ნაკლებობას ნამდვილად არ ვუჩივი.

— ამაში გეთანხმები, რადგან
შენს სალონში მართლაც უამრავი
ადამიანი ვნახე, თანაც მათი უმრა-
ვლესობა საქორწილო კაბის იკ-
ერავდა. საქორწილო კაბის ეს-
კიზს თვითონ ქმით თუ პატარძა-
ლი შენთან რომ მოდის, უკვე
ჩამოყალიბებულია და იცის, რა
უნდა?

— မာရတလာဖ ဗျာမိရာဒါ ပါတ္ထရန်လု
မြှေ မွာဒ် နဲ့ စာလျို့ အာကျော်ဖူလို
သာ၏ ကိုဖော် ကာရွေ့၊ ჩိုမိ စာဌာန စာလှုန်
မိပိုဒာ၏ နဲ့ မြေပိုလီစိုးပူလို သာ၏၊
တော်မြေ ပွဲလာစတွေး ကာဝါစ ရွှေခြေ-
ဒာ၏ နာမူဇာလာဖ ဒေါ် မြေဘားခြေနံပါ-
း၏။ တာ၏ အာမံမာရ် ကာဖော်ဖ မွာဒ်။
ရာဖ ရွှေခြေပါ စာဌာနရှိလီ ကာဝါစ
ရွေ့စာဌာနပါ။ ပါတ္ထရန်လုမြေ
မြေပိုလီစိုးပူလို တော်မြေ ပွဲလာစတွေး
နာမူဇာလာဖ ဒေါ် မြေဘားခြေနံပါး
အာမံမာရ် ရွှေခြေပါ။ မြေဘားခြေနံပါး
မြေပိုလီစိုးပူလို တော်မြေ ပွဲလာစတွေး
နာမူဇာလာဖ ဒေါ် မြေဘားခြေနံပါး
အာမံမာရ် ရွှေခြေပါ။ မြေဘားခြေနံပါး
မြေပိုလီစိုးပူလို တော်မြေ ပွဲလာစတွေး
နာမူဇာလာဖ ဒေါ် မြေဘားခြေနံပါး
အာမံမာရ် ရွှေခြေပါ။ မြေဘားခြေနံပါး

— საქორნილო კაბებს რომელი ქსოვილებით ქმნით?

— წელს ყველაზე მოდური შიფრნის ქსოვილებია. გარდა ამისა, აქტუალურია ძვირფასი „გიპიურები“, რომლებიც სვაროვსკის თვლებით არის განყობილი. საჭიროების შემთხვევაში, ძვირფასი თვლებით ნაჭერს ხელითაც ვქარგავთ და ეს საკმაოდ შრომატევადი საქმეა.

— გარდა კაბისა, პატარძალს
გასალამაზებლად კიდევ უამრავი
დეტალი სჭირდება...

— აპსოლუტურად ყველაფერზე ჩვენ ვზრუნავთ, გარდა ფეხსაცმლისა. ჩემი იცნებაა, რომ მაღლეჩემს სალონში ფეხსაცმელიც იკერებოდეს, მაგრამ ჯერ ეს იცნება ვერ ავიხდინე. იმედია, ამ ჩანაფიქრს უახლოეს მომავალში ფრთხობს შევასხამ. რაც შეეხება პატარაძლის მორთვას, მის მოსაცმელსაც ჩვენ ვკერავთ, აქსესუარებსაც ვუკეთებთ, მის ქისასა თუ ჩანთაზეც ვზრუნავთ. მოკლედ, თუ მისი სურვილია, აპსოლუტურად ყველაფრით უზრუნველყოფთ. მაგალითად, ამ ბოლოს გვერდიდა შემთხვევა, ერთ-ერთმა ჩვენმა პატარაძლმა გვაჩვენა პიჯაკი და თქვა, რომ ქორნილში ეს პიჯაკი უნდა შემოეცვა. მოვასინ-ჯეთ და აღმოჩნდა, რომ ის აპსოლუტურად არ უხდებოდა მის საქორნილო კაბას. კაბის სილამაზე საერ-

თოდ დაკარგა. ვურჩიე, მე შეგივ-
ერავ შემისაცმელს, რომელსაც კაბის
დეტალებით გავანწყობთ-მეტეი. დამ-
თანხმდა და ჩემი ნამუშევრით
ძალიან კმაყოფილი დარჩია.

— ამას წინათ, შენს სა-
ლონში პატარძალი ვნახუ, რომელ-
საც მთელი მაყრიონ თან წამო-
ეყვანა და ყველას შენთან სურდა
ტანსაცმლის შეკერვა. ასეთი
შემთხვევა ცშირია?

— არცთუ ისე იშვიათად, პატარდალს დედა, მეჯვარე, დედამთილი და სანათესავო მოჟყვება და ყველა მათგანი ჩვენთან იმოსება.

— မျှော်လွန်ရန် ဖြစ်တယ်။

— პატარძალს არ უნდა სჯობდეს (იცინის). ისეთი კაბა უნდა შეარჩიოს, რომ თვითონ არ დაემს-გავსოს პატარძალს. ამიტომ მეჯვარეებს თეთრ და კრემისფერ კაბებს არ ვურჩევ. შავი ფერის კაბაც არ მომწონხს, მაგრამ მათი დაუინებული მოთხოვნით ხშირად შემიკერავს, თუმცა საბოლოო ჯამში, იმ შავ კაბასაც ისეთი დეტალით გავაწყობ ხოლმე, რომ სადლესასწაულო იერი მიიღოს და არა — სამგლოვარო. ისე, მევ ვარის კაბა პატარძლის კაბასთ შეხამზული უნდა იყოს.

— ალბათ სიძის ჩაცმულობასაც აქვს მნიშვნელობა.

— ရာသာကျော်ကြော်ရှုတဲ့ စိန်း၊ ပျော်ရွှေ့နှင့် အနောက် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်တယ်။

— პატარძლის კაბასთან დარბაზის და ტორტის დიზაინც თუ უნდა შევახამოთ?

— რა თქმა უნდა. არაერთხელ
ყოფილვარ ქორწილში. ერთი და
იმავე რესტორანში ორ ქორწილში
მომიხდა წასვლა და არც ერთხელ
არ მომენტონა მისი დიზაინი. საერ-
თოდ არ ეტყობოდა, თუ იქ საქორ-
წილო განწყობილება იყო. მესამედ
კიდევ მომიხდა იმ რესტორანში
წასვლა და გავოგნდი — თურმე რა
კარგი დარბაზი ჰქონიათ. გაფორმე-
ბას ძალზე დიდი მნიშვნელობა აქვს.
ტორტი სპილოსძვლისფერი იყო,
იასამნისფერი ყვავილებით გაწყო-
ბილი. სავარძლები კი სპილოსძვლ-
ისფერი შალითებით იყო შეფუთუ-
ლი, რომელსაც იასამნისფერი ბაფ-
თები ამშვენებდა. ასევე იყო ფარდე-
ბიც. მართლაც ულამაზესი იყო.
პატარძლისთვის თაიგულსაც მნიშ-
ვნელობა აქვს. აუცილებლად უნდა
შეიქმნა კაბას. ახლა უფრო მოდული

— თეორს უკვე იშვიათადღა იკ-ერავნენ. უფრო სპილოსძლისტერი და მისი გარდამავალი ტონებია მოდაში.

გზაში საკითხები კოლუმნი

შემუღლი თემუში ივანიძე

1. ბრონტოლოგია მეცნიერებაა, რომელიც ჰქონდება შეისწავლის.

2. ახალ ზელანდიაში გველები არ ბინადრობენ.

3. ერთ სკაში საშუალოდ, 60-დან 120 ათასშე ფუტკარია.

4. ზორლოგები ზეიგენებს წყალევშა ელატის ეძხიან.

5. ჩვენს პლანეტაზე მიწის ზედაპირის ერთი მესამედი უდაბნოებს უჭირავს.

6. ჩივაგოს სამშონიური ორჯესტრი ერთ-ერთი საუკითხეოა მთელ მოფლიოში.

7. ტუალეტის ქაღალდი 1857 წელს, ნიუ-იორკულმა ჯოზეფ ჰიუტმა გამოიგონა.

8. ერთი გრამი დინამიტი, აფეთქებისას დაახლოებით ერთ ლიტრ გაზს წარმოქმნის.

9. ხელოვნური განაყოფიერების შედეგად ბავშვი პირველად 1978 წელს, ბრიტანეთში დაიბადა.

10. პენტაგონში 23 ათასი ადამიანი მუშაობს. ეს ყველაზე დიდი ადმინისტრაციული შენობაა მსოფლიოში.

11. აფეთქრია პირველი სუვერენული სახელმწიფო იუყო, რომელიც პატლიურმა მესამე რაიხის შემადგენლობში შეიყვანა.

12. ლას-ვეგასის ყველა ნეონის ნათურის მილი რომ გაასწორო და ერთმანეთს გადაბა, დედამიწა იორჯერ შემოერტყმება გარშემო.

13. ხმაურიანი გველგესლა ცოცხლადმშობი გველია. იგი რეკორდსმენია, ხერხმლიანებს შორის ერთ ჯერზე ნაშობ ნაშიერთა რაოდენობით. მის რეკორდს 153 წიწილი შეადგინა.

14. აშშ-ის პრეზიდენტი ბენჯამინ ჰარისონს საშინალად სძულდა ელექტრონული შეუკი. თეთრ სახლში მისი ყოფნის დროს ადმინისტრაცია ძულებული იყო, ნათურები გამოერთო და სანთლება აყნოთ.

15. სეტყვის ყველაზე დიდი გრანულა, რომელიც იფუციალურად იქნა დაფიქსირებული, კოფერივალში, კანზაის შტატში ჩიმოვარდა. იგი 700 გრამის ინწილია.

16. მუჰამედ ალის ყველაზე მრისისანე მონინაალიდევე ჯო ფურერი იზერი დღეს ფილადელფიაში ცხოვრობს. ძველ მოკრივეს სპორტული დარბაზის თავზე განლაგებული პატარა ოთახი უკავია.

17. ჩინელები ჩაის ფოთლებს პრესავნ, კვერებად ახმობენ და წლების განმავლობაში ინხავენ. რაც უფრო ძველია ასეთი კვერი, მით უფრო ძვირი ლირს. ჩაის 15-20 წლის ბრიკეტები ჩინეტში 70-80 დოლარად იყიდება.

„მორგანის“ სამთვალა მოდელი

ექსკლუზიური სპორტავტონების ბრიტანულმა მწარმოებელმა „მორგანის“ ოფიციალურად წარმოადგინა ახალი მოდელი — სამთვალა ავტომობილი, რომელიც ფირმის მიერ 1909 და 1953 წლებში გამოშვებული, ანალოგიური კონსტრუქციის თანამედროვე ინტერპრეტაციაა. სიახლე „მაზდის“ სიჩქარის გადაცემათა 5-საფეხურიანი, მექანიკური კოლოფით და 100 ცხდის სიმძლავრის, 1800 კუბური სმ-ის ბენზინის ძრავათა ალფურვილი, რომელიც Harley Davidson-ის მოტოცილებზე გამოიყენება. 0-დან 96 კმ/სთ სიჩქარეს ავტო 4,5 წამში ავითარებს, ხოლო მისი მაქსიმალური სიჩქარე 185 კმ/სთ-ია. ორადგილიანი მანქანის საფუძველს მილის კარვასი წარმოადგენს, ხოლო მისი ძარას პანელები ალუმინისგანაა დამზადებული. სამთვალა „მორგანის“ მასა 500 კგ-ია. „ძველი“ სამთვალა „მორგანის“ არსებობს განმავლობაში, 30

ათასი ასეთი ავტომობილი გამოუშვეს. გასულ წლამდე ამ მანქანების წარმოების ლიცენზია ამერიკულ ინჟინერს, პიტ ლარსენს ეკუთვნოდა. ამჟამად ავტომობილზე ყველა უფლება კვლავ მის თავდაპირველ მფლობელ კომპანიას, „მორგანს“ ეკუთვნის. წინასწარი ინფორმაციით, დიდ ბრიტანეთში სიახლეზე ფასები 46 ათასი გირვანქა სტერლინგიდან დაიწყება.

დაკარგულ „აუდის“ ტელევიზონით მოძვრიანება

კომპანია „აუდიმ“ ამერიკულ ტიუნინგ-გამოფენაზე, — SEMA, — ტელეფონისთვის, — iPhone, — ახალი დეტალი წარადგინა, რომელიც მის მფლობელს ავტოსადგომზე გაჩერებული საკუთარი მანქანის ძებნაში დაეხმარება. უახლოეს მომავალში ეს პროგრამა ამერიკული მძღოლებისთვის იქნება ხელმისაავდომით. ტელეფონისა და ავტომობილის სინქრონიზაცია საბორტო დაიგრონსტიკის საშუალებით ხორციელდება, რომლის დახმარებითაც სერვისცენტრებში მანქანების გამართულობას ამონტებენ. ეს პროგრამა ტელეფონს მანქანაში ჩამონტაჟებული GPS-ნავიგატორის მეშვეობით მისი ადგილმდებარეობის დადგენის შესაძლებლობას აძლევს. მანქანის მოძრაობისას პროგრამა ტელეფონს ჰაერში ნახშირორუანგის გამონაბოლევების დონისა და ძრავას მუშაობის შესახებ ცნობებს აწვდის; მათ შორის იმას, თუ როგორ იცვლება მოტორის ბრუნვის სიხშირე. ადრე „აიფონის“ ტელეფონებისთვის თავიანთი პროგრამების შესახებ BMW-მ და „ფენერალ მოტორსმა“ გააკეთეს ანონსი. მათ მიერ წარმოებული პროგრამები მძღოლებს თავიანთი ავტომობილების მდებარეობაზე, ასევე მოძრაობისას ხარვეზებზე ინფორმაციის მიღების შესაძლებლობას აძლევს. ■

3 თვეული „პიაგიო“ გაიცლის

„ვესპას“ სახელით ცნობილი სკუტერების მწარმოებელი იტალიური კომპანია „პიაგიო“ უახლოესი 3 წლის განმავლობაში პატარა სამთვალა, მცირელიტრა-ჟინი ავტომობილის წარმოებას აპირებს. ამის შესახებ კომპანიის ხელმძღვანელმა, რობერტო კოლანინომ მიღლანის მოტოსალონზე მანქნის პროტოტიპის პრეზენტაციისას განაცხადა. კონცეპტუალური ავტომობილი, რომლის სამუშაო სახელ-წოდებაც NT3-a, მძლოლსა და უკან მჯდომ 2 მგზავრზეა გათვლილი. წინასწარი ინფორმაციით, მანქანის სერიული ვერსია სამ ვარიანტად გამოვა — ბენზინის, პიპრიდული და ელექტროაძვრისა. ბენზინის მოდიფიკაციის 200-დან 300 კუბურ სმ-მდე მოცულობის მოტორით აღჭურვავენ. მანქანის მაქსიმალური სიჩქარე 60 კმ/სთა-ია. კომპანია „პიაგიოს“ ჯერ არ გადაუწყეტია, თუ რომელი ბაზრებისთვის გამოვა სერიული ავტომობილები. თუმცა, ცნობილია, რომ ავტომობილი ევროპისა და აზიის მსხვილი ქალაქების, კურძოდ, ინდოელ მყიდველებზე იქნება გათვლილი. როგორც მოსალოდნელია, მისი წარმოება ინდოეთსა და ვიტონაში მდებარე „პიაგიოს“ ქარხნებში განხორციელდება. ავტომობილის საორიენტაციო ფასი ას ეტაზზე უცნობია. მანქანამშენებელი „პიაგიო“ მოტოციკლების, სკუტერებისა და მცირე ზომის ავტომობილების წარმოებითაა დაკავებული. ყველაზე ცნობილი ბრენდი, რომელიც კომპანიის შემადგენლობაში შედის, — Vespa, — 1946 წლიდან არსებობს და ამავე სახელწოდების სკუტერებს უშვებს.

კომპანიური პერსონა „რენტსაგან“

კომპანია „რენომ“ ავტომობილების, — Gordini, — ხაზს კომპაქტური ჰეჩენების, — Twingo, — ახალი მოდიფიკაცია დამატება, რომლის ინდექსიცა GT. ასეთი მანქანა სამოდელო ხაზში ყველა სტანდარტული ვერსიის სათავეში, მაგრამ ერთი საფეხურით Renaultsport Twingo Gordini-ს ქვევით იქნება, რომელიც ევროპული კლიენტებისთვის გასული წლიდანაა ხელმისაწვდომი. „გორდონის“ ვერსიები სტანდარტული ავტომობილებისგან ძარას განსაკუთრებული ფერებით გაფეხურით Renaultsport Twingo Gordini-ს ქვევით იქნება, რომელიც ევროპული კლიენტებისთვის გასული წლიდანაა ხელმისაწვდომი. „გორდონის“ ვერსიები სტანდარტული ავტომობილებისგან ძარას განსაკუთრებული ფერებით გამოირჩევა. ესაა საფირმო ცისფერი, თეთრი, „სარბოლო“ ხაზებით (აგრეთვე შავი ან თეთრი ფერიც ხელმისაწვდომია). ამ

მანქანების გარჩევა წილის საწინააღმდეგო ფარებს შორის და უკანა ხედვის სარკების კორპუსზე თეთრი ფერით, ახალი უკანა სპონლერით, აგრეთვე 15-დუიმიანი ბორბლების დისკებითაა შესაძლებელი. სიახლის სალონში განსხვავებული ცისფერი და შავი ფერის ტყავგადაკრული, სპორტული სავარდლები, კარის პანელების განსხვავებული გაფორმება და

ცენტრალური კონსოლი, სხვა ტაპომეტრი და სატერჯულებზე ალუმინის ფირფიტები იქნება თვალში საცემი. „გორდონის“ მოდიფიკაციის ჰეჩენები Renault Twingo ხელმისაწვდომია 100 ცხდ-ის სიმძლავრის, 1,2-ლიტრიანი ბენზინის ძრავათი და 85 ცხდ-იანი, 1,5 ლ მოცულობის დიზელით. Renaultsport-ის ვერსია 133 ცხდ-ის, 1,6-ლიტრიანი მოტორით აღიჭურვება. „რენოში“ „გორდონის“ ხაზის ავტომობილებზე ასეთ დიდ მოთხოვნას არ მოელოდნენ. Twingo RS-ის დაახლოებით 2/3 და Clio RS-ის 1/3 სწორედ ამ ვერსიით გაიყიდება. საფრანგეთში Twingo Gordini-ს ფასი 14,8 ათასი ევროდან დაიწყება.

გზაში საკითხები კოლაჟი

შემუშავებელი თუმცა იგანიძე

18. სანდრო უორჟოლიანი 1965 წელს, 81 წლის ასაკში გარდაიცვალა. კომედიური უანრის მსახიობმა სიკვდილის წინ დაიბარა, პანგვეიდებზე სახეზე სუდარა გადამაფარულ, სამძიმარზე მოსულთაგან ვიწინა უზრუნველყოფილობის სიცილი რომ არ წასკდეს.

19. კოლოზეულში მხეცებისა და გლადიატორების ბრძოლას, სანახაობითი შარის გარდა, პროპაგანდული დატვირთვაც ჰქონდა. მაყურებელს არენაზე მტაცებლებთან ერთად უძრავი ეგზოტიკური ცხოველს, მათ შორის ბეჭედოთების, ნიანგებისა და სირაჟლემების ნახვაც კი შეეძლო. იმპერიის ყველა ჯუთიდნ ჩამოყვნილ ეგზოტიკურ ცხოველთა მრავალფრონება კი ხაზს უსვამდა რომის ძლიერებას და ქვეყნის საზღვრების უკიდეგანობაზე მიუთითებდა.

20. ერნესტო ჩე გევარა არგენტინაში, 1928 წლის 14 მაისს დაბადა, თუმცა ამ დღეს მას არასდროს უზემიმა საკუთარი დაბადების დღე; რადგან მის დაბადების მოწმობაში მამამისმა სულ სხვა თარიღი ჩანაწერინა. ამ გზით იგი მეუღლის ქორნინებამდე ფეხშიმობის დამაღვას ცდილობდა.

21. 1935 წელს მოპოვებული გრან-სრი ილიკო სუხიშვილს ინგლისის დედოფალმა გადასცა. ქართველმა მოცევავე არად ჩაგდო საბჭოთა მოქალაქებისათვის სავალდებულო ეტიკეტი და ელისაბედ II-ს ხელზე ემთხვიდა.

22. როცა საბჭოთა კავშირმა კოსმოსში ლაიკა გაუშვა, ამერიკებმა ქალებმა რუსებს წერილი გამოუგზავნეს, რომელშიც ცხოველებისადმი სასტიკო მოპორბას აპროტესტებდნენ და სთავაზობდნენ: თუ მანცდამანიც ცოცხალ არსებებზე გჭირდებათ ცდების ჩატარება, ჩვენს ქალაქში უამრავი ზანგი გვყავს.

23. მატერიალური ავთო ვარაზი თავის ძმისშვილს ეშუბებოდა, ჩემთან სტუმრად მოსვლისას ნატურმორტისთვის მოშზადებულ ხილს ნუ მიჭადებულ ხილს ნუ მიჭადებულ ერთხელ დასცინა კიდევ; შენ რომ პეროვის ძმისშვილი ყოფილყავი, მის ტილოს „გოგონა ატებებით“ კი არა, „გოგონა ატების კურკებით“ ერემეოდათ.

24. მიტროფანე ლალიძეს 1906 წელს მხოლოდ იმის გამო უკრეს უანდარმერიაში თავი, რომ საკუთარი მაღაზიის თავზე ჯერ ქართული წარწერა გააკეთებინა და შემდეგ რუსული. მიტროფანე ილა ჭავაძების ისნა. მწერლის თაოსნობით უამრავი ხელმიწირა აგროვდა ქართველი მეცნიერისა და მენარმისის გათავისუფლების მოთხოვნით, რის შემდეგ დალიტება გათვლის უფლებად დაიწყება.

მიტროვლის ნაზარის მოწვევები კანკალენი

მთელი დაბაძე

1922 წლის 7 თებერვალს, საქართველოს იმუნიციურებამ კათოლიკოს-პატრიარქმა, წმ. ამბროსი აღმსარებელმა იტალიის ქ. გენუაში მიმდინარე მსოფლიო სამშენებლო კონფერენციის თავისი ცონბილი მიმართვა გაუგზავნა, რომელშიც საქართველოს ბოლშევკურ კუუბაციას გმობდა და მსოფლიო საზოგადოებრიობასაც მოუწოდებდა, ოკუპაციის აღსავეთად, საბჭოთა რუსეთშე დიპლომატიური ზენოლა მოხედინა. სხვათა შორის, მაშინ ბოლშევკურ ხელისუფლება მსოფლიოს ქვეყნების უმრავლესობა ჯერ კიდევ არ ცნობდა და საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ამ ნაბიჯმა კრემლის მესვეურები უკიდურესად გააცილა.

თავად რუსეთში იმ დროს მართლმადიდებლური ეკლესია ძალზე დასუსტებული იყო. მიუხედავად იმისა, რომ 1917 წლის 21 ნოემბერს (4 დეკემბერს) პეტრე I-ის მიერ გაუქმებული საპატრიარქი მმართველობა აღდგა და ახალ პატრიარქად ვილნის (ამჟამინდელი ვილნიუსის) მიტროპოლიტი, ტიხონი აირჩიეს, მდვდელმთავრებამ მაშინ არ-სებუშე ვითარების გამა, ეკლესიის წინაშე მდგარი პრობლემების გადაჭრა ვერ მოახერხეს. ამას თან დაერთო ისიც, რომ ხელისუფლებაში მოსულმა ბოლშე-

**„მეტროპოლიტ კანკალენი“
ქუთაისის ერთ-ერთ გამარს ჯვარს ხსნია;
1924 წელი**

ვიკებმა მათ მიმართ იმთავითვე უკიდურესად მტრული პოზიცია დაიკავეს; საპასუხოდ კი, 1918 წლის 19 იანვარს, პატრიარქმა ტიხონმა ბოლშევიზმის ყველა მიმდევარი ზიარებიდან განაცენა და ანატემას გადასცა. უკვე 20-იანი წლების დასაწყისში, ლენინის პირადი კონტროლით, რუსეთის ეკლესიაში ე.წ.

„ობნოვლენცების“ მოძრაობა გაძლიერდა, რაც ცხადია, პატრიარქ ტიხონის გავლენის შესასუსტყობლად და მორნმუნეთა დასაქსაქსად იყო გამიზნული. სხვათა შორის, „ობნოვლენცების“ ერთ-ერთი ლიდერი დევანოზი (შემდგომში მიტროპოლიტი) ალექსანდრე (ბოლარსი) — ცნობილი რუსი მსახიობისა და მოძღვრლის, მიხაილ ბოიარსკის პატუა იყო.

1922 წლის დასაწყისში, როცა ბოლშევიკებმა პატრიარქი ტიხონი და მისი მომხერე სასულიერო პირები დაპატიმრეს, „ობნოვლენცებმა“ თითქმის მთელი ეკლესია ხელთ იგდეს; მათი მეშვეობით კი კრემლის მესვეურები მთელ საეკლესიო ქრისტიანურები უკვე „ლეგიტიმურად“ დაეპატრონენ. ალსანიშვილი ისიც, რომ ბოლშევიკებმა ამგვარი მანისულაციები საქართველოში ველარ განახორციელეს, რადგანაც ჩვენს ეკლესიაში განხეთების მოხდენა შეუძლებელი აღმოჩნდა. ამიტომ სხვა გზას მიმართეს და ეკლესიას აკვარად დაუპირისპირდნებ; წმ. ამბროსი აღმსარებლის მიმართვის გარდა, დაპირისპირების საბაბად მათ კიდევ ერთი ფაქტი გამოიყენეს: 1921 წლის თებერვალში, როდესაც ბოლშევიკებთან ამი მიმდინარებდა, ქუთათელმა მიტროპოლიტიმა ნაზარმა სიიდიდან და სვეტიცხოვიდან მთელი საეკლესიო განხევლობა ქუთაისში გადატანა და ბაგრატის ტაძრის ეზოში, საკუთარი რეიდნონციის ახლოს ჩამარხა. 1922 წლის თებერვალში, წმ. ამბროსი აღმსარებლის მიერ გენუის კონფერენციაზე მიმართვის გაგზავნის შემდგომ, „ჩვენა“ საქართველოს ეკლესიის წინააღმდეგ კომისარიატების შეგროვება დაიწყო; სწორედ მაზინ მიტროპოლიტი ნაზარი ვიღაცამ დასამინა, რის შედეგადაც ის დააპატიმრეს, დახვრეტაც მიუსაჯეს, თუმცა განაჩენი მაღლ შეცვალეს.

1924 წლის აპრილში მიტროპოლიტი ნაზარი და რამდენიმე სხვა სასულიერო პირი ამნისტიტი გაათავისესუფლეს, მაგრამ მეუფეს რეზიდენციაში დაბრუნების ნება არ მისცეს. იმხანად ეკლესიის წინააღმდეგ უკვე აკვარა ბრძოლა მიმდინარებდა. არსებობდა ე.წ. „საბჭოთა კავშირის მებრძოლ ულმერთოთა კავშირი“ და მისი აქტივისტები მთავრობის დავალებით, ფიზიკურად უსწორდებოდნენ სასულიერო პირებს; ხურავდნენ ან საერთოდ ანგრევდნენ ტაძრებს და უბრალო მოსახლეობაში მწვავე ანტიტრომი აგიტაციასაც ენერგენე. ისინი საბჭოთა კავშირის ხალხთა ენებზე თავიანთ უურნალს — „მებრძოლი ულმერთო“ — გამოსცემდნენ, რომელიც საეს იყო ამგვარი ლოზუნგებით: „წითელ ინტელიგენტს ღმერთი არაფერში არგა“, „რელიგია ხალხისთვის ოპიუმია“, „ეკლესია კონტრრევოლუციონერთა ბუდე“ და ა.შ. იქვე ეკვენდებოდა სტატიები იმის შესახებ, თუ როგორ

წმინდა მღვდელმოწამე, მიტროპოლიტი ნაზარი

აწარმოებდნენ „მებრძოლი ულმერთოები“ ანტირელიგიურ აგიტაციასა და პროპაგანდას საბჭოთა კავშირის სხვადასხვა რესუბლიკებში.

ქუთათელი მიტროპოლიტი ნაზარი (ერისკაცობაში — იოსებ ლევაცა) იმთავითვე ცნობილი იყო, როგორც საქართველოს ეკლესიის ავტოკეფალიის აღდგენის მგზნებარ მომხერე და ბოლშევიზმთან შეურიგებელი მებრძოლი. დაიბადა იმერეთში, სოფელ დიდ ჯიხაშიში; დამთავრა ქუთაისის სასულიერო სასანავლებელი და ბიბილისის სასულიერო სემინარია, 1893 წელს მღვდლად ეკვერთხა, 1904 წელს კი ბერად აღიკეცა. 1911 წელს ქუთათელ მიტროპოლიტად დადგინდა. მეუფეს ნაზარს იოსებ სტალინი პირადადაც კი იცნობდა და დაუზუსტებელი ცნობებით, დახვრეტის განაჩენი ამიტომაც შეუცვლა, შემდეგ კი ამნისტირებულთა შორის მოყოლა. სტალინმა ისიც კარგად იცოდა, რომ საქართველოში არსებულ სიტუაციას მეუფეს ვერაფრით შეეცვებოდა და მთავრობას გუნდრუს არ უშევდა. ამიტომაც, ციხიდან გათავისუფლებულ მიტროპოლიტს დიდმა დიქტატორმა სამუდამო მეთვალყურეობა დაუწესა. სამარტინულად, საქართველოში მოქმედდა „მებრძოლმა ულმერთოებაც“ მიიღეს საგანგებო დავალება — მიტროპოლიტი ნაზარისათვის ქუთაისის ეპარქიის არც ერთ ტაძარში წირვალოცვის გამართვისა და ქადაგების საშუალება არ უნდა მიეცათ.

აქედან გამომდინარე, საპატიმროდან გათავისუფლების შემდგომ, მეუფეს ნაზარი ლვითისმახურების აღვლებას თითქმის ველარ ახერხებდა. ყოვლობის, როცა ამა თუ იმ ტაძარში მიბრძანებას დააბირებდა, „მებრძოლ ულმერთოთა“

ბრძოლა გზას უკეტავდა და ყვირილითა
და ლანძღვა-გინებით მის დაშინებას ცდი-
ლობდა. ბევრჯერ ფიზიკური შეურაცხ-
ყოფაც კი მიაყენეს, მაგრამ მიტროპოლი-
ტი არ დრეპოდა, კვლავ სიდინჯეს
ინარჩუნებდა და თავდამსხმელთა სულებ-
ის სთვის ლოცულობდა. უბრალო მორწმ-
უნეთა აქტიური მხარდაჭერის წყალო-
ბით, ქუთაისის ეპარქიის ტაძრებში წირ-
ვა-ლოცვას მაინც აღავლენდა და მრევ-
ლს სულიერი სიმღერიცის მაგალითს
უწევნებდა. საინტერესოა, რომ მეუფე
ნაზარის ძალის სხვევით, დედაცლებისას
რამდენიმე „მებრძოლი ულმერთოც“ კი
დაუბრუნდა. „მიტროპოლიტი ნაზარი
მოსახლეობაში დიდი ავტორიტეტით
სარგებლობს და მისი წაქტებით, ხალხი
უარს აცხადებს ხელისუფლებისადმი
მორჩილებაზე. თვით ზოგი კომიტეტირე-
ლიც კი უკვე მაგას „უჯრებს“ — წერდ-
ნენ „ჩეკას“ ინფორმაცირები.

1924 წლის ზაფხულში, როცა
საქართველოში ეროვნული აჯანყები-
სთვის მზადება მიმდინარეობდა, „ჩეკამ“
მიტროპოლიტი ნაზარის მეთვალყურე-
ობა გაძლიერა. მეუფეს „ჩეკისტები“ უკვე
აშკარადაც კი დაჰყვებოდნენ და ყოველ-
ნიარღად ცდილობდნენ, რომ თავსუფა-
ლი გადაადგილების საშუალება არ
მიეცათ. ხშირად, „შემოწმების“ მიზნით,
მიტროპოლიტს ოთხშიც უცივდებოდ-
ნენ. მას შემდეგ, რაც რეზიდენციაში
შესვლა აუკრძალეს, მეუფე ნაზარი თავს
ძმასთან აფარებდა. „ჩეკისტები“ ამ უკა-
ნასკნელის დაშინებასაც ცდილობდნენ,
რათა მას მიტროპოლიტისათვის თავშე-
ესაცრის მიცემაზე უარი ეთქვა. ბოლოს,
საქმე იქამდეც მივიდა, რომ ძმის ოჯახ-
ის გადასარჩენად, მეუფე ნაზარმა დამეე-
ბის გათვა მრევლის წევრებთან დაიწ-
ყო. ამასთანავე, ერთსა და იმავე ოჯახს
ორჯერ არასოდეს სტუმრობდა, რათა
მასპინძლები ხიფათში არ ჩაეგდო. ასეთ
ყოფას ჩეკული არ იყო, მაგრამ ყვე-
ლაცერს უდიდესი მოთმინებით იტან-
და.

1924 წლის ივლისის ბოლოს, მიტროპოლიტ ნაზარს ამჟამინდელი ზესტაფონის რ-ნის სოფელ როდინოულიდან ადგილობრივი საეკლესიო საბჭოს წარმომადგენელი ეახლა და სთხოვა, რომ უახლოეს დღეებში სოფელში მდგარი აჯანმითის მაცხოვრის კვლესია კურთხებინა. ალსანიშვნავა, რომ ეს კვლესია ბოლშევიკებმა ჯერ კიდევ 1921 წელს თეატრად გადაკვეთეს, მაგრამ როდინოულელ მორჩმუნეთა ძალისხმევით, ორი წლის შემდეგ, მთავრობა როგორც იყო დათანხმდა იმაზე, რომ კვლესია ძევლი სახით აღდგენილიყო და იქ წირვა-ლოცვა განახლებულიყო. ამის შემდეგ როდინოულის თემის საეკლესიო საბჭოც შეიქმნა, რომელმაც სარემონტო სამუშაოების ჩატარება ითავა და როგორც კრიმინალური დასრულდა,

ცხადია, კურთხევაც საჭირო გახდა.
მიტროპოლიტმა ნაზარმა როდიონუ-

ეყვანა. სასულიერო პირებს შეუერთდნენ საერონიც.

მიტროპოლიტ ნაზარეს და მის მხლე-ბლებს მატარებელში ჩასხდომისთანავე გარს შემოერტყმუნებ შეიარაღებული „ჩევი-სტები“, რომლებიც ე.წ. „მანდატების“ ნარმოდგენას ითხოვდნენ. „მანდატი“ ანუ პირადობის დამადასტურებელი მოწმობა მხოლოდ მუჟუფ ნაზარს აღმოაჩნდა. „ჩევი-სტება“ მას უპრძნანეს, ნასულიყო, დანარჩენები კი დაკარგებული. ცხადია, მიტროპოლიტმა მხლებლები გასაჭირო არ მიატყვა და „ჩევისტებს“ აცონობა, რომ მათი უფროოსობა ადრევე ჰყავდა გაფრთხილებული: „ჩევენ სოფელს როდინოულში მივდივართ, გულში ცუდი არა გვიძევს რა, ტაძარი უნდა ვაკურთხოთ!“ ეუბნებოდა მიტროპოლიტი „ჩევისტებს“ და სოხოვდა, დაკავებულები გაემზათ. ბოლოს, მეუფის დაუინებული მოთხოვნით, ისინი უფროოსობას დაუკავშირდნენ. გაარკვეის ყველაფრი და ყველა დაკავებული გაუშვის.

საღამის სუჯ საათშე მიტროპოლი-
ტი და სასულიერო პირთა კრებული
სადგურ სვირში ჩამოვიდნენ, სადაც მათ
ცხებუბითა და ორი ურმით დახვდნენ
ადგილობრივი მღვდელი, მამა პოლიევე-
ტოს ვარდოსანიძე, როდინოულის საეკ-
ლესიო საბჭოს წევრი გრიგოლ ჩუბინძე
და მედავითე გიორგი საცერაძე. მეუფე
სვირში აღარ შეჩერებულა, რადგან გვიან
იყო და ყველანი საჩქაროდ როდინოულ-
ში წავიდნენ. ერთ საათში უკვე ადგ-
ილზე იყვნენ. მიტროპოლიტმა კელესია
აკურთხა, ერთ-ერთი როდინოულელის
სახლში მოისცვნა და მორჩმუნებს სა-
ლამოს ლოკვაზე უხმო.

ალსანიშნავია, რომ მეუფებ ლოცვაზე
საგანგიბოდ მოიწვია სკირის ნმ. გიორ-

გის ეკლესიის ყოფილი მდვრელი, საბჭოთა ხელისუფლების მიერ „არასამიერდო ელექტრონად“ შერაცხილი მამა სვიმონ მჭედლიძე, რომელიც 1908-1916 წლებში მართლმადიდებლურ გაზეთ „შინაური საქართველოს“ გამომცემელ-რედაქტორი და ასევე, დასავლეთის პარ-

„მებრძოლ უღმერთოთა“
პროპაგანდისტული პლაკატი

ქიის სასულიერო სასწავლებლების ზედამხედველი იყო. მხანაგა კი მამ სკო-
მონი სკორში, საკუთარ სახლში, შინაპ-
ატიმრობაში იმყოფებოდა და ყველა
სამოქალაქო უფლებაც ჩამორთმეული
ჰქონდა, თუმცა ლეიტისმსახურებას მა-
ლულად მაინც აღასრულებდა.

კულტურის კურთხევაზე მოსულ საერო პირთა შორის, მორნმუნეთა გარდა, რაღაც თქმა უნდა, „ჩეკას“ აგრძებიც ბევრნი იყვნენ; ერთ-ერთმა მათგანმა, მდვდელ სვიმონ მჭედლიძის დანახვისთანავე, „ჩეკაში“ წერილი აფრინა (სტილი დაცულა): „დღეს აქა, როდინოულის თეშმ ჩამ-ევიდა მდვდელები, ახორნინ კრებებს ამ-ეღაძან და მიაქცივეთ სასტრაფო ყურა-დღება მეთვალეობაში“. წერილს ოზოლუ-ცია დაადი სოფ. სივირის მიზნით განყოფილების უფროსმა, ვინმე ბარია-ბა მაღლაკელიძეტ და რაიაღმასკომის თავმჯდომარეს, ვინმე ჯულელს გადა-უგზავნა. ამ უკანასკნელმა იგივე მაღ-ლაკელიძეს დაავალა, სასწრაფოდევ მი-ეღო ზომები და როდინოულში მყოფი კულტურა სასულიერო პირი იმ დამესვე „ფარიზე აყავან“.

ମିଲାଇଗୁଡ଼ିକୁ ଉପରେଥିଲା, ଶାରନାଦା ମାଲ-
ଲାଙ୍ଘଲାଙ୍ଘିଦୀ ବିନ୍ଦୁରମାତ୍ରକର୍ମପାଇସିଗନ୍ ଡାକ-
ଗିନା, ରମ୍ଭ ଲାଗୁପାଇସ ଡାକତାକର୍ମପାଇସ
ଶେଷଫଳମ ମିଳିରମାତ୍ରକର୍ମପାଇସି ନାହାରି ଦା ମିଳି
ପ୍ରସରା ମେଲ୍ଲେଶ୍ଵରା ପ୍ରସରା ପ୍ରସରା ପ୍ରସରା
ମଧ୍ୟକର୍ମପାଇସ ମାତ୍ର କୁଣ୍ଡଳିନୀରେ ସାକଳମି ଶୁଣିଦା
ଗାହିରର୍ମଧ୍ୟକର୍ମପାଇସ ଏବଂ ରମାରମାତ୍ରକର୍ମପାଇସ
ଲାଗୁପାଇସିମାତ୍ରକର୍ମପାଇସ ମେଲ୍ଲେଶ୍ଵରା ପ୍ରସରା

ԱՍՏՐՈՀԱՍՏԱ ԸՆԿՐՈՅԵՎԱՔՆ

განაცვლილობენ. მართლაც, ცხრა
საათისოთვის ლოცვა დასრულდა და
სასულიერო პირთა კრებულმა მათე
ჩუბინიძის ოჯახს მიაშურა. მხოლოდ
სვირელი მღვდელი, მამა პოლივეტრის
ვარდოსანიძე წავიდა დამის გასათვევად
ცოლოურებში, რომელებიც როდინოულ-
შივე ცხოვრობდნენ.

შიტროპოლიტმა ნაზარმა და მეორე
დილით მნირველმა მღვდლებმა — მამა
გერმანე ჯაჯანიძემ, მამა სვიმონ მჭედლ-
იქე და მამა დომენტი გიორგაძემ ზიარე-
ბის ლოცვები წაიკითხეს და მხოლოდ
თორმეტი საათის სთვის და ანვენენ
დასაძინებლად. „ჩეკისტებს“ ამ დროს
ჩუბინიძის სახლისთვის უკვე ალყა ჰქონ-
დათ შემორტყმული და ელოდნენ, რო-
დის დაიძინებდა ყველა. საბოლოოდ,
დამის პირველის ნახვარზე, სვირის მი-
ლიკიცის განყოფილების უფროსი, ბარნ-
აბა მალაკელიძე და ომსაბჭოს თავმჯ-
დომარე, ვინერ ს. ხარაპურიძე, რამდენ-
იმე „ჩეკისტთან“ ერთად სახლში შეი-
ჭრნენ, მძინარე მონდორებს თავს
დადგრენე და მაუზერები დაუმიზნეს:
„გამიყენეთ, ბიჭო, ღვდლების უფრო-
სი!“ — აგდებულად უთქვამს მამა გერ-
მანენსათვის მალაკელიძეს. „მანდატები
გვიჩვენო, მართლაც მიღიციდან
ხართ?“ — მოუთხოვია მამა გერმანეს;
ამაზე კი ს. ხარაპურიძეს დაუყვირია: „მანდატები ჩევნ თვითონ ვართ, ბრძა-
ნება შასრულეთ!“

— საბოლოოდ, მძინარე მიტროპოლიტ
ნაზართან პროტოდიოკანონი კუშიანიძე
შევიდა: „შევედი და მოვახსენე, რომ
მთავრობის კაცები უნდა იყვნენ, თხოუ-
ლობენ წაყოლას და მანდატს კი არ
გვაჩვენებენ-მეთქი... ამ დროს ორი
თოფიინი კაცი შემოვარდა ოთახში, მისცა
წინადაღება, რომ ახლავე ჩაიცვი და წა-
მოდიო. ნაზარმა უთხრა, სანამ მანდატებს
არ გვაჩვენებოთ, არსადაც არ წმოვა-
ლო... სტაცეს ხელი და ძალათი, ასე
პერანგისამარა გამოიგდენ ზალაში...“ —
ასე განუცხადა მოგვიანებით პროტო-
დიოკანმა დაკითხვაზე გამომძიებელს.
„ჩეკისტებმა“ მიტროპოლიტიც და
მოძღვრებიც სახლიდან გამოიყანეს.
გარეთ მთა როდინოულელი მორწმუ-
ნების მრავალრიცხოვანი ჯგუფი დახვ-
და, რომელიც მიტროპოლიტის დაპა-
ტიმორებას აპროტესტებდა და „ჩეკი-
სტებს“ სთხოვდა, სასულიერო პირები-
სთვის თავი დაწესებინათ: „მოიცავეთ
დილმდე და თუ რამე გასარკვევი გაქვთ,
მერე გაარკვეით!“ — უბნებოდნენ ბარნ-
აბა მალლაველიძეს.

ს ვირის მილიციის განყოფილების უჯროსს ადელვებულ მორნმუნეთა რისხვის შეტყინდა; მიტროპოლიტი ნაზარი ჩუბინიძის სახლში დატოვა და ყარაულიც დაუყრნა, სხვები — დეკანოზები: გერმანე ჯაჯანიძე, ბასილ დოლაბერიძე, ირათეოზ ნიკოლაძე, მაცვლები: სვიმონ ჯაჯანიძე, დომენტი გიორგაძე; დიაკონები: ბესარიონ კუსიანიძე და ისიდორე სავანიძე — სასწარაფიდ სვირში

ნაიყვანა, თან მკურად გააფრთხილა: ვინც
გაქცევას დააპირებს, დაუნანებლად დავხ-
ვრეტო. ამ ფაქტის შემსწრეთა გადმო-
ცემით, დაპატიმრებულებს განსაკუთრე-
ბით სასტკიპად თემსაბჭოს თავმჯდომარე,
28 წლის ს. ხაჭაპურიძე ექცევიდა —
სელში მაუზერი ეჭირა და დროდადრო,
მოძღვრებს ფეხებში ესროდა.

სანერგერსოა აგრძელვე ისიც, რომ
დეკანონ გერმანე ჯაჯანიძეს დაპატიმ-
რებისთანავე ბორკლების დადება
მოუთხოვია, რაზედაც პარნაბა მალ-
ლაკელიძეს მიუგია, საბჭოთა პატიმარს
ბორკლებს არ ვადებთო. „მაშინ, ბანარი
ხომ გაჭვთ, გადაგვიპით და ისე წაგვიყ-
ვანეთ!“ — დაუინებით ითხოვდა მამა
გერმანე. საქმე ის იყო, რომ იმსანად
„ჩეკა“ საშიშ პატიმრებს გაქცევის სა-
შუალებას სპეციალურად აძლევდა, რათა
შემდეგ მათი ლიკვიდირება მოქმდინათ
და თავი ემართლებინათ — გაქცევის
დროს შემოგვაცვდაო; ამიტომაც „ჩეკი-
სტებს“ სიცილიც კი აუტეხავთ: მღვდლს
სიკვდილის ეშინიაო; არადა, გერმანე
ჯაჯანიძე ქრისტეს მონაშებრივ გზას
ჰპაძავდა. ბოლოს, მოძღვრები სვირში
ჩაიყანეს და დილეგში ჩამწყვდიდეს. სულ
რაღაც წაეხვარ საათში მათთან სას-
ტიკად ნანაშები მეუფე ნაზარიც მიიყვ-
ანეს.

1924 ମୁଣ୍ଡିଲେ 1-ୟାଇ ଶ୍ରେଷ୍ଠପଦ୍ଧତିରେ, ଗାନ୍ଧି
ଜୀବନାବ୍ୟଥେ, „ସାହେଜୁଲିଙ୍କିସ୍“ ମିଳେର ଗାନ୍ଧିମାନି-
ଲ୍ଲି ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କିଲେ ତାନାବେଳାଫ, ସାଂଘିକିଳାଲିହେ,
ଶ୍ରେଷ୍ଠପଦ୍ଧତା ସାହାଜୁଲାଙ୍କିଲେ ପାଲନିବାରୀ, ମିଳି-
ରାମପଦ୍ଧତିରେ ନାଶାରି ଏବଂ ନନ୍ଦି ମନ୍ଦିର-
ବାରି: ଡ୍ୱାକାନିନ୍ଦିବାରୀ ଗ୍ରାମାନ୍ତର ଜ୍ଞାନାନିନ୍ଦି ଏବଂ
ନିରାଟ୍ରୋନ୍ ନିକାଳାନ୍ଦି, ମଦ୍ଵଦ୍ଵୟାଲୀ ଶ୍ଵାମିନ୍
ମିଶ୍ରଦଲିନ୍ଦି ଏବଂ ପରାମର୍ଶିଦିବାନ୍ଦି ଶ୍ରେଷ୍ଠପଦ୍ଧତିର
କୁ ଅନିମିତ୍ତିରେ ଗାନ୍ଧାରାକାଳୀଙ୍କି...

P.S. 1995 තුළිස 18 සැක්තීයදෝරු, දොලුපුරුගිවාත මිගිර දාඩරුග්‍රහිලි මිත්-රුනපෙන්දාලියි නාභාරි දා මුදලුග්‍රෑඩි සාකාර්තවුලු සාම්පූද්‍රිකුල මාර්ටලමා-දියුදේශ්‍රේල යුගුලුසිව තීමිදා සින්දමා තීමිදා මුදුදුදුලම්බනාජ්‍යාතා සාක්ෂිව, තීමින-දාජ්‍යංඡං මුරාග්‍රෑඩි.

ტოტებს შორის გამოჩინებული ღვთისებრების სატი, ქვაზე დატოვებული ფასის ანაბაზიდი და უსჯულოს მიერ აღიარებული მარცხი

განვაგრძობთ თხოობას ლითონური სასტულებოები

შორენა მერკვილაპა

የኢትዮጵያ ቤትና ስራዎች

აქსაის დეპონის მშობლის ხატის გამოჩინების შესახებ მოთხოვობილი აქტის შემთხვევაში 1830 წელს დონიშვი, ქალაქ აქსაიში ქოლერა მძინავარებდა. შიშმა და ძრობოლაშ მოიცვა ქალაქი. ერთ-ერთ დარიი ქალბატონის სიზმირად დეპონის მშობელი გამოეცადა და უთხრა: ქალაქავარეთ, ნაგავსაყრელში ხატია ჩამართული, გადაუცი იქაურებს, მინა გათხარონ, ხატი ამოიღონ და ქოლერაც შეწყდება. ქალი გადავიძებისთანავე მღვდელთან მივიღა და ჩვენების შესახებ აუწყა, მაგრამ მას ყურადღება არ მიუკეცევა. ქალბატონის კვლავ გამოეცხადა დეპონის მშობელი და იგივე აუწყა. მაშინ მოძღვარმა ხალხი იხმო და ქალის ნამობობისამებრ მოიქცა. ნაგავსაყრელის გათხრის შემდეგ მართლაც იპოვეს დეპონის მშობლის ხატი. სიმშინდე გაასუფთავეს და ლიტანიობით შემოატარეს ქალაქის გარშემო, შემდეგ ჭადარში მიაბრძანეს და ადგილი კანკელის წინ მიუჩინეს. მას აქსაის დეპონის მშობლის ხატი ეწოდა. მალე ქოლერაც შეწყდა. დეპონის მშობლის ხატის მიერ მას შემდეგაც არაერთი სასწაული აღესრულა.

იახორმის ლვითისემობლის ხატი

ხატი ვლადადიმირის ეპარქიაში, კოს-
მას სახელმობის მამათა მონასტერშია და-
ცული. სიმინდე 1482 წელს გამოუჩნდა
ერთ-ერთ ყმაწევლას — კოსმას, რომელიც
ერთ სწორულს მიაცილებდა. როდესაც
მდინარე იახრომის ნაპირს მიადგნენ,
დასვენება განიზრახეს. მგზავრობით
დაღლილ სწორულს ორმად ჩაეძინა. მოუ-
ლოდნელად, კოსმამ უჩვეულო ნათელი
შენიშვნა და მოესმა ხმა: „დაიმასხოვრე
ეს სიტყვები: მთელი შენი სიცოცხლის
მანძილზე ღვთისსოფს სათნოდ იცხოვრე,
მართლებს სიხარული მიანიჭე და მარა-
დიული სიკეთე მოგელის“. შედევე ნათელი
გაფერმკრთალდა და ყუმანვილმა ხის
ტოტებს შორის ღვთისსმშობლის ხატი
დაინახა. კოსმამ კრძალვით აიღო ხატი,
სწორულთან მიიტანა და ის მაშინვე განი-
კურნა. ღვთივჩაგონებით კოსმა უჩუმ-
რად განეშორა განკურნებულ ამხანაგს,
რადგან მას იგი უკვე აღარ სჭირდებო-
და და ზეციური მინიშნებით კიევში, ძერი-
რის ლავრაში მივიდა, სადაც ყმანვი-
ლის წინაშე გამოჩინებული ხატის ორიგ-

მიძინების სახელზე ტაძარი ააგო. იქვე
დააპრანა ღვთისმშობლის ხატიც,
რომელსაც იახრომისა ეწოდა. მამა კო-
სხა განდევგილურ მოღვაწეობას შეუდ-
გა. მალე მისი მოღვაწეობის ადგილზე
კოსმას სავანეც დაარსდა.

პორტატივის
ლიტერატურულის ხატი

სატი პოჩავევის მიძინების ლავრაშია დაბრძანებული. ლავრა მაღალ მთაზეა გაშენებული და თავისი ბუნებრივად გამოკვეთილი გამოქაბულებით იქცევს ყურადღებას. თავდასირველად მონასტერში ორი ბერი მოღვაწეობდა. ერთ-ერთი მოღვაწე ერთხელაც ლამით, წესისამებრ მთის მწვერვალზე ავიდა სალოცავად. მოულოდნელად, ცეცხლის სკოტში ქვაზე მდგარი ღვთისმშობელი იხილა. ბერმა მოკრძალებით სცა თაყვანი დედა ღვთისას და თანამოღვაწე ბერიც იხმო. ორივე ღვთისმოშებით უცემრდა წმინდა ქალ-

წულს. გამოთვინისას ხილვა ერთმა მწყებმაც შეინიშნა, რომელიც თავისი ვაჟებთან ერთად მთის ძირში ცხვრებს აძოვებდა. მწყებში მთაზე ამოვიდა. იქ ბერებს შეხვდა, რომლებიც ყოვლადნენ მინდგა ღვთისმობელს ადიდებდნენ. უცრად შენიშვნეს, რომ ღვთისმობელს ქვაზე ფეხის ანაბეჭდი დაეტოვებინა. ქვა ცვილივით დარბილებულიყო და წმინდა ქალწულის ფეხის ანაბეჭდში კამკამა წყალი იდგა. ანაბეჭდში წყალი დღემდე არ ილევა, მიუხედავად იმისა, რომ მორჩმუნენი გამუდმებით ილებენ წყალს, რათა მისი მეშვეობით კურნება მიიღონ. ეს სასწაული 1340 წელს მოხდა. ამ დროიდან პოჩავების ლავრამ განვიდება დაიწყო. 1595 წელს, კონსტანტინოპოლის მიტროპოლიტი ნეოფიტე რუსეთში მოგაშურობდა. მას ერთ-ერთმა ღვთისმოსავმა მემამულე ქალბატონმა, ანა გოისკომ უმასპინძლა. სტუმარობომყვარეობის მართვილების ნიშანად, მიტროპოლიტმა კონსტანტინოპოლიდან ჩიმოტანილი ღვთისმშობლის ხატი აჩუქა. იმ დროისათვის სიმზინდე განვიდებული და ცნობილია არ ყოფილი. ქალამ ხატი შინდაბრძნა. ერთხელაც, მის წინაშე ლოცვის დროს ანას ნათლით გაბრწინებული ყოვლადწმინდა ღვთისმშობელი გამოეცხადა. მალე ხატის მადლითა და მის წინაშე ლოცვით განიცეუნა მემამულე ქალბატონის დაბატებიდან ბრძან მას, ფილიპე. ქალს ამის შემდეგ სასწაულმოქმედი ხატის შინდაბრძნებისა შევმინდა. 1597 წელს ხატი მრავალრიცხოვანი ხალხის თანხლებით, პარაკლისის გალობით გადაბრძნეს პოჩავების მონასტერში და იქ მოღვაწე ბერებს გადასცეს. ღვთისმშობლის ხატი მონასტერში დააბრძნეს. მას პოჩავების ღვთისმშობლის ხატი ეწოდა. მალე მემამულე ქალბატონის შენირულობით პოჩავების მონასტერში და იგი მოღვაწე ბერებს გადასცეს. ღვთისმშობლის ხატი მონასტერში დააბრძნეს. მას პოჩავების ღვთისმშობლის ხატი ეწოდა. მალე მემამულე ქალბატონის შენირულობით პოჩავების მონასტერში და იგი დაბრძნა. მემამულე ქალბატონის გარდაცვალების შემდეგ, მისი ქონება, მამულები და პოჩავების მთა, სადაც პოჩავების ღვთისმშობლის სასწაულმოქმედი ხატი იყო დაბრძნებული, მემკვიდრეობით იმ მხარეში მცხოვრებ, აღმასრებლობით ლუთერან ანდრია ფირლეის ერგო. მან მონასტერში მოღვაწე ბერებს სენაცეპი გადაუწვა. შემდეგ თანამზრახველებთან ერთად მონასტერს თავს დაესხა და მისი განძი, მათ შორის ღვთისმშობლის ხატიც გაიტაცა. ესც არ იგმარა, ცოლს უბრძანა, რომ საკლელსით შესამოსელი ჩაეცვა, თვითონ

ମେନିନ୍ଦା ପାରକିମା ଅଲ୍ଲ୍ୟ, ମର୍ଯ୍ୟାନ୍ତେ ଶରୀରିର
ହାତଙ୍ଗା ଦା ଲୁପ୍ତିରେଖାଟିଲାଇ କାତିଲା ଦା ମାର-
ତଳମାଧୀନିର୍ମାଣରେ ସାରିରେଖାପିଲା ଘରୋପା
ଦ୍ୱାରିନ୍ଦ୍ରିୟମୁକ୍ତ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ

— ბოროტმა სულმა შეიძყრო და
საშინალად ტნჯავდა, კიდრე ფირლეემ ხატი
მონასტერს არ დაუბრუნა. მას შემდეგ
მონასტერს და მის სიშინიდეს აღარ შეხ-
ებია, დვთისმშობლის ხატი კი უფრო მეტად
განდიდდა სასწაულებით. პოჩევის დვთის-
მშობლის მიერ აღსრულებულ სასწაულ-
თაგან განსაკუთრებით მინიჭნელოვანი 1675
წელს აღსრულებული სასწაულია: მონას-
ტრის კედლებს თურქები მისდგომიან.
დვთისმშობლის შემწეობას მინდობილი ბე-
რები მთელი დამეტ ლოცულობდნენ პოჩევ-
ივს სასწაულმოქმედი ხატის წინაშე და
დვთისმშობლის დაუჯდომელს გალობდ-
ნენ. როდესაც ის ზეთამბრძოლად მოიხ-
სენიეს, გამოჩნდა ყოვლადნმინდა დვთისმ-
შობელი, ნათელი სამისით მოსილი. შიშ-
ვლებლიანი ანგლოზებით გარშემორტყმუ-
ლი, თურქთავის სახილველად. თურქე-
ბი შიშმა შეიძყრო და გაიქცნენ.

ლვის მემკვიდრეობის ხატი – „ესტონური გენელალი”

სატი ათონის წმინდა მთაზე არსებულ
დოჰკარის მონასტერშია დაბრძანებული.
როგორც მონასტრის მატიანე მოგვი-
თხრობს, მონასტრის სატრაპეზოს შესასვ-
ლელში, მის გარეთა კედელში (ნიშმ) უხსოვარი დროიდან დაწერილი იყო
დევთისმშობის ხატი. წმინდა მამიში ხატის
დანერის დროდ X საუკუნეს მიიჩნევენ,
როგორც შმიდ ნეოფიტეს მიერ დო-
ჰკარის მონასტრი იქნა დაარსებული.

ლეთიშმობლის ხატის წინ, ფერწვან-ში, რომლის გავლითაც სატრაპეზოში დადიოდნენ, თავისი მოვალეობის გამო ყველაზე ხშირად მეტრაპეზეს უხდებოდა გავლა. ხშირად — ლამითაც და ზოგჯერ ანთებული კვარით ჩაიღლიდა ხოლმე მის წინაშე. ერთხელაც, როდესაც ლეთიშმობლის ხატის წინ ანთებული ჩირალდ-ნით ჩაიარა, ხატისგან ესმა ხმა: „მეტად ნულარ გამოივლა აქ ანთებული კვარით და ნულარ გაჭვარტლავ ჩემს ხატს“. ტრაპეზარს ჯერ შეეშინდა, რადგან იცოდა,

რომ სატრაპეზოში არავინ იმყოფებოდა, მაგრამ შემდეგ მიიჩნია, რომ ეს სიტყვები რომელიმე ქმარ წარმოთქვა და ყურა-დღება ალარ მიუქცევა. იგი კვლავ ძელე-ბურად აგრძელებდა დათისმშობლის ხატის წინ ანთებული კვარით სიარულს. რამდენიმე ხნის შემდეგ ტრაპეზარმა კვლავ გაიგონა ხატის მხრიდან მომდინარე სიტყვები: „ბერი, რომელიც ულირსა ხარ ატარო ეს სხელი! კიდევ დიდანს გააგრძელებ ჩემი სატის დაბინძურებას?!” ამ სიტყვების მოსმენის შემდეგ იგი დაბრმავდა. მხოლოდ ახლადა გაახსენდა პირველი გაფრთხოება და მიხვდა, რომ ესოდეს მძიე სასჯელი დათისმშობლის სიტყვების უგულისფეროფის გამზღვა დაატყდა თავს. მხედველობანართმეული ბერი ხატის წინ დაემხო და ამ მდგრადარეობაში მყოფი ლოცულობდა დილამდე როდესაც მონასტრის ბერიძმა თოლობ ხავის წინ თაქმო-

ელ განადიდეს ყოვლადწმინდა
დათისმშობელი, შემდეგ სატრაპ-
ეზოში გასასვლელი, სადაც
დათისმშობილს ხატი იყო დავ-
ანებული, იმგვარად გადაკეტეს,
რომ სამლოცველოს დამსგავსე-
ბოდა. მალე, სატრაპეზოში
შესასვლელის მეორე მხარეს,
დათისმშობლის „მსწრაფლშემს-
მენელის“ ხატის სახელზე ტაძ-
არი ააგეს.

იმ დროიდან მოყოლებული,
დღისარის მრნასტერში ასეთი
ჩვეულება დამკვიდრდა: ირჩევენ
კველაზე დავთისმოშიშ და გა-
მოცდილ მძღვდელმონაზონს,
რომელსაც „მსწრაფლშემსხერ-
ლის“ ხატის სამლოცველოდან
გამოუსვლელად ყოფნა და
სასწაულმოქმედი ხატის წინაშე
ყოველდღიურად პარაკლისის
ალვლენა ევალება. ამასთან, ყოვე-

ისამშპაბათისა და ხუთშპაბათის საღამო ჟამს, საღამოს ლოკციების დასრულების შემდეგ, მონასტრის მთავარი ტაძრიდან მონასტრერში მოღვაწე მამანი და მამანი ერთ მწვრივად გამოდიან ტაძრიდან და მიემართებიან ღვთისმშობლის „მსწრაფლშემსენერელის“ ხატისკუნ და მის წინაშე ღვთისმშობლის კანონს გალობენ. მღვდელი კი წარმოთქამს კვერექს, რომელზეც მოიხსენიება ყველა მართლმადიდებელი ქრისტიანი და აღველინება ლოცვა მსოფლიოს შვიდობისთვის. სამლოცველოში მყოფ ბერს კი, პარაკლისისბის აღსრულების გარდა, ევალენა იზრუნოს სისუფთავესა და წერილიზე, როგორც „სწრაფლშემსენელის“ ხატის სამლოცველოში, ასევე მისი პატივის მისაგებად აგბტულ კვლე-სიაშიც, სადაც კვირის იორჯერ სრულდება საღვთო ლიტურგია. იგი ასევე ვაღლდებულია ფხიზლად ადევნის თვალყური საკვირველომეტედი ხატის წინ ანთებულ კანდელს, რათა მათი წათელი არასოდეს დაიშრიტოს. ათონის მთაზე, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, ილია II-ის თხოვნით, ათონელმა ბერებმა საგანგებოდ შექმნეს ღვთისმშობლის „მსწრაფლშემსენერელის“ ხატის ასლი. როდესაც დოპიარის მონასტრის წინამდღვარმა, იღუმენმა გრიგოლმა საქართველოს პატრიარქის თხოვნა შეიტყო, სურველი გამოითქვა „მსწრაფლშემსენერელის“ ხატის ასლი უსასყიდლოდ შეენირა საქართველოსთვის. მანვათავა ხატისთვის პერაზის დამზადება და ამისთვის სპონსორიც მოიძია. სინმინდე 2005 წელს ჩამოაპრძანეს საქართველოში. იგი სამების საპატრიარქო ტაძრში დააპრძანეს.

ლვთის მემკობლის ხატი „მირზა მალიკის“

ხატი კუნძულ კიფირაზეა დაბრძანებული. გადმოცემის თანახმად, სიცმინდე დაბა მირტიდაში გამოჩნდა: ერთ დვოთის-მოსავ მწყებას, მგზებარე ლოცვის დროს მოესმა ხმა: „თუ მიმოიხედავ შეი ირგვ-

ლივ, იპოვი ჩემს ხატს. უკვე დიდი ხანია აქ ვიმყოფები და მსურს, რომ დავხმარო ამ ადგილს“.

მწყემსმა მაშინვე დაიწყო ხატის ქებნა და მართლაც იპოვა ხეებს შორის ლეთისმ-შობის ხატი. იგი მოკრალებით მიეახლა სიწმინდეს და თავის ქოხში წააპრძანა. მეორე დილით მწყემსს ლეთისმ-შობის ხატი ადგილზე არ დახვდა, ის კვლავ იმ ადგილზე იპოვა, სადაც პირველად გამოუჩნდა. მწყემსმა იმ ადგილზე პატარი სამ-ლოცვლო ააგო და სიწმინდეც იქვე დააპრძანა. ლეთისმ-შობის ხატს „მირტიონდისას“ ქოხთა რადგან დაპა მირტიონაში იქნა ნაპოვნი. ხატზე ყოვლად დწმინდა ლეთისმ-შობელი ყრმა მაცხოვართან ერთადა გამოსახული, მასზე გამოსახული ლეთისმ-შობლისა და მაცხოვრის სახის ნაკვეთი ძნელად გასარჩევია, თუმცა ზოგჯერ ლეთისმ-შობლის სახე უცრად იცვლის ფერს და ვარდისფერი ხდება, ტუჩებზე მომხიბვლელი ლიმილი დასთამაშებს, თვალებში საოცარი სხივი უდგას. ამგვარი რამ რამდენიმე წამი გრძელდება, შემდეგ კი ხატზე გამოსახულ დედ ლეთისა ჩვეულ, ნაღვლიან გამომუტყველებას იღებს...

კუნძულ კიფირაზე ხშირად გვალვა. გვალვა ყველაფერს ახმობს. ასეთ დროს კუნძულის მცხოვრებნი ლეთისმ-შობლის სასწაულმოქმედი ხატის „მირტიონდისას“ ლიტანიობით შემორატარებენ კუნძულის გარშემო და ყოვლად მინდინდა ლეთისმ-შობლეს ევედრებიან შემწეობას. ზეციური დედოფალი ყოველთვის მოუვლენს წყალობას — წვიმის მივლინების სახით. ერთხელაც, გვალვის დროს, როდესაც კუნძულ კიფირას მცხოვრებნი ლიტანიობისთვის ეშზადებოდნენ, კუნძულზე კვიპროსიდან ჩამოსული თურქი მოვდა. როდესაც ტაძრის წინ შეკრებილი ხალხი იხილა, ხალხმრავლობის მიზეზი იკითხა: „ხალხი ლიტანიობისთვის ეშზადება. უკვე რამდენიმე თვეა წვიმა არ მოსულა, ისლა ყველად მინდინდა ლეთისმ-შობლის ხატს „მირტიონდისას“ გამოვაპრანებთ, მისი წინდა ლოცვას შემწეობით ლეთის რისხვა შეწყდეს და გვალვა დასრულდეს“, — მიუგეს მას. თურქს გაუცინა, რადგან ცაზე ერთი ღრუბელიც კი არ ჩანდა. თუმცა წარმოთქვა: თუ წვიმა მართლაც წამოვა, მე „მირტიონდისას“ ხატს პრილიანტის სამკაულს შევწირავო — იმ იმედით, რომ დარწმუნებული იყო, იმ დღეს არ გაწეოდებული დარწმუნებული მოიყრა და ლეთისმ-შობლისადმი ერთობლივი ლოცვა აღვალნენ.

ტაძრისკენ დაბრუნებისას ცაზე ღრუბლებმა იწყო თავმყრა, ხოლო როდესაც ხალხი ლეთისმ-შობლის ხატთან ერთად ტაძარში დაბრუნდა, კოვისპირული წვიმა წამოვიდა. უსჯულო თურქი გაოცებული იდგა. მან თავისი მარცხი აღიარა და ხატს საოცარი სილამაზის, ნახევარმთვარის ფორმის პრილიანტის ყელასაბამი შესწირა. საკაული დღემდე ამშევებს „მირტიონდისას“ ხატს.

მონას აპაურები, „ჯაჭვკაცები“ და „დუღილით“ მოსული მუზა

პროფესიით მხატვარს, ბატონ დავით მონავარისაშვილს სამხატვრო პადემიის გრაფიკის ფაკულტეტი აქვს დამთავრებული, მაგრამ ძალების ხელოვნების არაერთ სფეროში მოუსინავას. წლების განმავლობაში ოპერისა და ბალეტის თეატრის დამდგმელი მხატვარი გახლდათ, გაფორმებული აქვს უმრავი შექტაკლი როგორც საქართველოში, ასევე მის საზღვრებს გარეთ. ამიას გარდა, ბატონი დაიყითი არაჩეულებრივ ნამუშევრებს ქმნის. მასთან სტუმრობისას შთაბეჭდილები დიდი ხის განმავლობაში გაგევებათ და აღმოაჩინთ, რომ ჯართის მიმღები პუნქტიდან წამოლებული ნივთებით ულამაზესი ნამუშევრების შექმნაა შესაძლებელი.

ელევა გასილიძე

— არც მახსოვრები, ჩემი საქმე როდის ვიპოვე. ბავშვობიდანვე ვიცოდი, თუ რა იყო ჩემი მოწოდება. ისევე, როგორც თითქმის ყველა ბავშვი, მეც ქატავედი და მშობლებმა პიონერთა სასახლეში ქრისტიან წრეზე მიმიყვანეს. რამდენიმე წნის შემდეგ, ჩემმა პედაგოგმა, ბაზონმა ზაქრო კრაზაშვილმა ჩემს შშიბლებს უთხრა, თქვენი ვაჟი გაცილებით უკეთ ხატავს, ვიდრე ქრისტეს და აჯობებდა, ხატვაზე მიგეყვანათო... სიმართლე რომ გითხრა, ჩემთვის სულერთი იყო, დავხაზვდი თუ გამოვცერნავდი. ორივე საქმე ძალიან მიყვარდა. ჩეირპედებულაც ვიყავი, ყველაფერი მაინტერესებდა... პიონერთა სასახლეში ავიამოდელების ჯგუფშიც დავდიოდი, სადაც პულტიანი თვითმფრინავების გაყოებას უსწავლობდი. ბოლოს, სამხატვრო აკადემიაში გრაფიკის ფაკულტეტზე ჩავაბრუნები მაშინ სამხატვრო აკადემიას სამსედრო სავალდებულო სამსახურიდან ვერ გვათავისუფლებდა და 1882 წელს მე და რამდენიმე ბიჭი ჯარში, ტულის ოლქში წაგვიყვანეს. სწორედ იქ ვისწავლე ხეზე ჭრა და ელექტროშედულება. ჩემს ხანილში შირა და ელექტროშედულება. ჩემს ხანილში შშირად გამოსახული ბატარ-პატარა

ნაკეთობებს და ინსტრუმენტების სათხოესებად იმ მუშებთან მივდიოდი, რომლებიც ადრე პეტრე პირველის მიერ დაარსებულ, იარალის ქარხანაში მუშაობდნენ. ჯარიდან უკვე დაოსტატებული ჩამოვედი და საქართველოში განვაგრძელა. ამგვარი მუშაობა.

პირველი ნამუშევარი თუ გახსოვთ?

— ბავშვობაში ბამბუკით ესპანური გემი — „კარაველა“ გავაკეთე. მახსოვრე, ის ბამბუკი სპეციალურად დავსველე და ყალიბში ჩავდე, რომ ჩემთვის სასურველი ფორმა მიეღოდ.

— ვიცი, რომ წლების განმავლობაში მხატვრულად აფორმებდით ოპერისა და ბალეტის თეატრში დადგმულ შექტაკლებს...

— თეატრის მხატვრობას სინთეზური ხელოვნებაა, თეატრის კარგი მხატვარი რომ იყო, მის თითოეულ დეტალში უნდა ერკვეოდა. უნდა იყო მონუმენტური ფერწერი, მოეანდავე, დიზაინერი და გამარტინარებულიც კი... დამდგმელი მხატვრის პროფესია საქმიანობ რთულია, მაგრამ ძალიან საინტერესო.

— შეგიძლიათ ჩამოლება და მასალაზე მუშაობთ?

— ძალიან ბევრზე... თანამედროვე ხელოვნება ძალიან მრავალფეროვანია. არ აქვს მნიშვნელობა, რა მასალით მუშაობ. მთავრია, რომ სათქმელი „ითქვას“. ერთ ნამუშევარს ერთმანეთისგან სრულად განსხვავებული მასალით ვერ. ძველი საწოლი, სამოვრის სახელური, ჩემთვის სამართლებრივი და დასრულებული კონკრეტული გარება.

ურთიერთობა ჩიხში რომ არ მოეწეოს...

თუკი ფიქრობთ, რომ უმამაკაცოდაც მშვენივრად გრძნობთ თავს და სიყვარული მხოლოდ პოეტების მოგონილია — ეს, არც მეტი, არც ნაკლები, გულისტყივილისგან თავის დაბვრენის მეთოდია. მაგრამ თუკი გბონიათ, რომ ნამდვილი სიყვარული არასოდეს გწევევათ, ეს უკვე საგანგაშოა: შესახლოა, მართლაც ასე მოხდეს. დაიმახსოვრეთ! რაც უფრო პოზიტიურად იაზროვნებთ, მით უფრო იოლად იპოვით ნამდვილ სიყვარულს.

ალბათ ცხოვრებაში შეხვედრიხართ ისეთ მამაკაცს, რომელსაც დანაპირების შესრულება არ სჩვევია. ნუ შეეგუებით ამგვარ გარემოებას და ეცადეთ, რაც შეიძლება მალე დაივიწყოთ ის პიროვნება. ამოიგდეთ თავიდან აზრი, რომ ყველა მამაკაცი ერთნაირია; ნურც თვითგვემას მიეცემით — რომ ყველაფერი თქვენი ბრალია და ვინაიდან ასე მოგვეცნენ, უკეთეს არც არაფერი იმსახურებთ. კარგად გაიაზრეთ, როგორი უნდა იყოს ნამდვილი მამაკაცი, როგორს იმსახურებთ თავად და ამის მიხედვით შეაფასეთ სიტუაცია.

სიყვარული კონტროლს არ ექვემდებარება. სურვილი იმისა, რომ მამაკაცი 24 საათის განმავლობაში თქვენ გვერდით იყოს, არარეალურია. თავს მარტოსულად მიიჩნევთ, როდესაც ის ბილიარდის სათამაშოდ ან ფეხბურთის მატრის საყურებლად მიდის? — სულ ტყუილად. შეგიძლიათ შემთხვევით ისარგებლოთ და კოსმეტიკურ პროცედურებს დაუთმოთ ის ძვირფასი დრო, რომელიც საამისოდ „არასოდეს გყოფნით“.

საერთოდ, უნდა იცოდეთ, რომ პერიოდულად ცალ-ცალე ყოფნაში ცუდი არაფერია, ბირიქით: ის წყვილები, რომელთაც ჰარმონიული

თქვენი ურთიერთობა უსასრულოდ გაიწელა და მოსაწყენმა ერთფეროვნებამ დაისადგურა. უკვე კარგა ხანია, აღარაფერი იცვლება, ყოველი დღე მომაპტეზებლად ერთნიირია. ბოლო ხანებში უფრო და უფრო ხშირად გრძნობთ, რომ ეს ყველაფერი გაალიზიანებთ, მაგრამ...

იქნებ დროა, დაფიქრდეთ და ქცევის სტილი შეიცვალოთ?

ქვემოთ მოყვანილ მასალაში იმ ტიპურ შეცდომებზე გვეხმება ლაპარაკი, რომელსაც ქალები მამაკაცებთან ურთიერთობისას უშვებენ. თუკი ნაცნობ სიტუაციას წააწყდებით, ნუ გაბრაზდებით საკუთარ თავზე ჩვენი რჩევების მიზანი მხოლოდ და მხოლოდ ის არის, რომ კიდევ ერთხელ გააცნობიეროთ შემდეგი: თქვენ შეგიძლიათ, გონიერება გამოიჩინოთ და სიტუაცია თქვენდა სასიკეთოდ შეატრიალოთ.

ურთიერთობა აქვთ, ანგარიშს უწევენ ერთმანეთის სურვილებს და ურთიერთს განმარტოების საშუალებას აძლევენ. ამგვარი დამოკიდებულება მათ უფრო მეტად აახლოებს და ერთმანეთისთვის ააბლ-ახალი შთაბეჭდილებების გაზიარების საშუალებასაც აძლევს.

ნუ განახორციელებთ ემოციურ „ცვლილებებს“. თუკი მთელ თქვენს შთაბეჭდილებებს, დავუშვათ, თანამშრომელ მამაკაცს გაუშიარებთ, მაშინ რაღაც უნდა მოუყვეთ თქვენს რჩეულს? თუკი მთელ დროსა და ენერგიას სხვა ადამიანზე დახარჯავთ, მისათვის რაღაც დაგრჩებათ?! თუ ასე გააგრძელებთ, დროთა განმავლობაში თქვენი ურთიერთობა ჩიხში მოემწყვდევა; დაკარგავთ ემოციურ კაცშირს პარტნიორთან და

იგი აღარ იქნება იმ „პირველთა-განი“, რომელმაც მართლაც რომ პირველმა უნდა გაიზიაროს თქვენი მწუხარება თუ სიხარული. ამის შემდეგ კი, ძალიან მალე, ერთმანეთისთვის სრულიად უცხო ადამიანები გახდებით.

ცდებით, როცა გსურთ, იყოთ მუდამ მართალი. ეს იმას ნიშნავს, რომ არასოდეს იხდით ბოდიშს და ყოველთვის იტოვებთ უფლებას, თავად მიიღოთ გადაწყვეტილება. ასეთი თავდაჯერებულობა, ერთი მხრივ, ყველანაირი დაბრკოლებისგან თავის დაღწევაში უდავოდ დაგეხმარებათ, მაგრამ მეორე მხრივ, არასოდეს მოგიტანთ სრულ კმაყოფილებას. უნდა გახსოვდეთ, რომ დროულად ბოდიშის მოხდა სულაც არ გახდავთ სისუსტის გამოვლინება. ■

რჩევები ღიასახლისებას

* ბურღულეული, შაქრის ფხვნილი, ფევილი ადვილად იღებს სუნს, ამიტომ ამ პროდუქტების სიახლოვეს არ მოათავსოთ საპონი, თუთუნი, დაფინის ფოთოლი. ასეთი პროდუქტები თავდახურულ ჭურჭელში უნდა შეინახოთ.

* სალათისათვის კარტოფილი უმჯობესია მოხარშოთ მარილწყალში, გათლივილი. მოხარშება თუ არა, გადაღვარეთ წყალი, მოათავსეთ სანურზე, დატოვეთ მცირე ხნით თავღია, შეაგრილეთ და მერე დაჭრით.

* ბოსტნეულის კერძების მომზადებისას დიდი მნიშვნელობა აქვს მათ თანამიმდევრობით ჩაყრას მოსახარშად. ჭარხალი იხარშება დაახლოებით 1 საათსა და თხუთმეტ წუთში, სტაფილი 20-30 წუთში, კომბოსტო 30-50 წუთში. ■

როდის ტიქენით ზუღი დისტრიბუტორები?

თქვენს გაცნობას ბევრი მამაკაცი ცდილობს, რადგან მიმზიდველი და საკმაოდ თავდაჯერებული ქალბატონი ბრძანდებით. გაქვთ ბინა, საკმარისი ფული, გყავთ მანქანა... მამაკაცებმა, რომელსაც თქვენ გაცნობა სურთ, ჯერ ბოლომდე არ იციან, რას წარმოადგენთ. ისინი სიმპათიურები, ზედმინებით გემოვნებით ჩაცმულები არიან, მაგრამ მოგვიანებთ ირკვევა, რომ თქვენზე გაცილებით ნაკლები შემოსავალი ჰქონიათ...

თავის მხრივ, როდესაც მამაკაცები შეიტყობენ, რომ საკმაოდ რესპექტაბელური ქალბატონი ბრძანდებით და მათთან შედარებით, დიდი უპირატესობით სარგებლობთ, მოულოდნელად სადღაც ქრებიან. როგორც ფსიქოლოგები სხინიან, ასეთ შემთხვევაში, მამაკაცს შიში იჩყრობს: შეძლებს კი მომავალში ასეთი ქალის გვერდით თავი ნამდვილ მამაკაცად იგრძნოს? ანუ არა მარტო შეუცვლელი და ერთადერთი იყოს, არამედ ქალი უზრუნველყოს, გაანებივროს? ეს მამაკაცის აქილევსის ქუსლია; ბევრ მათგანს თავმოყვარეობა ელახება და ქალზე ფინანსურ დამოკიდებულებას ძალზე მტკიცნეულად განიცდის.

თქვენზე გაცილებით შეძლებულ მამაკაცთან ურთიერთობის დროს, მთავარია, ფსიქოლოგიური ბარიერის გადალახვა მოახერხოთ და იმ აზრს შეეგუოთ, რომ ფინანსურად

მასზე ხართ დამოკიდებული. ერთი მხრივ, დამოუკიდებელ ქალს, რომელიც საკუთარი შრომით ფულის გამომუშავებასა და თავის რჩენასაა მიჩვეული, ცოტა არ იყოს, უჭირს ამ როლის მორგება. ის კი არა და, ხშირად ეს თავის დამცირ-

ებადაც მიაჩნია, რასაც საყვარელ მამაკაცთან ურთიერთობაში დაძაბულობა შეაქვს და უკუცექტს იძლევა. თუმცალა, რატომ უნდა თვათ ამ ყველაფერზე უარი, როცა შეგიძლიათ მოდუნდეთ, თავი ნამდვილ ქალად იგრძნოთ და ცხოვრებით დატებეთ?

გათვალისწინეთ:

მნიშვნელოვანი ის კი არ არის, ვისა შემოსავალი უფრო მაღალია, მთავარია, რამდენად სწორად ალიქამთ და აფასებთ სიტუაციას. მაგრამ თუ გული გეთანაღრებათ, ორჭობობთ და გაურკვეველ მდგომარეობაში ხართ, საკუთარ თავს დაეკითხეთ: როგორი ადამიანია თქვენ გვერდით მყოფი მამაკაცი — რამდენად კეთილი, ყურადღებიანი და ნაზი? საინტერესოა თუ არა თქვენთვის მის გვერდით ყოფნა? მოგზონთ თუ არა ის როლი, რომელიც ერთმანეთის მიმართ გაეისრიათ? თუ ურთიერთობა სიყვარულსა და ურთიერთნდობას ეფუძნება, არც ერთ და არც მეორე შემთხვევაში, დამატცირებელი ნამდვილად არაფერია. ■

ცხიმიანი თმის სამკურნალოდ გამოიყენეთ მუხის ქერქის ნახარში (3 ს/კ მუხის ქერქს დაასხით 1 ლ წყალი და ადულეთ 15 წუთის განმავლობაში). გაგრილებული და გადაწურული ნახარში გამოიყენება თავის დასაბანად.

შერალი თმა, დაბანის ნინ დაიმუშავეთ აბუსალათინის, ნუშის ან ზეითუნის ზეთით. შემდეგ თავზე შემოიხვიოთ ცხელი პირსახოცი. ერთი საათის შემდეგ კი შეგიძლიათ თავი ჩამოიბანოთ და შეიზილოთ 1 კვერცხი ან ამჟავებული რძე. ბოლოს კი თმაზე გადაივლეთ ჩას, გვირილის ან ცაცხვის ნაყენი.

ნიღბები მშრალი და ცხიმიანი თმისთვის

■ ერთი კვერცხის გულს შეურიეთ 1 ჩ/კ წყალი. შემდეგ კი ჩამოიბანეთ. კვერცხის გული სასარგებლოა იმით, რომ მასში არის ქოლესტრინი, რომელიც ხელს უშლის ზედმეტი ცხიმის წარმოქმნას.

■ 1-2 კვერცხის ცილა ათქვიულეთ კარგად, ქაფის ნარმოქმნამდე შეიზილეთ თმაში და გაიჩერეთ, ვიდრე კარგად არ გამრება. შემდეგ თმა გოგირდის შემცველი საპნით ჩამოიბანეთ.

100-150 გ შავი ბური ან მისი ქერქი დაფშვენით და დაასხით ადუღებული ცხელი წყალი. როცა წყალი ითახის ტემპერატურამდე გაგრილდება, მომზადებული ნარევი შეიზილეთ თმაში, შემოიხვიოთ პოლიეთილენის თავსაფარი და გაიჩერეთ 20-30 წთ. შემდეგ კი უსაპნოდ ჩამოიბანეთ. ■

ნიღბები მშრალი თმისთვის

■ ათქვეცილი კვერცხის გული ფრთხილად შეიზილეთ თმაში. 10-15 წუთით შეიფუთეთ და შემდეგ ჩამოიბანეთ.

■ ორ დაბანას შორის, თმა პერიოდულად შეგიძლიათ კვებოთ ზეთების ნარევით (1 წილი აბუსალათინის და 3 წილი ნუშის ზეთი). ამ ნარევით დაისველეთ ხელისგულები და ნაზი მოძრაობით წაისვით თმაზე. შემდეგ ჩამოიბანეთ. ■

მსოფლიო მეინაჟები დღესასწაულები

დელავერში (აშშ) ყოველწლიურად, ჰელოუინის დღესასწაულზე (31 ოქტომბერს აღნიშნავენ) გოგრის სროლაში ეწყობა შეჯიბრება. სხვათა შორის, შეჯიბრებას ოფიციალურად „გოგრების სროლის საერთაშორისო ფესტივალი“ ჰქვია. სპორტული შერკინების გამარჯვებული ისაა, ვისი გოგრაც ყველაზე შორს გადავარდება.

გაზაფხულის დადგომისთანავე ჩუღულიში (ინდოეთი) ფერების დღესასწაულს აღნიშნავენ. ლეგენ-

დის თანახმად, ამ დღეს ბოროტი დემონი, ხოლიკა დაამარცხეს. ბოროტების პერიოდის დარღულების აღსანიშნავად, ინდოეთის ყოველ ქალაქში ღამე კოცონს აწობენ. დილით ადამიანები ერთმანეთს შეცერადებულ წყალს ასხამენ. ეს ყველაზე ფერადი დღესასწაულია, — გამვლელები და ქუჩები ცისარტყელის ფერებში არიან შეღებილი.

ლეგენდის თანახმად, ღმერთ რამას მრავალიცხვანი მტრის დამარცხებაში მაიმუნები დაეხმარენ. ამიტომ, მადლიერი მოსახლეობა მაიმუნებისთვის **ლამპურიაში** (ინდოეთი) ნადიმს მართავს. სუფრაზე სხვადასხვა ხილი, თხილი, ბოსტნეული და სასუნავია დახვავებული.

დღესასწაულს ყოველწლიურად 600-ზე მეტი მამუნი სტუმრობს.

ესპანეთის პატარა სოფელ ბუნიოლში ყოველწლიურად ტომატინა — „პომიდორებით ბრძოლის“ დღესასწაული ეწყობა. სოფელი ფესტივალისთვის 35 ათას სტუმარს მასპინ-

ძლობს. სპეციალურად ამ დღისთვის 100 ტონა პომიდორი იყრიფება. აღსანიშნავია, რომ სროლის წინ პომიდორი კარგად უნდა მოიჭყოს, რათა ადამიანები არ დაშავდნენ. ფეს-

ტივალის დასასრულს ყველას სპეციალურად ამ დღისთვის აგებულ საშაბეში ეპატივებიან.

იტალიის ქალაქ **იტალიაში** მოსახლეობა ერთმანეთს ფორთობალს ესვრის. „ფორთობლებით დუელს“ საფუძველი XII საუკუნეში ჩაყარა. ფესტივალის მონაწილეები ორ ჯგუფად იყოფიან და ერთმანეთს ფორთობლებს ესვრიან. სხვათა შორის, ტომატის ფესტივალისგან განსხვავებით, იტალიელები საკმაოდ ზიანდებიან. თუ ფესტივალში მონაწილეობა არ გსურთ, წითელი ქუდი უნდა დაიხუროთ და ფორთოხალიც აგდებათ. ■

მუა საუკუნეების ნადიმი

მდიდარი დიდგვაროვნები ხშირად აწყობდნენ მდიდრულ ნადიმებს. საკუთარ სასახლეში ნათესავებს, მეგობრებსა და ნაცნობებს დათქმულ დროზე ბუკის ხმით უშმობდნენ. წვეულებაზე ყველას მდიდრულად უნდა სცმოდა. არისტოკრატები ბეწვით, აბრეშუმითა და ძვირფასით თველებით გაწყობილი ტანსაცმლით იწონებდნენ თავს. წვეულებამდე მანდილოსნებს ვარცხნილობა უნდა გაეკეთებინათ. იმ პერიოდში ქალები ორ გრძელ ნაწავში ოქროსა და ვერცხლის ძაფებით მოქარგულ ლენტებს იწნავდნენ. ვისაც ცუდი თმა ჰქონდა, შინონს იკეთებდა.

სუფრას სასახლის ყველაზე დიდ ოთახში შლიდნენ.

სტუმარს რვინის ფართო თეფშის გარშემო კოვზს, დაასა და სასმისს (ცერცხლის ან ოქროს) უდგამდნენ (მაშინდელ ევროპაში ჩანგალი ჯერ არ გამოიყენებოდა). სტუმრებს მაგიდასთან ინვევდნენ. მსახური სტუმრებთან თასითა და წყლით დადიოდა და ხელებს აბანინებდა. უფროსი მზარეული სუფრაზე კერძების მიტანას განვებდა და ყველა კერძს პირველი სინჯავდა.

ძირითადი კერძი ხორცისგან მზადდებოდა. მაგალითად, შემზვარი ირმის, გედის, ფარშვანგის (გარეული საჭონელი შესაძლოა მასპინძლის მონადირებული ყოფილიყო); აგრეთვე, ჩირით (ძირითადად ქიშმიშით), სუნელებითა და ხილით (ვაშლი, კოშმი, ქლიავი) შეზავებული კურდღლის, ცხვრის, ტახისა და შინაური ფრინველის ხორცი. დესერტად ხილი და ღვეზელები ჰქონდათ, სასმლად — ღვინო. მოქეიფებს, სპეციალურად ამ დღისთვის მოწვეული მუსიკოსები, მოცეკვავები და აკრობატები ამხიარულებდნენ.

სადილის დასასრულს, სტუმრებს ხელს აბანინებდნენ და ისტორიული სიმღერების მოსამენად სხვა დარბაზში ინვევდნენ. ბალადები რაინდებისა და წმინდანების ცხოვრებას ასახავდა. საღამოს, სანთლების ფონზე, მსახურები ვახშმის სუფრას აწყობდნენ. ვახშმობის შემდეგ მასპინძელი სტუმრებთან გამოსამშევიდობებელ ბოლო ფიალა ღვინოს მიირთმევდა და წესის თანახმად, მათ ცხენებამდე აცილებდა. სტუმარი, რომელიც სახლში წასვლას არ ინდომებდა, მასპინძლის სასახლეში დილამდე რჩებოდა. ■

იდუმალებით მოცული მოვლენები

★ ვატერლოოს ბრძოლის დროს, 1815 წლის 18 ივნისს, ბელგიის ქალაქ ვერვიეს მოსახლეობა ცაშე შეარაღებულ მეომრებს ხედავდა, მიუხედავად იმისა, რომ ბრძოლის ველიდან ქალაქ ვერვიემდე 105 კმ-ია. ამერიკის ქალაქ ბუფალოს მოსახლეობა ცაში ხანდახან ტორონტოს (კანადა) ველისის ანარეკლს ხედავს, რომლამდეც 80 კმ-ია.

★ 1977 წლის 7 ივნისს, ციდან

კინოთეატრში ორი ბავშვი მოკლა. 1980 წელს ასეთი ცეცხლოვანი სფერო კუალა-ლუმპურის (მალაიზია) მოსახლეობასაც დაემუქრა, — ადამიანებს ტანსაცმელს უწვავდა და რამდენიმე სახლში ხანძარიც გააჩინა.

★ 1838 წლის 30 ივნისსა და 1954 წლის 12 ივნისს, ლონდონში ბაყაუბის წვიმა მოვიდა. 1901 წლის 2 ივნისს გომბეშობის წვიმა მოვიდა მინეაპოლისშიც (აშშ). 1956 წლის 10 მაისს თევზების წვიმა დაფიქსირდა ალაპამაში (აშშ). 1972 წლიდან 1984 წლამდე აკატრალიაში თევზების წვიმა 50-ჯერ მოვიდა.

★ 1848 წლის 13 აგვისტოს სკაის კუნძულზე (შოტლანდია) ციდან ყინულის ნახევარტონიანი ნაჭერი ჩამოვარდა (ამ მოვლენას კრიომეტერიტები უწოდეს). ანალოგიური შემთხვევა 1973 წლის 2 აპრილს, მანჩესტერში (ინგლისი) დაფიქსირდა; 1969 წლის 25

აპრილს — ლეიკვუდში (აშშ) და 1970 წლის 8 მაისს — იაგოინაში (უკრაინა).

★ 1986 წლის 21 აგვისტოს ტბა ნიოსის (კამერუნი) მახლობლად 1700 ადამიანი გაიგუდა. მსგავსი კატასტროფა 1984 წლის 15 აგვისტოს, ტბა მონოუნის (კამერუნი) მახლობლად მოხდა და ამჯერად 37 ადამიანი იმსხვერპლა. მეცნიერების ვარაუდით, ტბა ნახშირორუნგს გამოყოფს, რაც ადამიანების დაღუპვას იწვევს. ტბა ნიოსი 25 კმ-ის რადიუსში „კლას“ ადამიანებსა და ცხოველებს. მსგავსი ტბები აშშ-ში, იაპონიაში, საფრანგეთა და გერმანიაშიც გვხვდება. ■

დაშვებულმა ცეცხლოვანმა სფერომ ჩინეთის პროვინცია ფუძიანის დია

ნაბრძობაში დაფიქსირდა; 1969 წლის 25

უცნაურობა ამომავალი მზის ქავაცი

• იაპონიის ნაციონალურ დროშას „ხინომარუ“ ჰქვია. მასზე გამოსახული წითელი წრე მზის სიმბოლოა. იაპონელები სამშობლოს „ნიბინის“ — „მზის წარმომავლობას“ ეძახიან.

• სახელმწიფოში ყველაზე ხანდაზული ადამიანები ცხოვრობენ.

• იაპონიაში წელინადში 1500 მინისძვრა ხდება. მის ტერიტორიაზე 200-ზე მეტი ვულკანი მდებარეობს.

• იაპონელების საყვარელი ბურღული ბრინჯია. მას საუზმეზე, სადილსა და ვახშამზე მიირთმევენ. ხილი ძვირი ღირს. ერთ ვაშლს ან ატამს 2 დოლარად შეიძენთ.

• იაპონური ბრძოლის ხელოვნების უძველესი ფორმაა კუნძო, რაც „ხმლის გზას“ ნიშნავს.

• ქალალდების კეცვის ხელვენებას ორიგამი ჰქვია.

• ბრინჯისა და თევზის დელიკატესს სუში ჰქვია.

• იაპონელები საჭმელს ჩხილებით — „ჰასით“ მიირთმევენ. აკრძალულია კერძში ჰასის ვერტიკალურად ჩარჭობა. მათი საყვარელი სასმელი ჩაი გახლავთ.

• კერძისთვის ახალ

ხორცს, თევზსა და ბოსტნეულს ყოველდღიურად ყიდულობენ. ამიტომაც, იაპონელებს იჯახში ყველაზე პატარა ზომის მაცივრები აქვთ.

• პროდუქტებიდან უპირატესობას თევზსა და ზღვის პრიდუქტებს, ძროხის, ღორისისა და ფრინველის ხორცს ანიჭებენ.

• სახლში შესვლისას იაპონელები ფეხსაცმელს იხდიან. ასევე, სადილობის დროსაც ფეხშიშვლები უნდა იყვნენ.

• სხვა ქეყენებისგან განსხვავებით, იაპონიაში ხმაურით ჭამენ. წვნიანი აუცილებლად ხმაურით უნდა შეხვრიპოთ, თორემ მასპინძელს ეგონება, რომ კერძი დაუწუნეთ.

• უძველეს თეატრალურ ხელოვ-

ნებას ნო ჰქვია. წარმოდგენა შესაძლოა, რვა საათსაც გაგრძელდეს.

• იაპონიის სოფლებში ქორწილები (დაკრძალვაზეც) სტუმრების დაპატიჟება მიუღებელია. წვეულება (სამძიმარი) საყოველთაო მოვლენად ითვლება. კერძების მომზადებაში ერთმანეთის დასმარება თითოეული იაპონელის ვალია. ■

რუსეთის უძღვება ექმი 6060 ჩარგვიშვილი

რეკომენდაციები გრიპი პის დროს

გრიპი მძიმე ვირუსული დაავადებაა, რომლითაც შეიძლება ნებისმიერი ადამიანი დაავადდეს, სქესისა და ასაკის მიუხედავად. გრიპის ეპიდემია თთქმის ყოველ წელს ფრცელდება წელიწადის ცივ სეზონზე და მსოფლიოს მოსახლეობის 15% მოიცავს. გრიპი და ზემო სასუნთქმა გზების ვირუსული დაავადებები ყველა ინფექციური დაავადების 95% შეადგენს. მსოფლიოში ყოველწლიურად 500 მილიონი ადამიანი ავადდება და აქტიურ 2 მილიონი კვდება. გრიპი განსაკუთრებით საზოგათოა ბავშვებში, მოხუცებშა და ორსულებში.

გრიპი მწვავედ იწყება. აღსანიშნავია, რომ კლინიკური გამოვლინება ვირუსის ორგანიზმში მოხვედრიდან 1-2 დღეში (ზოგჯერ 5 დღის შემდეგ) იწყება. დაავადების სიმძიმე ინფიცირებულის ჯანმრთელობის ზოგად მდგომარეობაზე, ასაკზე, ადრე გადატანილ გრიპის ინფექციაზე და სხვა ფაქტორებზეა დამოკიდებული. ამის მიხედვით ავადმყოფს შეიძლება განვითარდეს გრიპის მსუბუქი, საშუალო, მძიმე და ჰიპერტონიკური ფორმა.

მსუბუქი ფორმის დროს სხეულის ტემპერატურა შეიძლება ნორმში დაარჩეს ან იყოს სუბფებრილური (38-მდე), ინტონების გაცილების არ აღინიშნება ან სუსტადა გამოხატული.

საშუალო სიმძიმის ფორმის დროს ტემპერატურა 38,5-დან 39,5-მდე იზრდება და დაავადების კლასიკური სიმპტომები ყალიბდება: ინტონებისა (ჭარბი ოფლის გამოყოფა; სისუსტე; სინათლის შიში; სახსრებისა და კუნთების ტკივილი; თავის ტკივილი); კატარალური მოვლენები (რბილი სასის და ხახის უკანა კედლის სინითლე; საკლერების ჰიპერემია (სინითლე)); რესპირატორული სიმპტომები (ტრაქეისა და ხორხის დაზიანება; ხმის შეცვლა; მშრალი, მტკივნეული ხველა; გულმკერდის არეში ტკივილი; სურდო; ცხვირისა და ხახის ლორნოვანი გარსის ჰიპერემია, ციანოზი (მოლურჯო ელფერი) და სიმშრალე; ფილტვების სეგმენტური დაზიანების სინდრომი — ფილტვებულისმიერი უკმარისობა, რომელიც გრიპის გავლასთან ერთად უკვალოდ ქრება. აბდომინალური

სინდრომი (მუცლის ტკივილი; ფალარათი).

მძიმე ფორმის დროს ტემპერატურა 40-40,5 გრადუსს აღწევს. ზემოაღნერილ სიმპტომებს ხშირად ემატება ენცეფალოპათიის ნიშნები (ფსიქოზური მდგომარეობა; კრუნჩინგითი შეტევები; ჰალუცინაციები), სისხლძარღვოვანი დაზიანებები (ცხვირიდან სისხლდენა) და ღებინება.

ჰიპერტონის ფორმა მეტად საშიშია ჯანმრთელობისთვის. შეიძლება განვითარდეს მენინგიტი, ენცეფალიტი და შეშუპებითი სინდრომი (ფილტვების ან ტკივინის შეშუპება).

თუ გრიპი გართულებს გარეშე მიმდინარეობს, ცხელება 2-3 დღეში გაივლის და 5-10 დღეში სრული გამოვლამრთელებით მთავრდება.

გრიპის პირველი სიმპტომების გამოვლინისთანავე შემდეგი ღონისძიება უნდა გატარდეს:

ავადმყოფმა დიდი რაოდენობით სითხე უნდა მიიღოს (ცხელი ჩაი, კომპოტები, ბორჯომი რძით);

ტემპერატურის 38-ზე მაღლა აწევის შემთხვევაში საჭიროა სიცხის დამწევი საშუალებების მიღება (პარაცეტამოლი, პანადოლი, კოლდრექსი და სხვა);

ცხვირის გაჭედვის შემთხვევაში საჭიროა ადგილობრივი სისხლძარღვების შემავიწროებელი ცხვირის წვეთების გამოყენება, მაგრამ არა უმეტეს 4-5 დღისა;

რეკომენდებულია მუკალტინი, ძირტკივილას ფესვები, ალოეს ნაყენი და სხვა საშუალება ნახველის გასათხიერებლად და ადვილად ამოსახველებლად.

სველის საწინააღმდეგო საშუალე-

ბები (ჰექტუსინი, ბრონქიოლიტინი, ბრომიტექსინი და სხვა) ინიშნება ექიმის მიერ;

დაავადების პირველ დღებში რეკომენდებულია გვირილის, ყვითელ-გულას, პიტრის, სალბის ან კრაზანას ნაყნის როტელით ინჟალაცია;

აუცილებელია C ვიტამინი და პოლივიტამინები;

რეკომენდებულია ანტიპისტამინური პრეპარატები (ტავეგილი, სურარასტინი ან სხვა ანტიალერგიული საშუალება);

დაავადების პირველ დღებში რეკომენდებულია ნატურალური პრეპარატები, რომლებიც ხელს უწყობენ იმუნიტეტის შენარჩუნებას (ინტერფერონი, აფლუბინი).

რა ვიღონოთ?

გრიპის პროფილაქტიკის ძირითადი მეთოდია გრიპის საწინააღმდეგო აცრა, მაგრამ ვაქცინაცია შემოდგომაზე (სექტემბერ-ოქტომბერში) უნდა ჩატარდეს, რადგან ეპიდემია, როგორც ცხესი, ნოებრიდან მარტამდე გრძელდება, იმუნიტეტის ჩამოყალიბებას კი აცრიდან დაახლოებით 3 კვირა სტირდება და იმუნიტეტი 6 თვე ნარჩუნდება (შემდეგ იკლებს). ამიტომ არც ძალიან აღრეა აცრა რეკომენდებული და არც მისი დაგვიანება ივარგბს.

გრიპის პროფილაქტიკისთვის ერთ-ერთი ყველაზე გავრცელებული და ხელმისაწვდომი საშუალება მარლის პირბადე ნიღბაზე (ნიღბაბი). თუმცა, ეს არ არის სავარისი დაავადებისგან თავდასაცავად.

როგორც უკვე აღვნიშნეთ, აუცილებელია C ვიტამინისა და პოლივიტამინების მიღება. ეს საშუალებები ინფექციების მიმართ ორგანიზმის ნინააღმდეგობის უნარს ამაღლებენ. დიდი რაოდენობით C ვიტამინს შეიცავს კომბოსტონს მწნილი, ლიმონი, კივი, ფორთოხალი, გრეიპფრუტი, მანძარინი.

გრიპის სეზონის წინ პროფილატიკის მიზნით შეიძლება ყოველდღიურად 2-3 კბილი ნივრის მიღება. პირის ღრუს ბაქტერიებისა და ვირუსისგან მთლიანად გასათავისუფლებლად საკმარისია ნივრის რამდენიმე წუთი ღეჭვა. ასეთივე ეფექტი აქვს სახს.

გრიპის დროს რეკომენდებულია ცვირის რეგულარული ტუალეტი. დაიბანეთ დღეში როჯერ ცხვირი, განსაკუთრებით — ნესტონები. სასარგე-

ჯანმრთელობა

მატეთ 3-4 წევთი სოჭის ზეთი და გაიკეთეთ ინჰალაცია. სურდოს დროს შეგიძლიათ თითო-თითო წევთი ზეთი ჩაინვეთოთ თითოეულ ნესტოში. სოჭის ზეთი სველის შეტევასაც ხსნის. ამ მიზნით დილა-სალამოს ენაზე დაიწვეთ 3-5 წევთი სოჭის ზეთი.

ძლიერი სველის დროს ეფექტურია შემდეგი საშუალება: დაჭრით უმი ბოლოვი თხელ ნაჭრებად, მოაყარეთ შაქრის ფენილი, მიიღეთ ტკბილ წვენს. ყოველ სათში დალიეთ თითო-თითო სუფრის კოვზი წვენი. ან გახეხეთ სახეხზე ბოლოვი, ჩაყარეთ მარლაში, გამოწურეთ წვენი, დაამატეთ თაფლი და დილა-სალამოს (ძილის წინ) დალიეთ 2-2 სუფრის კოვზი.

კარგად მოქმედებს 1:1-ზე გახეხილი, ნივრისა და თაფლის ნარვი. უნდა მიიღოთ ლამე, ერთი სუფრის კოვზი და დაყოლოთ ცხელი წყალი.

სცორი არ არის:

1. გრიპის ფეხზე გადატანა

ვირუსი ანგრევს იმუნიტეტს და დასუსტებული ორგანიზმი სრულიად დაუცველი რჩება ნებისმიერი ინფექციისგან. სწორედ ამ დავადების მიმართ იოლი დამოკიდებულების შედეგია საკმაოდ ხშირი გართულებები და ლეტალური გამოსავალი. ამიტომ, რაოდენ მნიშვნელოვანი საქმეც უნდა გქონდეთ, მინიმუმ 3 დღე საწოლში უნდა გაატაროთ.

2. ანტიბიოტიკების მიღება

ეს მხოლოდ ექიმის ნებართვითაა დასაშვები. მათი უკონტროლო მიღება ორგანიზმს მხოლოდ და მხოლოდ დასასტებს და ვირუსებთან ბრძოლაში ხელს შეუშლის. გარდა ამისა, ეს პრეპარატები ანადგურებენ ნაწლავის სასარგებლო მიკროორგანიზმებს, რომლებიც სხვა ფუნქციებთან ერთად იმუნიტეტის ჩამოყალიბებაშიც მონანილობენ, ამიტომ მათი მიღებისას აუცილებელია ნაწლავის მიკროფლორის აღმდეგი საშუალებების დამატებაც. როგორც ნების-

მიერი ინფექციური დაავადების, ასევე გრიპის დროს უნდა იხელმძღვანელოთ შემდეგი წესით: თუ 3 დღეში ტემპერატურა ნორმას არ დაუბრუნდა, გართულებებზე (პნევმონია, პიელონეფრიტი, ჰამილრიტი) უნდა იყჭოთ და ექიმს სელახლა მიმართოთ.

3. ზედმეტი სითბო

უფრო მეტად გაცივება დაავადებულს ნამდვილად არ სჭირდება, მისი იმუნიტეტი ხომ ვირუსთა შეტევის შემდეგ ისედაც დასუსტებულია, მაგრამ გრიპით მოავადე ადამიანის გაუნიავებელ ოთახში ხანგრძლივად ყოვნა კიდევ უფრო მეტი ზიანის მომტანია. ავადმყოფი განუწყვეტილივ გამოყოფს ვირუსებს, რომლებიც გაუნიავებელ ოთახში გროვდება. ამიტომ, რაც შეიძლება ფართოდ გააღეთ ფანჯარა და ოთახში სუფთა ჰაერი შემოუშვით. სითბოს მოყავრული ვირუსებსთვის ტემპერატურის ცვალებადობა და სიცივე დამლუპველია, რაც გამოვანმრთელებასაც აჩქარებს.

4. ხელფეხის საწინააღმდეგო წესმიერი წამლის მიღება

შეცდომას ვუშვებთ, როცა ხელფეხის ნებისმიერ წამალს დაუცილებლად ვაძენთ და არც კი ვა ვათხულობთ, როგორია მისი მოქმედების მექანიზმი. ხელფეხის საწინააღმდეგო საჭაონდ ბევრი პრეპარატის მიღება ექიმის უნებართვით დაუშვებელია. თვითმკურნალობისას ექიმის გარეშე დასაშვებია მხოლოდ ამოსახელებელი საშუალებების მიღება. ეს ის პრეპარატებია, რომლებიც ნახველს ათხელებს და ბრონქებიდან მათ გამოყოფას აადვილებს. რაც შეეხება უშუალოდ ხელის სინდრომის მოსახსნელ პრეპარატებს, ისინი აუცილებლად ექიმმა უნდა დანიშნოს. განსაკუთრებით მაშინ, როდესაც მშრალი ხველა ავადმყოფს თენთავს და ბალიშზე თავის დადების საშუალებას არ აძლევს.

განსაკუთრებული სიფრთხებია საჭირო ამოსახელებელი და ხელფეხის საწინააღმდეგო პრეპარატების

ერთდროული მიღებისას. არასწორი დანიშნულების შემთხვევაში შესაძლოა ნახველი ბრონქებში დაგროვდეს და დიდხასს არ გამოიდეონს, ეს კი ჯანმრთელობას სერიოზულ ზიანს აყენებს.

5. უარი პიგინურ პროცედურებზე

გრიპის დროს გაცივების თავიდან ასაცილებლად ბევრი შხაპსა და აბაზანაზე უარს ამბობს. არადა, ვირუსების აქტიური ცხოველებებისას ორგანიზმი აუარებელი ტოქსინი გროვდება, რომელთა მნიშვნელოვანი ნაწილი კანის მეშვეობითაც გამოიყო-

ფა. თუ ისინი კანიდან დროულად არ მოვიცილეთ, ორგანიზმის გაშვენდა, შესაბამისად, მისი გამოჯანმრთელება გაჭიანურდება.

ასე რომ, დაბანა აუცილებელია, მაგრამ ფრთხილად (მაღალი სიცხის დროს არა), რათა სააპაზარდან გამოსვლის შემდეგ ხელახლა არ გაციცდეთ.

სამკურნალო მცენარეები ზვალება

ერთი შეხედვით უვნებელი მცენარეებით თვითმეურნალობაც შესაძლოა მავნე აღმოჩნდეს. მაგალითად:

ალექს წვენი თირკმლებისა და შარდის ბუშტის ანთებითი დაავადებების, ბუჟასილის, ორსულობისა და ქალური სისხლდენების დროს აკრძალულია;

შავნაყოფა ცირცელის მილება არტერიული წნევის დაქვეითების, კუჭისა და თორმეტგოჯა ნაწლავის წყლულოვანი დაავადების შემთხვევაში არ შეიძლება;

მცირე რაოდენობით უნდა მოვიხმაროთ კრაზანას ნაყინი, რადგან ეს მცენარე შეიცავს შხამებს, რომელთა დიდი ოდენობა ორგანიზმისთვის მავნებელია. ■

კაკალი აუმჯობესება ორგანიზმის რეაციას სტრესზე

პენისილვანიის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მეცნიერებმა დაადგინეს, რომ კაკლის ან მისი ზეთის მოხმარებით ადამიანი ორგანიზმს აძლიერებს და უფრო გამდება ხდის, სტრესული სიტუაციების მიმართ. კაკალი მდიდარია უჯერი ცხიმებით, რომელიც მოქმედებს არტერიულ წნევაზე, მოსკვენებულ მდგრამარეობაში და სტრესის დროს.

კვლევამ აჩვენა, რომ ომეგა 3-მუავა, რომელსაც შეიცავს კაკალი და სელის ზეთი, აქვეითებს

დაბალი სიმკვრივის ლიპოპრეტეინებს, ანუ ცუდი ქოლესტერინის დონეს. კაკალი და სელის ზეთი ასევე აქვეითებს C-რეაქტიული ცილის და ანთების სხვა მარკერის დონეს სისხლში.

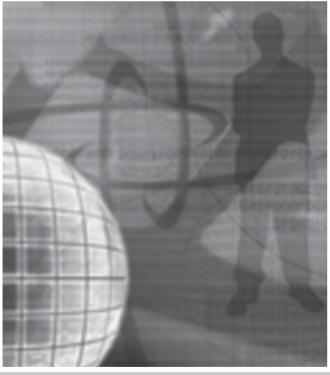
მეცნიერებმა გამოიკვლიერ 22 ჯანმრთელი ადამიანი, რომელთაც ჰქონდათ სისხლში ქოლესტერინის მაღალი დონე. მათი კვების რაციონი გაყვეს 6-6-კვირიან სამ პერიოდად. პირველ კვირას ხდებოდა ჩვულებრივი კვება, შემდეგ კვირებში კი კვების რაციონი მდიდრდებოდა ჯერ კაპლით (ან მისი ზეთით) შემდეგ კი სელის ზეთით.

საკვებ მენიუში კაკლის შეტანისას ხდებოდა სტრესულ სიტუაციებში არტერიული წნევის დაქვეითება. სტრესის პროვოცირების მიზნით მონაწილეებს ფეხები ცივ წყალში ჩააყოფინეს. კაკალზე სელის ზეთის დამატებამ არ გამოიწვია წნევის შემდგომი დაქვეითება.

კვლევაში მონაწილეებმა გაიარეს სისხლძარღვების ექოსკოპიური კვლევა, რამაც აჩვენა, რომ სელის ზეთი საგრძნობლად აუმჯობესებს არტერიების მდგომარეობას, ასევე აქვეითებს C-რეაქტიული ცილის დონეს, რითაც ამგვარი კვების ანთების საწინააღმდეგო მნიშვნელობაზე მიგვანიშნებს. ხოლო კაკალი ან მისი ზეთი უპირატესად იწვევს არტერიული წნევის დაქვეითებას სტრესულ სიტუაციებში. ■

ოზონი მკრნალი

კალური

„ჯეოსტარის“ ყოფილი კონკურსების სახისათვის გატაცება

„ჯეოსტარის“ უკვე ყოფილი, ნიჭიერი მონაწილე, რალით გატაცებული ნინი მეორეველი კონკურსიდან გასვლის შემდეგ ცხოვრებას ოპტიმისტურად აგრძელებს: ცდილობს, როგორც სამუსიკო, ისე საგრაფომობილო ასპარეზზე ნინი იაროს და ამ სფეროებში მოღვაწე ადამიანებს კონკურსიდან გაუწიოს...

„როცა მანანა სწრაფად დადის, „ფრთაბს ვჰლი!“

ვიორ ყორდანაგვილი

— ვფიქრობ, ყველა ის ადამიანი, ვინც „ჯეოსტარში“ მოხვდა, თავის საქმეს პასუხისმგებლობით ევიდება. პირადად მე, სიმღერის მხრივ დიდი გამოცდილება არა მაქვს: რამდენიმე წლის განმავლობაში მოსწავლეთა სასახლეში დავდიოდი და რაც შემეძლო, ყველაფერი ავითვისე, მერე ერთი-ორი წელი გამოვტოვე, სიმღერაში არ მოგზადებულვარ. „ჯეოსტარის“ დაწყებამდე ერთი თვით ადრე, მეცადინეობა ვოკალის პედაგოგთან, გვანცა შალმბერიძესთან დავიწყე, ხოლო რეპეტიციებისას პროფესიონალებთან ვურთიერთობდი. მოკლედ, ამ მცირე ხანში ძალიან დავის ვენე და წარმოიდგინეთ, პროექტში რომ დავრჩენილიყავი, როგორი გავხდებოდი (იცინის)..!

— „ჯეოსტარის“ რამდენიმე ტურს წარმატებით გაართვი თავი, მაგრამ საბოლოო ჯამში, 12 კონკურსანტს შორის ვერ მოხვდა. იმედგაცრუებული ხარ?

— ღვთის წყალობით, ეს ფაქტი ძალიან მტკიცებულად არ განმიცდია. ყველაფერს ოპტიმისტურად ვუყურებ — რაც იქნება, იქნება! რა თქმა უნდა, შემდეგ ტურში გადასვლას ველოდი, მაგრამ ეს ხალხის გადასაწყვეტი იყო.

— ბოლო ტურში შენ წარუმატებლობა რამ განაპირობა?

— ვიცი, ძალიან ბევრი

ადამიანი მიჭირდა მხარს, რისთვისაც ყველას მადლობას ვუხდი, მაგრამ ალბათ, სხვებმა ჩემზე მეტი შეძლეს...

— „ჯეოსტარში“ მონაწილეობას რომ აპრებდი, ამის შესახებ ახლობლები წინასწარ გააფრთხილე?

— მხოლოდ ოჯახმა იცოდა. საგულშემატკიციროდაც მხოლოდ ძმა და ერთ-ერთი მეგობარი მიმყავდა ხოლმე. შემდეგ ტურებში რომ გადავდი, ინფორმაცია ნელ-ნელა გავაგრცელე (იცინის). სხვათა შორის, „ჯეოსტარში“ რომ მივედი, ეს ჩემი მეგობრების დამსახურებაა. ისინი სულ მეუბნებოდნენ, — მიდი, იქნებ გაგიმართლოსო. ახლა ყველა გულდანწყვეტილია, მაგრამ არა უშავს (ილიმის)..

— კონკურსებში მონაწილეობის გამოცდილება თუ გაქვს?

— 12 წლის ასაკში (მაშინ ვოკალისტთან არ ვემზადებოდი) მუსი-

კალურ ფესტივალში — „მელოდია“ ვმონაწილეობდი, სადაც ფინალისტთა ძირითად სამეულში მოგვედი. პოდა, სწორედ მაშინ გადავწყვიტე, სიმღერისათვის სერიოზულად მომევიდა ხელი და „მოსწავლეთა სასახლეში“ სიარული დავიწყე. თუმცა, 3 წლის შემდეგ იქ სიარული შევწყვიტე — იმ პერიოდისთვის აბიტურიენტი გახლდით.

— კონცერტებში მონაწილეობ?

— კონკურსში — „მელოდია“ — მონაწილეობა მანამდე შეგიძლია, ვიდრე პირველ ადგილს არ დაიკავებ. ამ კონკურსზე 2008 წელსაც ვცადე ბედი და პირველ ადგილზე გავედი; შემდეგ „მელოდიას“ წარმომადგენლები (რამდენიმე „ჯეოსტარელი“: ბექა შოშიაშვილი, ირინა ბაირამაშვილი, სალომე ქათამაძე) რეგიონებში დავიდილით და კონცერტებს ვმართავდით, ამან კი ცხადია, გარკვეული გამოცდილება შემძინა. ამჟამად კონცერტებში აქტიურად ჩართული არა ვარ, მაგრამ მალე გავაქტიურდები.

— „ჯეოსტარში“ შენ ფავორიტი თუ გყავს?

— ყველას ვგულშემატკიცირობ! მერმწენეთ, თითოეული კონკურსანტი ძალიან შემიყვარდა, მათთან გატარებული დრო ჩემთვის ბევრს ნიშნავს. ვფიქრობ, „ჯეოსტარის“ ყველა მონაწილე თავისებურად ნიჭიერია და ერთმანეთისგან განსხვავდება.

— თუ არის ისეთი ადამიანი, რომელიც კონკურსში ვერ მოხვდა და შენ ამის გამო გული დაგწყდა?

— კი, ჩემი მეგობარი — ლევან კვინიკაძე, რომელიც ისე კარგად მღერის, ვერ გადმოგცემთ, ძალიან მაგარი ბიჭია! 3 წლის განმავლობაში „ჯეოსტარის“ ბოლო ტურამდე გადიოდა, მაგრამ სამწუხაროდ, ძირითად თორმეტის შორის ვერ ხვდებოდა, წელს კი მეორე ტურიც ვერ გადალახა. ასე რატომ მოხდა, არ ვიცი. მართლა ძალიან ნი-

„ჯეოსტარში“ რომ მივედი, ეს ჩემი მეგობრების დამსახურებაა

ჭიერია და გული დამწყდა...

— ნინო, როგორც მითხარი, აპიტურიენტი იყავი. სად სწავლობ?

— ერთი წელი ერთიანი ეროვნული გამოცდებისათვის ვეზმადებოდი, მაგრამ სამწუხაოდ, უმაღლეს სასწავლებელში ვერ მოვხვდი. ნორმალური ქულები მივიღე — ასეთი შეფასებით ხალხი უნივერსიტეტებში მოხვდა, მაგრამ მე გარეთ დავრჩი... ყველა მეუწებოდა, — გააპროტესტო, მაგრამ მერე „ჯეოსტარიც“ დაიწყო და მთლიანად ამ პროექტზე გადავერთ.

— სწავლის გაგრძელებას სად აპირებდი?

— ივანე ჯავახიშვილის სახელობის უნივერსიტეტში, სოციალურ-პოლიტიკურ ფაკულტეტზე. ახლა მივხვდი, რომ ეს ფაკულტეტი მისი პოპულარობის გამო ავირჩიე. ამჯერად ალბათ, თეატრალურს ავირჩევ — მივხვდი, რა მინდა.

— როგორც შევიტყვე, რალით ხარ გატაცებული. სპორტს ამ სახეობით როდის დაინტერესდი?

— საქართველოში მგონი, სპორტის ამ სახეობაში გოგონების ნაკლებობა... სისწრაფე მომზონს! როცა მეგობრებთან ერთად სადმე მივდივარ, დედა მაფრთხილებს, — არ თქვა, რომ სისწრაფე გიყვარსო! მოგხესნებათ, როცა საჭესთან მსხდომი ბიჭები იგებენ, რომ მათ თანმხლებ გოგონას სისწრაფე მოსწონს, მისთვის თავის მოწონების მიზნით, მანქანას სწრაფად ატარებენ (იცინის)!

— მანქანის მართვა ვინ გას-თავლა?

— მამამ, ძმა... მეგობარიც რალისტი მყავს. ამ სფეროში ჯერ დახვეწა მტირდება — იმყდია, მომაგალში ჩემგან კარგი რალისტი ქალი დადგება.

— საჭეს რა ასაკში მიუჯექ?

— 15 წლის ვიყავი, როცა მამამ საჭესთან დამსევა და არ ამიხსნა, თურა უნდა გამეცეთებინა, ამიტომ ყველაფერს ერთდროულად დავაჭირე ხელი, შედეგად კი მანქანა ლამის გაფრინდა! არ შემშინება, მაგრამ მამამ მითხრა: ჩეარა გადმოდიო!.. მერე დამცინოდა, — კარგი, დაჯექი, მაგრამ ზუსტად ვიცი, პირველივე ბოძს დაეჯახებიო. ახლა ვუჩვენ მათ „პირველი ბოძი“ (იცინის)!..

— ანუ მანქანას უკვე პროფესიონალურად მართავ?

— შეძლებისდაგვარად.

— მართვის მოწოდება გაქს?

— არა, მაგრამ ახლა აუცილებლად უნდა ავიღო — უკვე 18 წლის ვარ.

— საჭის მართვის სწავლა გაგრძიდა?

— არა. როცა რაღაც ძალიან გინდა, დაბრკოლებებს არ უშინდები. მერწმუნე, ყველაფერი უცებ ავითვისე... ვიცი, მანქანის სწრაფად ტარებისას ბევრი იძაბება, მე კი ამ დროს „ფრთხებს ვშლი“, ვის-ვენებ!

— როგორ მანქანები მოგწონს?

— სპორტული. განსაკუთრებულად, „ბეემეს“ მარკის მანქანები მხიბლავს.

— მანქანა გაფას?

— არა. ტელესიუსტეტშიც მეგობრის (რომელიც დავტანჯე!) მანქანა იყო ნაჩვენები... იმედი მაქვს, მალე შევიძენ.

— შენ ოჯახიც გაგდაცან.

— მყავს ჩემზე ერთი წლით უფროსი ძამიკო, დედა და მამა, რომელიც ძალიან გარგად მღერის. რაც შეეხება პაპას (მამის მხრიდან), ის სუხიშვილების ანსამბლში უკრავდა, ბებია და დიდედა მღეროდნენ. ვინც ჩემი ნამცერი მოისმინა, ყველამ აღნიშნა, რომ ჩემს ხმაში ჩემი წინაპრების ხმა ისმის (იცინის): ბებიას მჭახე, ძლიერი ხმა ჰქონდა, დიდ ბებიას — თბილი, ტკბილი ანუ მე თბილი და ძლიერი ხმა მაქვს. გული მწყება, რომ მამაჩემი დღეს სცენაზე არ დგას.

— ნინათ მამა მუსიკალურ სფეროში მუშაობდა?

— ადრე მუსიკალური ანსამბლი

— „ლალე“ არსებობდა; მამა იქ მღეროდა. მას საესტრადო სასწავლებელი აქვს დამთავრებული, მაგრამ მერე სიმღერას აღარ გაპყავა. არ ვიცი, რამდენი უნდა ვიშრომო, რომ მამის მსავასად ვიმღერო, ის მართლა ძალიან მაგარი!

— ოჯახის წერტილი სიმღერაში ხელს გინტობენ?

— კი, ძალიან. მაგალითად, სიმღერას რომ ვიწყებ, მამა მომიჯდება და მამეცადინებს ხოლმე. მას მოსწონს, როცა ხალხურ სიმღერებს ვმღერი.

— ძამიკოს თუ აქს მუსიკალური ნოტი?

— სახლში ვერ ვისივალური დედაშემსაც კარგი მუსიკალური სმენა აქვს, ძამიკოს სულ უნდა, თავადაც აგვევს და რაღაცას ღიღინებს ხოლმე. მართალია, ძალიან მონდომებულია, მაგრამ ჯერჯერობით ისეთ შედეგს ვერ გვიჩვენებს, რომ აღვფრთოვანდეთ.

— ბიჭებთან უფრო მეგობრობ თუ გოგონებთან?

— როცა ჩემს მეგობრებს ჩემი

ძმის ძმაკაცებიც ემატებიან (ისინიც ხმი ჩემი მეგობრები არიან!), ბიჭები მეტი გამოდიან... რადგანაც სატელევიზიო სიუჟეტში რალი ვახ-

მანქანის სწრაფად
გარებისას ბევრი
იძაბება, მე კი ამ დღის
„ფრთხებს ვშლი“

სენტ, უურნალისტებმა მითხრეს, — მოდი, ვთქვათ, რომ ბიჭებს უფრო კარგად უგებო. სინამდვილეში, ორივე სქესის წარმომადგენლებს იოლად უუმეგობრდები. უბრალოდ, სიუჟეტის გადაღების დღეს მეგობარი გოგონების უმტკესობას არ ეცალა, ბიჭები კი მოცლილები იყვნენ (იცინის)...

— ნინო, შეყვარებული გფას?

— არა.

— თაყვანისმცემლები გაყოლება. შენს ძმას მათთან როგორ დამოკიდებულება აქვს?

— ძამიკოს ძალიან ვუყვარვარ და რადგანაც მასზე უმცროსი ვარ, უნდა, რომ ყურადღება მომატეციოს. მართალია, იცის და სჯერა, არა-სოდეს არაფერს დავშავებ, მაგრამ მაინც „მაკაცრობს“...

— მომღერლის კარერეზე სერიოზულად ფიქრობ?

— დიახ. ქართველი მსმენელი ძალიან „ზუსტია“ — ყველაფერს სწორად აფასებს. თუ საქართველოში წარმატებული მომღერალი ვიქენები, დარწმუნებული ვარ, მთელ მსოფლიოში გზა ხსნილი მექნება. ქართველ მაყურებელს დიდ პატივს ვცემ.

— „ჯეოსტარში“ მონაწილეობას კიდევ აპარებ?

— ცუდია, როცა კონკურსასაწის შეფასება მესიჯებზეა დამოკიდებული: შეიძლება ძალიან მაგარი ხარ, მაგრამ თუ მატერიალურად ძლიერი ნაცნობები არ გყავს, რათა ბევრი „ესმესი“ გამოგიგზავნონ (თუმცა, რა თქმა უნდა, უცხო ადამიანებიც ამესიჯებენ), დამარცხდები... უიურის წევრებმა დადებითად შემაფასებს. მერე ქალბატონმა მარინა ბერიძემ გამოაცხადა, რომ გაისად აუცილებელად მელადება. მანამდე მთელი ნელია... ქაბაროთ, მოვიფიქრებ.

ვანელი გუსიკოსის მეიარული თავგადასავლები და ქართული სიმღერით მონაცემები უცხოულები

იგი ვარის კოლორიტია. მისი მუსიკალური ნიჭის გამო ბევრმა იცის იური მორძაბის სახელი.

გახსოვთ ალბათ, მხატვრულ ფილმ „გარიგებაში“ მარო ქალაქელ გოგონებთან მიტოს რომ აქებს: ისეთი ნიჭიერი და მშრომელია, გაგივირდებათ — მღერის, მუსიკას წერს, ცეკვას და ყველაფერს თვითონ აკეთებსო. ეს ხუმრობით, თუმცა ბატონი იური მართლაც, სიმღერისთვის დაბადებული კაცია — მღერის, მუსიკასაც წერს და თუ დასჭირდა, ცეკვას კიდეც; მიუხედავად ამისა, მის სახლკარს მშრომელი და მზრუნველი ხელი მაინც ატყვევია. იყო დრო, როცა თბილისში პრესტიულ, კარგ სამუშაოს სთავაზობდნენ, მაგრამ არ დარჩა, განსა და თავის შუამთას ვერ შეელია. ვერც გაამტკუნებ: როცა შენ მშობლიური მხარე ასე ძალიან გიყვარს, მისგან შორს ყოფნა ძნელია.

მარინა ბახუნაშვილი

შუამთა ტყეებით გარშემორტყმული ულამაზესი სოფელია. ალბათ ამიტომაცაა იქ ასე სუფთა და გამჭირვალე ჰაერი ზამთარ-ზაფეულ. გორაკის გადაღმა უკვე სურების ტყე იწყება... ბატონ იურისთან უურნალისტები სტუმრად გახლდით და იმ გარემომ ნარუშელი შთაბეჭდილება დატოვა ჩვენზე...

— სიმღერა პატარაობიდანვე მიყვარდა და გადაწყვეტილი მქონდა, სკოლის დამთავრების შემდეგ სწავლა საესტრადო-სამსახიობო და საცირკო სასწავლებელში გამეგრძელდინა. სასწავლებლის დამთავრებისთანავე ფილარმონიკიში მუშაობა შემომთავაზეს, მაგრამ თავქუდმოგლეჯილი გამოვიქცეცი ვანში. მერმუნეთ, თბილისში დიდხანს ვერ ვძლებდი, ვიტანჯებოდი... მშობლიურ რაიონში დაბრუნებისთანავე რაიონულ ანსამბლ „საჩინოში“ დავიწყე სიმღერა. მშინ ანსამბლში 11 ბიჭი ვიყავით და მხოლოდ ერთი გოგო გყვავდა, დოდო სურგულაძე, რომელიც ისტორიულზე სწავლობდა. ზაფხულობით საქართველოს სხვადასხვა კუთხეში გასტროლებს ვაწყობდით, ცოტაოდნენ ფულსაც ვშოულობდით და ჩვენს ჭიათუაც ვახარებდით. კარგი პერიოდი იყო, ყოველთვის ბევრი მსმენელი გვყვადა...

— ამ გასტროლებთან დაკავშირებით ბევრი რამ გექნებათ გასახსენებელი...

— რა თქმა უნდა! გასტროლებზე დოდოს წამოსვლასთან დაკავშირებით სულ პრობლემა გვქონდა. მამამისს მთელი ანსამბლის ბიჭები მივადგებოდით ხოლმე და ვეხვეწე-

თათრულად შემოვძახე. დოდო თვალები დაჭყიტა, ერთი კი იყვირა, — ვაიმე, თათრები შემოგვესივნენ და გარეთ გავარდა. ასეთი კურიოზი მრავლად გვინდა. ახალგაზრდები ვიყავით, ცხოვრება გვიხარიდა და ბედნიერები გახდით იმით, რომ საყვარელ სამეცს ვაკეთებდით.

— როგორც ვიცი, მერე ფოლკლორმა გაგიტაცათ...

— ფოლკლორი ყოველთვის უსაზღვროდ მიყვარდა. ქართული ხალხური სიმღერები ჩვენი საუნავებები, რომელსაც დიდი მოფრთხილება სჭირდება. დედამიწის ზურგზე არ მეგულება ერი, რომელსაც ისეთი პოლიფონია ჰქონდეს, როგორიც ჩვენ გვაქვს. ქართველ კაცს,

ბოდით, ქალიშვილი გამოეშვა. დოდოს მამა ყველას კარგად გვიცნობდა და გვენდობოდა, მაგრამ არ უნდოდა, სტუდენტი შვილი „ტაშფანდურს“ გადაპყოლოდა და სწავლაზე გული აეცრუებინა. მე, როგორც ყველაზე უფროსმა, საკუთარ თავზე ავიღე პასუხისმგებლობა (არადა, მაშინ 25 წლის ვიყავი) და მამამისს უტოხარი, — საქართველოს ისეთ კუთხეში მივდივართ, სადაც ბევრი ისტორიული ძეგლია და გაირდები, იქ ვამეცადინებ-მეტეი. დოდოს მალე საზაფხული სესია ეწყებოდა... გავეგზავრეთ კახეთში. სადაც მასპინძლები თან გადაგვყვნენ, ბოლო კონცერტის წინ კი დიდი სუფრა გაგვიშალეს. სუფრაზე სტუმარ-მასპინძლებმა ჩვენი სამშობლოს ისტორია მიმვისილეთ, კახელები ისენებდნენ გათათრების პერიოდს, ყიზილპაშობას. დოდოს სიცილით ვუთხარი, — ხომ ხედავ, როგორ გამოგადგა კახეთის გასტროლები, დღეს რამდენი რამ გაიგე-მეტეი... დოდო დალლილი იყო, სუფრასთან დიდხანს ვერ გაძლო, ყველას მოგვიპოდიშა და დასაძინებლად ნავიდა. ბიჭებს თვალი ჩამუკარი, — ახლანავეთ, რა სანახაობას მოვაწყობ-მეტეი. როცა დაგრძელდი, ღრმად ეძინა, მის რთახში შევიპარე, დიდი თავშალი თავზე ჩალმასავით დავიხვივ, წელს ზემოთ გავშიშვლდი, ტახტზე ფეხმორთხმით დავჯები და

რომელსაც დაბადებიდან მოჰყვება სიმღერის ნიჭი, მასწავლებელი აღარ სჭირდება. ის ყოველ ბგერას სასწავლად გრძნობს, იცის, სად აუნიოს ხმას, სად დაუდაბლოს ან როგორ „ჩაახვიოს“. მასხოვს, თბილისიდან ახალი დაბრუნებული ვიყავი, როცა ვანის კულტურის სახლში დამიბარეს და რაიონის ფოლკლორული გუნდის ჩამოყალიბება დამავალეს. ერთ მშვენიერ დღეს, სოფელ ყუმურიდან მოვიდა 8 კაცი. მომლერები ასე, 70-75 წლისანი იქნებოდნენ, მოცალეობის ქამას იყრიბებოდნენ და მღეროდნენ თურმე. მათ ცოტა ცერად შევხედე; ვიფიქრო, — ამათ ისეთი რა უნდა იმღერონ, რომ გამაკვირვონ-მეტეი, მაგრამ ისეთი სიმღერა შემოსახეს, ტაში ურუანტელმა დამიარა. კარგა ხანს ვერ მოვედი გონს, გარინდებული ვიყავი. ბოლოს, ამ უბადლო შემსრულებლების წინაშე ქედი მოვიხარე, ვანის კულტურის გამგებ კი ვუთხარი: ამათ მე რა უნდა ვასწავლო, აქეთ მასწავლიან ნამდვილ ხალხურ სიმღერას-მეტეი! რადგან ფოლკლორზე ჩამოვარდა ლაპარაკი, მინდა, ერთი გასტროლი გავიხსენო: რაიონის ანსამბლმა სიმღერის კონკურსში გავიმარჯვეთ და გასტროლზე პოლონეზში გავემგზავრეთ. 80-იანი წლები იყო და ჩვენში მაშინ საშინელებათა ფილმებს არ აჩვენებდნენ არც დიდერანზე, არც ტელევიზიით. იქ

ყოფნისას გადავწყვიტეთ, კინოში წავსულიყავით, რადგან დაგვაინტერესა ფილმის სათაურმა (ახლა ვეღარ ვისხენებ, რა ერქვა). მისი შინაარსი ასეთი იყო: ერთ სოფელს შეესვიან ვამპირები, რომლებსაც სოფლის მცხოვრებლები შეებრძოლებიან. შემდეგ ერთ-ერთი მათგანი მარიამ დავთისმშობლის ხატს დაიჭერს ხელში, რომლის ძალითა და მადლით, ვამპირები სოფელს დატოვებენ. დასასრულს, ამოდის მზე, ისმის ქართული „ნინწყარო“(!!!) და მთელ სოფელს ეფინება ნათელი. ეტყობა, ფილმის რეჟისორს ძალიან მოეწონა ჩვენი სიმღერა და ბოროტზე გამარჯვება მაყურებელს ამ საოცარი ჰანგების ფონზე უჩვენა. 1500-კაციანი დარბაზი გადავსტული იყო, ყველა გარინდებული შესცემროდა ფილმს, წუთიც და თავის შეკვება ვეღარ შევძლით, ჩვენც ავყვით ეკრანიდან გადმოღვრილ ჰანგებს. როცა დარბაზში შუქი აინთო, ყველა ჩვენ მოგვაწერდა, ჩვენ კი ვეღარ ვწერდოდით; გვინდოდა, უსასრულოდ გვეტერა. რაღა ბევრი გავაგრძელო და, მთელი დარბაზი ქართველებმა დავიბყრით. ძალიან ამაღლვებელი წუთები გახლდათ, ის საღამო არასოდეს დამავიწყდება...

მოსკოვშიც არაერთხელ ვიყვავით გასტროლებზე და ერთ-ერთი გასტროლის დროს, როცა ქუჩში დავიწყეთ სიძლერა, ხალხი გაჩერდა, ტრანსპორტის მოძრაობა შეწყდა და ნახვარი საათი ყველა მონუსტული გვისმენდა. მეორე დღეს „პრავდაში“ გამოქვეყნდა წერილი, ასეთი სათაურით — „სიმღერა, რომელმაც გააჩერა ტროლებუსი“.

— მერე რა მოხდა, როცა გასტროლები და შიდა კონცერტები წარსულს ჩაპარდა?

— მერე დაიწყო ის, რასაც კარგა ხანს ვენინააღმდეგებოდი — ქორწილ-ნათლობებსა და ჰანაშვიდებზე დაკრული მდარე მუსიკა ჩემთვის მიუღებელი იყო. ჩვენს რაიონულ გაზეთში გამოვაქეყენე კიდეც კრიტიკული წერილი — „გაიაფებული ხელოვნება ანუ რა ღირს სიმღერა“, მაგრამ გავიდა დრო და როცა სხვა გზა აღარ იყო, ჩემს მეგობრებთან ერთად მეც დავიწყე ქორწილებში სიარული. იმ ჰერიონდიდან უამრავი კურიოზის გახსნება შეიძლება. ბევრჯერ სიმწრით კიბილებიც გამიკრაჭუნებია. აბა, როგორია მთვრალი კაცების ატანა, რომლებმაც კარგად არც იციან, რას გიკვეთენ?! მაგრამ თურმე, ზოგჯერ გაჭირვება იმას გაგაკეთებინებს, რაც ადრე მიუღებლად მიგაჩნდა. ერთს კი თამამად ვიტყვი: არც ერთ ქორწილსა თუ სამხიარულო სუფრაზე უგულოდ,

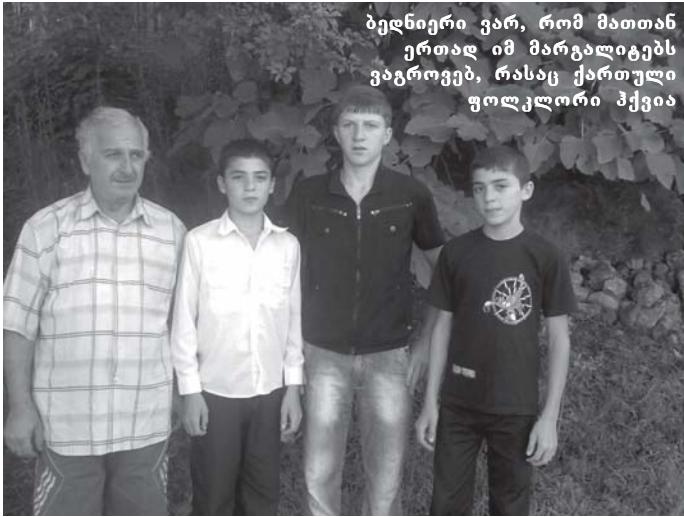
მხოლოდ ფულისთვის არ მიმღერია, ამიტომაც ყოველთვის ბევრი მოდიოდა ჩემთან და მთხოვდა, მათთვის დამეურა. წლების განმავლობაში მე და ჩემი მუსიკოსი მეგობრები ქართლში დავდიოდით. ყოფილა შემთხვევა, რომ ერთ ქორწილში 10-15 ათასი მანეთიც „გაგვიკეთებია“ და მერე თანაბრად გაგვიყვაი. ერთხელ, სოფელ რუისში 500-კაციან ქორწილში მიგვიწვიეს. ხომ იცით, რუისს როგორი სახელი აქვს? — არც ერთი ქორწილი თუ ქელები ისე არ ჩაივლიდა, ჩემი არ ატეხილიყო. ვზივარ ჩემს მუსიკოსებთან ერთად და გული მიკანკალებს, რადგანაც უპროგნოზო სიტუაცია, არავინ იცის, როგორ განვითარდება ან რით დას-

რულდება ლხინი. რამდენიმე შეკვეთის მერე ატყდა ბათქაბუთქი: ზოგი თოფს ისერის, ზოგიც რევოლვერს. ვფიქრობ ჩემთვის, — რა ეშველება ჩვენს ოჯახებს, თუ ბრმა ტყვია მოგვხდება და აქედან ვანში მკვდრებს წაგვასვენებენ-მეთქი?! ვხედავ, ჩემთან ბანცალ-ბანცალით მოდის ერთი რუისელი. მან რევოლვერი ცხვირთან დამიტრიალა და მითხრა, — იცოდე, ბოლო ტყვია შენიაო. — რას მერჩი, ბატონო, მუსიკოსად მომიწვიეთ, ვუკრავ, გამხიარულებთ და რატომ მკლავთ-მეთქი? — ვეკითხები, მაგრამ ვის ესმის ჩემი! გატრიალდა და წავიდა. შეკვეთა შეკვეთაზე მოდიოდა, ქვიფი შუალამებდე გაგრძელდა. მოკლედ,

ჩვენ ძალიან დავიღალეთ, მაგრამ რუსების დანდა არ ეტყობოდათ... სულ იმ საჭირო კაცზე მეჭირა თვა-

**ბედინიშვილი ვარ, რომ მათთან
ერთად იმ მარგალიგებს
ვაგროვებ, რასაც ქართული
ფოლკლორი ჰქვია**

ამიანი. ერთხელ სოფელ წიფნარაში წამიკვანა ქორწილში. მაშინ „ლამბადა“ ახალი შემოსული იყო და ყველა ამას მიკვეთდა. დავუკარი ერთხელ, ორჯერ, სამჯერ... იქვე ზის ვანოს მოხუცებული დედა და გაკვირვებული მეკითხება: ბიჭო, იურა, აი რა არისო? ვუთხარი, — ეს ახალი ცეკვამა-მეტქი. გადაირია ქალი, — აგია ცეკვა? ნახევარი ბალანე ქე გააკეთესო...

— ალბათ, პანაშვილზეც დაგიკრავთ, არა?

— თუკი ქორწილში დაკვრაზე იოლად ვთანხმდებოდი, ახ-

ლობლებმა იცოდნენ, რომ პანაშვილებსა და დაკრძალვაზე დაკვრა ძალიან მალიზიანებდა, კველას უარით ვისტუმრებდა. ამიტომ ერთ-ერთმა ეშმაკობას მიმართა — სახლში მესტუმრა მეგობარი მიშა და მითხრა: ურეუში ნათლობა და მუსიკოსები უნდათ; ე, ბიჭო, იურა, რამდენი სანია, ფული არ „გაგვიკეთებია“ და უარს ნუ მეტყვი, მე კლარნეტზე დაკვრავ, შენ — აკორდეონზე, მეტი არც გვინდა, ფულს კარგად გადაგვიხდიან. მოკლედ, ისე მევენებოდა, უარი ველარ ვუთხარი. ჩავედით ურეუში. მივდივართ შუკაში და ვხედავ, ერთს ყავილების კალათა მიაქვს, მეორეს — თაიგული, ძირითადად შავოსნები მიდი-მოდიან. ჩემ გვერდით მიმავალ მიშას ეჭვით გავხედე, მან კი თვალი ამარიდა და ჩაიბურტყუნა, — მეც არ ვიცოდი, იურა, მგორი, დაკრძალვაზე მოვედითო. გამობრუნებას ვაირებდი, მაგრამ მიშა წინ გადამიდგა: არ გამომჭრა ყელი და არ წახვიდე, გველო-

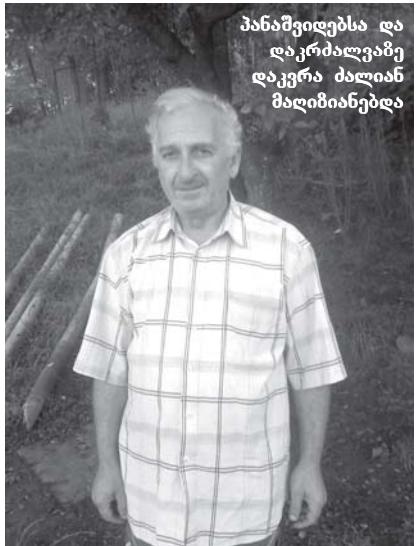
ლი, რომელიც ბოლო ტყვიას „დამპირდა“. ის-ის იყო, აშლას ვაპირებდით, რომ დავინახე, „მტერი“ ჩემეცნ დაიძრა. ვზივარ გაფირებული და მივჩერებივარ სიკვდილს თვალებში. მოვიდა და მეუბნება, — ხომ გითხარი, რომ ბოლო ტყვია შენი იქნებოდა, აპა, ძმა და ისროლეო... თურმე ის შეჩერებული გასროლას შემპირებია და არა მოკვლას, მე კი გავთავდი კაცი. იმ ქორწილში 13.000 მანეთი შემოვიდა... ერთხელ ვანში, ქორწილში ერთი მთვრალი გადამეციდა, — „ჭიშვარია“ დაუკარიო. გონიერის თვალი გადავავლე ყველა სიმღერას, რაც კი ოდესმე გამიგონია, მაგრამ „ჭიშვარია“ ვერ გავიხსენი. — არ ვიცი, ბატონო, ეგ სიმღერა-მეტქი. ისეთი მთვრალია, ფეხზე ძლიერ დგას, მაგრამ მაინც მეტუერება, — დაუკარი, თორებ ავიდებ ამ ბარაბანს და თავზე დაგამსობო. — აბა, წეილილინე ერთი მაგი „ჭიშვარია“ და ეგება, მივხვდე, რაც გინდა-მეტქი. წალილინების წაცვლად დაზიზუვლა და მაინც ვერ გამატებინა ვერაფერი. შემდეგ მუშტი მომიღერა, — მოგელაპარაკები, როგორც საჭიროა. ვზივარ და კვლავ ვერავს ასეთი, რომ ამისთანა ხალში მომინითა ყოფნამ-მეტქი?! ის კი ჩემს მეგობართან მიბანცალდა და იმასთან „მიჩივლა“, — „ჭიშვარია“ ვთხოვე და არ უკრავსო. ის მუსიკოსი სიცილით მომიახლოვდა: — უცხოური სიმღერა რომაა, „ში იზ გოდის“ (ის არის ღმერთქალი), ის უნდაო. ეს სიტყვები მას „ჭიშვარიად“ დაუმახსოვრებია და დარწმუნებული იყო, რომ სიმღერას ასე ერქვა... ძმაცაცი მყაფს ერთი, ვანო ცინცაზე, გურულია, ძალიან ხუმარა და საინტერესო ად-

დებიანო. მართლაც, დაგვინახეს თუ არა, მაშინვე გამოგვეგბნენ ჭირისუფლები. რაღა უნდა მექნა? შევედით ოთახში, სადაც მიცვალებული ესვენა. ისეთი ვარ, დანა რომ დამკრან, სისხლი არ გადმომიგა. კარგა ხანს თვალს ვარიდებდი მკვდარს; ჯერ სამგლოვიარო და-ვუკარით, მერე გულდასათუთქი სიმღერებით გავაგრძელეთ. ყოველი სიმღერის მერე მიშას ვუკურთხებ, ის კი ვითომო არაფერია, ისე იქცევა. უცებ, მიცვალებულისკენ გამექცა და რას ვხედავ — პირში ათლარიანი არ უდევს?! კინალამ გადავირიე. მიშას ვანიშნე, მივდივარ-მეტქი. ის ისევ წინ გადამიდგა და არ მიშვებს, თან კლარნეტზე უკრავს, თან — მოთქვამს: ეეჭ, ჩემო ლავრენტი (მახსოვს, ასე ერქვა იმ ცხონებულს), როგორ გიყვარდა კარგი სიმღერა და მოლხენა, ამიტომაც მოვედით შენთან, ბოლო გზაზე გასაცილებლად; ისიც მახსოვს, რავა ხელგაშლილი იყავი, ფული არასოდეს დაგნანებია, მარა ანი რომ ვეღარ გადაიხდიო?.. გულმა რალაცა ცუდი მიგრძნო.. წუთიც და მიშა აგრძელებს, — იმ ქვეყნად წასვლის წინ მაინც ქე გინდა, რომ შენებურად გეისარჯო, მარა გოუნძრევლად რო წევხარ, ეგ მიკლავს გულს... არ დეიდარდო, ჩემო ლავრენტი, მე დაგეხმარებიო, — თქვა და პირიდან ათლარიანი ამოაცალა... თვალთ დამიბრელდა... იქ რა ან ვინ გამაჩერებდა?! გიჟივით გამოვარდი... ცოტა ხანში მიშაც გამომყავა. დარცევენილი მომიახლოვდა და, — მაპატიე, იურა, ძაან მიჭირდა, თვარა კი ვიცი, ამ-ფერ ადგილებში. ისინი ჩახვიდების რეალისტი გამომინუნებას ვაირებდი, მაგრამ მიშა წინ გადამიდგა: არ გამომჭრა ყელი და არ წახვიდე, გველო-

— ვიცი, რომ ახლა ბიჭების ტროს ასწავლით ხალხურ სიმღერებს.

— დიახ, ისინი ჩემთან მოდიან და აქ, ჩემს სახლში გვაქვს რეპეტიციები. ორი ძმა — შოთიკო და პავლე რამიშვილები, მესამე — ჩემი მოგვარეა, ცოტნე კორძაძე. მათ ძალიან უყვართ ხალხური სიმღერები და ბევრი ჯილდო თუ სიგელი აქვთ მილებული. ბედნიერი ვარ, რომ მათთან ერთად იმ მარგალიტებს ვაგროვებ, რასაც ქართული ფოლკლორი ჰქვია.

P.S. ბოლოს, ბატონმა იურიმ თავის ბიჭებს დაუძახა, რომლებმაც ისეთი კონცერტი ჩაგვიტარეს, კარგა ხანს სუნთქვაშეკრული კუსმენდით...

პანაშვილებსა და დაკრძალვაზე დაკვრა ძალიან მაღიბიანებდა

გოთური იმიჯი ანუ გავრცელი თათრი სახეებით

რაცომ მიმდინარე გოთებს ვამპირებად

ვინ არიან გოთები? საიდან მოვიდნენ ეს შავოსანი ადამიანები, უცნაური მაკიაჟითა და ვარცხნილობით? რატომ უჩნდება მოზარდს სურვილი, საზოგადოებისგან განსხვავებული იყოს? — ამ კითხვებზე პასუხის გაცემას ხშირად მთხოვენ თინეკურების მშობლები. ვინაიდან მოზარდობის ასაკში არც გოთი გახლდით, არც პანკი და არც — ემო, თქვენი ცნობისმოყვარეობის დასაკმაყოფილებლად, გოთების შესახებ ინფორმაცია ინტერნეტში მოვიძიე.

ლი იმიჯით გამოირჩეოდნენ — ხშირად ატარებდნენ როგორც ქალის, ისე კაცის ტანისამოსს, დღევანდელი გოთი მამაკაცი კი იმიჯზე სხვანაირად ზრუნავს ანუ შეიძლება, ითქვას, რომ ზომიერად უცნაურია.

სხვათა შორის, სწორედ გოთების სუპერლტურაში წარმოიშვა პირსინგი (რა თქმა უნდა, იგი ადრეც არსებობდა, მაგრამ თანამედროვე მოდაში სწორედ გოთებმა დაამკვიდრეს); ასევე გოთების შემოღებულია ტყავის სპეციფიკური სამაჟურები, შარვლები და ა.შ.

აუცილებელია განვასხვავოთ გოთიკა, როგორც ჩამოყალიბებული სუპერლტურა და გოთიკა — როგორც მუსიკალური მიმდინარეობა. ცხადია, ისინი ერთიმეორისგან დამოუკიდებლად ვერ იარსებენ, მაგრამ ფაქტია, რომ გოთიკური სუპერლტურა დღეს მოდისა და სტილის ნაწილი გახდა.

გოთიკ-სუპერლტურის საწყის ეტაპად შეიძლება მივიჩნიოთ 1979 წელი, როცა გამოვიდა სინგლი Bauhaus — Bela Lugosi's Dead. როგორც ამიტობენ, სწორედ ამ სიმღერის შემდეგ გახდა გოთიკა ისეთი, როგორიც ახლაა, სიმღერა კი მიეძღვნა უნგრელ მსახიობს, რომელმაც 1931 წელს გადაღებულ ფილმში დრაკულას როლი ითამაშა.

90-იანი წლებიდან გოთიკ-მუსიკა განსაკუთრებულ მუსიკალურ გემოვნებასთან, ესთეტიკასთან, მოდასთან. გოთებს თავისებური იმიჯი აქვთ: მათ ტანისამოსში შავი ფერი ჭარბობს. ზოგიერთი მათგანი ვიქტორიანული ეპოქისთვის დამახასიათებელ აქსესუარებს — მაქმანს, ხელთათმანს, ცილინდრს — იყენებს; ქალები გრძელ კაბას, მამაკაცები კი ფრაკს ანიჭებენ უბირატესობას. ყურადღებას იქცევს რკინის სამკაულები და მკვეთრი მაკიაჟი, რომელსაც მამაკაცებიც იკვეთებენ. გრძელ თმას შავად ან წითლად იღებავენ, უცნაურ ვარცხნილობას ატარებენ. 70-80-იან წლებში, განსაკუთრებით მამაკაცი გოთები ანდროგენუ-

ლიკა ეჯაია

თურმე, XX საუკუნის 70-იან წლებში, როცა ინგლისში პანკის ეპოქა დასრულდა, მან აპსოლუტურად განსხვავებული სახე მიიღო, რომელსაც თავდაპირველად, პოსტ-პანკად მოიხსენიებდნენ. ამ პერიოდშივე გამოჩნდა ისეთი ჯგუფები, როგორიცაა: Siouxsie & the Banshees, Bauhaus, Sex Gang Children, Joy Division, Southern Death Cult, Specimen და ა.შ. სწორედ ამ ჯგუფებმა შექმნეს გოთიკ-პოსტ-პანკ მოძრაობა, მაგრამ სულ მალე გოთიკა პანკს საერთოდ გამოიყო და ჩამოყალიბდა როგორც დამოუკიდებელი მიმდინარეობა. პირველი გოთიკ-როკ-ჯგუფები იყვნენ: Sisters of Mercy, Fields of the Nephilim, The Mission და სხვა.

პირველად ტერმინი „გოთური“ ინგლისურ პრესაში გაჩნდა მაშინ, როცა მუსიკალურმა კრიტიკოსებმა ჯგუფი Joy Division გოთებად აღიარეს. 80-იან წლებში ლონდონში ღამის კლუბი — DAT-KEIVI — გაიხსნა, სადაც მთელი ინგლისის გოთები იყრიდნენ თავს.

ჩამოყალიბდა ახალი მუსიკალური მიმდინარეობები: გოთიკ-როკი, გოთიკ-მეტალი. მუსიკოსი გოთები გერმანიში, კერძოდ კი ლაიფციგში ყოველწლიურად, მუსიკალურ ფესტივალზე იკრიბებიან.

აღსანიშნავია, რომ გოთები, როგორც ერთ-ერთი თანამედროვე სუპერლტურის წარმომადგენლები, მსოფლიოს მრავალ კვეყანაში არსებობენ. სუპერლტურა აღმოცენდა გაერთიანებულ სამეფოში (1980-იან წლებში), გოთიკური როკის სცენაზე, როგორც პოსტ-პანკის განშტოება. გოთური სუბ-

კულტურა ასოცირებულია განსაკუთრებულ მუსიკალურ გემოვნებასთან, ესთეტიკასთან, მოდასთან.

გოთებს თავისებური იმიჯი აქვთ: მათ ტანისამოსში შავი ფერი ჭარბობს. ზოგიერთი მათგანი ვიქტორიანული ეპოქისთვის დამახასიათებელ აქსესუარებს — მაქმანს, ხელთათმანს, ცილინდრს — იყენებს; ქალები გრძელ კაბას, მამაკაცები კი ფრაკს ანიჭებენ უბირატესობას. ყურადღებას იქცევს რკინის სამკაულები და მკვეთრი მაკიაჟი, რომელსაც მამაკაცებიც იკვეთებენ. გრძელ თმას შავად ან წითლად იღებავენ, უცნაურ ვარცხნილობას ატარებენ. 70-80-იან წლებში, განსაკუთრებით მამაკაცი გოთები ანდროგენუ-

თიცეიჯერული პოზები

ერატურაში — ედგარ პო, ენ რაისი, ბრემ სტოკერი, მერი შელი, — ისე კინემატოგრაფიაში („დრაკულა“, „ფრანკენშტეინი“ და ა.შ.), მულტფილმებსა თუ კომიქსებში.

როგორც წესი, ადრეულ გოთურ რომანებში ცენტრალურ პერსონაჟად წარმოდგენილი იყო გოგონა, რომელიც არის ლამაზი, სასიამოვნო ადამიანი, კეთილი, მორცხვი და თითქოს, სწორედ ამ იდეალიზმის გამო, ბოლოს ბედნიერი ცოლქმრული ცხოვრებითა და სიმდიდრით ჯილდოვდება; იგი არის ზედმეტად გულჩილი და ზოგჯერ — მარტოსულიც. მას უყვარს ტყვებში სეირნობა, მთვარის შუქჟე ოცნება და დაბულ მომენტებში კი ხშირად მისდის გული...

როგორც უკვე აღვნიშნეთ, არსებობს გოთების რამდენიმე ტიპი:

Mopey Goths-ის მიმდევრებისთვის გოთიკა მთელი ცხოვრებაა. ისინი მარტოსულები, დეპრესიულები, ჩაკეტილები არიან და სწორედ ამიტომაც მიიჩნევიან 100%-იან გოთებად.

Perky Goth-ის მიმდევრები აქცენტს იმიჯზე აკეთებენ, მათთვის დეპრესია უცხო ხილია ანუ „ლაიტ“ გოთები არიან; მათთვის გოთიკა მხოლოდ ფეტიშია და მის მიმდევრებს ამიტომაც უწოდებენ „ძალით“ გოთებს.

Antiquity Goth — ასეთი გოთები იმსებიან გარკვეული ეპოქის ტანისამოსით ანუ შეიძლება ითქვას, რომ ისინი, ფაქტობრივად, სხვა ეპოქაში ცხოვრობენ.

Kiber-გოთები თმის არაბუნებრივ ფერად იღებავნი, ვარცხნილობაც გამოირჩება აქვთ და თვალებშიც არაბუნებრივი ფერის

ლინზებს იდგამენ.

pank-გოთები რეინის სამკაულებს ატარებენ, დახეულ ჯინსა და ტყავის ქურთულს ანიჭებენ უპირატესობას.

Corporate Slave Goth — ესენი არიან უბედური გოთები, რომლებიც იძულებული არიან, კორპორატიული ტანისამოსი ატარონ, მაგრამ უნიფორმაში გოთური ელემენტების შეტანას მაინც ახერხებენ. მიუხედავად ამისა, რასაკვირველია, თავიანთი სტილით არანაირად არ ჰგვანან გოთებს და ამიტომაც მოიხსენიებიან კორპორაციის მონა გოთებად.

Glitter Goth, Fairy Goth — ამ დაჯგუფებაში მხოლოდ გოგონები არიან ანუ ისინი, ვინც ცდილობენ ფერიებსა და სხვადასხვა მითურ გმირს მიჰპაძონ. მათი ჩატმის სტილი ორიგინალური და ბავშვურია. კერძოდ — ზოლიანი ტანისამოსი, მოკლე კაბები, ტოპი, ორიგინალური თმის ფერი და სხვა.

Vampyre Goth — ისინი თავს ვამპირებად მიიჩნევნ და ხშირად, ასეთები არიან. ბრიტანეთში არის რამდენიმე კლუბი, სადაც ვამპირი გოთები იკრიბებიან და იმართება ე.წ. **Vampyre party**. ხშირად ისინი სახეს თეთრად იღებავნ, რათა მიცვალებულებს დაემსაგავსონ.

არსებობს კიდევ რამდენიმე დაჯგუფება: ფეტიშ-გოთი, ვესტერნ-გოთი და ა.შ.

გოთიკის პოპულარიზაციაში დიდი როლი ითამაშა ინტერნეტმა, სხვადასხვა ფესტივალმა: **Wave Gotik Treffen** (გერმანია), **Whitby Gothic Weekend** (ინგლისი), **Convergence** (აშშ).

აღსანიშნავია, რომ 90-იან წლებ-

ში ჩამოყალიბდა გოთიკის მეტალ-განხრა ანუ გოთიკ-მეტალი.

საზოგადოების უმეტესობა, განსაკუთრებით საქართველოში, გოთებს აკრიტიკებს. მათ სუიციდის (ზოგიერთი გოთი თვითმკვლელობის ინსცენირებას ვენტის ვითომდა გადაჭრით ახდენს. ბოლოს და ბოლოს, გოთები ხომ არტისტულობით გამოირჩევიან), დეპრესიის, სატანიზმის, ვანდალიზმისა და სხვა უარყოფითი მოვლენების პროპაგანდაში ადანაშაულებენ. მიიჩნევენ, რომ ისინი უჩვეულოდ შეუწყნარებლები, მოძალადებები, ვამპირები, სადომაზოებისტები არიან.

მართალია, გოთებს აქვთ განსაკუთრებული შეხედულება სიკვდილსა და სიცოცხლეზე, მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, რომ მათ უყვართ სიკვდილი, რომ სუიციდისკენ მიდრევილი არიან. დევანდელი გოთების აზროვნება და წარმოდგენებს სამყაროში. ისინი იყვნენ ბუნების შვილები და არა — მისი მბრძანებლები. ეს გოთური ტომები ყოველდღიურ ცხოვრებაში პრობლემებს აწყდებოდნენ და მათ გადასაწყვეტად იბრძოდნენ. ალბათ, სწორედ ესაა მიზეზი იმისა, რომ გოთური მითოლოგია ძირითადად, მუქი სიუჟეტებითა წარმოდგენილი და უმეტეს შემთხვევაში, მას ტრაგიკული დასასრული აქვს.

ამბობენ, რომ გოთებს ძმერთი არ სწამთ და მიაჩინათ, რომ მათ გარდა სამყაროში არავინაა; ვერავის ამჩნევენ, დახეტებიან საფლავებზე და დროს ასე კლავნენ... ზოგიერთის აზრით, ყოველ ჩენენგანში შეიძლება იყოს მეორე მე, რომელიც ამა თუ იმ სიტუაციაში გვიპიძებს იმისენ, რომ ვიყოთ დეპრესიულიც, მელანქოლიურიც, მთვარის შუქჟე მეოცნებეც, სამყარო ბნელ ფერებში დავინახოთ და შავი ტანისამოსი ჩავიცვათ ანუ თითოეულ ჩვენგანში შეიძლება ცხოვრობდეს გოთი, რომელიც ხანდახან შეგვახსენებს თავს...

ხშირად გოთები ემოებში ეშლებათ. სინამდვილეში, ემოები პანკებისაგან ჩამოყალიბდნენ და ისინი ყველასაგან გამოირჩეულები არიან, მათ „ჩოლკა“ ნახევარ სახეს უფარავთ ანუ დაფარული სახით გლოვობენ და ტირიან. მიიჩნევა, რომ ემოები სიმართლის მოყვარულები არიან, მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, რომ ანგელოზე-

ბი გახლავან. პირიქით — ხშირად აფერისტობენ, ქუჩაში ყვირილით, ტირილით დადიან და საზოგადოების ყურადღებას ასე იქცევენ; უნდათ სხვებს დაანახვონ, თუ როგორი უბედურები არიან. მოკლედ, მათაც თავიანთი სამყარო და წესები აქვთ.

გოთების სიმბოლოდ ანხი მიიჩნევა — ძველი ეგვიპტური ჯვარი ანუ „ნილოსის გასაღები“, როგორც მას ეგვიპტულები ეძახდნენ, მოდური ფილმის — „შიმშილი“ — გამოსვლის შემდეგ გახდა.

სტალინ-გოთები

გოთებზე საუბრისას, არ შეიძლება გვერდი ავუაროთ სტალინ-ერ-გოთები ცნობილ ადამიანებს, რომებიც უმეტესწილად, სხვადასხვა გოთური წრებიდან განდევნილი ხალხია და ამიტომაც, მათდამი ცუდი დამოკიდებულება აქვთ.

სტალინ-ებისთვის დაახასიათებელი იმიჯი ასეთია: გრძელი შავი თმა, შავი ჯინი, გრძელი შავი ლაპადა, მოწყენილი თვალები, რომელსაც ხშირად, მუქი სათვალით მაღავენ. ისინი ემალებიან მზეს, უყვართ მარტომბა და ხეტიალი ძველ, დანგრეულ შენობებში. სტალინ-ერ-გოთები ძირითადად, მაღალი ინტელექტის მქონე, რთული ხასიათის ადამიანები არიან. ბევრი მათგანი თავს არარეალური ძალის მქონე პიროვნებად მიიჩნევს.

სტალინ-ერ-გოთებმა ანუ შავი სუბულტურის წარმომადგენლებმა მიღვანებული ხასიათი დასაწყისში დაიწყეს. მართალია, ისინი დეპრესიულები არიან, მაგრამ სხვა გოთებისგან განსხვავებით, მათი დეპრესიის გამომწვევი მიზეზი დანგრეული შენობები, მიტოვებული სასაფლოებია. ჰოდა, სტალინ-ერ-გოთებს ამიტომაც მიიჩნევენ გლობალური კატასტროფის, ცივი ომის, პირუში ქალაქების შვილებად. ბევრი სტალინ-ერი გატაცებულია მაგიით, მისტიკით და ცხადია, შესაბამისი ლიტერატურის კითხვაც იზიდავთ. ისინი ცდილებენ, თავიანთი ექსპერიმენტები დანგრეულ ან ნახევრად განადგურებულ ადგილებში ჩატარონ, რადგან სწორედ იქ პოულობენ აურას, რომელიც თურმე, რიტუალების ჩასატარებლად სჭირდებათ.

სტალინ-ების უმეტესობა ფოტოგრაფითაა გატაცებული და როგორც წესი, სამყაროს შავ-თეთრ ფერებში აღიქვამს. ბევრი მათ-

განი სიამოვნებით პოზიორობს დანგრეული შენობის ფონზე.

ყოველდღიურ ცხოვრებაში სტალინ-ერ-გოთები სხვებისგან არაფრით გამოირჩევიან, უბრალოდ, მათ კარჩაკეტილებად მიიჩნევენ, რადგანაც ქუჩაში იშვიათად გადიან, ხალხმრავალ ადგილებს ვერ იტანენ.

სიმართლე გითხრათ, დიდხანს ვეძებდი ქართველ გოთებს, მაგრამ მათ ასავალ-დასავალს ვერ მივაკვლიერ. სამაგიეროდ, მათ შესახებ საკუთარი მოსაზრების დაფიქსირება არა გოთ, პანკ ან ემო თინეიჯერებს, არამედ ჩვეულებრივ, სხვებისგან არაფრით გამორჩეული იმიჯის მქონე მოზარდებს ვთხოვე.

გოთების:

— მე არც გოთი ვარ და არც პანკი, მაგრამ მერწმუნეთ, მათ არასდროს ვაკრიტიკებ. არავის საქმე არაა, ვინ როგორ ჩაიცვამს, ქუჩაში რას გააკეთებს, იცინებს თუ არა.

— საინტერესოა, თუ შეძლებ მეგობრობას ისეთ ადამიანთან, რომელიც გამუდმებით ცუდ ხასიათზეა, დეპრესიულია?

— არა, ამას ნამდვილად ვერ შევძლებ. ეს რომ შემეძლოს, ალბათ, გოთიც გავხდებოდი. საბედნიეროდ, ძალიან მხიარული, სი-

ცოცხლის მოყვარული მეგობრები მყავს და მოწყენისთვის დრო არც გვრჩება.

თბილის:

— ასეთი მოზარდების არ მესმის. კაცო, ის არ გვეყოფა სადარდებლად, ოჯახში პრობლემები რომ გვაქვს? ძალით რატომ უნდა შევიქმნათ პრობლემები და ავიტყივოთ აუტკივარი თავი?

— გოთების იმიჯი თუ მოგრძნეს?

— რა მოსაწონია ჩაშავებული თვალების ან უძალიანესად გათეთრებული სახის კანის ყურება? არც შავებში გამოწყობილი ადამიანები მომზონს. პირადად მე, შავი საცვალიც კი არა მაქვს, ყველაფერი ფერადი მიყვარს.

სალი, 18 წლის:

— ქართველებს ნამდვილი გოთები არ გვყავს. უბრალოდ, ზოგიერთ თავქარიან მოზარდს სურს, ხალხის ყურადღება მიიქციოს და ქუჩაში ჩაშავებული თვალებით გამოდის. ნამდვილ გოთებს ვიცი, რომ სასაფლაოზე ხეტიალი იზიდავთ, მათ მოთხოვნილება აქვთ. აი, ქართველ გოთებს რომ ეცვენო, — ღამით სასფლაოზე შედიონ, უარს იტყვიან, ხოლო თუ იქ ძალით შეიყვანთ, შეიძლება, შიშისგან მარცხიც მოუვიდეთ. ჰოდა, თავად განსაჯეთ, ჩვენი ე.წ. გოთები ასეთ იმიჯს რატომაც იქმნიან.

გამუდმება, 19 წლის:

— პანკები მევასება, ძალიან სასაცილო და საყვარელი ხალხია, აი, გოთების კი რა მოგახსენო... საერთოდ, დეპრესიულ ადამიანებთან ურთიერთობა არ მიყვარს, მით უმეტეს, როცა ისინი პრობლემებს ძალით იქმნიან.

— შენ აზრით, გოთები მართლა ვამპირები, სატანისტები არიან?

— ნაღდ გოთებზე ვერაფერს გეტყვით, მაგრამ ქართველებზე ამას ვერ ვიტყვი. ვიცნობ გოგონას, რომელიც საკუთარ თავს გოთს უნდებს, მაგრამ ეკლესიაშიც დადის და მოძღვარიც შეყვს...

გოთა, 17 წლის:

— რის გოთები, რა გოთები?! დავიჯერო, საქართველოში გოთებიც გვყავს? პირადად მე, ასეთი ადამიანი არასდროს შემხვედრია და მათზე ვერაფერს ვიტყვი... მე თუ მკითხავთ, გოთებად არ უნდა მოვისენიოთ ის ადამიანები, რომელებიც მათ მხოლოდ იმიჯით პპარავენ.

■

ბიბლიო

ბიბლიო — იმპერა, რაც კავშირის, გრაგილი, წიგნი

ნველი პოეზია

ზენ ბაცალიგოს თოვლსა თოვს,
ქვენ ბაცალიგოს შრებისა,
თინიბექურთ ციხესა
კუთხე მარჯვენა სკლებისა.
ზედა ზის შავი ყორანი,
ლიბოში გველი ძვრებისა,
შიგა წევს თინიბექაი,
გულსუნალინოდ კვდებისა,
გვერდს უზის ცოლი ლამაზი,
სანთელივითა ლნებისა.

ნალენი

ქართულ სიტყვათა კონკ

შედგენილია
არნოლდ ჩიქობავას რედაქტორობით
1982 წელს გამოცემული
ქართული ენის
განვითარებითი ლექსიკონის
ერთობლივ მიხედვით
შემდგრეობი თეორე ივანიძი

თ

დასაწყისი იხ. „გზა“, №2-44

თაყვანი — თაყვანს სცემს 1. ემსახურება როგორც წმინდა უზენას ძალას, ლოცულობს მასზე; 2. მეტისმეტად დიდ პატივს სცემს — ეთაყვანება; 3. (ძვ.) მდიბლად თავის დაკვრით მიესალმება.

თასახი — ქსოვილის გასახამებელი ნივთიერება; სიხმელე ზოგი ახალი, უხმარი ქსოვილისა.

თახჩა არაბ.-სპ. კედელში დატანებული სათავსი, ჩვეულებრივ უკარო, ჭურჭლისა და სურსათისათვის.

თაჭირი არაბ. (ძვ.) — სამეცო გვირგვინი.

თავა — ჯავახური პური.

თებო — თმის ცხიმი და ჭუჭყი.

თევი — მიწაში ჩარჩენილი მსხვილი ძირი მოჭრილი ფიჩის ან გათიბული ბალაზისა.

თევი — ვარაყის დასაკვრელი ხელსაწყო — ტევირი.

თევზიფხური — ირიბად ნაქსოვი ან ნაგები.

თეზიფი სპ. — აზოტმჟავასა და მარილმჟავას ნარევი, რომელშიც ოქრო იხსნება.

თეზისი (კუთხ.) — სიო, ნიავი.

თეზშარა — სოფლის შარაგზა.

თეო — ადგილი ცხვრის ბინის გარშემო, სადაც ძალლები დარაჯობენ.

თერძი — მამაკაცის ტანსაცმლის მკერავი.

თექა — 1. ნაბდისგან შეკერილი ზედა ჩასაცმელი; 2. იგივეა, რაც ნაბადი.

გაგრძელება შემდეგ ნომერში

სულხან-საბა ორბელიანი

სულხან-საბა ორბელიანი იყო დიდი მწერალი, მოაზროვნე და საზოგადო მოღვაწე, რომელიც 1658 წელს ბოლნისის რაიონის სოფელ ტანძიაში დაიბადა. შთამომავლობით სულხან-საბა დიდგვაროვანი ფულდალი გახლდათ. მამა — ვახტანგ ორბელიანი ქართლის სამეფოს მდივანბეჭი იყო, დედა — თამარი ზალარაგვის ერისთავის ასული. სულხან-საბა ორბელიანი ხშირად სტუმრობდა სამეფო კარს, სადაც თავს უფროს მამიდაშვილებთან, ვახტანგ V-ს ვაჟებთან ერთად იზრდებოდა. მან მიიღო შესანიშნავი განათლება, როგორც საერო, ისე სასულიერო დისციპლინებში. მომავალში მასვე დავვალა ტახტის მემკვიდრის ვახტანგ VI-ის (ლევანის ძის) აღზრდა. ორბელიანი ახალგაზრდობიდანვე აქტიურად იყო ჩამსული სამწერლო და სამეცნიერო საქმიანობაში. მან შექმნა იგავ-არაკთა კრებული — „სიბრძე სიცრუისა“, რომელშიც კარგი ქართული ენითა და იუმრით გადმოსცა თავისი დროის მოწინავე იდეები და ზნეობრივი იდეალები. ორბელიანის მოღვაწეობა მწერლობის განვითარებასთან ერთად, მიზნად ისახავდა სამეცნიერო დარგების განვითარებას. ენციკლოპედიურ

**„მცურავი ერთი მოპქონდა წყალსა.
თქვა: ღმერთო, მიშველეო! მეორე
ამხანაგმა უთხრა: ხელი გაიქნიე,
გახვალ და ნაშველი იქნებიო!
არაკი „უგუნური მცურავი“**

ელემენტებს შეიცავს მისი ქართული ლექსოვნი — „სიტყვის კონა“, რომელიც გამოირჩევა იმ დროისათვის მოწინავე მეთოდოლოგიის გამოყენებით, უმდიდრესი ფაქტოპრივი მასალის მოხმობით. მის კალამს ეკუთვნის ასევე პროზაული ნაწარმოები — „სწავლანი“ და „მოგზაურობა ევროპაში“. მსატვრული პროზის უბადლო ოსტატმა დაამუშავა მსოფლიო ლიტერატურის ჩინებული ქეგლი — „ქილილა და დამანა“. ეს პროზაული ნაწარმოები დიდი რაოდენობით შეიცავს სხვადასხვა ფორმის ლექსებს... ორბელიანი გახლდათ არა მარტო პოეტი და პროზაიკოსი, არამედ აქტიური

გარეჯის, იოანე ნათლისმცემლის მონასტერში. გარკვეული პოლიტიკური მოსაზრებებით, ორბელიანმა კათო-

**„კეთილი ხე კეთილს მოიბამს, თვარა თავით
თვისით ხილი უნერგი კარგი არ იქმნება, და
არც ალქატი ხე რწყითა და კაზმით გაკეთდება.“**

ნიგნი „სიბრძე სიცრუისა“

სულხან-საბა ორბელიანის სახლ-მუზეუმი განმამდინარებული სახლი

ლიკური აღმსარებლობა მიიღო. იგი დიპლომატიური მისით მოგზაურობდა ევროპაში (საფრანგეთი, იტალია) და ცდილობდა, საქართველო დაეხსნა ირან-ოსმალეთის ტყვეობისგან. ამ მიზნით იგი შესვდა საფრანგეთის მეფეს — ლუი XIV-ს, რომელმაც ცივი უარით გასტუმრა ქართველი დიპლომატი. იმედგაცრუებულმა ორბელიანმა დიდი გაჭირვებით ჩამოალინა სამშობლოში. 1724 წელს ვახტანგ VI-მ რუსეთში გადახვენა გადაწყვიტა. მან წინასწარი მოსკოვში ორბელიანი გაგზავნა. ხანდაზმულ მწერალს არ დასცალდა უკანასკელი მისის აღსრულება, იგი მოსკოვში 1725 წელს გარდაიცვალა. დაკრძალულია ვესევიატსკოვეში.

16თიომზ ივერიალი

ლევან სანიათი „წიგნი მოხალათა“

ვახტანგ მეექვსის კიდევ ერთი საყვარელი ადამიანისათვის საბედისწერო გამოდგა 1716 წელი.

მან ისტორიაში დაიცანა ანთიმოზ ივერიელის სახელით.

დაიბადა დასავლეთ საქართველოში, 1650 წელს.

ყრმობის სახელი — ანდრია.

მამა — ივანე (ან იონა).

დედა — მარიამი.

გვარი — დლემდე არავინ იცის.

თექვსმეტი წლის ბიჭი მოიტაცეს თურქებმა.

ჰყიდდნენ სტამბოლში, მონათა ბაზარზე.

ბიჭი იყიდა იერუსალიმის პატრიარქმა დოსითეონმა.

იერუსალიმის საპატრიარქო მაშინ სტამბოლში იყო და ოცდასამი წელიწადი აქვე დარჩა ანდრია.

ალბათ, იმშამად დაერქვა ახალი სახელი — ანთიმოზ.

იგი უთარგმნიდა საქართველოს კათალიკოსის წერილებს იერუსალიმის პატრიარქს და უდევნდა საპასუხო ეპისტოლებს ქართულ ენაზე, საქართველოში გამოსაგზავნდ.

საოცარი ნიჭირება და მისწრაფება გამოაჩნდა სწავლა-განათლებისადმი, ბრძნინვალედ შეისწავლა საღვთისმეტყველო და საერო ლიტერატურა, ფილოსოფია, რიტორიკა და ხელოვნების დარგები. სრულად დუუ-უფლა ბერძნულ, არაბულ და თურქულ ენებს. იშვიათი უნარი ჰქონდა ძერნვისა, ქაზე და ხეზე მკვეთრელობისა, ოქრომჭედლობისა, მხატვრობისა, კალიგრაფიისა, ხუროთმოძღვრებისა, სასტამპი ხელოვნებისა.

1690 წელს ვალახეთის მთავარმა კონსტანტინე ბრძნინვინუმ, რუმინეთის დიდმა კულტურულმა რეფორმატორმა, ნაიყვანა ანთიმოზი სტამბოლიდან ბუქარესტში. ნაიყვანა, რამეთუ მისი ხალხისა და ქვეყნისათვის მოეხმარა ამ საოცარი ქართველი კაცის მრავალმხრივი განათლება და ოსტატობა.

ვალახეთში ანთიმოზი მალე დაუუფლა რუმინულ და საეკლესიო სლავურ ენებს.

1691 წელს ანთიმოზ ივერიელმა ბუქარესტში დაახარსა სტამბა და იმავე წელსვე დაეჭრდა პირველი წიგნი, გადმოთარგმნილა ძველბერძნულიდან ახალ ბერძნულ ენაზე — „შეგონებანი ბასილი მავედონელისა თავისი ძის ლეონისადმი“. ამას მოჰყვა „ბერძნულ-რუმინული ლიტურგია“ და „ფსალმუნი“. ყოველი წიგნი განტობილი იყო დიდი ისტორიით, მაღალი გმოვნების სამკაულებით, გრავიურებით. თვი-

თონ ანთიმოზის ნახელავებით.

1694 წელს ანთიმოზი გადავიდა სანაგოვს, ბუქარესტიდან იცდას უძრავი კილომეტრზე. აქ ტბაზე და კუნძულზე ნახევრად დანგრეული და დავიწყ-

ებული მონასტერი იყო. ანთიმმა (ასე ეძახდნენ მას რუმინეთში) მონასტერი აღადგინა და იქვე დაარსა ახალი სტამბა.

სულ მალე სწავლი ქვეყნის დიდი კულტურული შუაგული შეიიქნა. აქ იბეჭდებოდა წიგნები ბერძნულ, რუმინულ და არაბულ ენებზე. სტამბის გვერდით ანთიმოზმა ტოპოგრაფიული სკოლაც გახსნა. სასულიერო სამსახურიც მას ეპარქია, ვითარცა სწავლის მონასტრის იღმენს.

მაგრამ ანთიმოზსაც მალე აედევნა მარადიული მქერი მაღალავონიერი კაცისა და მოღვაწისა — შური.. არავინ იცის, როგორ და რანაირად, მაგრამ მოახერხეს კი მის მიმართ მეუფის გულისწყრომის გამოწევა. და ანთიმოზი იძულებული გახდა სწავლი დაეტოვებინა. იგი ასეთ წერილს სწერს კონსტანტინე ბრძნინვიანუს: სწავლის მონასტერიც ძალით არ ჩამიგდია მე ხელში. ეს შვიდი წელიწადი, როცა მე იქ გმუშაობდი, ბევრი რამ სასიკეთო გამიერთების ჩვენს სავანეთა საკუთილდღეოდ (გამიერთების არა სახლის რამე შემოსავლებით, არამედ ჩემი სახიდანვე ჩამოქცეული ოფლით. ჩემს შესახებ ჩემი საქმენი მეტყველებენ). და თუმცა თქვენს უდიდებულესობას არ სურდა იქიდან ჩემი წამოსვლა, მაგრამ დარჩენაც არასაგზით აღარ შემეძლო, ხოლო ვისაც ეს სურდა, და დამერთის წინაშე აგოს პასუხი. მიუხედავად ყოველივე ამისა,

მე იქიდან წამოველ სუფთა პატიოსნებით, თუმცა არავის მაღლობა არ უთქვამს ყოველივე იმისათვის, რაიც მე გავაკეთე და დავამატე ჩვენი სავანის დიდებამოსილებისათვის. მე არაფერი არ გამიფუჭებია და, ღმერთი ჰქედავს, არც ვალები არ დამიტოვებია.“

ბრინჯოვიანუ მალე მიხვდა, რომ ანთიმოზ ივერიელისადმი მისი გულისწყრომა უსაფუძვლო იყო.

1705 წელს ანთიმოზი განაწესეს რიმინის ეპისკოპოსად.

ჩავლისთანავე რიმინიკში სტამბა გახსნა ივერიელმა.

მანამდე რუმინეთში საეკლესიო სამსახური ან სლავურ ენაზე წარმოებდა, ან ბერძნულ ენაზე და აი, ანთიმოზ ქართველი გახლდათ პირველი, რომელმაც გადაწყვიტა, წირვა-ლლცვა და სასულიერო თუ საერო წიგნის კითხვა სალხისთვის მშობლიურ რუმინულ ენაზე შემოედო. ამისთვის უპირველესად ყოვლისა, საჭირო იყო წიგნების თარგმნა და ბეჭდა რუმინულ ენაზე, დაიწყო სასულიერო-საეკლესიო სამსახური რუმინულ ენაზე.

ეს სწორედ რომ დიდი კულტურულ-ეროვნული რეფორმა იყო.

1708 წელს ანთიმოზ ივერიელი შეიქნა სრულიად ვალახეთ-რუმინეთის კალესის უმაღლესი საჭირმპყრობელი — მიტროპოლიტი.

მიტროპოლიტად კურთხევის დღეს ანთიმოზ ივერიელმა წარმოთქავა ბრძნინვალე სიტყვა რუმინულ ენაზე.

ანთიმოზი ნამდვილი სასულიერო მამა შეიქნა რუმინელი ხალხისა.

ყველაზე მაცირად კულტურულ-ეროვნული რეფორმა იყო. საწირი სრულიად ვალახეთ-რუმინეთის კალესის უმაღლესი საჭირმპყრობელი — მიტროპოლიტი. მიტროპოლიტად კურთხევის დღეს ანთიმოზ ივერიელმა წარმოთქავა ბრძნინვალე სიტყვა რუმინულ ენაზე. ანთიმოზი ნამდვილი სასულიერო მამა შეიქნა რუმინელი ხალხისა.

ყველაზე მაცირად კულტურული მშრანებლის სიმწარეს განიცდიდა თურქთა განადგურების უძლებული და თურქთა განადგურების უძლებული და რუმინულ ენაზე.

სიტყვა სასულიერო გამოიწვია არა არადიული მქერი მაღალავონიერი კაცისა და მოღვაწისა — შური.. არავინ იცის, როგორ და რანაირად, მაგრამ მოახერხეს კი მის მიმართ მეუფის გულისწყრომის გამოწევა. და ანთიმოზი იძულებული გახდა სწავლი დაეტოვებინა. იგი ასეთ წერილს სწერს კონსტანტინე ბრძნინვიანუს: სწავლის მონასტერიც ძალით არ ჩამიგდია მე ხელში. ეს შვიდი წელიწადი, როცა მე იქ გმუშაობდი, ბევრი რამ სასიკეთო გამიერთების ჩვენს სავანეთა საკუთილდღეოდ (გამიერთების არა სახლის რამე შემოსავლებით, არამედ ჩემი სახიდანვე ჩამოქცეული ოფლით. ჩემს შესახებ ჩემი საქმენი მეტყველებენ). და თუმცა თქვენს უდიდებულესობას არ სურდა იქიდან ჩემი წამოსვლა, მაგრამ დარჩენაც არასაგზით აღარ შემეძლო, ხოლო ვისაც ეს სურდა, და დამერთის წინაშე აგოს პასუხი. მიუხედავად ყოველივე კაცს.

პატარა რუმინეთს დიდ თურქთათან ბრძოლა ძალიან უნდა გასჭირვებოდა. ამიტომ ანთიმოზ ივერიელი შეიქნა სასულიერო გამოიწვია არა არადიული მქერი მაღალავონიერი კაცისა და მოღვაწისა — შური.. არავინ იცის, როგორ და რანაირად, მაგრამ მოახერხეს კი მის მიმართ მეუფის გულისწყრომის გამოწევა. და ანთიმოზი იძულებული გახდა სწავლი დაეტოვებინა. იგი ასეთ წერილს სწერს კონსტანტინე ბრძნინვიანუს: სწავლის მონასტერიც ძალით არ ჩამიგდია მე ხელში. ეს შვიდი წელიწადი, როცა მე იქ გმუშაობდი, ბევრი რამ სასიკეთო გამიერთების ჩვენს სავანეთა საკუთილდღეოდ (გამიერთების არა სახლის რამე შემოსავლებით, არამედ ჩემი სახიდანვე ჩამოქცეული ოფლით. ჩემს შესახებ ჩემი საქმენი მეტყველებენ). და თუმცა თქვენს უდიდებულესობას არ სურდა იქიდან ჩემი წამოსვლა, მაგრამ დარჩენაც არასაგზით აღარ შემეძლო, ხოლო ვისაც ეს სურდა, და დამერთის წინაშე აგოს პასუხი. მიუხედავად ყოველივე კაცს.

1711 წელს, თურქეთსა და რუსეთს შორის ატებილ იმში, პრუტზე გამართული ბრძოლის დროს, ანთიმოზ ივერიელმა ბიძულა რუმინელი სარდალი თომა კუზინო, თავისი ჯარით რუსთა მხარეში გადასაცმლობრივ მოუნიდებდა რუმინეთის სახელმწიფო მესვეურებს.

1711 წელს, თურქეთსა და რუსეთს შორის ატებილ იმში, პრუტზე გამართული ბრძოლის დროს, ანთიმოზ ივერიელმა ბიძულა რუმინელი სარდალი თომა კუზინო, თავისი ჯარით რუსთა მხარეში გადასაცმლობრივ მოუნიდებდა რუმინეთის სახელმწიფო მესვეურებს.

1711 წელს, თურქეთსა და რუსეთს შორის ატებილ იმში, პრუტზე გამართული ბრძოლის დროს, ანთიმოზ ივერიელმა ბიძულა რუმინელი სარდალი თომა კუზინო, თავისი ჯარით რუსთა მხარეში გადასაცმლობრივ მოუნიდებდა რუმინეთის სახელმწიფო მესვეურებს.

1711 წელს, თურქეთსა და რუსეთს შორის ატებილ იმში, პრუტზე გამართული ბრძოლის დროს, ანთიმოზ ივერიელმა ბიძულა რუმინელი სარდალი თომა კუზინო, თავისი ჯარით რუსთა მხარეში გადასაცმლობრივ მოუნიდებდა რუმინეთის სახელმწიფო მესვეურებს.

1711 წელს, თურქეთსა და რუსეთს შორის ატებილ იმში, პრუტზე გამართული ბრძოლის დროს, ანთიმოზ ივერიელმა ბიძულა რუმინელი სარდალი თომა კუზინო, თავისი ჯარით რუსთა მხარეში გადასაცმლობრივ მოუნიდებდა რუმინეთის სახელმწიფო მესვეურებს.

1711 წელს, თურქეთსა და რუსეთს შორის ატებილ იმში, პრუტზე გამართული ბრძოლის დროს, ანთიმოზ ივერიელმა ბიძულა რუმინელი სარდალი თომა კუზინო, თავისი ჯარით რუსთა მხარეში გადასაცმლობრივ მოუნიდებდა რუმინეთის სახელმწიფო მესვეურებს.

1711 წელს, თურქეთსა და რუსეთს შორის ატებილ იმში, პრუტზე გამართული ბრძოლის დროს, ანთიმოზ ივერიელმა ბიძულა რუმინელი სარდალი თომა კუზინო, თავისი ჯარით რუსთა მხარეში გადასაცმლობრივ მოუნიდებდა რუმინეთის სახელმწიფო მესვეურებს.

1711 წელს, თურქეთსა და რუსეთს შორის ატებილ იმში, პრუტზე გამართული ბრძოლის დროს, ანთიმოზ ივერიელმა ბიძულა რუმინელი სარდალი თომა კუზინო, თავისი ჯარით რუსთა მხარეში გადასაცმლობრივ მოუნიდებდა რუმინეთის სახელმწიფო მესვეურებს.

1711 წელს, თურქეთსა და რუსეთს შორის ატებილ იმში, პრუტზე გამართული ბრძოლის დროს, ანთიმოზ ივერიელმა ბიძულა რუმინელი სარდალი თომა კუზინო, თავისი ჯარით რუსთა მხარეში გადასაცმლობრივ მოუნიდებდა რუმინეთის სახელმწიფო მესვეურებს.

1711 წელს, თურქეთსა და რუსეთს შორის ატებილ იმში, პრუტზე გამართული ბრძოლის დროს, ანთიმოზ ივერიელმა ბიძულა რუმინელი სარდალი თომა კუზინო, თავისი ჯარით რუსთა მხარეში გადასაცმლობრივ მოუნიდებდა რუმინეთის სახელმწიფო მესვეურებს.

1711 წელს, თურქეთსა და რუსეთს შორის ატებილ იმში, პრუტზე გამართული ბრძოლის დროს, ანთიმოზ ივერიელმა ბიძულა რუმინელი სარდალი თომა კუზინო, თავისი ჯარით რუსთა მხარეში გადასაცმლობრივ მოუნიდებდა რუმინეთის სახელმწიფო მესვეურებს.

1711 წელს, თურქეთსა და რუსეთს შორის ატებილ იმში, პრუტზე გამართული ბრძოლის დროს, ანთიმოზ ივერიელმა ბიძულა რუმინელი სარდალი თომა კუზინო, თავისი ჯარით რუსთა მხარეში გადასაცმლობრივ მოუნიდებდა რუმინეთის სახელმწიფო მესვეურებს.

1711 წელს, თურქეთსა და რუსეთს შორის ატებილ იმში, პრუტზე გამართული ბრძოლის დროს, ანთიმოზ ივერიელმა ბიძულა რუმინელი სარდალი თომა კუზინო, თავისი ჯარით რუსთა მხარეში გადასაცმლობრივ მოუნიდებდა რუმინეთის სახელმწიფო მესვეურებს.

1711 წელს, თურქეთსა და რუსეთს შორის ატებილ იმში, პრუტზე გამართული ბრძოლის დროს, ანთიმოზ ივერიელმა ბიძულა რუმინელი სარდალი თომა კუზინო, თავისი ჯარით რუსთა მხარეში გადასაცმლობრივ მოუნიდებდა რუმინეთის სახელმწიფო მესვეურებს.

1711 წელს, თურქეთსა და რუსეთს შორის ატებილ იმში, პრუტზე გამართული ბრძოლის დროს, ანთიმოზ ივერიელმა ბიძულა რუმინელი სარდალი თომა კუზინო, თავისი ჯარით რუსთა მხარეში გადასაცმლობრივ მოუნიდებდა რუმინეთის სახელმწიფო მესვეუ

ამან განარისხა კონსტანტინე ბრინჯავიანუ, რომელსაც ამ ოში თურქთა მხარე ეჭირა. ისევ ისარგებლეს მოშურნე ლაყეთავიანებმა და შეუჩინდნენ ბრინჯოვანუს, მოიშორე თავიდან „ეგ უცხოელიო“.

1712 წელს ანთიმიზს ბრინჯოვიანუმ კაცი გაუგზავნა და მიტროპოლიტობიდან თავის წებით გადადგომა ურჩია. ყველაზე მძიმე ბრალდებად ანთიმიზს წაყენებული ჰქონდა „მთავრის ინტერესთა დალატი“ და „უცხოური წარმომავლობა“.

ანთიმიზმა ორჯერ გაუგზავნა წერილი ბრინჯოვიანუს. პირველი ბრალდების უსაფუძლობა ადვილად დაასაბუთა, მეორეს კი რას მოუხერხებდა — აკი მართლაც უცხოელი იყო!

და თვითონვე ითხოვა მიტროპოლიტობიდან გადადგომა.

კონსტანტინე ბრინჯოვიანუ ისევ მიხვდა თავის უსამართლო განჩინებას და ისევ აიღო ხელი ივერიელის „დევაზე“.

თურქებმა ზედიზედ სიკვდილით დასაჯეს კონსტანტინე ბრინჯოვიანუ და სტეფან კანტაკუზინო და მათ ნაცვლად მთავრად დანიშნეს მავროკორდატი, თურქთა ყურმოქრილი მონა და რუსეთის დიდი მოძულე.

ეს დიდი უბედურება უნდა ყოფილიყო უბირველესად ყოვლისა ანთიმოზი ივერიელისათვის.

მას უამსვე ატყდა ომი თურქეთსა და აესტრიას შორის. რუმინეთის მიტროპოლიტი, ანთიმიზმა ივერიელი, თურ-

მაგრამ გადასახლების ადგილმდებიცანით არ შეუწიებიათ თავი. ადრიანოპოლს რომ მიუახლოვდნენ, ანდრია ქართველი (მას უკვე აღარ ეძახდნენ ანთიმოზს) თურქმა იანისარებმა ხმლებით დაჩინდა, დააფეშოვეს და

ანთიმიზი ნამდგილი სასულიერო მამა შეიქნა რუმინელი ხალხისა.

ქეთის მტრად დარჩა. მავროკორდატი უწყალოდ გაუსწორდა ანტიოქურქული მოძრაობის მეთაურებს. მისი ბრძნებით ანთიმიზმა ივერიელი, ვითარცა „რევოლუციონერი და მოჯანყე“, გადაყენებული იქნა მიტროპოლიტის ტახტიდან და მიესაჯა სამუდაბო გადასახლება სინას ნახევარუნძულზე, შეიდა ეკატერინეს მონასტერში.

მიტროპოლიტის მიტრა მოქადეს და მისთვის ყველაზე საძულველი თავსარქმელი — თურქული წითელი ფერი დაკოსეს. ბორკოლები დაადგეს, საბარგულზე დააგდეს და იანიჩარებით გარშემორტყმული სამხრეთისაკენ გაუყენეს.

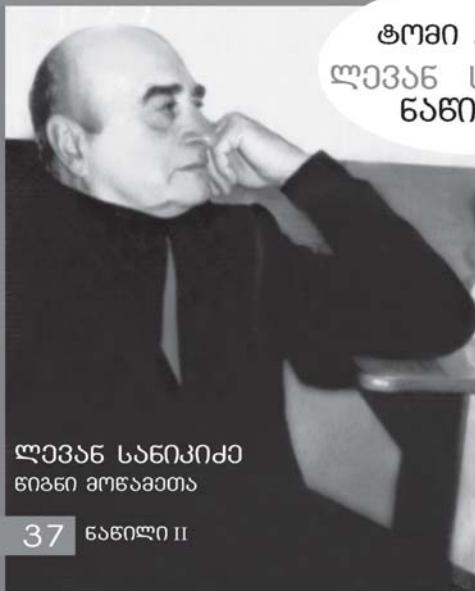
ნაწილ-ნაწილად მდინარე დაუჩიაში ჩაუშვეს.

ეს მოხდა 1716 წლის 12 სექტემბერს.

ასე აღესრულა კიდევ ერთი ქართველი, სამშობლოდან მწარე და ბოროტი ბედის სწორის წყალობით გადაკარგული, „უცხო ხალხის“ ეროვნული ისტორიის მქედელი, განმანათლებელი, სულიერი და სარწმუნოებრივი მოძღვარი, რეფორმატორი და „რევოლუციონერი“, ვახტანგ მეექვსის თანამდგომი („თანამესტამბე“) მისი სვეგამწარებული სამშობლოს სულიერი აღზევებისათვის ბრძოლაში.

ქართული პროგრამა საგანმანათლებლო

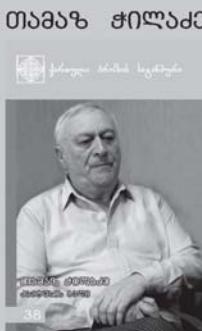
ლევან სანიკიძე
ნიგერი მონახოთა

37 ნაილო II

თომი №37
ლევან სანიკიძე
ნაილო II

თქვენთვის და თქვენი შეილებისთვის!

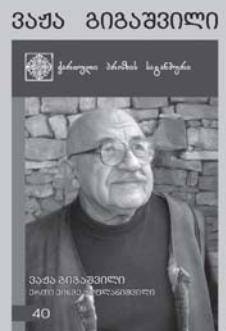
ყოველ ხუთშაბათს, ურნალ „გზასთან“ ერთად შეიძინეთ ცნობილი ქართველი მწერლების თითო ტომი

თამაზ ჭილაძე ლევან მიაჩილი

ვაჟა გიგანტი

ვაჟა გიგანტი

უკვე გამოსული ტომები შეგიძლიათ შეიძინოთ წიგნის მაღაზიებში

№1 გურამ ბორისავილი	№18 აკა მოჩილაძე
№2 მიხეილ ვაკაშვილი	№19 ვასილ გარებაშვილი
№3 ლოდარ დუმბაძე	№20 თავათ პიგილუაშვილი
№4 ილია ჩავტავაძე	№21 რევაზ ინარევალი
№5 გურამ რჩეულიშვილი	№22 ნიკო ლომოშვილი
№6 ვახტანგ ვახტავლიძე	№23 გურამ ფავარიძე
№7 რიზო შევილავიძე	№24 კონსარატინოვ გამსახურლია (კარი-1)
№8 აკაკი თერთელი	№25 კონსარატინოვ გამსახურლია (კარი-III)
№9 გურამ გვაგაშვილი	№26 კონსარატინოვ გამსახურლია (კარი-III)
№10 დავით კლიფავილი	№27 ერიშვილ ყიჯიგაძე
№11 მოქადაგ გომიაძე	№28 ლავრენტი არდაშვილი
№12 გრიგოლ აკაშვიძე (ზოგი-1)	№29 მირა ელიოზიშვილი
№13 გრიგოლ აკაშვიძე (ზოგი-II)	№30 ალექსანდრე ქაზარი
№14 არჩილ სულაკაშვილი	№31 ლეგზარ შათაძე
№15 თემო ლორმიძეაშვილი	№32 უსარალი (კართველი თათარივალი)
№16 გოგერიძე ჩოხელი	№33 დემეა შაგილავაძე
№17 ლევან გომიაძე	№34 იანა გომიაძე

წიგნის ფასი 3 ლარი!

11-დან - 18 ნოემბრამდე!

გამოიწერეთ გველა და საგანმანათლებლოს ყველა ტომის ადგილზე მოგართმევთ „კავკავი“ რეპ: 38 26 73; 38 26 74

დასაწყისი იხ. „გზა“ №24-44

რუსული პერიპე

— დარშმუნებული ხართ? — გაოცებისან თვალები გაუფართოვდა ლაშას.

— რა თქმა უნდა.

— ნამდევილად არაფერი გეშლებათ? — მაინც ჩაეძია ლაფაური.

— არა-მეთქი, გებუნები, აქ არიან ის დასაწყებები, აქ! — რუკას თითი ისე გამეტებით დააჭირა გიგიამ, თითქოს გახვრეტას უპირებსო. — აკი გითხარი, რომ როგორც კი ბერზინით საქა კასრს მიცუახლოვდი, მაშინვე ჰაერში აიტაცეს და ჩემები გამოაქანეს. ბერზები ვარ გადარჩენილი და შენ კიდევ მეეთხები, ხომ არაფერი გეშლებათ?

— ისევ იმ სისულელეს უყვები, ხომ? — უსაყვედურა ქმარს ოთახში შემოსულმა შორენამ. — ნუ დალალე ეს პატიოსანი ადამიანი. ნამგზავრია, ძილი და მოსვენება სჭირდება.

— სულაც არა! — იუარა ლაშამ. — ბატონი გიგია ძალიან საინტერესო ამბავს მიყვეპა და მეონი, ფილიოც საინტერესო უნდა გამომივიდეს. ნამდევილი სენსაცია იქნება თუ უცხოპლანეტელების გადალებას მოვახერხებ.

— და მერე როგორი სენსაცია, — კვერი დაუკრა ლაფაურს გიგიამ.

— იქნება, ის ადგილი ხვალვე მაჩვენიოთ.

— გაჩვენებ, აბა, რას ვიზამ? ხვალ დილიდანვე გაუდგებით გზას. როცა საკუთარი თვალით ნახავ იქ, რაც ხდება და გადილებ კიდეც, მერეც ილაპარაკონ ზოგ-ზოგებმა, გიგიამ გარევა და რაღაცები ელანდებაო...

— ხვალ, გაღმა სოფელში ხარ გადასასვლელი, — გააწყვეტინა ქმარს შორენამ.

— იქ რაღა დამრჩენია? — გაუკირდა გიგიას.

— დაგავიწყდა, მოყვრებს რომ შეპირდი, შემოგივლითო?

— როდის შეპირდი!?

— როდინობის კვირაში! — ხმას აუწია ქმრის მიუხვედრელობით განინმატებულმა შორენამ.

— ნუ დელავთ, ქალბატონო შორენა, — დამშვიდება დაუწყო დიასახლისს ლაშამ, — თუ ბატონ გიგიას არ სცალია, არა უშავს, იმ ბუნკერის სანახავად მარტო წავალ.

— მოყვრებს ზეგ რომ შევუარო, ქვეყანა დაიქცევა? — თავისას მაინც არ იშლიდა გიგია.

— დაიქცევა. — მოკლედ მოუქრა შორენამ ქმარს და შემდეგ ლაშას მიუბრუნდა: — მაინც აჰყევი ხომ ამის სისულელეებს.

— აგვევი კი არა, ისე სერიოზულად დავინტერესდი, რომ სანამ იმ ბუნკერს და მის ბინადართ, საკუთარი თვალით არ ვნახავ, არ მოვისვენდ.

— ღმერთმა ხელი მოგიმართოს! — მხრები აიჩეჩა შორენამ. — თუმცა ეშმავების ნახვაში ღმერთი ხელს როგორ მოგიმართავს?

ლაშა დიდხანს არწმუნებდა ნათიას, შენი ნამოსვლა სახიფათოა და შორენასთან დარჩიო, მაგრამ გოგონამ მაინც თავისი გაიტანა და მეორე დღეს ქალ-ვაჟი წასასვლელად დილაადრიან გაემზადა. დარცხვენილი გიგია კი მათ თვალს ვეღარ უსწორებდა.

— მაპატიე, მაგრამ მართლა ვერ გამოგყვებით, — ხმადაბლა გადაულაპარაკა მან ლაშას და, თან, ღუმელთან მოფუსფუს შორენაზე

ანიშნა: — ცოცხლად შემჭამს ეს უპატრონო...

— არა უშავს, არ დავიკარგებით, — დაამშვიდა მასპინძელი ლაშამ, — მეც მაქეს ასეთ ადგილებში სიარულის პატარა გამოცდილება.

— დაკარგვით მართლა არ დაიკარგებით, მაგრამ იქ ასვლით კი ძალიან რისკავთ...

— ჩვენი პროფესიაც ხომ ეს არის: რისკი, რისკი და კიდევ ერთხელ რისკი! — ხელი მეგობრულად ჩამოართვა მას ლაშამ. — იმედი დავიტოვოთ, რომ ყველაფერი კარგად იქნება და მალე უცხოპლანეტელებს შევხვდები.

— ეს წვიმაც რაღა ახლა დაიწყო! — ანუნუნდა გიგია. — გზაში არ გაცივდეთ, იქნება, საცოლე მაინც დაგეტიოვდინა, — მზრუნველად გადახედა მან ნათიას.

— არა, რას ამბობთ! — იუარა ნათიამ. — მე ხომ ლაშას ოფიციალური თანაშემწევ ვარ და ყველგან თან უნდა ვახლდე.

— ჰო, ალბათ... — დაბეჯულად ჩაილაპარაკა გიგიამ, — დილით უბაზშიც ვიყავავი გასული და ბიჭებს ველაპარაკე, მაგრამ თქვენი მეგზურობა ვერავინ ითავა. ხომ იცი, შიშს დიდი თვალები აქვს.

— თქვენ მაზაზ არ იდარდოთ, — ლაშამ გიგიას გაულიმა და ქმრის გვერდით ჩაფარივით მდგარ შორენასაც გახედა: — ქალბატონი შორენა არ გამიბრაზოთ, თორემ ცხელცხელ ხაჭაურებს აღარ დაგვახვედრებს.

— თქვენ მშვიდობით დაბრუნდით და ხაჭაურს დაგამადლით? — მაშინვე ლაპარაკში ჩაერთო დიასახლისი. — მაგრამ რაღაც გული კარგს არ მიგრძნობს. იქნება, ერთი-ორი დღით მაინც გადაგედოთ ეს უცხოური მოგზაურობა. გამოიდარებდა და მერე წახვიდოდით. იცი, ამ დროს მთაში რა ნისლი იცის?

— რას ამბობ, ქალო! — შეუღრინა გიგიამ ცოლს. — ორ-სამ დღეში ეს წვიმა შეიმატება, თოვლში გადაიზარდოს და მერე იქ ვინდა ავა?

— კარგი, ჰო, ნუ გადაირიე! — შეწუხდა შორენა. — შენი მოსაწონი ხომ ვეღარაფერი მითქვამს...

წვიმა უკვე გადაღებული იყო, როცა ნათია და ლაშა გზას გაუდგნენ. რამდენიმე დღის სამყოფი საგზლის გარდა, შორენამ ისინი თბილი ტანსაცმელითაც საგულდაგულოდ მოამარაგა. ნათია შორენას ტანსაცმელში პატარა ბავშვივით ჩაკარგულიყო, ლაშას კი გიგიას თბილი ქურთული ცოტა კიდეც ეპატარავებოდა.

სოფელს გასცდნენ თუ არა, ტყის პირას საწვიმარში გახვეული მამაკაცი დაინახეს, რომელმაც მაშინვე ხელი დაუქინიათ.

— მოიცა! — შეაჩერა ის გიგიამ. — არავინ დაგინახოს. მოდი, იცი, რა ვენათ? ჩემთან, სახლში შევიდეთ. იმ ამბავსაც მოგიყვები და ფულსაც იქვე გადამიხდი.

— კარგი, — დაეთანხმა გიგიას უცნობი, — ოლონდ არ მინდა, ეს ამბავი კიდევ ვინებს გაიგოს, თორემ ხომ იცით, როგორც ხდება ხოლმე?

— როგორ? — ვერ მიუხვდა გიგია.

— როგორ და, საკმარისია, სოფელში ჩასული უურნალისტი დაინახონ, რომ მაშინვე ყველა თავისი პრობლემით მიაწყდება ხოლმე. მე კი მარტო თქვენი ამბის მოსხენა და სასწრაფოდ უკან დაბრუნება მაქვს დავალებული.

— მეც ეგ მინდა, რომ არავინ გაიგოს, — მაშინვე ხმას დაუწია გიგიამ... სახლში შევიდნენ თუ არა, გიგიამ განჯინიდან არყის ბოთლი და ხაჭაპურის რამდენიმე ნაჭერი გამოიღო.

— ძალიან გთხოვთ, ნუ წუხდებით.

— რა შეწუხებაა, შე კაცო. წუხდებე და ჩემმა სტუმარმა ცოტა დავლიერ და ახლა „პასმელიაზე“ თუ არ გამოვდი, ვერაფერს მოიყვები...

— თუ ასეა, იქნებ, ჩემი სასმელი გაგვესინჯა?! — ზურგჩანთიდან არყის ბოთლი ამოილო უცნობმა. — უბრალო არ გეონოთ, „აპსოლუტია“. აქეთ რომ მოვდილო, სწორედ იმ მომენტში უცხოელი უურნალისტები გვესტურნენ და ერთ-ერთმა მისასოფრო, მთაში გამოგადგებაო.

— აკი გამოგადგა კიდევ, — გაედინა გიგიას და უცნობს ჭიქა მიუშვირა, — აბა, ჩამოასხი ერთი ეგ შენი „აპსოლუტი“...

უცნობმა ბოთლს თავი სწრაფად მოხადა და გიგიას ჭიქა პირამდე შეუჟსო.

— შენთვის რატომ არ ისხახ? — მეორე ჭიქაზე ანიშნა მას გიგიამ.

— მაპატიეთ, ახლავე! — მეორე ჭიქაც შეავსო უცნობმა.

— აბა, ჩევენს გაცნობას გაუმარჯოს! — ჭიქა მიუჭაუნა და სასმელი სწრაფად გადაკრა გიგიამ.

— გაუმარჯოს! — გაიმეორა უცნობაც, თუმცა დალევა არ უჩეკარია.

— მართლა, რა მითხარი, რა მქევია? — ჭიქა ხმაშრით დადგა გიგიამ და მაშინვე ყელში იტაცა ხელი.

— მე არაფერი არ მითქვამს, შენ კი ცოტა უფრო ფრთხილად უნდა ყოფილყავი, რადგან უცხოელებიც ხშირად აეთებენ უხარისხო არაყს, — უბასუხა უცნობმა და როგორც კი გიგიამ იატავზე ზღართანი მოადინა, მაშინვე საქმეს შეუდგა.

მაშიაცმა თავისი ჭიქიდან სასმელი — ისევ ბოთლში, თავად ბოთლი

ფანტასტიკური დეტექტივი

კი ზურგჩანთაში ჩააბრუნა, შემდეგ ჭიქა საგულდაგულოდ გაწმინდა და განჯინაში შეინახა, გიგიას ჭიქა კი მისივე გამოხდილი ჭანჭურის არყით შეაჟსო და სახლიდან შეუმწენევლად გავიდა...

მთიდან მობრუნებულმა ახალგაზრდებმა შორიდანვე მოკვრეს თვალი გიგიას სახლის წინ შეგროვილ ხალხს.

— მგონი, ჩემს თავს რაღაც უბედურება ხდება! — ფეხს აუქერა შოთიკომ.

— ეტყობა, მართლა რაღაც ცუდი ამბავი მოხდა, — გულმა რეჩხი უყოლაშასაც.

სახლს რომ მიუახლოვდნენ, შორენას მოთქმაც მოისმა. მათ დანახვაზე ხალხი მდუმარედ გაიყო და ახალგაზრდები სახლში შევიდნენ. იქ, შეუაოთაში მდგარ ხის ტახტზე გიგიას ცხედარი ესვენა.

— ეს რა ჩაიდინე? ეს რა დღეში ჩამაგდე? — მოთქამდა შორენა, რომელიც თვალებგაფართოებული შოთიკოს დანახვაზე უცბად გაჩუქრდა და შვილს ისე მისტერდა, თითქოს პირველად ხედავსო.

— რა მოხდა, დედა? — კი არ ჰკითხა, თითქმის ულრიალა მას შოთიკომ და თავში ხელი გამეტებით ნაიშინა...

როცა შოთიკო ცოტათი დაწყნარდა, ნათია მიცვალებულის გარშემო შემიმსხდარ ქალებთან ჩამოჯდა, ლაშა კი კართან დამნაშავესავით ატუზულ ერთ-ერთ ახალგაზრდას მიუახლოვდა და ხმადაბლა ჰეთხა:

— რა დაემართა?

— გული გაუტერდა.

— ეგ როგორ?

— აბა, რა ვიცი? შორენა დეიდა შინ რომ დაბრუნდა, გიგია ბიძია იატავზე უსულოდ ეგდო, მაგიდაზე კი არყის ბოთლი, საკე ჭიქა და საჭმელი ენყო. ეტყობა, დალევაც კი ვერ მოასწრო საწყალმა.

— ექიმს გამოუძახეთ?

— ექიმი აქმდე ფეხით ამოსვლას დღენახევარს მაინც მოანდომებდა. ან კი რაღას უშველიდა, უკვე მკვდარი იყო.

— ჴო, მაგრამ ხომ უნდა გაიგონ, კონკრეტულად რამ მოკლა?

— შორენა დეიდამ გაკვეთაზე უარი თქვა: რისთვისლა უნდა ვაწვალოო...

შეღამებულზე გიგიას სახლში შეგროვილი მეზობლები ნელ-ნელა წავიდ-წავიდამოგოდნენ. ერთ-ერთმა მათგანმა კი ლაშას და ნათიას მასთან გადასვლა დამის იქ გათევა შესთავაზა, მაგრამ დედა-შვილმა ქვა ააგდო და თავი შეუშვირა: საწყალმა გიგიას რაც ამათი გამოჩენით გაიხარა, ცოცხა-

ლი რომ იყოს, გვისაყვედურებდა, სხვაგან როგორ გაუშვითო. მეზობლის წასვლის შემდეგ შორენამ კიდევ ერთხელ ხმადაბლა წაუტირა:

— ძალად მოიკლა თავი საცოდავმა. თითქოს მის გარდა ციხეში არავინ მოვედრილიყოს, ისე განიცდიდა და გულთან ახლოს მიჰეონდა ეს აბავი...

გვიან დამით, როცა შოთიკომ შორენა ქმრის გაცივებულ ცხედარს რის ვაი-ვაგლახით ააგლიჯა და დასაძინებლად წაიყვანა, ნათია და ლაშაც თავიანთ ოთაში გამარტოვდნენ.

— კიდევ ერთხელ დამასწრო, — თავი ხელებში ჩარგო საწოლზე ჩამომჯდარმა ლაშა.

— ვისზე ლაპარაკო? — დაინტერესდა ნათია.

— ვისზე და არეშიძეზე.

— არეშიძე რა შუაშია?

— შუაში კი არა, თავშია. ვერ ხვდები, რომ გიგიას სიკვდილიც მისი ნახელავია?

— კი, მაგრამ როგორ? რანაირად? ჩიტი ხომ არ არის, რომ ბუნერიდან უცბად აქ ამოეყო თავი?

— ჯერ არ ვიცი, როგორ, მაგრამ ფატია, რომ ეს სწორედ მან ჩაიდინა, ჩვენ კი ხელი ვერაფრით შეეუშალეთ. ის კი არა და, საწყალ გიგიას ჩვენი აქ ჩამოსვლით მგონი, სიცოცხლეც კი მოვუსწრაფეთ.

— შეიძლება, ასეც იყოს, მაგრამ ხომ იცი, რომ თუ არეშიძემ ვინმეს მოკვლა გადაწყვიტა, ადრე თუ გვიან მიზანს მარც მიაღწევს.

— შენც მართალი ხარ, — ამოიხრია ლაშამ.

— მაგრამ გული მაინც არ უნდა გაიტხო, — მაბეკაცს თავზე ხელი ნაზად გადაუსვა ნათიამ, — შენ ნამდვილად ყველაფერი გააკეთეთ, რომ ეს საქმე ასე არ დასრულებულიყო. უბრალოდ, არეშიძე მოსალოდნელზე ბევრად უცტორ ცბიერი და დაუნდობელი აღმოჩენა. ასე რომ, დროა, ყველაფერს თავი დავინებოთ და სახლში დავპრუნდეთ.

— რაო? — გაკვირვებით შეხედა გოგონას ლაფაურმა. — დავპრუნდეთ და მშვიდად დაველოდოთ, ზურგ-ში მახვილს როდის ჩაგვცემს?

— აბა, რა უნდა ვენა? ხომ ხელავ და რომ ყველაფერი ერთი ნაბიჯით მაინც გასასწრებს და თავის შავ საქმეს მაინც ავეთებს. იქნებ, დროებით სადმი შეგვეფარებინა თავი და მოვლენების განვითარების შემთხვევაში თვალი.

— შენ რა, კიდევ ვერაფერს მიხედვიდი? — სევდიანად გაედიმა ლაშა.

— რას უნდა მივმხვდარიყავი?

— იმას, რომ მისგან დამალვა შეუძლებელია. სადაც უნდა წავიდეთ,

რომანტიკა

თუ

დანაშაული?

სეზა პეტრელია

ნანარმიებზე თქვენ შთაპეჭდილუბა
შეგიძლიათ გაგვიჩიაროთ ელფოსტია

gza.fantazia@gmail.com

დასაწყისი იხ. „გზა“ №31-44

იმ ღამეს წესირად არ მძინებია. ყველაზე მტანჯველი იმაზე ფიქრი იყო, რატომ არ მოვიდა ნიკა. ვერაფრით დავიჯერდი, რომ მეტად აღარ სურდა ჩემთან ყოფნა, ეს გამოვრიცხე. ნუთურამე მოხდა? იქნებ ისეთი რამ შეემთხვა, რომ დარევა ვერ მოახერხა? დარდი მკლავდა. ვაითუ, სამსახურში მისულს მითხრან, ავარიაში მოყვა და დაიღუპაო. არა! ამას ვერ გადავიტან! ეს არ მოხდებოდა! ამ ფიქრებით აფორიაქებულმა მანქანა სადგომზე დავაყენე, ჩავეტე და შენობისკენ გავემართე. ნახევარი საათით დავაგვიანე, მაგრამ ეგ აღარ მადარდებდა.

ოფისის შესასვლელთან მარიკას შევეტეხე, სადღაც გადიოდა.

— ლოლა, რა კარგია, რომ გნახე! ქვეყნის ახალი ამბავი მაქს შენთვის! — სახეაბრნებულმა გადამკოცნა. — ორ წუთში დავბრუნდები და მოგიყვები!

— ხომ მშვიდობაა? — ტანში გამცრა.

— მერედა, როგორი! ახლავე მოვალ, ყავა და შაქარი უნდა ვიყიდო! — უკანონუხედავად მომაძახა და სირბილით გააგრძელა გზა.

თედოსთან შევიჭიტე. კაბინეტში არავინ დამხვდა. კარგია, რომ მოვასრარი, დაგვიანებისთვის ვერ მისაყვედურებს.

დახსლოებით თხუთმეტ წუთში მარიც გამოჩნდა.

— ეს ისევ მეტრეველთანა? — მკითხა და თავი თედოს კაბინეტისკენ გაიქნია.

ნიკას გვარის გაგონებაზე შევკრთი

და ერთიანად „ავალმურდი“.

— საშინელ ხასიათზე ჩვენი პრეზიდენტი. წელან დამიტარა და... — გააგრძელა მარიმ.

„დამპალი! ესე იგი, არაფერიც არ მოსვლია! მე კი ლამის გამოვიტირე!“

— რა ხდება, რისთვის დაგიპარა? — სუნთქვა შემიგუბდა პასუხის მოლოდინში.

— ახლავე მოგიყვები, თან ყავა დავლიოთ.

— მე არ მინდა, მარი, უკვე დავლიე.

— კარგი, მაშინ არც მე მინდა, — ხელი ჩაიქნია და გვერდით მომიჯდა.

— აღარ ვიცი, საიდან დავიწყო... გული დამწყდა, ბანეტზე რომ არ იყავი, არ იცი, რა ამბები მოხდა. ამაზე მერე, ახლა კი მთავარი — ნიკა უკან მაბრუნებს, ჩემს ადგილზე.

— რას ნიშანავს „ჩემს ადგილზე“? — გაოცებისგან ნარბები შუბლზე ამიცივიდა.

— ანუ... შენს ადგილზე, რა. შენ კი სხვაგან გადაჰყვები.

მე რომ სხვაგან გადავყავდი, უკვე ვიცოდი, მაგრამ მარიკას თუ დააბრუნებდა თედოს მდინარე, ნამდვილად სიახლე იყო ჩემთვის.

— მერე? შენ თანახმა ხარ?..

— თანახმა კი არა, ისეთი გახარებული ვარ, ვერ ნარმოიდგნ.

— მარი! თავს რომ იღუპავ, თუ ხედები? აქ თუ დარჩები, ჩალაპები მდინად, თანაც...

— არა, არა, ლოლა. ყველაფერი შეიცვალა. შენ არ იცი, რა მოხდა. ამ დილით, მოვედი თუ არა, მეტრეველის მდივანმა დამირეკა, ნიკა გიბარებსო. მივედიი... თბილად შემხვდა, მომიკითხა. თუმცა, ისეთ ცუდ ხსიათზე იყო, რომ არ ვიცი... ასეთი არასდროს მინახავს... მეოთხა, არ გინდა, შენს ადგილზე დაგაბრუნოდ? კი გამიკვირდა, მაგრამ ვიფიქრე, აღბათ თედოს სურვილია-მეთქი და ვუპასუხე, როგორც

საჭიროა, ისე მოიქეცით-მეთქი. ხელფასაც მოგიმატებო, დააყოლა. მეც დავთანხმდი. ხელფასის მომატების გარეშეც არ ვეტყოდი უარს, მაგრამ ამ ნინადადებამ ორმაგად გამახარა. მერე ვეითხე, ლოლას რას უპირობო-მეთქი. ის სხვაგან გადამყავსო.

— და იცი, სად გადავყავარ?

— რა იყო, ცუდ ადგილას? — შეშვოთდა მარიკა.

— არა, ცუდ ადგილას არა, მაგრამ... გუშინ მელაპარაკა და ვიტალის თანამდებობა შემომთავაზა. ჯერ მითხრა, დაფიქრდიო, მერე კი დააყოლა, აჯობებს, შეეგუო ამ აზრს, უარს არ მივიღებო.

— რა მაგარია! ეს არ ვიცოდი! — მარიკას გაუსარდა, მე კი ვნერვიულობდი, ეწყინება-მეთქი.

— კი მაგრამ, შენ რატომ გიხარია ასე ძალიან აქ დაბრუნება?

— იმიტომ, რომ... როგორც იქნა, თედომ შემამწინა.

ლამის ყბა მოექცა, ეს რომ მითხრა. საზიზღარი კაცი! როგორ სარგებლობს მისი სიყვარულით!

— სად, ბანკუტზე? — ჩამქრალი ხმით ვითხე.

— ჰო, ბანკუტზე. მთელი ღამე გვერდიდან არ მომცილება. მეცეკვა, დალია ჩემთან ერთად, მეცერა, კომპლიმენტების ზღვა მომიძღვნა... აქამდე როგორ ვერ მივხვდი, ასეთი კარგი თუ იყავი, როგორი სანტიტერესო გოგო ყოფილხარო.

— და შენც... — კინაღამ წამომცდა, შენც დაიჯერე-მეთქი? მაგრამ დროზე დაგჭირებული ენას კბილი.

რომ მეთქვა, მისი შენით დაინტერესება სიყალბეა-მეთქი, ტვინს გაზომინამდა, შენ საიდან იციო. მაშინ კველაფერი უნდა მეთქვა. ეს კი გულს ატენდა, ამიტომაც გაჩუმება ვამჯობინე.

— სხვათა შორის, ნიკა შენზეც გამომკითხა რაღაც-რაღაცები.

უსამოვნოდ მომხვდა გულზე მისი სიტყვები.

— ჩემზე? ჩემზე რა აინტერესებდა?

— უფრო ოჯახური ამბები.

— მერე შენ რა უთხარი?

— განსაკუთრებული არაფერი, მხოლოდ შიშველი ფაქტები ჩამოვტებულ-ბულე. სხვა რა უნდა მეთქვა? მეტი არც არაფერი ვიცოდი. თედოზე უფრო ბევრი რამ ვიცი, ვიდრე შენზე, — გაიცინა.

— ჰო, — ყრუდ დავეთანხმე.

— ახლა მთავარი უნდა გითხრა და არ გამოიდო... იმ ღამეს ჩემსა და თედოს შორის კველაფერი მოხდა, — ტუჩები ღამის კურთან მომადო და მიჩურჩულა.

ამ ინფორმაციაში საბოლოოდ დამშვა. ესეც ჩემნაირი სულელი ყოფილა, რასაც ვერ წარმოვიდგნდი. ისეთი განახანსწორებული იყო, ისეთი დინჯი, მეგონა, ცხოვრებაში ყველა ნაბიჯს გამიზულად დაგამდა.

უცნობი მგზავრები

ნება ჯაყელი

უკვე თითქმის შუალამე იყო და ტაქსის მძლოლი უშანგი აღარც ელოდა მგზავრის გამოჩენას. დამსაქმებლის შიში რომ არ ჰქონოდა, სახლისკენ გადაუხვევდა, მაგრამ ლამის პირველ საათამდე არ ჰქონდა სამშაოს მიტოვების უფლება.

ამ დროს რესტორნებთან უფრო ღირდა ჩავლა და ამიტომ ერთერთისკენ აიღო გეზი, მაგრამ მანამდე აუწია ხელი საშუალო ასაკის ფაშფაშა ქალბატონმა. მაშინვე გაუჩერა და კარიც გაუდო...

სანამ ჩაჯდებოდა, ქალმა უკან მიიხედა და სიბნელეში ვიღაცას დაუქნია ხელი: „ყაჩალები არ იყვნენ, ასე უცნაურად რომ იქცევიან“, — გულმა რეჩი უყო და გაქცევაც კი დააპირა, მანქანა დაქოქა, მაგრამ ქალმა ყელი გამოიღადორა:

— ოღონდ აქ ნუ დაგვტოვებ და ხუთმაგს გადაგიხდი!..

ამ დროს დაინახა სწორედ კაცი, რომელსაც წელს ქვემოთ ჰქონდა შემოხვეული თეთრი ნაჭერი, ალბათ ზენარი და მანქანასთან ფეხშიშველი მოტანტალდა. უცებ ჩახტა უკან და მძლოლს მანამ უთხრა სათქმელი, სანამ უშანგი გაპროტესტებას მოასწორებდა:

— კაცი ხარ და კაცურად გამიგე... ჯერ ეს ქალბატონი მიიყვანოთ სახლში, სანამ გული არ გახეთქია შიშით და მერე მე მიშველუ განეულ სამსახურს ნამდვილად დაგიფასებთ, პირობას გაძლევთ...

— ჰო! — დაიკვნესა ქალმა და შაკეტის საყელო აინია. აშკარად სახის დამალვას ცდილობდა...

ჯერ ქალი მიიყვანა მითითებულ მისამართზე. გადასვლისას ქალმა მძლოლს ასევრობანი დაუგდო სავარექმზე:

— თქვენი სიკეთის სანაცვლოდ, ესეც ცოტაა!..

...როცა მარტონი დარჩნენ, ტიტლიკანა კაცს გული მიეცა და ყველა ქალს ერთიანად უგინა მკვდარი და ცოცხალი. მათ შორის, ცოტა ხნის წინ მანქანიდან გადასულსაც:

— ჩემი შეფია. ორჯერ იყო გათხოვილი და არც საკუთრები დაუკლია, მაგრამ არ გაძლა მაინც მისი მუცელი. მეც იმიტომ ამიყვანა სამსახურში, რომ მაშინვე, როგორც კაცს, ისე დამადგა თვალი... კარგა ხანს არ ვიმჩნევდი, მაგრამ მერე პირდაპირ მითხრა — ან გახდები ჩემი საყვარელი, ან

არა და, სამსახურს დაკარგავო... სამი ათასი ლარი მაქვს ხელფასი და როგორი დასაკარგავია ჩვენს დროში ასეთი სამსახური?! მით უფრო, რომ ორი წყება ცოლ-შვილი მყავს სარჩენი... ნავინცმიდე სული და... არადა, დედად შემეფერება უგ შობელძალი, 16 წლითაა ჩემზე უფროსი...

აქ აგარაკი აქვს და როცა ინდოებდა, სულ აქეთ მოვდიოდით... დღესაც წამომიყვანა და საძინებელში ერთ ამბავში რომ ვიყავით, მაშინ არ მოვიდა მისი ქმარი და არ მოიყვანა ვიღაც ჩათლახი?!

ჩვენ საძინებელში კი ვიყავით, მაგრამ ტანსაცმელი მისალებშივე გავიხადე და იატაკზე დაყვარე... კიდევ კარგი, სახლი ერთსართულიანია. მოვიხვიე ზენარი და ბაღში გადავხტი. ეს საძაგელი ქალიც გადმოვათრი და კიდევ კარგი, ის მაინც იყო ჩატმული, საძინებელში ჩემსავით დედიშობილა არ შემოტანტალებულა...

— კი, მაგრამ იატაკზე დაყრილ შენს ტანსაცმელს რომ ნახავდა ის კაცი?! — გაუკვირდა უშანგის.

— ეგ რაღა ჩემი სადარდებელია, მთავარია, რომ ცოცხალი გამოვასწარი. გამომძიებელია და ტყვიას ტყვიაში აჯენს... მისმა ცოლმა იმართლოს თავი. თუ ვერ იმართლებს და მოკლავს ქმარი, მეც

მოგისვენებ და ისიც...

როცა მინიშნებულ მისამართზე მივიდნენ, უშანგი შეწუხებული მიუბრუნდა კაცს:

— ასე ტიტლიკანა როგორ ახვალ სახლში, ან ცოლს რას ეტყვი?

— უნდა მიშველო... მათხოვე შენი ჯინსი და მაისური... ათ წუთში ჩამოგატან უკან...

სხვა რა გზა იყო და ხენეშა-კვნესით გაიძრო ტანსაცმელი და უცნაურ მგზავრს გადააწოდა, თან შევევნა:

— თუ ძმა ხარ, არ გადამადო, თორებ ტიტველი რომ მივიდე სახლში, დამენებრევა სიმრით აწყობილი ოჯახი.

— გეკადრება?! — იწყინა კაცმა, რომელიც მართლა ათ წუთში დაბრუნდა უკან. ტანსაცმელიც დაუბრუნა უშანგს, ასდოლარიანიც აჩუქა და ძირიფასი კონიაკიც: — ჩემი გადარჩენისა დალიებომ იცი, ამ დროს სახლში ვერ აგიყვან, თორებ მეცურ სუფრას გაგიშლიდი...

უკვე პირველი საათიც შესრულებულიყო. შინ დაბრუნებაც შეეძლო.

უნდოდა, ცოლისთვის მოყენოლა თავს გადახდენილი, მაგრამ... ბოლოს თავი შეიკავა: ქალია მაინც და რატომ უნდა იცოდეს, კაცს რა „გატირვება“ აღარ გადახდებაო?!

გახშმობის თავიც აღარ ჰქონდა, წყალი გადაივლო და პირდაპირ საძინებლისკენ აიღო გეზი. საწოლთან მისულს, ფეხში რაღაც წამოედო. დაიხარა და აიღო, შარვალი იყო. გონება დაუპნელდა:

— ვისი შარვალია, ქალ, ეს? — იყვირა გაოგნებულმა და ეჭვით გათანგულმა. თავისი უცნაური მგზავრის აგარაკზე მიტოვებული სამოსი გახსენდა.

ნელიმ სინათლე ააწოო:

— რა ჭირი გეტაკა, შენი სპორტულია და ვერ ცნობი? — იქით შემოტუტია. — რომ ადგები დილით და ნიფერით დატანტალებ წასვლამ-დე, მაშინ დაგივარდა, ალბათ...

კი, ნამდვილად მისი შარვალი იყო! შერცხვა და სახე მოარიდა ცოლს:

— გებუმრე! — გადიმება სცადა. არადა, ელდამ ძილიც არ შეარგო: მთელი ღამე ესიმზრებოდა — როგორ პოულობდა საძინებელში სხვის დატოვებულ შარვლებს...

ნოვამზის ნოვაჟი

№12

უთრუნძლა

ნოემბერი, 2010

ყურნალი, რომელსაც კითხულობენ

ჭაბუა
ამინიჭიდე:
ჭურთ,
ქართველებო..

ფ. 5 ლარი

დათო ტურაზვილი

ბეჭრიერი
ჰაბილიტი
ხელმიწილე

ეჭვ გრადენი
სამი
ცის
საფლავი
ავტორთა ნაკრაბი:
აკა მორჩილაშვ.,
ილია გაგაცვილი,
ათო ტურაზვილი,
ეძღვარ გარაპე,
ლაშა გაგაცია,
გაგა გოგოგოპე,
დავით კოვალიშვ.,
კორე ჯადივიშვ.,
ლალა ჯიყაზვილი,
სოსო ცისკარიზვილი,
ნინო რავენიაზვილი...

კონკრეტული განვითარების მიზანი

„ჩამოვაზი“ და განვითარების მარჯვენა

მარი ჯაფარიძე

გასული საუკუნის იმ პერიოდში, როცა ქართული პოლიცია პრაქტიკულად თვეების განმავლობაში უხელფასოდ მუშაობდა, დათა ერთ დანაყოფს ხელმძღვანელობდა. მას შეუახანს მიტანებულმა ზემდეგმა თხოვნით მიმართა: — უფროსო, ნუ გამიშვებ სადმე გადასაკარგავში, აგრე, გაგარინის მოედანზე ვიტრიალებ, დისლოკაციითაც გვეკუთვნის და პოლიციის განყოფილების მიმდებარე ტერიტორიასაც ყურადღებას მივაქცევო. დათას უარი არ უთქვამს, თუმცა ის დღე იყო და ის დღე, ზემდეგ ჯემალს ყოველ სალამოს მოჰქონდა დათასთვის რამდენიმე ცალი კარტოფილის ღვეზელი და „კოკა-კოლა“. თავიდან დათას უარის თქმა უწყოდა, თანაც, „კოკა-კოლას“ არ მიირთმევდა, მაგრამ ასაკით უფროს თანამშრომელს უარი ველარ უთხრა. შემდგომ — შეეგუა. რამდენჯერმე მეც გამიმასპინძლდა და ალნიშნა, „კოკა-კოლა“ და კარტოფილის ღვეზელი ასეთი გერიელი არასოდეს მომზენებია, იმავე ადგილზე ვიყიდე და ასეთი გერიელი არ იყო, ნეტავ „სპეცზაკაზით“ ხომ არ ამზადებინებსო!

თურმე ნუ იტყვით და, ზემდეგი ჯემალი პოლიციის მიმდებარედ „სტაიანშიკონბად“ და დათასთვის იქ მოგროვებული მცირედი თანხით ყიდულობდა ე.წ. „ლანჩის“. შემდეგ დათა დააბინაურეს და ქალაქის სამართველოში გადაიყვნეს. ჯემალი იქაც ენვია და თავისი გასაჭირი უმბო — ახალი უფროსი როგორც კი მოვიდა, დამიბარა და თუ გინდა, მაგ პოსტზე კი არა, დანაყოფში დაგტოვო, ყოველთვიურად 300 ლარს მომიტონ.

დათას ბევრი აღარ უფიქრია და ჯემალი ნავთლულის ბაზრის მიმდებარე ტერიტორიაზე გაამწესა, თან ჩაიცინა: „იქ გაცილებით მეტი გექნება მისატანი უფროსობასთან, მაგრამ

არა უშავს, გილირდეს იქნება“. სიმართლე უნდა ითქვას, ჯემალს თავისი უფროსი მერე აღარც გახსენებია, მაგრამ დათას ახსოვდა და დღესაც ახსოვს ღვეზლისა და „კოკა-კოლას“ განუმეორებელი გემო.

ზაფხულის ერთ ცხელ დღეს დათა სამგორის რაიონს სტუმრობდა და იქვე, ბაზართან რაიგანყოფილების უფროსს ელოდა. შორისახლოს ნაცნობ „ასობისტებს“ (პირადი შემადგენლობის ინსპექციას შინაურულად „ასობს“ ან „ილს“ უწოდებდნენ) მოპკრა თვალი და მიესალმა. საუბრისას გაირკვა, რომ პირადი შემადგენლობის ინსპექციას ვინმე ჯემალის ფეხტზე აყვანის მიზნით ოპერაცია პქონდა დაგეგმილი. ის თურმე საცოდავ მესაზამთროებს უშორყალოდ, „წენავდა“ და რაც მთავარია, „მაღლაც“ არაფერი მიდიოდა. ამ დროს კი საპირისპირო მხრიდან ჯემალი მათ დანდობილად უახლოვდებოდა. დათა რომ დაინახა, ფეხს აუჩქარა და თან გარე-

მოვაჭრეებს გამოწვდილ 5 და 10-ლარიანებს ართმევდა. დათას ბევრი აღარ უფიქრია და მალულად, ხელით ანიშნა, გაუცალე აქაურობასო. ერთ-ერთმა „ასობისტმა“, ლაშმა, თვალი შეასწრო დათას გამაყროთხილებელ მოძრაობას და იმავე წუთში მისენ ზურგით დადგა. დათა მადლიერების გრძნობით განიმსვალა, თუმცა ლაშას მხარზე გადაკიდებული ოპერატიული ხელჩანთისთვის ყურადღება აღარ მიუქცევია. ჯემალს თითქოს მიწამ უყო პირი, უეცრად გაუჩინარდა და მოვაჭრეებში მიიმალა.

დათა ნაცნობებს დაემშვიდობა, თავისი საქმეები მოილია და სამსახურში კმაყოფილი დაბრუნდა. განსაკუთრებით ლაშას საქციელი უხაროდა. მაინცდამიანც დიდი მეგობრები არ იყვნენ, მაგრამ აივნიდან სიგარეტის გადაწოდების ფაქტები, არყით სავსე მათარების გაცვლა-გამოცვლა და ერთობლივი მორიგეობები ხშირად ჰქონდათ.

თავის კაბინეტში რომ შევიდა, აივნის კარი გამოაღო და შიდა ტელეფონმაც დარევა... უცებ ვერ გაარკვია, „ასობის“ უფროსის ხმა აივნიდან შემოღილდა თუ ტელეფონის ყურმილიდან ემოდა...

რამდენიმე წუთის შემდეგ დათა გაოგნებული, სახეაჭარხლებული იდგა პირადი შემადგენლობის ინსპექციის უფროსის კაბინეტში და ტელევიზორის ეკრანს თვალს არ აცილებდა. სიპრაზისაგან არანაკლებ ანითლებული „ასობის“ უფროსი (სხვათა შორის 5 (ქალი)შვილის მამა და ხელოვანი, საკმაოდ ნიჭიერი მხატვარი) კი ყვირილით აკეთებდა კომენტარს:

— „მატ“ ტერეზა... „ბლიინ“... შეხედე, შეხედე, რა კოხტად უქნევს ხელს... რა ოპერაცია ჩამიგდო... ახლა მეც დაგინევ ხელს, — და ის უესტი

გაიმეორა, რაც კამერას ჰქონდა დაფიქსირებული, — ოლონდ ეგ ნიშნავს — მიბრძანდი შენი ფეხით აქვე, შორს ნულარ წახვალ, პირველ სართულზე „კა-პე-ზე“, — დამარცვლა შალვოვიჩმა. — ახლა ახსნა-განმარტებას მე თვითონ ჩამოგართმევ, რანგით გევაუთვის, — ისევ უკინა.

დათას დანა პირს არ უხსნიდა, მაგრამ თავი გაიმხევა, „საშინელი დასასრული ჯობია უსასრულო საშინელებას“ (გენიალური ნანარმოებია „დათა თუთაშია“) — გაიფიქრა, სავარძელში მოკალათდა და „ასობის“ უფროსს მოკლედ მოუყვა ჯემალთან ურთიერთობის ამბავი. არც „კოკა-კოლა“ და ლეზელები გამორჩენია და არც ის გარემოება, რომ თუ რამე ისე არ ხდებოდა როგორც საჭირო იყო, მიზეზი ზედა რგოლებში უნდა მოექიათ და ბოლოს და ბოლოს, ვირთხების („კრისების“) დასაჭრად ხაფანგებიც დაე-

გოთ. შალვოვიჩს პირქუში გამომტყუელება არ შესცვლია, მხოლოდ მოხდენილი, ხშირი ულვაშის ცმაცუნით გამოხატავდა თავის ემოციას:

— შენ რა, გინდა, შენი სენტიმენტალიზმით ამაგდო? ვერ მოგართვი! — თან სამი თითის კომბინაცია უწვენა; წამოდგა, მძიმე ნაბიჯებით დათას მიუახლოვდა და ფართოდ გაშლილი ხელი მისკენ წაილო... და დათამ თავისი ხელი შეაგება. გულში ჩაიკრა პირქუშმა უფროსმა ახალგაზრდა იფიცერი. მერე კი კარისკენ უბიძგა:

— მიდი, მიდი, მთელი დღეა, ლუკმა არ ჩაგსვლია პირში... — და ულვაშში ჩაიცინა.

კაბინეტიდან გამოსული პირდაპირ ლაშას შეეჩება. დათას უტყვი შეკითხვაზე — „რატომ?“ მშვიდად უპასუხა: „ჩემი სამსახურია ასეთი, შენ რას გამოიდე თავიო?“ და შერი-

გების ნიშნად ხელი გაუწოდა. დათამ გამოწვდილ ხელს ზედაც არ დახედა და თავის კაბინეტში შევიდა.

„ხატი და რჯული, ღმერთი და ხატი“ დათას არ ჰქონდა ის გრძნება „კრული“.

ბოლმა კი არ ჰქონდა გულში, ადამიანია და ადამიანურად ეწყინა... თუმცა, მერე ეს წყენაც სანახებელი გაუხდა. ლაშა ტრაგიულად დაილუპა ავტოვაგარიში ისე, რომ დათამ ველარ მოასწორ გამოწვდილი ხელისთვის თავისი მარჯვენის შეგებება. ლაშას სახელისა და გვარის უკვდაყოფა ქალაქის სამმართველოში დაგებულ მემორიალზეც ვერ მოხერხდა, რადგან იქ მხოლოდ საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისთვის ბრძოლაში დალუპულთა გვარ-სახელები ამოიტვიფრა. მას მერე ხშირად მეუბნება დათა: „არავისზე წყენა და ბოლმა არ ჩაიდო გულში, მიუტევე ადამიანებს“. ულიბკა.

გათამაშებული ტრაგედია

ეს ამბავი ალბათ ბოლო 2 ნომრის თემას შეეფერება. „ადამიანი, რომელმაც ჩემი ცხოვრება სამუდამოდ შეცვალა“ და „გამოუსწორებული შეცდომა“. ამას წინათ „მინირომანში“ გეწერათ, რომ... აუსრულებელი ოცნების ყველაზე დიდი „მინუსი“ ისაა, რომ შენი იცნება ვიღაც სხვას უხდება და მიაჩინა, რომ მან შენი ბედნიერება დაიმსახურა. ჰოდა, ჩემი საქმეც ასეა. დანარჩენს კი დრო იტყვის. ბანალურია და ჩვენ ერთმანეთი ინტერნეტით გავიცინით. „ოდნოების“ მეგობრის მეგობრებში ჩემმა ლამაზმა სახემ გაანათა და იმ სურათმა დამღვრება ზუსტად. ერთი წელი მხოლოდ ჩვეულებრივი ნაცნოები ვიყავით. საერთო ნაცნობის წყალობით სალაპარაკო ბევრი გვქონდა, ჩემთვის მხოლოდ საინტერესო, მხიარული მოსახურე იყო. მისი პირვენებით უფრო ღრმად არ დაინტერესებულვარ და ზოგადად, დიდი ცნობის მოყვარეობის მიუხედავად, არც მის პირად ცხოვრებაზე მიიკითხავს არასოდეს. თურმე იმ დროს დაკავებული იყო, რამდენიმეწლიანი რომანი ჰქონია. მისგან უდიდეს პატივისცემას, მოწინებას ვგრძნობდი და მივიჩნევდი, რომ ვიმსახურებდი კიდევ. თანაც, მიუხედავად იმისა, რომ ყოველთვის განებივრებული ვიყავი გარშემო მყოფთა სიყვარულითა და ზრუნვით, მანც ეჭვიანი და სკეპტიკურად განწყობილი, არავის ვენდობოდი. მივიჩნევდი, რომ ჩემთან თამაშს ვერავინ გაბედავდა. სამსახურში ძალიან დაკავებული იყო და ამის გამო ჩემს ნებისმიერ, პირადულ, უტაქტო შეკითხვას და ამის მიღმა თუ კიდევ რამე იმაღებოდა, ველარ დაუუშვი. გარშემო მყოფებობა მისი მუდმივი კონფლიქტის მიზეზები

ოლოდ ბერიოდული ხასიათი ჰქონდა. ერთხელ გამისხილა, რომ შეყვარებულს დაშორდა, ცუდად იყო. ჩემი ნომერი შეიტყო და დამირეკა. მითხრა, რომ დრომ გაიარა, მის ცხოვრებაში ერთი ეტაპი დამთავრდა და სურდა, მეორე ჩემთან ერთად დაეწყო, რადგან ზოგადად, როგორც პიროვნება, ყოველთვის მოვწონდი, მაგრამ საანამ თავისუფალი არ იყო, ამ თემაზე ვერ დამელაპარაკებოდა. — გასართობს არ ვეძებ, ვიცი, როგორი უკარებაც ხარ და შენს ნდობას აუცილებლად დავისახურებო. თავიდნ ცივი ვიყავი მის შიმართ, ვაბრაზებდი, არ ვენდობოდი და არ ვუჯერებდი არც ერთ სიტყვას, მერე კი ჩვენ ურთიერთობა თანდათან დათბა, მისი ძალისხმევით. დაძაბული გრაფიკის მიუხედვად, გადაჭარბებული ყურადღებითა და სითბორი, ჩემი გული თითქმის შეხედრამდე მოიგო. სულ ვუმორებდი, რომ მხოლოდ ამ 2 ფაქტორის გამო ვაფასებდი და არა — გარებობის ან სხვა პრივატულების გაძირ. იყო დაუკიდებარი თვეები, როცა მხოლოდ მე ვიცოდი, რას აკეთებდა ყოველ წუთს, რით სუნთქვადა, ვგრძნობდი, სიამოვნებდა ჩემთან ურთიერთობა, ნებისმიერი ემოციის გაზიარება. ზოგადად ჩაკეტილი, რთული ხასიათის, ბავშვური გულუბრყვილობითა და ლიმილით პასუხობდა ჩემს ნებისმიერ, პირადულ, უტაქტო შეკითხვას და ამის მიღმა თუ კიდევ რამე იმაღებოდა, ველარ დაუუშვი. გარშემო მყოფებობა მისი მუდმივი კონფლიქტის მიზეზები

მხოლოდ მე მესმოდა და ეს ფაქტი ორიგეს გვაცებდა და გვაძებნიერებდა. უსაზღვროდ მგრძნობიარეს, ყოველთვის ყველა ემოცია სახეზე ეწერა, ვერაფერს მალავდა და სწორედ ეს მაიმედებდა, რომ არ ტყუდო. ამის გამო, დღემდე მივიჩნევ, რომ ამდენი ხნის მანძილზე და ასეთი თამაში ყველაზე ნიჭიერ მსახიობსაც გაუჭირდებოდა. მას — მით უმეტეს... შეუძლებელია, იმ ემოციების გადმოცემა და სიყალბის დარქმევა. სხვას რომ თავი დავანებით ასერთო ახლობლის გამო არგატყებული, მეუბნებოდა... რა თქმა უნდა, ბევრ შეკითხვას უსასუბა თავის ცხოვრებაზე, ყოფილ შევერებულთან დაკავშირებით. თავიდან

ელ ნანას ადამიანს ცოლად ვერ გაშევი. ვთხოვდი, დამლოდებოდა, თუმცა ფსიქოლოგიურად თანდათან კვრზადებოდი ამ ნაშივისთვის და მზად ვიყავი, საკუთარ თავზე ეს პასუხისმგებლობა ამეღო, მიუხედა-ვად მოსალოდნელი ბევრი აშკარა სირთულისა. ბოლო დღემდე იდე-ალური ურთიერთობა გვქონდა. ვერ გვედები, როდის განყდა ძაფი ჩევნ შორის, სად შევცდი და რატომ შე-მელია ასე იოლად, როცა ჩემთან თავს ასე კარგად გრძნობდა. როგორ შეიძლება, მეტი დამაჯერებლო-ბისთვის აღდგომის დღეს ნათქვამი სიტყვა — „მიყვარსა“ ყალბი იყოს უკანასკნელადაც 2-ჯერ დამირეკა, მითხრა, რომ ვუყვარდი, მალე ვიქნე-ბოდით ერთად, ახალ ტელეფონს იყიდდა, მალე შემეტიანებოდა და... აორთქლდა... ცოტა ხანს ველოდე, მერე მის ნათესავებს ვკითხე, რომ-ლებიც მიცნობდნენ და აღფრთოვ-ახებული იყვნენ ჩემით. ზოგად და ურთიერთგამორიცხავ პასუხებს იძ-ლეოდნენ, რომ პრობლემები აქვს, ცუდად არის, მალე გამოჩნდება და აგიხსნის ცელაფერს, ფსიქოლოგიური და ჯამრთელობის პრობლემები

ჟავაჭორა, რომელს გამოსწორებას დაგვიანებულია

გამარჯვობა, ძვირფასო მკითხველო. „გზავნილების“ სახეცვლილება ალბათ უკვე შენიშვნებ და კითხვის ნიშვნებიც გაგრინდათ. ნუ შეშოთ-დებით, არსებითად, არაფერო შეცვლილა, უპრალოდ, საუკეთესო მესჯები სხვა ფორმატში დაიბეჭდება. იმედია, ეს სტრიმულს მოგცემთ, რომ გონიერი მოიკრიბოთ, მის სილრმეში არსებული, საუკეთესო ამბები „მოქექოთ“ და გამომიგზავნოთ. სიახლის შესახებ თქვენი აზრიც მაინ-ტერესებს და თუ არ დაიზარებთ და მომწერთ, „მოკლე ჩართვასაც“ აღვადგენ. პო, კიდევ რისი თქმა მინდოდა: ნინა კვირაში რედაქციაში ქალაბატონი ნანი დუმბაძე მესტუმრა და ძალიანაც გამახარა. სითბოთი და სიყვარულით საგვარეულო რეველიც გადმომიცა, რომელიც რუდუნებით შეუსია, გაუფორმებია და თავისი თბილი გულის ნაწილი შიგ ჩაუდგია. დიდი მაღლობა მას ამისთვის. ახლა კი თქვენს მესჯებს გავეცნოთ.

„ბირჟალოთოგიურის“ სტუდენტის მოულოდნელი ქორწინება

„როგორც ბიჭების უმრავლესობამ, ლე-
ვანმაც, სკოლის დასრულებისთანვე, „ბირ-
ეალოთოგიურზე“ ჩააბარა და იმის მერე
ქუჩა მისი, „ძმა“ და „მეგობარი“ გხდა. ისიც
ქუჩის ერთგული იყო და მისი წესებით ცხ-
ოვრისობდა, მაგრამ დღდასნ ვერ გაქაჩი და
ბირჟასა და მის საბმეს უდალატა. ერთა-
ერთმა ბებიმაც უმრტვულა და მიუხდავად
იმისა, რომ იმ ქვეყნაზე წალიანცაც
არ უნდოდა, ბედისწერაშ მაინც თავის ქნა
და მიქელეგაბრიელთან გაისტუმრა. დარჩა
ლევანი მარტო, ამხელა სახლ-კარის პა-
ტრონად. 30 წელსაც მას მიუკაუნა და
მერე კი დაფიქრდა ცხირებზებიც. ცოლი ხე-
არ მოუკეთებანორ, გაიფრია, მაგრამ მალევე
გადაიფიქრა. ცოლი რომ მოუკეთება, უნდა
ერჩინა, მას კი ხელის განძრევა შვი ჭირივ-
ით ეზარქოდა. მალე სოლიდან, ბავშვო-
ბის მეგობარი ესტუმრა; გადავკიდა, ერთი

გოგო უნდა გაგირიგო, ჩემი სოფლელიაო. ლევანიც დაფიქტრდა. გავიდა ერთი კვირა და ლევანზე ბავშვობის მეგობარს, დათოს მიაკითხა. რა თქმა უნდა, დალეჭე, ტვენი გადატყურილი და ლევანზე და არიქა, ცოლო უნდა მოვიყენონა, ატყდა. მოკლედ, იმ სოფლელი გოგოს ოჯახში გაშურნენ. დათომ ოჯახს გადახედა, ეზო საქც იყო ქათმბ-ბით. ჩაიგურდა, მერე ოჯახის უფროსს ლევანზე თვალით ანიშნა, ეწერარება, 50 ფრთა ქათამი და ამდენი სარ-კავშირი უპატრონოდ ჰყავს დატოვებულის. სისიმართლი ესამიგრა- და და სტერებული შინ შეიძალიუა. ბოლოს, შეიძინებოდნენ, რომ თავისი შეიღლს გაატანდა. გავიდა რამდენიმე კვირა, ისევ დათვრა ლევანი და საცოლე რომ ჰყავდა სოფელში, მაშინ გაახსნდა. წაიგდა, დათოც თან გაიყოლა, დიდი ვაი-ვაშით ის გოგო მოიტაცეს. სისამართლი არი დღას მერე ჩასულ ქალაში, სადაც ქათამი, ან სარ-კავშირი, უკითხავს. აგერ, დათო გეტყუისო, ლევანს უთქვაშს. დათო არ დაბნეულა — სადაც, ჩემი ბატონი და სანჩი თქვენი შეიღლს მოვიტაცეთ, გაპარულანო. სისამარს ლევანისთვის მსარზე

„შეცდომით“ რძალი

„ნინელი დასვლეთ საქართველოს ერთ-ერთ სოფულში დაბრდა და გაიზრდა... გოგონა კველას აკვირებდა თავისი გარეენობითა და გონიერივი შესაძლებლობებით. ჩემს სანახავად მცხოვრები სოფლებიდან მოვიღონები, ისენების ხილმეტ გულდან-ყვეტით... ასაკის მატებასთან ერთად, ცხოვრებაზე, ადამიანებზე, სამყაროზე უხედულებები ცვლებოდა... არ ხიბლავდა სოფლები გათხოვდა, თავი ძროხებისა და ღორების გარემოცვაში ვერ წარმოედგინა. 18 წლის ასაკში პარგი შეკრა და სასწავლებლად თბილიში ჩამოგდა. თავადაუროვავი მცხოვრებისა და უსილლეს სასწავლებლები მოხედვისას უძიდესი სურვილის წყალობით, გამოცდები ჩაბაძარი, ოცნება აიხდინა... უნივერსიტეტში წასვლის პირველი დღისავის საგანგმოოდ გმოწყო და ოცნებასთან ხელშესახებად გაემართა... ავტო-

ბუსიდან ჩამოვიდა, მიზნისკენ პირველი
ნაბიჯები გადადგა და...

— არა! ვინ ხარ? გეშლებით! — აზრზეც
ვერ მოვიდა, ისე შეჩურთქს მანქანაში. :)

— თავიდან ყველა უარზე ხართ, მერე კიი... ჩენ ბედნიერები ვიქენებით! — მი- უგო გამტაცებელმა, როდესაც მიზომ ნინე- ლი კახეთისკენ მიმავალ გზას გაუყენა, სახ- ელი კარგდა დაყრდნობა არჩევნის და შეყვირა, დაგიღუპეოთ... „დალუპამ“ შედეგი გამოიღო, დღეს მათი შევიღო, მაშო, 17 წლის, ულამაზესი გოგოა. თავიდან წყვილი ერთ- მანეთს ვერ ეწყობოდა, მაგრამ დრომ თავისი გაიტანა, ოჯახი შედგა და „სოფელიც აშენ- და“. ნინელიმ თავისი ენაველმატორითა და სტუმრობიმოყვარეობის მაღლევე მოახერხა კა-

ელებისთვის თავის სუკარება... წყველა-
კრულვის „საფულელებას“ მასშე ჩასდგა
და ათვისა... ჯან-ლონით სახეო იყო, „შე-
ღობითი“ რძალი. თავის ტკილი რომ თავის
ტკილია, ის არ იცოდა, რა იყო. დაა-
ლოებით 2 წლის წინ კი, მუცლის არეში
საზინელი ტკილები დაწყო, ბევრ ქიმის
გასინჯა, მაგრამ ვერაფრი გაუგეს. ბო-
ლოს, როგორც იქნა, გამოჩნდა „ყულინბ-
ოლენე“ ქეიით — ნაღვლის ბუშტის მრა-
ლია, გამოუტანა განახენი და 3 დღეში
ამოაჭრა კიდევ ქალი გამოჯამრთელდა და
ჩვეულ ცხოვრების რიტმი დაუტრუდა. მარ-
თალია, უნაღვლისბუშტოდ იყო, მაგრამ ეს
ხელს სულაც არ უშლიდა, მუშაობასა და
საიჯაოსა სეტების კეთებაში. ხარისით ჯან-
მრთლი ვარო, ამიტობად. 2 დღის წინ კი
მუცელში ისევ რაღაც წმოსტკივედა. შეშინ-
და, ახლა რაღა ჯანმაბა მეტაცა, მოდი,
ქიმითან წაკლ, თან ე პოლასიც ეგრე მო-
ობდება, არაფერში გამომდგომია და ბარ-
ემ გავესინჯებიო. აქამდა, უფასოა, მთლი-
ანად გასინჯა და გაშუქდა ნენელი. დიაგ-
ნოზის მომარტინი მის მისამართში მოუტოლდა
ანრიალდა. 2-საპათიანი, დამლელი
ლოდინის შემდეგ ექიმმა კაბინეტში იხმო
და დამზუხრებული სახით აცნობა: ქალბა-
ტონო, სეტე ცუდადა, ნაღვლის ბუშტი სულ
კრიჭებით გაქვთ სახეო. აქ კი იფეტეა ნინე-
ლი — შე უვიცო, ამსა არც ჰიპონტეტე
შეგარჩეს და აც მე შეერგო, დაქუშ-
რა ქიმის და კაბინეტშის კარი გამიისურა. იმდენი ქან, იმდენი იარა და ილაპარაკა
ნინელიმ, მანიც გაათავისუფლებინა ის ექი-
მი. რუსპირი“.

გზავნილეთი – ავტობუსში

„რისტვეს არ შეგვიძლიარების ჩემნი გზავ-
ნილეთი: ქალაქისთვის, ოჯახის თუ ბლო-
გისთვის, მაგრამ ჩემი აზრით, კულტურული მეტი
საყვარელი ცენტრის სამართლის აქტებს. აյ მდღლ-
ი მარია, კარს უკლეს უდიდეს, თუცუ არა
ბევრი ამოსავშვილი. სკამები ძეველ მგზავრებს
გვიყვავა. მე, პირადად, პირველ რიგში ვზია-
ვარ, მარისკან მარჯვენაზ: ახლა იტყვიო, რა-
ტომ — შენ? თუ მტკვით, ვინ არის ჩემ-
სავით ერთგული მგზავრები, ვინც ნლებია,
მარია, „მგზავრია“ და დღემდე სწრები, მივიჩი-
ოჩებ და დაფასმათ. მიყვალდე, დანარჩენ ადგ-
ილებზეც და სტაიანი და ასატყიო ხალხი ზის,
ელისოს თამაღლითი. განერვებულებულ აზლები
გვემატებინ და ავტობუსიც იქცება, მაგრამ
ჩემნის ცენტრის რაშს ხომ ზომა არ აქვს მარის
კუთილი გულივით, ყველას გვიტევს. ძლიერს
იხურება კარი და ახალმოსულნი კინკლაბობენ:
ჩემი ადგილია, გადამატარეთ, ნუ მაბიჯებთ,
ვის უბედები და ა.შ. მაგრამ არინ კუთილ-
შობილი მგზავრები, რომელიც ადგილს
დირსეულ ახლებს უთმობენ და ახალმოსული-
სა. თავის ძლიერის უზოგადინ, ვითაც სა-

ცოდნებზე დარღვობს, ვილაც — არტომ ხშირად არ დადის აფიონუსიო (ანუ „გზა“ კვირაში ერთხელ არ ასკუფინის იონი). ას კავკავნები ყმანისაბლის ტეჭასავევი, ბიჭი კონგრინას გაცირხებას ცდილობს (ლექსს უძღვინის) და მიერქის ჩვენი „ყყოფელა“ (შაგლუხა ფურცლებით). მე ჩემთვის, წყნარად ვწივერ. არც ატებილ კამათში ვერევი და რა ვწა, მაპატიეთ, ვერც ბილეთს დაგითმობთ ჩემსას, უვადოა და უძვირფასოა. თან აქედან ახლოსაა ის, ვისაც სიცოცხლეს — როგორც მძრობს და სულს — როგორც მარისა ვძობოდ. ხშირად გაბეჭდვა და გული გამითხება. ის ხომ ჩვენი ფურცელივა მესახე არ არის, მას ჩვენი ფურცელი და და ემოციები „მიჰყეავს“. ჰოდა, მითომაც მიყვარა! გვიცნი. შენი პარიუნაკა“.

„ତ୍ୟଳିମନାର ଫର୍ମ୍ୟାର“

„ანტიკვარიისტის ხელნაბეჭდზე ყველას აღმართ ძეგლი ნივთები ახსენდება, მე კი ეს სიტყვა ჩემს „ხაზიკას“ (მამაკაცია) მაგრონებს. გენიალური მომღერალია, რომელსაც თან გენიალური

ყურადღება!

ნიალური კურიოზები ახლავს. იმდენია, არ ვიცი, რომლით დატინქტო. ეს ჩემი „ანტიკ-ვარი“ რუსული ენის საფუძვლიანი ცოდნით არ გამოიჩინევა, აა, რუსი გოგონებზე კი ნამეტანი გოგონაზე მონიშნებით ჰყითხა, როგორ ეს როლა ბურთი კალათში. იმანაც სრული სერიოზულობით უპასუხა, „დდა ნაბიჯ ი გსტრლიაჭტო“. მერე იყო და მაარი რუსი ნაშა გაჩითა, საცეკვაოდ განვივა და „უნდა ეკითხა, „მოენა ს ვამი ფოტოგრაფიროვატსაო“, მა-გრამ იკითხა, „მოენა ს ვამი სინმატასა? ნაშორეკო გავრთოთოებული იკალებით იკითხა, „სდედი?“ იმინაც მატებ უსასხლა, კონ. ერთხელ ბუღალტრიტი შეინიშა რუსი ლაგაზმანი, მიუავთა თა ლაპინია ძრავას ძირისა, ტა

„იყო დრო, როცა ბაკეშვერი ცხოვრე-
ბი ით ვცხოვრობდი. გულუბრყვილი ყიფუ-
ჟველას მჟღორისა. ერთ დღესაც გამოჩენდა
ადამიანი, რომელმაც უკეთესი გამხადა, ცხ-
ოვრება მისაროდა. დღევი მიწვრინავდა.
იმ იმედით ვცხოვრობდი, რომ გვერდით
მყავდა ადამიანი, ვინც უზომოდ მიყვარდა,
მაგრამ თითქოს ამ ყველაფერმა ჭკუა მას-
ნავლა. ყველაფერი ერთი კარგი ისზომი
იყო. კველაფერი დასრულდა და ჩემი ცხ-
ოვრება მთლიანად შეიცვალა. ადარავისი
მჟერა. დათოსი კი მაღლობელი ვარ, რომ
ის თვევი მაზრას. სალო18“.

ମୋହିଦ୍ୱାର୍ବଳ ନେତୃତ୍ବକୁ ଅର୍ଥାତ୍ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ
— „ଶିଖେ-ଶିକ୍ଷାଫର୍ମାରାଙ୍କ ଏବଂ
ରମାଲ୍-ଫ୍ରେଡାମଟିଲ୍ଲାରାଙ୍କ“ ଅମ୍ବର୍ଜିନ
ଶ୍ରୀଯୋଦୀପାତ ଗାମିନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରୀଯୋଦୀ
ମ୍ବେଶ୍ଵର୍ଜୀବିତ ତ୍ରେଲ୍ଲେଫ୍ରାନ୍ସି ନେତୃତ୍ବକୁ
8.77.45.68.61 ଏକ
ମୋହିଦ୍ୱାର୍ବଳ ଏଲ୍ଲାମ୍ବସତ୍ତାଖ୍ୟ:
marorita77@yahoo.com

„კატარი დვილი საჩუქრია“

„ფასძიმობის ხალოვნერად შეცვალა უპირობოს ინვაზიას“

„გზის“ №43-ში დაიბეჭდა უცნობი მოსწავლის მესიჯი. შეგახსენებთ, გოგონა გვწერდა, რომ ის პირველი კლასიდან კერძო სკოლაში სწავლობს და ძალიან კარგი მოსწავლეა. „10-იანებზე დაბალი ქულა არ მიმიღია, ყველა კარგ მომავალს მინინასარმეტყველებს. მამამ მითხვა, — სასწავლებლად ინგლისში გაგიშვებო, რამაც ძალიან გამახარა... მშობლების მადლიერი ვარ და მინდა, მათ ამაგი დავუფასო, მაგრამ... მეექვე კლასიდან მყავს შეყვარებული, რომელიც ძალიან კარგი ბიჭია; მიყვარს და ვიცი, რომ მასაც უყვარებული. ჩევრი ურთიერთობის შესახებ დედამაც იცის და ჩემი „ლოვე“ მოსწონს. მოკლედ, ყველაფერი კარგად იყო მანამ, ვიდრე სულელურად არ მოვიქეცი — „ლოვესთან“ ვიწევთ. მართალია, ამან ჩევრი სიყვარული გაამყარა, მაგრამ ცოტა ხნის წინ გავიგე, რომ ორსულად ვარ. აღარ ვიცი, რა ვქნა... რომ გავთხოვდე და ბავშვი გავაჩინო, ჩემი მომავალი და ოცნებები დასამარტება, მშობლებსაც გაუცრულებ იმედს... არადა, აბორტის გაკეთებასაც ვერ ვპედავ, არ შემიძლია.“

ლიკა ქაჯაია

უცნობი:

„პარგია, რომ 10-იანებზე სწავლობ და სწავლის გასაგრძელებლად მამიკო ინგლისში გიშვებს, ე.ი. სულელი არ ხარ. ჰოდა, თუ ასეა, ისიც უნდა გცოდნოდა, რომ შეყვარებულთან დანობლის შემდეგ დაფეხმიდებოდო. ასლ მიმაშვილურ ჩევრას მოგცემ: თუ ფეხმიმიედ ხარ და თანაც, ის ბიჭი გიყვარს, ცოლად გაჰყევი, იჯახი შექმნი. ბავშვის გაზრდაში უფროსები დაგეხმარებიან, შენ კი სწავლას გააგრძელებ! ჩემი თხოვნაა, აბორტი არ გაიკეთო, ბავშვი არ მოკლა, ცოდო არ დაიდო. იცოდე, პირველი ფეხმიმინის სტანდარულად შეწყვეტა უშეილობას იწვევს.“

უცნობი გოგო:

„არ გაბედო და ბავშვი არ მოიშორო. არანაირი წარმატებისა და კარიერის გამო არ ღირს ააღი სიცოცხლის მოსპობა. იცოდე, აბორტს თუ გაიკეთო, შვილსაც დაკარგავ და შესაძლოა, საყვარელმა ადამიანმაც მიგაფოვოს. ცნობისათვის, ჩემს ჯგუფში ყველაზე აქტიური და მშრომელი გოგონას სახელი იცი, ვის აქვს? — გათხოვილ და შეილიან გოგონას. საქმე ყოველთვის გენება და ამის გამო შეილი არ უნდა გააჩინო? მით უმტკეს, რომ დედა მხარში გიდგას და ძიძის აყვანაც შეგიძლია. შენს ადგილას აბორტზე არც ვიფიქრებდი.“

აზრა:

„ეს ნორმალური ხალხი რამ გაგაუჟათ? წინ წარმატებული ცხოვრება გელოდა, შენ კი ყველაფერს გადაუსვი ხაზი. ჯერ გენებულა და შეყვარებულს მერე ჩაგორებული ლოგინში. ასლა მოეკიდე ღვახას, ნაადრევად... აუ, დაუფიქრებელ ხალხს ვერ ვიტან, რა. P.S. მოვიკითხავ რუსისტრის, კლეოპატრას, ლუნას, კოზანისტრას...“

რუსინი (YELLOW):

„პირველ რიგში, ერთ მარტივ კითხვაზე მიასუსტე: რაზომ?.. შენ ყველაფერი გაქვს, რაზეც ახალგაზრდების უმტკესობა

პატარამ რატომ უნდა აგოს პასუხი შეინტერესონ სამოვნების გამო? უნდა გათხოვდე და იჯახი შექმნა (იცი, ეს რასაც ნიშნავს?). მერმშუნე, ამქეყნანდ შვილზე ძვირფასი არაფერია და სისულელე არ ჩაიდინო. შენი „ესმესიდან“ გამომდინარე, იმ ბიჭზე კარგი შთაბეჭდილება შექმნია და რა ვიცი, იქნებ, სწავლის გაგრძელების უფლებაც მოგცეს...“

ლაპა:

„ბოროტის გაკეთება მცველელობის ჩადენას ნიშნავს და ამ ნაბიჯმა შესაძლოა, უძრავი პრობლემა გაგრჩინოს. ჯერ შეყვარებულს გამოუტყდი სიმართლეში, მერე მშობლებს და ოჯახი შექმნია.“

ლალუშვილი:

„ვაიმე, ჩემო კარგი, შვილს ნუ მოიშორებ, თორექ მთელი ცხოვრება დაიტანჯები. რა თქმა უნდა, კარიერაც უნდა აიწყო, მაგრამ შენს სხეულში საყვარელი ადამიანისგან პატარა ჩაისახა და ნუ გააკეთებ იმას, რასაც მთელი ცხოვრება ინანებ.“

ლუნა:

„ცუდ მდგომარეობაში ხარ. იცოდე, გათხოვპას ყოველთვის მოასწრებ, მაგრამ შვილის ყოლის შანსი ყოველთვის როდი მოგცემა. ცუდია, მშობლებს იმედი რომ გაუცრუ, მაგრამ ასლა სხვა გზა არ გაქვს, უნდა გათხოვდე აპა, ბავშვი უმარიდ ხომ არ გაიზრდება? იქნებ, გაგიმართლოს და მომავალში სწავლის გაგრძელებაც შეძლო. წარმტებებს გისურვებ! გაიცხი.“

აბან 94:

„მეგონი, მართლა მაგარ შარში ხარ. მართლია, მშობლებს იმედი გაუცრუ, მაგრამ ასლა დიდი ცოდვის ჩადენის ჯობია, მათ ყველაფერში გამოუტყდე.“

გაბა:

„ვაიმე, ამ, ხალხს თავში ტვინი აქვს თუ სალეჭი რეზინი?.. განცვალუ, ლოგინში რომ უგორდებოდი, მაშინ სწავლაზე არ ფიქროდი? ბავშვი უნდა გააჩინო, აპა, ცოდვას ხომ არ დაიდე?..“

თაპჩო:

„ჩემო კარგო, შეყვარებულს ცოლადად გაყენები. ბავშვს რომ გააჩენ, სწავლას მერეც გაიგონიდება მისი და მშობლების პატივისცემასაც ვეღარასდროს ელირსები.“

„როგორ მოვიძიო მეგობრები?“

ა.პ:

„გამარჯობა. არ მეგონა, თუ თქვენთან დაკავშირება დამჭირდებოდა, მაგრამ... 14 წლის ვარ და ერთი მეგობარიც არ მყავს, რათა ჩემი მშობლები გვიან შეულლდნენ და ასე ვთქვათ, მოხუცები არიან. ჰოდა, დედა, ვერ მიგებს. ყოველთვის მეონდა იცნება, მშობელს ჩემთვის გაეგო, მაგრამ... მირჩით, როგორ მოვიძიო მეგობრები? იმედია, რაღაცას მომწერთ.“

P.S. მაშ ას თუ ა.პ.-ს წერილის ნაკთხვს შემდეგ, მასთან დაკონტაქტების სურვილი გაგიჩინდებათ, დაგვიმეტავეთ ტელეფონს ნომერზე: 8.58. 25.60.81. მას თქვენ დახმარების იმედი აქვს.

მობილი-ზაჟის

იმისათვის, რომ თქვენი მესიჯი „მობილი-ზაჟის“ მოხვდეს, მობილური ტელეფონის SMS-ფუნქციაში უნდა აკრძოთ სიტყვა GZA გამოიტოვოთ ერთი სიმბოლის ადგილი და აკრძოთ სასურველი ტექსტი. შემდეგ მესიჯი გამოიჩინოთ ნომერზე 8884. ჩემს მობილურზე მოსული მესიჯები ამ რუბრიკაში არ გამოიცემოდება (გამონაცლის მხოლოდ უცნობობიდან გამოიგზილი მესიჯები) და კადევ ერთი მესიჯი მხოლოდ 160 სიმბოლის აღემა. თუ კაცელი მესიჯის გამოგზავნა გაუწის, ის რამდენიმე მესიჯიდან უნდა გადამოგზავნოთ.

ქადაგი

1. გავიცნობ წესიერ, დასაქმებულ, 45 წლამდე ასაკის პიროვნებას. ვარ ექიმი, დასაქმებული, ქორნინგაში არმყოფი ვცხოვრობ რაონში. თაღლითები, დაბლები და ლოთები ნუ გამოქვემდებან.

2. ოჯახის შექმნის მიზნით გავიცნობ 48 წლამდე ასაკის, დასაქმებულ მამაკაცს. სასურველია, იყოს იმერელი. ვარ 41 წლის, გასათოვარი, სამსახურითა და ბინით. დატოვეთ შეტყობინება.

3. დიდი სიამოწებით გავიცნობდი თბილისელ ბიჭს, ქუშმარიტად მორწმუნება და თავისი შრომით ნარმატებულა. ვარ უბრალო ხასიათის, ლიმაზი.

4. ვარ 28 წლის, განქორნინებული, მყავს ერთი გოგონა, ვარ დასაქმებული. მხოლოდ

სერიოზული ურთიერთობისთვის და ოჯახის შექმნის მიზნით შეტებიანოს ჩემი შესაფერისი. ვა.

5. გავიცნობ 32 წლამდე ასაკის მამაკაცს, დაოჯახების მიზნით. ვარ 28 წლის, პედოგოგი. დანარჩენი — პირადად. ვარ დასავლეთიდან.

6. გავიცნობ მორწმუნება, ჩემსავით ალან-მართალ ბიჭს, 28 წლამდე, ოჯახის შექმნის მიზნით. ვარ ქუთაისელი, მქედარი.

7. ვარ 30-დან გადაცელებული, განათლებული კაცების შექმნის მიზნით გამომეტმაურობს გაუგო. ოჯახის შექმნის მიზნით გამომეტმაურობს 42 წლამდე ასაკის, სერიოზული, საქმიანი მამაკაცი, მატერალურად ძლიერი, თუ ეს აյ შესაძლებელია. გამრთობებმა თავი შეეკვეთ.

8. ვარ 49 წლის, სუჟით ნარსულის, სასამოწელოს გარებობის. კერძო ნირბატულ, სიმპათიურ მამაკაცს, ვინდ მოგებს ჩემს გულს ბაჭია.

9. მინდა გავიცნო იჯახის მოსიყვარულე მამაკაცი. მექინი ირა, ვარ 25 წლის. დამირეცვა მხოლოდ სერიოზულებმა. გელით, ვინც იცის ქალისა და ოჯახის ფასი.

10. ვარ 50/168/70, სიმპათიური ქვრივი. გამომეტმაუროს შესაფერისა ასაკის, მხოლოდ სერიოზული, დამოუკიდებელი, რელიგიური მამაკაცი (სასურველია ქვრივი). გაუგოთ ერთმანეთს.

ქაცაგი

ყურადღება! გთავაზობთ სიმბოლოებს, რომლის მიხედვითაც „მობილი-ზაჟისთვის“ გამოსაგზავნი მესიჯის ტექსტი უნდა აკრძოთ ეს განასაკუთრებულად ეხება საბერძნეთში მცხოვრებ მგზავრებს, რადგან მათი მესიჯების გაშიგვნა ძალიან მიჭირს. მესიჯი, რომელიც ამ წესს მიხედვით არ იქნება აკრებილი, არ გამოიქვეწება!

ა — a	ბ — b	გ — g
ბ — b	გ — g	დ — d
გ — g	დ — d	ე — e
დ — d	ე — e	ვ — v
ე — e	ვ — v	ზ — z
ვ — v	ზ — z	თ — t
ზ — z	თ — t	თ — t
თ — t	თ — t	ი — i
ი — i	ი — i	კ — k
კ — k	კ — k	ლ — l

11. ვარ 177/66/22, ახელი. სამსახურითა და მნენით უზრუნველყოფილი. ვარ ძალის მოსიყვარულე გავიცნობ 16-დან 22 წლამდე ასაკის, თანამედროვედ მოაზროვნება და ლამზე გოგოს.

12. გავიცნობ 30-დან 45 წლამდე ასაკის, სასიმღეროს გარებობის მნიშვნელობის. ვარ 30 წლის, სიმპათიური ბიჭი.

13. ვარ 23 წლის, სამსახურით უზრუნველყოფილი. სამეცნიერო და აკრძოთ მომზიდვებულ მასივისას, 25 წლამდე თურდაც გათხოვილს ან განათხოვარის. ნიკა.

14. გთხოვთ მომცერებით „გზა“ №44, მე-4 მესიჯის მფლობელის პირადი ნომერი. დიდი მადლობა.

15. დასაქმების შემთხვევაში ვარ 44-ში, რიგით მეტობის აუტორის ნომერი.

16. ვარ 25 წლის, ნარსულში ნასამართლევი.

ვინც ჩემს წარსულს ყურადღებას არ მიაქცია, შემტბიანოს. ვატო დოლიძე.

17. ვარ 40 წლის, პატიოსანი, შშრომელი კაცი. ოჯახის შექმნის მიზნით ჩაეჭირობი ბინანი, შეძლებულ ქალბატონს, 35 წლამდე, თურდაც განათხოვარის ან შვილიანს!

18. ვარ ქუთაისელი ბიჭი. გავიცნობ მანდლობიანს.

19. გავიცნობ 20-დან 50 წლამდე ასაკის ქალბატონს. ვარ 22 წლის, სიმპათიური, უცხოვრობ თბილისელი. ვისა გასურით ნაძღვილი სითბო და ალერის, გამომტბმაურობის.

20. გავიცნობ გოგოს, თურდაც განათხოვარის, 17-დან 27 წლამდე. დამიმტებული ვარ თბილისელი, 23 წლის. გუაგა „ოდნოც“ მაქეს და მახეთ. ვარ სიმპათიური.

21. ვარ 46 წლის. გავიცნობ 30-დან 40 წლამდე ასაკის ქალბატონს. იყის თურდაც განათხოვარი ან ქვრივი. დანარჩენი — პირადად. სასურველია, მიერული.

22. ვარ 40 წლის, პატიოსანი, უცხოლო კაცი. ჩაეჭირობი მდიდარ, პირი, 35 წლამდე ასაკის ქალბატონს, თურდაც — შვილიანს.

23. ვარ 185/83/22, თბილისელი, სპორტული აღმაგობის, მხიარული. მიყავარს ყველაფერი, როცა დარღვნილი სერიული გავიცნობ 20-25 წლის გოგონას. ზიგი.

24. ვარ 29/180/77, სიმპათიური ბიჭი. ოჯახის შექმნის მიზნით გავიცნობ ბინითა და სამსახურით უზრუნველყოფილ გოგონას, 25-დან 32 წლამდე გაია.

25. გთხოვთ მომცერებით „გზა“ №43, მე-4 მესიჯის ავტორის ნომერი. ვნებიანი კრისის. უკვე შეეცრავ შეგანუხეთ. გელოდებით.

26. გამარჯობა მარი, როგორ ხარ? გთხოვთ დამტებული, დავითი დასაჯახებული. ალალი და სამართლიანი ვარ. გამოიქვეწება ჩემი ნომერი.

27. გთხოვთ მომცერებით „გზა“ №43, მე-4 მესიჯის მფლობელის პირადი ნომერი. დიდი მადლობა.

სავალასევა

• შენი ცხოვრებით ისე იცხოვრე, არ მიაყნონ არვის ზიანი, მათოვარი რომ მათხოვარია, მასშიც ეძიებიანი. პანუ.

და ლომაზად მონიღებების უნარით. ჯერ ბავშვი
ხარ, რომ დაგაუკაცდები აპა მაშინ იქნები,
რაც იქტება. მაგარი ხარ, რუსებიპირი.
რძმა გრძნობა გაისამსაგე, კარგი მომავალი
გაქცევა და ღირსიც ხარ, თვალსაჩინი მას-
ულაშვილობისა. გაიხარე და გამრავლდი.
ნანი ფრემაზე.

- ქაჯუბის დედოფლალი, თავი შემაყვარუ შენ კორენტულებით, უყურადღებოდ არავის როვებს, სიკეთი სასკო ადამიანიზი არინ გრძელიბისას უხები და გულისხმეული. მე შენ ასე მესახები. მაინტერესუებს შენ ასავი. ნაინ დუჩიბაძე.

• ჩემი უცნო, უნივერსალურო, რა დასახურია, რომ ჩემია არ მაღალია შეკვეთის ბორბა და სიყვარულმა? ახლა რომ მომზრდოთ, შენი სახელით მოწერა არ დაგავინიშეს. გმიდლობ სიყვარულისითვის. ნანი ლუმბარქი.

• აი სე, წყველავ, ძალინ გამახარე, ნიკო
რომ შეიცვალე ჩევნს მტერს ჰქონდეს ნიკად
წყველა. მომნონხარ, ჩემო ნაომი. ასლა კი
შემიძლია, მოგეფერო. ნანი დუმბაძე.

• ააპ, სალამი.:) როგორ ხართ? და-
კვერცხე გი ხანია, მაგრამ ხომ იცით გამორჩე-
ბა: ნუ დაკარგავ ქველას „გზა-საიო და აი,
მეც ისეც მოვალითი! არ ვიცი, ვის გაუს-
არდება, ვის ეწყინება, მაგრამ მე აუ ვარ. :)
ამ რამდენიმე თვის განმავლობაში ბეკრი-
რადაც მოხსეა ჩქმას ცხოვრებაში... იყო
ლამაზე თეთბო და ძალან დიდი ტრაგე-
დიაც, მაგრამ ცხოვრება გრძელდება. ბეკ-
რი რომ არ ვიღაპინკო, მის რეალი ვარ
და მოგეხსალმებით ყველას, ვისაც გაუსარ-
და ჩემი დაპრუნება.

• შზის ჩასვლის ცტერამ გამიღებულია გულში სინაზი, კუპრად დაფარა დიღმა ქედებში. მისი სისევების ძმერელის წინარეთი, მის ას ცტერამ ჩამოჰალავდა, დამის წყვდათი, მარტომ ვინაზარე ტურდა სიღლავე და დავინარ, როცა ვიყენები სუფთად პირობებები, ვერ დავიძნებ, ვერ მოვისცებ და ასე ფიქრით ვიყავ დილამდე-ჯაყის შანელი.

- ଅତ୍ୟାର୍ଥେଶ୍ଵର, ଏକମଧ୍ୟ ପ୍ରେର ଗିପାଲସ୍ତ୍ରୀ, ମାଧ୍ୟମିକ, ପ୍ରକାଶକ, ପ୍ରକାଶନ କମିଶନରେ, ରମ୍ଭଲାଙ୍ଗିପାର୍କ ମାଠରେ ଦେଇଛନ୍ତି।

და სიყვარულს ასხივებს, გაკოცეთ ყველას.
CRAZY GIRL.

- აუ, მარ, მართლა მომაბეჭრებელია უდროო დროს მესიჯი. ნიშვილდად გასაგება. მეც უდროოდ გწერ, მაგრამ ერთო ხუთშაბათი ჩავიგდე. ხომ არ ნავიდე და მეტკიდრედ ქაჯების დეღოფალი დაგროვო? ვფიქრობ მაგაზე. მარ, მარტო იმი-სთვის ისტასურებ სიყვარულს, ამდენ ადამიანს რომ უყვარსარ. მათ შორის მეც ვარ.

• ECLIPSE-, ପିଲିଶ୍ ସାସିଆର୍ଗ୍ରେନ୍ ମର୍କସାର୍ମେନ୍ତି
ଅରାଜ୍ୟରେ, ରାଷ୍ଟ୍ରପତ୍ରାସ ଲିନ୍କସ୍କ୍ୱୁଲ ଅଧାରିଣୀଙ୍କ
ମିଳିକ୍ରିନୋର ବୀନମ୍ବେସ. ଗ୍ରୀକୋର୍ଗ୍ ଶେବ୍ କ୍ଷାଙ୍ଗେବିଲ୍
ଦ୍ୱୟାକ୍ରମିତ ବ୍ୟାପକ ପାଇଁ ବ୍ୟାପକ ବ୍ୟାପକ ହେବାନ୍.
ଦୁଇଲୁଣ୍ଠାନ୍, ମାଦଲାନ୍ଦା, ବାରିନ୍ଦରିକ୍ସ୍ୱୁଲ୍ଲା ରାମ୍ବ
ମିଳିନ୍ଦାନ୍. ବିକ୍ରିମାନ୍, କାଲାନ୍ ଗାମିନ୍ଦାରା
ଦାକ୍ରିନ୍ଦରିକ୍ସ୍ୱୁଲ୍ଲା ବେଳ୍ ପିର୍, ରାଷ୍ଟ୍ରପତ୍ର ମିଯ୍ୟାରକ୍ଷାର?
ହେବି ଉଶାଚିଦଵରି ସିନିମାତିକା ଜ୍ଞାଯିତାକାରୀଙ୍କାରୀ.
ବିକ୍ରିମାନ୍ ଅଧିକାରୀ ବ୍ୟାପକ ବ୍ୟାପକ ବ୍ୟାପକ
ଦ୍ୱୟାକ୍ରମିତ ମାଦଲାନ୍ଦା, ମୁଖ୍ୟାକ୍ରମିତ ବ୍ୟାପକ.

გამძლეობას გისურევებ ლიკ, ამდღნი
გადარეულის ხელში. მისტერ, ჯიგარი ხარ,
მერე ბეკო რაბ უნდა მოგიყვე, ელევა,
შენი რობორი მომენტი, ქალ.

ბათუმელება, გულში ხართ. CRAZY, ჩემი
ფილარმონია ხარ. თამრიი, შენ არცერი,
ფლამინგო, ჩასათანთქი ხარ. SUNFLOWER,
მოსიარულე ბიბლიოთეკა ხარ, ხალხოოო,
მიყვარ! SWEET, კარგი რაა, წუ ბაშვონ.
მარ, შენ თვალებით გატყვევა სიტქმელ. PS.
მოკითხა რესოს, ნაომი კემბელი როგორ
მიყვარდა. არადა, წნუ... წნუ... წნუ...

• ოპ, ქაჯების დედოფალმა საქვეყნოდ გამოამზეურა ჩემი დღის განრიგი. შვილოვ,

ისა და, ლენინი რომ აქბობდა, სწავლა, სწავლა
და სწავლა, ხომ გახსოვს? პოდა, იკითხე
ნიკუშას გაფიცეპ, რაა. მათხოვე უურნალი,
შე... ფიციქია.

• ଦୂଳିଲା ମିଶ୍ରଗିରନ୍ଧିବା, ମାର, ଅୟ, ସାଶନ୍ତାବ୍ରଦ୍ଧିଶୀ ନେବ୍ରାଙ୍ଗା ମେଖାରକ୍ଷା, ପିତା, ରାତ୍ରିମୁହଁ ଗର୍ବର ରମ୍ଭ ଲୋକ, ଏହି ଯୋଗିର୍ଦ୍ଦା ପ୍ରମାଣିତ ହେଉଥାଏନ୍ତିରା? „ଦୂଳିଲା” କ୍ଷେତ୍ରବିଦିତ ପାଞ୍ଚାଲାବ୍ରଦ୍ଧ ରାଜୁରାତା? ଦୀପିକାଲିନ୍ଦ୍ରିୟରେ ଘର୍ଷଣିତିବିନ୍ଦିତ ରୁପିସାରିନ, ନ୍ୟୁନ୍-ଲା ମାଗରିର ମିଳିବାନ୍ତିରେ, ତାପିଲି ସାକ୍ଷନ୍ତିରେଇବା।

• მგზავრებლებო, როგორ ხართ? სულ
გადავწერდით თვალს „გზანი“, მაგრამ სურ-
ვილი არ მქონდა, ისეც დამტკიცა დამსჯე-
ლი. ერთ-ერთი, ძევლი მგზავრელი ვარ, იცით,
ასლა რატომ გწერთ? სკარლეტ, ჩემი შშ-
ვლელო, ჩემი შშვერირო, შენ გამო დავტ-
რუნდი, იციდე. რა საინტერესო იყო არა,
ჩემი გაცნიბა? შენი მოუშირებელი ტიკვილი,
ასაშა.

• ჩემი მარაბაზოთი როგორ მსახუ? :) მარ

၆၂၁။ အောက်ဖော်ပြန်လေ့ရှိသူများ၏ ဖွံ့ဖြိုးပွဲ။) ၂၀၁၅-၃၀၁၉ ဒေါက်၊ ဒေါက်ရာ၏ အောက်ပါတော်း၏ ထိခိုက် နှင့် အောက်ပါတော်း၏ အောက်ပါတော်း၏ ထိခိုက် နှင့်

• მოიდევნ სანდისტა როგორ შენიკვენა :) ვერ ვიტამ რომ არ გწერ :) ლომპა მაქვს უსა შეწებე, გზაზე და გზავნილებზე.

• მოიდა, მოვეცურო ყველა ერთგრანტს, განურჩევდეთ სეჭასა და ასებას, ჩემი კარგბი, გფარანვედეთ უზალი ყველავან და ყოველთვის. მოგმადლოთ სიძლიერე, რომ გაუმკლავდეთ და სულიერი ტკიფილი, რასაც საშშობლოს მიწა-წყლის და ახლობლების მონატრება ჰქონა, გადავყტონო. მე თითოეული თექნიკანის განცდა ნარმომიდებენა, ნარმომიდებენა, რის ფასაც გიჯდებათ ოჯახისგან შორის ყოფნა. დაუ, დასრულებულყოს ეს გოლგოთა, დაუ, მზე გაცილენოვნდეს თევენს ცხოვრებაში და აღარ გქონდეთ მწერების იერი, გაბატტული ფერები. მე მნიდა მჯეროდეს, რომ დადგება დრო, ივერიის გაბრინინების და ქართველს აღარ დასტირდას ფესვებს მიწევეტა. იდლეგრძელება სქართველოვ, ან და მრადის. გფარავდეთ უფალი. მემ.

• ସିଗ୍ୟାର୍‌ସ୍ଟ୍ରୋଲିସ ଏକାଶନରେ ମୁଖ୍ୟରେଣ୍ଡା, ଏହା
ପିଉଅନ୍ଡେ, ରାଗନର ଶ୍ୟାମାର୍ଦ୍ଦବ୍ଦନୀତି, କ୍ଷେତ୍ରିକ
ଶ୍ୱାସ ମାର୍ତ୍ତିକା ରାଗା ମେଘନା, ତୁର୍ମର୍ଦ୍ଦ ଏହି ରାଗରେ
ପିଉଅନ୍ଡ୍ରୁ ଶ୍ୟାମାର୍ଦ୍ଦବ୍ଦନୀତି, ଶ୍ୱାସ ମେଘନା, ଏହି ମେଘ
ରାଗୀ ରାଗା ଏଠିବୁ, ସିଗ୍ୟାର୍‌ସ୍ଟ୍ରୋଲିସ ଦାଳକ୍ଷଣ୍ଯବ୍ୟାଙ୍ଗ ଦା
ଦାଳକ୍ଷଣ୍ଯବ୍ୟାଙ୍ଗ, ମେଘ ଦାଳକ୍ଷଣ୍ଯବ୍ୟାଙ୍ଗ ଦା ଏକଣ୍ଠିନ୍ ରତ୍ନ-
ଲୀଇ, ଶ୍ୱେତବ୍ରି କ୍ରି ମେଘରୁ ସିଗ୍ୟାର୍‌ସ୍ଟ୍ରୋଲିସ.

• မარი, ရှေ့ကျက် မိပ္ပာရ်၏ „လွှာဒုသိုလ်ပဲ“၊
မင်္ဂလာ ဒုတိယ ဂြို့ချော် ဗောဓာတ်၏ အာရာ မိမင်နာ
ဗောဓာတ် မြတ်ခြောက်၏ ရီဘိ ဖုန်းခြောက်ရဲ့ပဲ၊ စဉ်ဆူ
ရှေ့ကျက်၊ အကြံ ဖြစ် ဖြေဖြတ်၊ ဒါန ရာဇ်အုပ်ဆဲလျှင် ဘုရား၊
အောင်အို အမိမိပဲ၏

• უსასაულო ოლიდინი, ამის მეტი არაფერი
დამრჩენია... ოლიდინი... სხვა არაფერი,
მონატრება, შორეული ოცნებები და მეტი

ისევ კარგი დღის მიზანით მოგვიყენებოთ უკანას ძალიან ძალიან დიდი სიყვარულით მოგვიყითხავთ. ოლე, მაესტრო, 9717, ბელო, სევდიანი ქალო, უმაგრესი ადამიანები ხართ.

• ရွှေ့ကုန်စံဆာလို ဂြန်အာဒ္ဓု စံဇာနိ? မြေ-
ဂြိုလ်ဆိုရေး၊ ပြည်တေသန စံဇာနိ? ဖြာလုပ် ပြန်လည်-
ပေး စံဇာနိ၊ အသာဆုံး၊ ပြည်တေသန စံဇာနိ? ဖြူးချွေ-
ရေး၊ ပြည်တေသန စံဇာနိ? ဖြူးချွေရေး၊ ပြည်တေသန စံဇာနိ?
အဖြစ်၊ ရှင်အာ ပြည်တေသန စံဇာနိ၊ ရှင်အာ ပြည်တေသန စံဇာ-
နိ၊ ရှင်အာ ပြည်တေသန စံဇာနိ၊ ရှင်အာ ပြည်တေသန စံဇာနိ?
စံဇာနိ၊ အဖြစ် ပြည်တေသန စံဇာနိ၊ ရှင်အာ ပြည်တေ-
သန စံဇာနိ၊ ရှင်အာ ပြည်တေသန စံဇာနိ? ပြည်တေသန စံဇာ-
နိ၊ ရှင်အာ ပြည်တေသန စံဇာနိ? ပြည်တေသန စံဇာနိ၊ ရှင်အာ ပြည်-
တေသန စံဇာနိ? ပြည်တေသန စံဇာနိ၊ ရှင်အာ ပြည်တေသန စံဇာ-
နိ? ပြည်တေသန စံဇာနိ၊ ရှင်အာ ပြည်တေသန စံဇာနိ?

ალისე... ასევე დიდი მადლობა გურულოს, საუკეთესო მგზავრებლთა სიაში ჩემი თავის აღმოჩენისთვის... ბამბუჩ, კარგი ხაარ... SWET-GIRL.

• შემოდგომა დადგა თუ არა, ჩემი სულის-დამამუჯებელი, აზრებაყინული და ულიმი-ლო პერიოდიც დაიწყო მასთან ერთად... უსალისოდ დაწყებული დიდობით და სულ პა-ტური რამაც გამო აცრიტულებულვლანი საღამოებით სავსე... „გზავნილებიც“ ვედარი იყო ისეთი, როგორიც მინდოდა, რომ ყო-ფილიყო... ავდევი, უსალისოდ ავდე ჩანთა და ისე, რომ მასავლებლისთვის არაფერი მიკითხავს, კლასის ყველაზე ბოლო მერჩე მოვალათდი... იქვედინ ყველაზე უკეთ ვე-დადგა კლასში მსხდომთ... ზურგსუკუნც ადარ მესმოდა ჩურჩულით ნათები მწარე სიტყვები... ღოყის ქვეშ ჩემი, ხუთთითიანი ხელის მტკვინი მოხერხებულად ამოვადე და ის იყო, ზამთრის უტყილესმა ძილმა წა-მიღო, რომ... ისეთი ალიყური მომხვდა, ძილი კი არა, ჩემი ადგილსამყოფელიც კი გადა-მავიშდა... თავალში სისილედამდებულ-მა ავიხედე და თავს მასავლებელი წა-მიმდგომიდა, თავისი თბილი, მშობლიური სიყვარულით გაუდრინილი შემრით შემომ-ცეკროდა... შემდეგ მისივე ქმედებით ან-ითლებული ყურით წამომზადა და ისევ პირველ მერჩე გადმომსვა, ეგვეც არ მარგარა და დაკალებც მომცა, რამე დაწერო... ეს არ მაცრი ყოფილხარ, მარი მაან? მართა ალიყურის ტოლფასი იყო ჩემი დაბერებული გზავნილის ხილვა და შენს შესავალში ჩემი მეტსახელის ამოკითხა... მეგონა, ეგ გზავნილი შენს ნაგვის ურაშიც კი ადარ იქნებოდა, არა თუ უურნაალის ფურცლებზე გმოჭიმულა... უყვარხა შენს ყოვლადუპა-სუსისმგებლო და ზარმაცუნა SWET-GIRL-სომ.

• დილიდინ ვერ ვარ კარგი გუნებით, ტომ-რები ვესე ფუნგით და ფრჩილები მომდ-ვრა წუნებით. სტომით შევავერი ვირზე, კოლო დამაჯდა ცხირიზე. ვერტულერნები გაიარა მეხ-ში, პუტინის სიფათი დამესაზმრა წევში. საშამ თქვა, რომ სველი დაადო ნაშამ, რად-გან უფრო მადისაღმვრელი დაანხავა ღა-ში, არასდროს ინტენსიურ ლოდინს, სულ მუდამ აჭრაუნებდნენ ლოგინს, იუცნაუ-რებდნენ პოზებს და ვალუტის კურსივით ზრდიდ დნენ სიამონების ღაშებს. ნერიაბენ წარმატებით ნათებავით ნაგში, 9 თვეში კი დააგდეს თავოტლიპა ბაგშვი! ბანეს მოვ-აძრე დოლარების პანგში და ვიყიდე სა-კიფო ტქები, ბონდოს ვთხარე ფანერები და რუჩები, რომ ამცენანა დიდსაჯდომა სურები! მომიდებილდა დაშენები მტერს დავაკინებ ბროცვაულები. მეგონას ჰევია თამზი, დაინინგ რამზა, დალიბარ-და კამაზი, გოგონები მოსწონს ლამზი. ის არის ძალიან მსუნაგი, ნაშებით ჰევას სავსე ბუნაგი, თავს არიდებს გვერდები, მთლი-ანად ჭამს მკერდებს. ძალიან უყვარს სმა, ფინთი საქციელების ჩადენა და თქმა, თუ დაგადგა მანქანით, მოშლილი მატორის ქექიანით, ფეხი გლიავა კარზე და თით სთ-არა ზარზე, არ უნდა შეჯდე სარზე, უნდა გაულო კარი, იქნებ განუქოს ბარი და გი-პადარვოს ლარი, თუ არა ხარ უზრდე-ლი ბიჭი, მაშინ გექნება მადლობის თემის ნიჭი! ხშირადა ვარ სკაპ-ში, რამდენჯერმე პლინის კაიფში, კატა მეგონა ციკანი და დავსხი ლიკანი. :)

• P.S. არა, რა, უაზრო ლექსები-სკენ მართლა რომ ვილტვი, ახლა უკვე დამიჭლეულიანდა მეორე ფილტვი. P.P.S. სიტყვა ანდი-ყუფარისმიყვარული ჩემი უბნელი

ქალი, პადხალიმია და ამიტომ არ მიყვარს მისი სტუმრობა, უბრალოდ გაატარეთ P.S.-ით ნაოქვამი ხურმობა. P.P.P.S. ბრადაგაგებ-ის უფასო ტუალეტია გაზეთების ბუტკაც დიავიდეთ და გაატარეთ P.P.S.-ით ნათქვამი შუტკაც (:)) მისტერ.

• ჩემო თბილო მემე, როგორ გამახარა შენმა ხილვამ. პირველი მგზავრელი ხარ, რომელსაც ფიზიკურდ გხდავდი. ჩვენ მგ-ზავნებები ხომ მხოლოდ ნოვებით ვიცნობთ ერთმანეთს და ასე ეკანისაქტებით. ამ ლამზა-მშ შავგვერმენმა, ეშხანმა გოგონამ მომხი-ბლ თავისი საუბრით და სითბოთი. ლმერ-თო, შენ მიეცი მემეს ბრწყინვალე მომავა-ლი, კარგი ბედ-ილბალი, რათა ქვეყნად იზე-მინს სიკეთობ და სილამშები. მემე, ძალინ კარგი და თბილი გოგონა ყოფილხარ, მე ეს ძალიან მახარებს, გენაცვალოს ნანი დუმბა-ძე.

• ჩემო ძეირფასო ემიგრანტო, სიტყვები არ მყოფის იმ გრძნობის გამოსახატავად, რაც მოულოდნელმა შენმა ჟესტმა გამოი-

ნები, ეს როგორ მოიფიქრე? დიდიი მად-ლობა. შემა წერილმა სულეირად შემძრა. პედაგოგთა ოჯახში აღზრდილს ეს რამდე-ნი ჭირ-ვარამი გადაგიტანი. შენმა ფოტომ კი ძალინ გამარი გოგონა. სწორედ საეთად მყავ-დი წარმოღენილი. ყოჩანა ქალო, მაგარი გოგო ყოფილხარ. სულგრძელი და გასაო-ცარი ადამიანური თვისებების მქონე. ოთი შვილის ფაზისაც აღზრდას, მათ დაკვაბლ-იანებას რამდენი ენერგია სჭირდება. შენმა განათლები, კეთილმა გულმა და მზრუნ-ველობამ დაგიფრთიანი ისინ, ახლაც მათ-ვის ხარ იკვანის გადაღმის. მემე, ძალინ კარგი და თბილი გოგონა ყოფილხარ, მე ეს ძალიან მახარებს, გენაცვალოს ნანი დუმბა-ძე.

• რუსპირო, შენ მე მაგიჭებ, შენი ჯერ არ თქმული, არ დაწერილი, უცნაური თემე-ბით. იმდენად მაქეს ჭვინის უჯრედები აჭროფირული, რომ ამხელა სიბრძნეს ვერ ჩავწვდი (რა გასაკირია, 81 წლის ვარ). გაცვ-იფრებული ვარ შენი აღმით, დაკვირვებისა

12 ნოემბრიდან სპასილური ჩანართი „კრსენალუ“- პროშერე

თუ კატერულება
გაგაჩერა...
ეძღოლის უფლებები

მართველი 2010 წლის 2 ნოემბრი.
საქართველოს სამხრეთი ადგილობრივი მთავრობის
შეტყობინების მიხედვით

ახალი სამხრეთი სამართლებრივი მინისტრის
აუქტომნის სამსახურის მიერთებული
„კრსენალუ“

და როგორ ეძღოლის უფლებები
აუქტომნის სამსახურის მიერთებული
„კრსენალუ“

მართველი სამსახურის მიერთებული
„კრსენალუ“

ტაი-კუტი

სად ის ურვებით დასვენება?

ავღანეთი

მიუხედავად იმისა, რომ ქვეყანაში საომარი მოქმედებები კვლავაც მიმდინარეობს, ზოგიერთი ტურისტული სააგენტო მოგზაურებს ქვეყანაში გადარჩენილი კულტურული და არქიტექტურული ღირსახურების და თვალიერებას სთავაზობს. საინტერესოა უძველესი ქალაქები, სადაც ადამიანები ათასი წლის წინაც ცხოვრობდნენ.

ცყალევაში სასტურო

სანტუმროს ნომრები წყალქვეშაა განლაგებული. ოთახში დაგხვდებათ — საწოლი, საპირფარეშო, ნახშირორუანგის შემწოვი მოწყობილობა და ველოსიპედი. მას ორი დანიშნულება აქვს — თან ივარჯიშებთ, თან ელექტროენერგიას გამოიმუშავებთ. ოთახში საკვებს აკვალანგისტი-მიმტანი მოგართმევთ.

მინეაპოლისში, (აშშ) ალუბლისა და კონჭის ქეგლი დგას.

უკრევის ტბაში, ჭამის მუზეუმის მახლობლად, კომპანია „ნესტლემ“ უჟანგავი ჩანგალი „ჩააარჭო“. 10-ტრირიანი ჩანგლის ქეგლი დგას სპრინგ-ფილდშიც (მისური, აშშ). იგი ერთი სარეკლამო კომპანიის თილისმაბა.

ლონგ ბიჩში (აშშ) გურმანები ტაფის ქეგლთან პოზირებენ.

აღილიაზებაის ქვეყანა

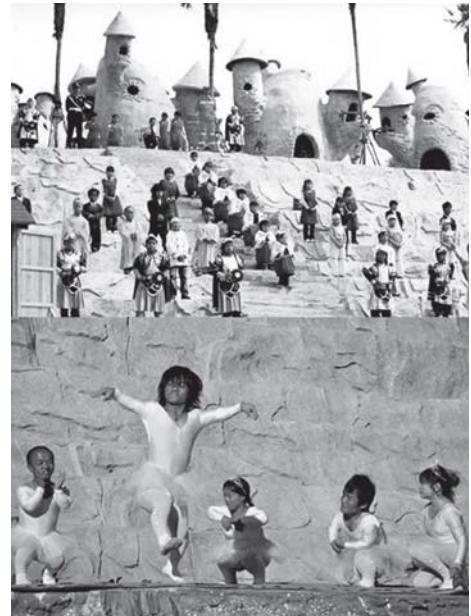
თუ გსურთ, თავი გულივერად წარმოიდგინოთ, სამხრეთ ჩინეთში მდებარე, ლილიშუტებით დასახლებულ ქალაქს ეწვიეთ.

ასვენაბა მილიონ დოლარად

1 მლნ დოლარად ან მდიდრულ ვილას შეიძენ, ან აბუ დაბის სასტუმრო Emirates Palace resort-ში ერთი კვირით დაისვენებთ. ღირებულებაში ასევე შედის ქალაქის ღირსახურიშნაობების და თვალიერება და აღმოსავლური ხალიჩის ქსოვის შესწავლა.

ოოზაურობა კოსმოსში

თუ მთვარისა და ვარსკვლავების ხილვა გსურთ, კომპანია Space Adventures-ს მიმართეთ. მოგზაურობამდე 4-თვიანი ვარჯიშის გავლა მოგზინევთ. დედამიწას კი კოს-

მოსიდან გადმოხედავთ. კოსმოსურ ხომალდში ორი ადგილი 100 მლნ დოლარი ღირს.

უცნაური ძეგლები

კანადის ერთ-ერთ ქალაქში ღვეზლის ქეგლი დგას. ქალაქ მან-დერში კი — ქეგლი.

საზამთროს ქეგლს დიარბაკირზი (თურქეთი) შევდებით, ქემერში — ბრონეულისას, კუმლუჯაში (ანტიალიის პროვინცია) — პომიდვორისას. ანტიალიაშივეა ლობიოსა და ტინაკის მონუმენტი. რამდენიმე ქალაქში დგას ფორთოხლის ქეგლი და შადრევანი.

იერუსალიმში ქეგლი მოკბეჩილ ვაშლს დაუდგეს.

პლეისტი (ჯორჯიის შტატი, აშშ) მინის თხილის ქეგლთან შეგიძლიათ, ფოტო გადაიღოთ.

სხვადასხვა ქვეყანაში არსებობს კვერცხის, კიტრის, პომიდვრის, ხახვის, კარტოფილის, კანფეტის, შოკოლადის, ორცხობილას, ვაშლისა

და გოგრის ქეგლი.

პოლტავაში (უკრაინა) კი 2006 წელს, ქეგლი ეროვნულ კერძს — გალუშკას დაუდგეს, მამონოვოში (კალინინგრადი) — შეროტს.

სარაევოლმა მხატვარმა ქეგლი მოშუშული ხორცის კონსერვს დაუდგა. მას სურდა, იმ ჰუმანიტარული ორგანიზაციებისთვის დაცინა რამდენიმე მოის დროს მშენდებიან მოსახლეობას ამ პროდუქტით ამარაგებდნენ. საქმე ისაა, რომ მხატვრის აზრით, მათ ვადაგასულ კონსერვებს ურიგებდნენ, რის ჭამასაც შინაური ცხოველებიც კი არ კადრულობდნენ.

სხვადასხვა ქვეყანაში შინაური ცხოველების ქეგლებსაც შეხვდებით. ყველაზე მეტი მონუმენტი ღორს, კატასა და ცხენს დაუდგეს.

დასაწყისი იხ. გვ. 16

სანათას ხვარამზეს თემაზე დანერილი ლექსების წიგნი — „ნისლებ დავქსელე რითმებად“ გადაემალა და ფანდურზე ამ-ლერებდა თურმე, პოეტი რომ სტუმრებია. სანათას უთქვამს, — კარგ სცენარისტის შევუკვეთ სცენარის და შენი შემოქმედებითი საღამო მოვაწყოთ. თეონას უპასუხია: ჩემი საღამო კი არა, ხვარამზე დააწერინე სცენარი, იმის საღამო გავმართოთ და იქ ნახე, როგორი ხვარამზე ვიქენებიო! სცენარიც დაინწერა — ბევრი უწვალია პოეტ ნინო საღლობელაშვილს იდეის სცენარად გადასქვევად, ასაკინძად. „ფშავის აღორძინებისა და განვითარების კავშირს“ პოეტი ქალებისთვის ერთი ლექსის კონკურსიც დაუარსება, თიანეთის გამგბელს, გიორგი აბაშვილსაც მაშინვე აუტაცია და ხვარამზეობის ჩატარება სოფელ არტაში აგვისტოს ბოლოსთვის ან სექტემბრის დასწყისისთვის დაუთქვამთ, მაგრამ ხევსურეთში დატრიალებულ ტრაგედიას — თეონა ქუმშიაშვილის დაღუპვას ყველაფერი თავდაყირა დაუყენება...

„უფალო, ხვარამზეს ნათელი დააყენე. უფალო, გაგვიმრავე ხვარამზები. ღმერთო, სულ ასე დიდობა, დამქანცე ამ ტალახინ, ბალახინ, წვიმიან და იშვიათად მზიანი მიწის სამსახურში“, — ამბობდა იმ საღამოს თიანეთში მარიამ ხუცურაული. ქალაბატონი ელდინო საღარაძის შეგირდები — ახალგაზრდა მსახიობები, ლიან სტურუას, მედეა კახიძის, მიშალანიშაშვილისა და სხვათა ლექსებს გასაცარი ემციით კითხულობდნენ, ქორეოგრაფ ანზორ გვარამზის მოცემავავები ქარიშხალს აყენებდნენ, საღამოს ერთერთი ორგანიზატორის, თიანეთის რაიონის კულტურის, სპორტისა და ძეგლთა დაცვის განყოფილების ხელმძღვანელის, ქეთევან შარმიაშვილის აღზრდილების (სხვათა შორის, თეონა ქუმშიაშვილიც მისი ერთ-ერთი პირველი მოსწავლე იყო)

გარიელ
ხარხელაური

ნამლერი თითქოს ძვალსა და რბილში ატანდა და რეკისორ ივანე ხუციშვილის მიერ დაგდმულ ულამაზეს მხატვრულ-მუსიკალურ-ქორეოგრაფიულ წარმოდგენას უემოციოდ და უცრემლოდ არც არავინ დაუტოვებია.

შეთვეან შარმიაშვილი:

— არ შემიძლია, ეს მუხტი, ურეოლა, ჩემს სხეულზე „ჭიანჭველების სიარული“ არ გაგიზიაროთ. ალბათ, თითოეულმა თქვენგანმა იგივე განიცადეთ. ჩვენ — ქალები, ვინც ამ დარბაზში ვისხდით, მართლაც, ხვარამზები ვიყავით. დღეს სხვანაირად დაგინახე ხვარამზე, გავიცანი და გავითავისე. თამაზად გვტყვით, რომ ძალიან ბევრი დაკარგა იმ თიანელმა, იმ ადამიანმა, ვინც დღეს ამ დარბაზში არ იმყოფებოდა... ამ კედლებს ასეთი ემიციური მუხტი დიდი ხანია, არ განუცდია...

ერთ-ერთ ხვარამზეს ვესალმები — მარიამ სუცურაულს, იმავე სანათას:

გამარჯობა, ხვარამზე!

— ხომ კარგი იყო? არადა, უამინდობამ რამდენი შეაშინა და ჩევნამდე ვერ მოიყანა! ზოგიერთი გზიდანაც კი გაბრუნებულა. ისე კი ხვარამზეს მოტრფიალე ვინც იყო, აქ არის.

თითქოს „ისიც“ აქ იყო, ვაჟიკას ცოლი, სანათასული, და იცით, რა გრძნობით ეყითხებოდა ხვარამზე? — „იორს ამას-დევ წყალდანყალ, ლექსად აუდერებ ფულ-ლილთა / ვინა ხარ, ქალავ, ჩემ ქმარს რო მთელ საქალეთად ულირხარ?/ მოხველ ქლონები, დაგიხვები ქალაცარაფერა, ქალინი / ვერცა ქალობით, ვერც თმენით, — ხვარამზებით გამისწარ/“.

პოეტი მიშა ღანიშაშვილი კი, არ იცით, რა გზიზე გადმოიგდა ახტეტიდნ თანებიში...

— ბატონი მიშა, თქვენ ხვარამზე როგორი არის?

— თედორ რაზიკაშვილი წერს, ხვარამზეს ვაჟიკამ მხოლოდ გამზადვა და ხვარამზემ უარი უთხრაო. მერე ხომ ვაჟიკამ ცოლი შეირთო, ხვარამზე გათხოვდა და მეც რაღაცანირად, ხვარამზე დაგმუნათვი, — შემ რაზომ არ გაპყვე თავის დროობებითი (იცინის)? თუმცა — უჰ, ხვარამზე იდეალურია. ასეთი სასიყვარულო ამბის პერსონაჟი ქალი მე არ ვიცი. რად ლირს ის ეპიზოდი (მს სცენაზე კარგად გაცოცხლეს), როგორაც ის თავისი შეყვარებულის ცხენის ნაფეხურს შემოღობავს! „პაი, ხვარამზე, ხვარამზე, აგნოზობოდა სხვა რა მზე/ ერთი მზე უნდა გნთებიყო იორზედაც და არაგზეც“, — აი ასეთია ჩემი ხვარამზე (იღიმის).

— ბატონი თამაზ, აქაური ბრძანდების, ხვარამზეზეც ალბათ ბეჭრა გსმენიათ. როგორი წარმოგედინათ დღემდე და ახლა როგორი დაინახეთ?

თავაზ იარავული, თიანეთის მუნიციპალიტეტის წარმომადგენელი:

— ზუსტად ისეთი, როგორიც დღეს გვიჩვენეს ახალგაზრდებმა. ეს წარმოდგენაც იმის დადასტურებაა, რომ ნამდვილ სიყვარულს, წრფელ დამოკიდებულე-

ზოგადი
დანიშავილი

ბას სიყვარულში მარადიულობის ძალა აქვს. წარმოგიდგნიათ, რამდენმა თაობამ გაიარა და ის სიყვარული უფროც კი გამძაფრდა! დრომ ის სიყვარული კი არ დავითიყა ადამიანებს, არამედ უკვდავად აქცია თითქოს. დღევანდელ ღონისძიებას ხიბლი არ აკლდა, მაგრამ დარწმუნებული ვარ, გაისად უფრო მასშტაბურად ალვინშნავთ.

პოეტი ნინო სადღობელაშვილი ვერ დაესწრო ხვარამზებისა და პოეტ მარიამ სუცურაულს, იმავე სანათას:

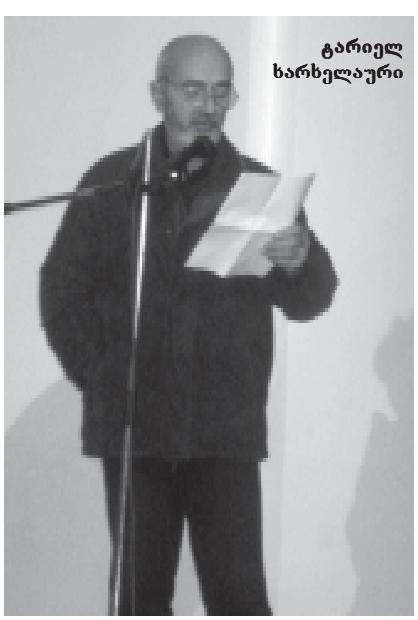
ბარიამ ბიამ თქვენ ხვარამზე:

— დღეს ერთი ულამაზესი და უმშვევერესი და, ასე ვთქვათ, გონივრული დღე, რადგან ჩვენს საქართველოს ახლა მართლაც სიყვარული და პოეზია აკლია, მიუხედავად იმისა, რომ ბევრი პოეტი გვყავს, ბევრი ლექსიც ინერება. ეს არ არის ვალის მოსახდელად მოწყობილი დღე. ეს არის ძალიან გააზრებული დღე, რომ ჩვენ — ადამიანებმა ხვარამზეს სული, ფიქრი, პოეზია განვარდოთ, გავაცოცხლოთ, დაგაფესვიანოთ. თიანეთისკენ რომ მოვდიოდით იმ არაჩვეულებრივ საბაზურის ტყეში, თავსხმასა და ნისლში, ვიფიქრეთ: 150 ნლის ნინ როგორ იფიქრებდა ხვარამზე, რომ დღეს ამდენი სტუმარი ეყრდნობით მის პოეზიას! ... გული საით გიდევს, ხვარამზეო? — ეგ მოშიშებინე ვარდი ნალამზეო... ამოვა ხვალაც მზე... ამოვა ხვალაც მზე...

სანათა:

— უდაბორ, ამოვა ხვალაც მზე. გითხოვთ, ხვარამზეს ლექსზე გაიდარებს-მეთქი. უკუ გადარებულიც არის, დღეს ლექსის მოყვარული და ამ წვიმით ვერმშემცინებული ამდენი ადამიანი, ხვარამზეს მედენი, გადმონაშოთ რომ არსებობოს! ნახეთ, გაისად სოფელ არტაში როგორ ხვარამზეობას მოგიწოდათ — ღია ცეკვა ქვემ, კოცონებთან მთელ ღამეს ლექსის კითხვაში:

P.S. იმ დღეს წვიმის მართლაც გადაიღო, მეორე დღეს კი გამოიდარა... ამოვა ხვალაც მზე! ■

ცოცხალი გასიკუს ზეიმი ანუ

21 ნოემბერს, 19 საათზე შოთარტეს სასახლეში, კომპინა „ტიფლის ივენტი“ (TIFLIS EVENT) ორგანიზებით, ცოდნალი მუსიკის კონცერტი გაიმართება. მონაბ-ილენტერ: ვეგულები — „მგზავრები“, „ფრანზ“ და სალომე კორგოლიშვილი.

სპონტის სასახლეს „მგზავრები“, „ფრანი“ და კორპორაცია დაიყორობა

მაცაცო პევლიშვილი, „ტიფ-ლის იუნიტის“ დირექტორი:

— ამ კონცერტს დიდი ხნის განმავლობაში ვეგეგმავდით. ჯერ კიდევ ზაფხულში, აჭარაში გვინდოვა გაგვემართა, მაგრამ რიგი მიზეზების გამო გადაიდო. შემდეგ ნორმერს დავგეგმეთ, მაგრამ... ამჯერად კი უკვე აღარ გადავდებთ — 21 ნორმერს, 19 საათზე ამ მუსიკოსების თაყვანისმ-

გაამართლებს. რაკი რეკლამა ვასხსნეთ,
დიდი მადლობა მინდა გადავუზადო „მე-
დიაპალიტრას“, მის კრატიულ დირექ-
ტორს — მარიკა დარჩიას, ჟურნალებ-
ის — „გზისა“ და „რეიტინგის“ რედაქ-

ტორებს, რომ
მათი გამოცემები
ამ ღონისძიების
პარტნიორები გახდენ.
კონცერტის
მუსიკიალური
მხარდამჭერები

ჰეტროლ საქართველოა”. მადლობა კომპანია „ბილაინის“ საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურის უფროსს — თეონა ბალდავაძეს. ალინშნული კომპანია უკვე მეორედ ამოუდგა მასაში „ტიფლის ივენცია“, ჩვენი ერთ-ერთი პროექტის — „ფოტომანი 2010“-ის განხორციელებისას; ფაქტობრივად, ჩვენი ცხოვრებით ვაცხოვრეთ და ალბათ დავღალეთ კიდეცა... რომ არა ეს ორი კომპანია, ღონისძიების ჩატარებას ვერ შევძლებდით. ასევე უდიდესი მადლობა სპორტის სასახლის დირექტორს — ზურაბ ნაყუშრს: ის რჩევებითაც დაგვეხმარა და შეღავათიც გაგვინია. კონცერტს დაცვისა და უსაფრთხოების ელიტური სამსახური — „გისსონი“ დაიცავს. ეს კომპანია იზრუხებს, როგორც კონცერტში მონაცილე მუსიკოსების, ასევე მაყურებელთა უსაფრთხოებაზეც.

„ტიტლის ივნითი“ 2010 წლის აპრილში დატუმნდა. კომპანიის მიერ განხორციელებული პირველი პროექტი 16 მაისს, დღიდ საკონცერტო დარბაზში, „მგზავრების“ კონცერტი — „თუკი საქართველო გიყვარს“ — გახლდათ, რომელიც წარმატებული აღმოჩნდა. მეორე პროექტი — „ფოტომანი 2010“ „საქართველოს ფოტოგრაფთა ასოციაციასთან“ ერთად ჩატარა.

ეთო ყორდანანაგვილი

ეპა პვალიაშვილი:

— ამ პროექტის განხორციელების სურვილი დიდი ხანია, მაქს. ესაა სიმღერის შესასწავლი სტუდია, რომელსაც „ოცნებების ასრულების სტუდია“ დავარქვით, რადგან ჩვენთან ასაკი შეუზღუდულია: 4 წლიდან, სტუდიაში მოსვლა ნებისმიერ მსურველს შეუძლია — თუნდაც 100 წლის ადამიანი მოვიდეს და ბოლო სიმღერა იმღეროს, პრობლემა არ არის (იცინის)! არაპროფესიონალთა, მოყვარულთა ჯგუფიც გვაქვს, რომელშიც დიასახლისებრიც არიან გაერთიანებული. მათ მთელი ცხოვრების განმავლობაში, ოცნებად ჰქონდათ — მიკროფონი ხელში დაჭირათ და ემღერათ. სხვათა შორის, სტუდიაში ზომა შეითანხმა მოახანა თა შემოსავა.

თავადაც დარჩა, ღოლნდ დედები
მოყვარულთა ჯგუფში იქნებიან. ყვე-
ლა ბავშვი მეტ-ნაკლებად ნიჭირია
და ჩვენ „მასალას“ ბოლომდე დავა-
მუშავებთ: სასცენო ხელოვნებაში,
მეტყველებაში (რომელსაც თამარ
მაყაშვილი ასწავლის) ვამეცადინებთ.
არაჩვეულტრიგი კომპოზიტორი —
მარინა ლეკიშვილი გვყავს... დღეს
სტუდიაში ერთი გოგონა მოვიდა,
რომელსაც თავად შევთავაზე, რომ
ინივიდუალურად იმეცადინოს და
ჯგუფში მერე „ჩაჯდეს“. ასე მივიჩ-
ნიე საჭიროდ. შვერინერი გოგონაა...
მოკლედ, ჩვენთან უფროსი ასაკის ად-
ამიანებიც სწავლობენ, უმცროსეს გიც...
მეცადინება უკვე დავიწყეთ. სიმღე-
რის შესსწავლად მსურველები რაც
უფრო მალე მოვლენ, უკოტესია. ჩვენ-
თან მოსწავლეებს ერთმანეთთან
ძალიან პარმონიული დამოკიდებულე-
ბა აქვთ. მინდა, რომ სტუდიაში ერთ-
მანეთთან მეგობრული დამოკიდე-
ბულება პჰონდეთ, ჩვენვენ ყველას
მოუხაროდეს...

- ସତ୍ୟଦିଳାଶେ ତାଙ୍ଗାର ରା ଫୁଲ-
କ୍ଷରା ଗାୟତ୍ରେ?
- ମୀ ଏହି ସତ୍ୟଦିଳିର ପାଦିଆରିରେ ନାହିଁ,

ეკა ქვალიაშვილი „ოცნებების ასრულების სტუდიის“ დირექტორი გახდა

მეპატრონე, დირექტორი და, რა თქმა უნდა, მასწავლებელი ვარ.

— ე. გავვთილებსაც ჩაატარებთ?

— ქალბატონ მარინასთან ერთად, მასტერკლასებს ჩავატარებ. მარინა აკომპანენტის „გაავთებს“, მოსწავლებს სიმღერებს ასწავლის, მე — დავამუშავებინებ, მაგრამ მუშაობას ჯერ ვოკალის საფუძვლებით ვიწყებთ. წლების განმავლობაში მოსწავლეები მყავდა. საერთოდ, ადამიანები მიყვარს, ბავშვები — მით უმეტეს! პატარების დანახვა, მათი ურიამული ძალიან მახარებს.

— რა ასაკის ბავშვებთანაა მუშაობა ყველაზე რთული?

— ეს რთული საერთოდ არ არის, თუ ბავშვებს სწორად მიუდგები. როცა 4-5 წლის პატარები მოდიან, რა თქმა უნდა, სწავლას თამაშის სახე უნდა მისცე, რომ მათვის საინტერესო იყოს. უფროსები, ვინც პროფესიონალური მომზადებისთვის მოდიან, საქმეს შეგნებულად ეყიდებიან. საერთოდ, ფსიქოლოგიური მიდგომა ყველა ასაკის ადამიანთანაა საჭირო. ფაქტია, რომ ვინც ჩვენთან მოუყვანიათ, წასვლა აღარ უნდათ. როგორც ხდავთ, კედლებზე ნოტები, ვიოლინის გასაღებებია მიხატული. „ჰიუსტონების“, „ვანდერების“, „ემინების“ პლაკატებით აჭრელებული კედლები და სარკე არ მინდა, რადგან მოსწავლებს მათვენ თვალი გაექცევათ; სარკე, სურათები, გრენებას ძალიან ფარგავს. მასტერკლასების დროს, როცა პავშვებს რომელიმე მოძღვრლის ვიდეო-ჩანაწერს უჩვენებ და „სამზარეულოს“ უხსნი, ეს სხვა საკითხია.

— ე. სამუშაო გარემოს დიდ მიმშვერბას ანიჭეთ.

— რასაკვირველია. ფსიქოლოგიური თვალსაზრისით, ყველაფერი გავითვალისწინეთ. სტუდიაში ქვერი თოათი გვაქვს. საკუთარი დიზაინერი და 1 ახალგაზრდა მასწავლებელი გვყავს, რომელიც თანამედროვე მოთხოვნების გათვალისწინებით, მუსიკალურ კონკურსებზე წასასვლელ ბავშვებს გავვეთილებს ჩაუტარებს.

— ყველაზე ასაკოვანი მოსწავლე რამდენ წლისაა?

— მამაკაცი 52 წლისაა, ქალი — 50-ის. იმდედი მაქვს, კიდევ უფრო ასაკოვნებიც შემოგვიერთდებიან (იღი-მის).

— სიახლეები, ეს ადამიანები

რას საქმიანობენ? სიმღერის ამ ასაკში შესწავლა რატომ გადაწყვიტეს?

— სრულიად განსხვავებული საქმით არიან დაკავებული, მაგრამ მღერიან. როგორც ჩანს, სიმღერის სურვილი მთელი ცხოვრება პქნდათ, მაგრამ ვერ მოახერხეს. ახლა საშუალება მიეცათ, ოცნება აიხდიონ.

— ასაკოვანი მოსწავლეების მონაცილეობით კონცერტებს თუ გამართავთ?

— აუცილებლად. ყველას აქვს საშუალება, სტუდიაში მოვიდეს, იმდეროს, გაერთოს და ასე ვთქვათ, თავისი ჭია გაახაროს!

— თქვენს სტუდიაში სწავლის მსურველებმა კასტრინგი უნდა გაიარონ?

— რა თქმა უნდა. შეიძლება, ვიღია ლაფსუსებით იმდეროს, მაგრამ სმენა ჟქონდეს, რომელსაც „ამოქაჩივა“ დასჭირდება. აი, „ყურზე

დაბიჯების“ შემთხვევას კი ვერაფერს უშველის...

— როგორი უნდა იყოს კარგი მომღერალი?

— ჩემს სტუდიაში უნდა იაროს! ყველაზე მთავარი ის არის, რომ სტუდიაში საპროდიუსერო ცენტრიც გვაქვა: სხვადასხვა ქვეყანასთან ხელშეკრულებებს ვაფორმებთ და ბავშვების კარიერის შემდგომ განვითარებაზე იმ მხრივ ვიზრუნებთ, რომ მოსწავლეებს საერთაშორისო კონკურსებზე გავგზავნით. ამისათვის ბავშვი ყველანაირად მომზადებული უნდა იყოს. ჩემი სტუდიის მოსწავლეებმა (უკლებლივ ყველამ) სწავლების სრული კურსი უნდა გაიარონ. როცა მივიწინეთ, რომ მოსწავლე რომელიმე კონკურსში მონაცილეობისათვის მზადაა, მხოლოდ ამ შემთხვევაში გაემგზავრება. თუ

სრულ კურსს არ გაივლის და კონკურსში მონაცილეობას მხოლოდ საკუთარი ნებით გადაწყვეტს, მასზე პასუხისმგებელი არ ვიქნები. საერთოდ, უფლება არ ექნება, რომ ჩემი სტუდიის სახელი ასეწოს...

— თქვენ გოგონა სტუდიით თუ დაინტერესდა?

— როგორ არა?! ჩემ მიერ ნახევრები ახალგაზრდა პედაგოგი სწორედ ნუკაა. ვფიქრობ, რომ დღეს ის ჩემზე უკეთესად მღერის. მთელი ცხოვრება უსმენდა — ბავშვებს სიმღერაში როგორ ვამზადებდი. მას დიდი სკოლა აქვს გავლილი (იცინი). ის მასტერკლასებს ჩემი მეთვალყურეობითა და მონაცილეობით ჩატარებს. ნუკა ძალიან კარგი იმპროვიზატორია. ობიექტური ადამიანი ვარ, ამიტომ შვილზე არ ვიტყვი, მაგარისა-მეტქი, თუ მართლა მაგარი არ არის.

— როგორ ფიქრობ — ახალგაზრდა მომღერლებს ეს სტუდიაშია?

— ყველას გზის მიცემა, გაფართოება, მეცადინეობა უნდა. მაგალითად, მე მთელი ცხოვრება ვმეცადინეობდი: ვოკალის სკოლა გავიარე, პიანისტი ვარ... გაჩერებას არ ვაპირებ — კარიერას, „შინაგან ზრდას“ განვაგრძო. რაც უფრო მეტი ნიჭიერ ბავშვს აღმოვაჩინ, უფრო გავაქტიურდები — კონცერტების გამართვა უფრო მეტად მომინდება და მათში თავადაც სიამოვნებით მივიღებ მონაცილეობას.

„ტელევიზის ჩემთვის ძლიერი ნარკოტიკია, რომელიც დამოკიდებული გავხდი“

„კლასიკური საბავშვო ლიტერატურიდან ბევრი წაკითხული არც მაქტს“, — ამბობს ქურნალისტი ვახე საბაია. ახლა მას ყველაზე მეტად პოლიტიკური და ჰიონტული ლიტერატურა იზიდავს. ქართველი მწერლებიდან ოთარ ჭილაძის შემოქმედებით არის დაინტერესებული. უყვარს ანტიკური ლიტერატურაც, გამაცურებით — პომეროს.

თამაცა კვირიკაძე

კრეატურის განიხილავის განიხილავი

— ვახე, სკოლაში ყველაზე კარგად რომელ საგნებს სწავლობდი?

— ძალიან მიყვარდა მშობლიური ენა და ლიტერატურა, გეოგრაფია და ისტორია, მაგრამ მათემატიკა, ფიზიკა და ქიმია — არა. ახლა ვევდები, რომ ტექნიკური საგნებიც უნდა მყვარებოდა. საერთოდ, ცელქი ბავშვი ვიყავი, მასწავლებლის მაგიდიდან რევულებს ვიპარავდი და ამოხსნილ მაგალითებს ვიწერდი.

— წიგნებსაც ხომ არ იპარავდი?

— რაღაც დაგიმალ და მომიპარავს. ბევრი სკოლა მაქტს გამოცვლილი, წარმოშობით აფხაზეთიდან ვარ, ერთი პერიოდი, იმერეთში ვცხოვრობდი. ზოგიერთ სკოლას კარგი ბიბლიოთეკა ჰქონდა. ცდუნებას ვერ ვუძლებდი და... არ მოინია, წიგნის მოპარვა დანაშაული იყოს, მით უმეტეს ბავშვობის ასაკში.

— რომელი ლიტერატურული პერსონაჟი მოგნენს ყველაზე მეტად?

— ანტიკურ ლიტერატურაზე ვგიშდები. ძალიან მომზონს აქილევსი. ეს ადამიანი ყველაფერს აკეთებდა იმისთვის, რომ მისი სახელი ისტორიაში დარჩენილიყო. დედამისმა (რომელიც ღმერთი იყო) უთხრა, თუ ტროას ომში წახვალ, შენს სახელს არ დაივიწყება, ხოლო თუ შინ დარჩები, გეყოლება ბევრი შვილი, შვილიშვილი, მაგრამ შენი სახელი მათ გარდა, არავის ეცოდინებათ. აქილევსმა მიუხედავად იმისა, რომ იცოდა, რაც მოუვიდოდა, ომში წასვლა არჩია.

— როგორ გვონია — რა პერსონა აქტლევს?

— რით ვგავარ ლიტერატურის? პასუხის გაცემა ცოტა რთულია. მომზონს მისი სიმამაცე. ის ლიდერია. მიუხედავად იმისა, რომ ტროას ომში წამყვანი ფიგურა აგა-ამერიკია, აქილევსი მას არ ემორჩილება. ძალიან დამიუკიდებელია, ყოველთვის იმას აკეთებს, რაც სურს. აქვს მიზნი და იბრძვის. დაუმორჩილებლობის ელექტრონი ჩემს ხასიათშიც არის. მყუდრო ცხოვრებაც ალპათ კარგია, მაგრამ მე აქილევსის გზა უფრო მხიბლავს.

— „სამი ლვთაებრივი საუნჯე დაგვრჩია ჩვენ მამა-პაპათაგან: მამული, ენა და სარწმუნოება. თუ ამათაც არ ვუპატრონეთ, რა კაცები ვიქებით, რა პასუხს გაცემთ შთამომავლობას?“

— (მაწყვეტინებს) ამ სიტყვების ავტორი ილია ჭავჭავაძე.

— სხვა რამეს გეკითხები. დაასახელე, რომელი ნაწარმოებიდან არის ეს ამონარიდი?

— ვაიმე! იღიას პუბლიცისტიკიდან არის; ამ ნარკვევის სახელწოდება ზუსტად არ მახსოვს.

— „ორიოდე სიტყვა თავად რევაზ შალვას ძის ერისთავის კაზლოვიდამ „შეშლილი“-ს თარგმაზედა“. უნგრეთის ერთ-ერთი ქალაქის არქევში იძოვეს 100 წლის წინანდელი დოკუმენტი, რომლის მიხედ-

ვითაც ქალაქის ზოგიერთ მცხოვრებს უნდა გადაეხადა ე.ნ. ბოლის გადასახადი. ეს თანხა სახანძრო სამსახურის შესანახად გამოიყენებოდა. ვის ახდევინებდნენ ამ გადასახადს?

— ვითხვა ვერ გავიგე, გთხოვ, გამიმეორე. (გამეორების შემდეგ) რამე მინიშნებას ვერ მეტყვი?

— შენს სამუშაო მაგიდაზე დევს ნივთი, შემოძლია, გითხრა, რომ უნგრეთში იმ პერიოდში რომ გეცხოვრა, ამ გადასახადს აუცილებლად გადაგახდევინებდნენ.

— (მაგიდას ათვალიერებს) მივხვდი, სიგარეტს გულისხმობ.

— კითხვაზე პასუხი არ მიმილია.

— გამოდის, რომ მწეველებს ახდევინებდნენ.

— ყველას გვახსოვს ფრთიანი გამონათქამი: „რელიგია — ეს ხალხისთვის ოპუშმია“. რომელი სიტყვით შეცვალა სიტყვა — „რელიგია“ ნიქსონმა?

— ტელევიზიით.

— თავად შენთვის რა არის „ოპუშმი“?

— (იცინის) ამ შემთხვევაში იპიუმი დასაბოლებელ საშუალებასთან არის გაიგივებული. მე არ „ვბოლდები“, ტელევიზიია ჩემთვის უფრო ძლიერი ნარკოტიკია, რომელზეც დამოკიდებული გავხდი.

— კლასიკური ნიუიორკული საუზმე გულისხმობს სამ ელემენტს: ერთი გაბლავს ცხელი, მეორე — თბილი, მესამე — ახალი. ცხელი ეს ყავაა, თბილი — ფუნთუშა, რა არის ახალი?

— არ ვიცი.

— გაზეთი „ნიუ-იორკ თაიმსი“. რაფიელ ერისთავის რომელ ცნობილ სიტყვებს (ფრაზას) უწოდა გაზეთმა „დროებამ“ XI მცნება?

— „როგორც უფალი სამშობლო ერთია ქვეყანაზე-და.“

— „ამქვენად არც რაინდია ისეთი, რომელსაც რისამე წინაშე შიში არ ეგრძნოს ოდესმე, არც თუ ბრძენია სადმე, ერთხელ მაინც სისულელე არ ეთევს“. რომელი ქართველი კლასიკოსია ამ სიტყვების აყოლორი?

— კონსტანტინე გამსახურდია.

— ნანარმოების დასახელება შეგიძლია?

— „დიდოსტატის მარჯვენა“.

— შემდეგი კითხვა გეოგრაფიიდან არის.

— გიპასუხება, ეს ჩემი საყვარელი საგანი იყო.

— ეს სრუტე საკმაოდ გრძელია და განიერიც, მაგრამ მას ხშირად, ინგლისის არხს უწოდებენ. მისი სიგრძე 578 კილომეტრია, მინიმალური სიგანე — 32 კილომეტრი. ჩრდილოეთის ზღვას და ატლანტის ოკეანეს აერთებს. რომელია ეს სრუტე?

— ლა-მანში.
 — როგორ არ მინდა, ძლიერო სენო, / ლექსში
 ქართულად რომ მოგიხსენო! / როგორ არ მინდა,
 ჩემს სიჭარუეს / დააჩინდეს შენ შავი ჩირდილები! /
 ეს რა უშრეტი ცეცხლით დამბუგე, / პირს მართდე-
 ბენ ქალიშვილები!“ დაასახელე ამ სტროფის ავ-
 ტორი?

— ლადო ასათიანი.

— ვინ არის ფილმის — „გიორგი სააკაძის“
 რეჟისორი?

— მიხეილ ჭიაურელი.

— ვინ ასრულებს პაატა სააკაძის როლს ბავშ-
 ვობაში?

— ვერ ვიხსენებ.

— მიგანიშვებ, ის ახლა ცნობილი რეჟისორია.

— რეჟისორი? დამაპირები.

— ეს როლი მერაბ კოკოჩაშვილმა ითამაშა.

— მართლა არ ვიცოდი.

— მზას სისტემის რომელი პლანეტა ანდომებს
 ლერძის გარშემო შემობრუნებას ყველაზე მეტ დროს?

— მარსი, არა?

— ცდები.

— მაშინ (ფიქრობს) ვენერა?

— გამოიცან. რა წარმოიშობა წვიმის წვეთებში
 ხონათლის სხივების გარდატეხისა და დაშლის შედ-
 ეგად?

— ახლა ვნანობ, სკოლაში ფიზიკას და ქიმიას რომ
 არ ვსწავლობდი.

— ვერ მიპასუხებ?

— კითხვა გამიმეორე. (გამეორების შემდეგ) თოვლი
 წარმოიშობა, რა გაცინებს, ასე არ არის?

— სწორი პასუხია — ცისარტყელა. ქრისტიანუ-
 ლი მსოფლმედველობით მაცხოვის მიერ 7 საიდ-
 უმლოებაა დაწესებული, შეგიძლია, დამისახელო?

— ნათლისლება, სინანული, ზიარება, მირონცხება,
 ქორწინება, მღვდლობა და (ფიქრობს) რომელი გამო-
 მორჩა?

— ზეთის კურთხევა. რომელი მთების სახელ-
 წოდების მიხედვით ეწოდა მთამსვლელობას ალპინ-
 იზმი?

— ალპების.

— რომელი ჯირკვლის ამოკვეთა ხდება გლან-
 დების ოპერაციის დროს?

— წარმოდგენა არ მაქს.

— ნუშისებრი ჯირკვლის შემდეგი კითხვა მათემ-
 ატიკიდან...

— (მაწყვეტინებს) ვაიმე!

— მარტივია, არა მგონია, პასუხის გაცემა
 გაგიჭირდეს.

— შენთვის წინა კითხვაც მარტივი იყო.

— რიგში დგას 25 ბავშვი. მერამდენე ბავშვი
 დგას შუაში?

— (პაუზის შემდეგ) მე-13 ბავშვი.

— „უურნალისტი მენაგვეა, რომელიც ცოცხის
 მაგივრად კალამს ხმარობს“. ვინ არის ამ გამონათქ-
 ვამისა ავტორი?

— ქართველია? მინიშნება მითხარი, გთხოვ.

— ეს პიროვნება საფრანგეთში 1769-1821 წლებში
 ცხოვრობდა.

— ნაპოლეონ ბონაპარტი ყოფილა.

— ეთანაზები?

— მის სიტყვებში არის სიმართლის ელემენტები.

— ინდოეთი, აყდანეთი, კამბოჯა, კორეა —
 ჩამოთვლილთაგან რომელ ქვეყანაში არ არის გა-
 ვითარებული სარკინიგზო ტრანსპორტი?

— ავღანეთში.

— უორუ სიმენონი — კომისარი მეგრე, ართურ
 კონან დოლი — შერლოკ ჰოლმის... რომელი
 ლიტერატურული გმირი უკავშირდება აგათა კრის-
 ტის სახელს?

— ერკიულ პუარო.

— რა გვარია მიხეილ ჯავახიშვილის პერსონაჟი
 მარგო?

— ვერ გიპასუხებ.

— ყალბარიშვილი.

— გული დამწყდა, რომ ვერ გავიხსენე.

— ინგლისელი პოტი ოდენ ამ ქვეყანას ასე
 ახასიათებდა: „აქ მხლობდ სამანაირი პეიზაჟია: ქვე-
 ბი, ქვები და ქვები“. დაასახელე ეს ქვეყანა. აქვე
 მინიშნებასაც გეტიკი, იგი დანის სრუტით გრენლან-
 დიას უკავშირდება.

— ისლანდია. ხომ გითხარი, გეოგრაფიას კარგად
 ვსწავლობდი-მეტერი.

— და ეს დაამტკიცე. რომელი ზღვის სანა-
 ჟირზე მდებარეობს ცნობილი კურორტები — ნიცა
 და კანი?

— ხმელთაშუა ზღვის.

— რომელი ფრინველი დებს კვერცხს სხვის
 ბუდეში?

— ბუზული.

— რომელი ცხოველი ზრუნავს თავის ნაშიერზე
 ჭველაზე დიდხანს — დათვი, კატა თუ სპილო?

— კატას გამოვრიცხავ, დათვი ან სპილო იქნება.

— სპილო. პატარა სპლივი დედასთან 10 წელი-
 წადას რჩება. ტრადიციისამეტრ რა ნიშანს იძლევიან
 საკვამურიდან ტაძარში შეკეტილი კარდინალები პა-
 პას არჩევის დადასტურებად?

— თეთრ ბოლს უშვებენ.

— პლატინი ალნიშვადა, სპარტელები სიტყვა-
 ძუნი ადამიანები არიან, ათენელებს შორის უყრო
 მეტი ლაპარაკის მოყვარული ადამიანის ნახვა შეი-
 ძლებათ. რას უწოდებზენე ასეთ ადამიანებს?

— პოლიტიკოსებს, არა?

— ცდები, მათ ფილოლოგებს უწოდებზენ.

ერთ-ერთი პრძენის აზრით, რომელმა ქალმა იცის
 ყოველთვის, თუ სად იმყოფება მისი ქმარი?

— არ ვიცი.

— ქვრივმა.

— (იცინის) რა მაგარია! ეს კითხვა ყველაზე მეტად
 მომენტია.

— ძველ შეიარაღებულ ძალებში რა თანამდე-
 ბობა ჰქონდათ ადამიანებს, რომლებსაც მკერდზე
 ტატუირებული ჰქონდათ თუთიყუში?

— მგონი, თარჯიმნები იყვნენ, არა?

— დიას. რა ერქვა ქალაქს, რომლის ადგილზეც
 ახლა მკვდარი ზღვა მდებარეობს?

— არ ვიცი.

— სოდომი. ვინ არის ავტორი მემორიალისა:
 „კიდევაც დაიზრდებიან“?

— მერაბ ბერძენიშვილი.

— რას ეძახიან ახალდაქორწინებულებს მთიუ-
 ლეთში?

— არ მახსოვე.

— ახალყოილი. დაასრულე დოსტოევსკის ცნო-
 ბილი გამონათქვამი: „თუ გინდათ, კარგად გაიცნოთ
 ადამიანი, მიაქციეთ ყურადღება არა იმას, თუ
 როგორ ლაპარაკობს იგი, როგორ ტრანს, ან როგორ
 აღელვებს კეთილშობილი იდები. დააკვირდით მას,
 როდესაც ის...

— ღუმს.

— სწორი ვერსიაა — „...როდესაც ის იცინას“.

გონიერი სავარჯიშო

„გზის“ ერთგული
ეპითხებისათვის
(აითხვაბი)

ქვემოთ მოცემული კითხვები უწუნვალ „გზაში“ სხვადასხვა დროს გამოქვეყნებული მასალების მიხედვით არის შედგენილი. შეეცადეთ პასუხი გას-აფა ამ კითხებზე ისე, რომ

„პასუხების“ სვეტისაც
არ გაგვაცეთ თვალი

1. რომელმა ფირმაშ დამზადა პირველი ფიჭური ტელევიზონი?

2. ადრე რუსები ამბობდნენ — „ა-ს-ს“, „მ-ს-ს“, „ხ-ხ-ხ-ხ-ხ-ს-ს“. დასახ-ელეთ თავდაპირველი სიტყვა, რომ-ლისგანც ეს დანამატი წარმოიშვა.

3. რომელ ქართველ პოვტს უწოდა ვახუშტი კოტეტიშვილმა XX საუკუნის ფრანსუა ვიონი?

4. რომელი იტალიელი მხატვრის ნამდვილი სახელი და გვარია ალე-სანდორი დი მარიანი ფილაპეპი?

5. ვინ იყო ისრაელის პირველი პრემიერ-მინისტრი?

6. რომელი ქართველი პოეტი ამბობდა, ანგელოზი მყარნახობს, თორეზ მე ლექსების წერისთვის სადა მცალაო?

7. ქართული ჭაჭა თუ გაგისინ-ჯავსო, ევითხებოდა სტანინი სომხ-ური კონიაკის მოტრფიალე ამ პოლიტიკურ მოღვაწეს. დაასხელეთ იგი.

8. სულხან-საბა ორბელიანის „სი-ბრძნე სიცრუისაში“ სედრაჟი უფლისულს ურჩევს, იყოს ერთ-გული — როგორც ძალი, ძლიერი — როგორც ჭიანჭველა და გო-ნიერი, როგორც ...?

9. რომელი ქვეწის ისტორიული პროვინციებია კონაპტი, ნენ-სტერი, მანსტერი და ოლსტერი?

10. შეთქმულების დროს პირველმა ვინ დასცა იულიუს კეისარს მახვილი?

11. დაასახელეთ ბერძნული მი-თოლოგის პერსონაჟი, რომელმაც საკუთრ მამას ცელით მოჰკვეთა ასო და ისე გამოასალმა სიცოცხლეს.

12. რა არის ხვიფლი?

13. „ალუდა ქეთელაური კაცია დავლათიანი, საფიქროს თავში და-ჯდების, სიტყვა მაუდის გზიანი“, — წერდა ვაჟა-ფშაველა. რას ნიშ-ნავს სიტყვა „საფიქრონი“?

ახალი ცენტრი

* * *

შეჯიბრებაზე ბირთვის კვრაში ერთი სპორტუსმენი ეუბნება მეორეს:
— დღეს უნდა მოვინდომო, ტრი-ბუნაზე ჩემი სიდედრი ზის.
— ეჭ, ამ სიშორიდან მაიც ვერ მოახვედრებ.

* * *

სტუმრად მიმავალი ქმარი ცოლს ეყითხება:

— როგორ ფიქრობ, ძვირფასო, რომელი პერანგი ჩავიცვა, ორი ლილი რომ აკლია, თუ საყელო რომ აქვს დასვრილი?

* * *

დამის 3 საათზე პოლიციელი გამვლელს აჩერებს:

— სად მიპრანდებით?
— ლექციაზე, ბატონი!
— ნუ ლაზარანდარობთ, მო-ქალაქევ, ვინ კითხულობს ლექციებს ასეთ დროის?!
— ჩემი ცოლი!..

* * *

ქმარი მოულოდნელად ბრუნდება შინ და ხედავს, მისი ცოლი საყვარელთან წევს:

— აქ რას აკეთებთ?
ცოლმა საყვარელს გადახედა:
— ხომ გითხარი, იდიოტია-მეთები.

* * *

ხუთი წლის პატიმრობის შემ-დეგ ქმარს სახლში ცოლი ეგებება ჩვილი ბავშვით ხელში.

— ეს რა, შენი შვილია?
— რა თქმა უნდა, ჩემია, — პასუხობს ცოლი, — წესიერად რომ მოქცეულიყავი, შენიც იქნებოდა!

* * *

ქალი პირველად ღალატობს

ქმარს და ძალიან ნერვიულობს:

— ოთარ, კარი ჩავეტე!
— უკვე ჩავეტე.
— ურდული ორჯერ გადაატრი-ალე?
— ჰო.
— ზედა საკეტიც ჩავეტე.
— ჩავეტილია.
— აბა, ფანჯრიდან გადაიხედე, ჩემი ქმარი ხომ არ ჩანს?
— არა, სიწყნარეა.
— კარგი! აბა, ოთარ, ნუგზარ, ჯემალ, ვახტანგ, თენგიზ, ნოდარ დავიწყეთ!

* * *

— ჩემს სიდედრს არასდროს ვეჩეუბები!
— რატომ, გერევა, შე ჩემა?

* * *

საბირფარეშოში შესული მთვრა-ლი შარვალში იქექქაბა.

— რამდენჯერ უნდა ვუთხრა ჩემს ცოლს — აიღებ რაღაცას, იხმარ, დადე რა, თავის ადგილზე!

* * *

შინ დაბრუნებულმა ქმარმა ცოლს საყვარელთან შეუსწრო.

— შემოგვიერთდი, — ეუბნება ცოლი, — შანსი მოგეცა შენც ის-ნავლო რამე.

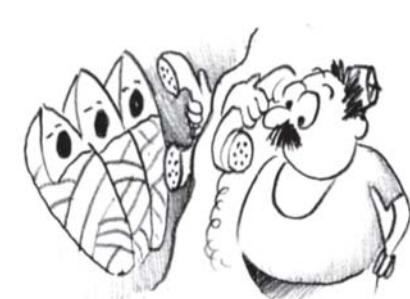
* * *

მიხოსთან სახლში ტელეფონი რეკავს. ყურმილს მისი ძმა შაქრო იღებს.

— ალო, სამშობიაროდან განუხ-ებთ. მიხო სახლშია?

— ხომ მშვიდობაა?
— მიხოს უთხარით, ხუთი წუთ-ის წინ სამი ტყუპი გოგოს მამა გახდი-თქა.

— ხო, კარგი, კარგი, ოლონდ მოგვიანებით ვეტყვი, ახლა წერს იპარსავს.

* * *

— შარვალს დამიუთოებ, მანქანას გამირეცხავ, ჩემებს გამიწმენდ. მე კი ცოტას წაუძინებ, ამაღამ უფროსთან ვარ დაპატიჟული, ორსაკაციან სუფრას უნდა ვუთამადო!

— ოჲ, ღმერთო ჩემო! რა იქნებოდა, მეც რომ ქალად დავბადებულიყავი!

* * *

ანგინით დაავადებული მამაკაცი ექიმთან რეკაეს და ჩურჩულით ევითხება:

— ექიმი სახლშია?

— არა, — ჩურჩულით პასუხობს ექიმის ცოლი, — და თუ მოდიხარ, დროზე მოდი.

* * *

— ცოლს კულინარიული წიგნი ვუყიდე, მაგრამ ნალდად არ გამოადგება.

— რატომ?

— თითქმის ყველა რეცეპტი ასე იწყება: „აიღეთ სუფთა ქვაბი...“

* * *

— აფსუს, რა ხაჭაპურების გამოცხობა იცოდა ბებიაჩმება!

— ბებიას რა დაემართა?

— ბებია კარგადაა, ყველი გაძვირდა!

* * *

— მიხო, მოგწონს უჭკუო ქალები?

— არა!

— უსუფთაოები და მწეველები?

— არა!

— გემრიელ სადილს რომ ვერ აკეთებენ?

— არა!

— აბა, გაანებე ჩემს ცოლს თავი.

* * *

მიწისძვრის შემდეგ სახლის ნანგრევებში მდგარ ვანოს მეზობელმა გადმოსძახა.

— არ დაიჯერებ და, ვიცოდი, რომ მიწისძვრა იქნებოდა.

— ჰო, ცხოველები წინასწარ გრძნობენ ხოლმე, — შეულრინა ვანომ.

* * *

— ვერ გამიგია, რას პოულობენ ამ კლაუდია შიცერში? ბოლოს და ბოლოს, თუ არ ჩავთვლით ვარცხნილობას, ტანის მოყვანილობას და სახეს, რაღა დარჩება? — ამბობს ცოლი.

— დარჩები შენ! — პასუხობს ქმარი.

* * *

— ნახე, იმ ტიპს როგორი მიჭყლეტილი ცხვირი აქვს.

— აუ, მაგას ვიცნობ, ქალების აბანოში მუშაობს მინების მშენდავად.

* * *

— რაფერ ხარ, ძამა? — ეკითხება გურული კახელს.

— შენი ძმობალა მინდა, ისედაც გარდერობის თავზე მძინავ!

* * *

— წარმოგიდგენია, ჩემმა ცოლმა ჯგუფური სკესი მომინდობა.

— მერე რა მოხდა, შე კაცო, შენც ადექი და სცადე ერთხელ. იქნებ ისეთი რამეა, ქვეყნად რომ არაფერი სჯობია...

— ჯგუფში ვის შევყავარ, რო?

* * *

ქუჩაში მამაკაცთან ახალგაზრდა ქალი მივიდა.

— მგონი, თქვენ ჩემი ერთ-ერთი ბავშვის მამა ბრძანდებით!

— მეე?! — კინალამ ინფარქტმა გლიჯა კაცს.

— ნუ შეშინდით, მე მასწავლებელი ვარ.

გონიერის სავარჯიშო

„გზის“ ერთგადი
მაითხვალისათვის
(პასუხისმის)

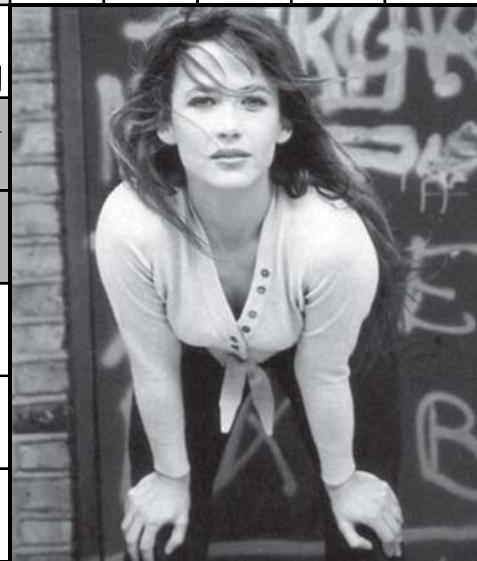
1. „მოტოროლამ“.
2. „შესრაბებულის“. შემდეგში მისაგან მხოლოდ ერთი ასოლა დარჩა (შესრაბებულის-შესრაბებულის-შესრაბებულის).
3. ნიკო გომელაურს.
4. სანდრო ბოტიჩელის.
5. ბენ ჰურიონი.
6. გალაკტიონ ტაბიძე.
7. უინსტონ ჩერჩილი.
8. ვირი.
9. ირლანდიის.
10. კასკამ.
11. კორონოსი (ზევსის მამა).
12. ქვის ხავსი.
13. საფიხვნოს, იმავე საფეხვნოს ხესურეთში იმ ადგილს ეძახდნენ, სადაც მამაკაცები სასაუბროდ და დასასვენებლად იყრიდნენ თავს. საფეხვნოში მყოფთ ფეხონი ერქვათ, ხოლო ერთად ყოფნას და ბასს — ფეხნობა.

ჩვენი ფოტო გადარენა

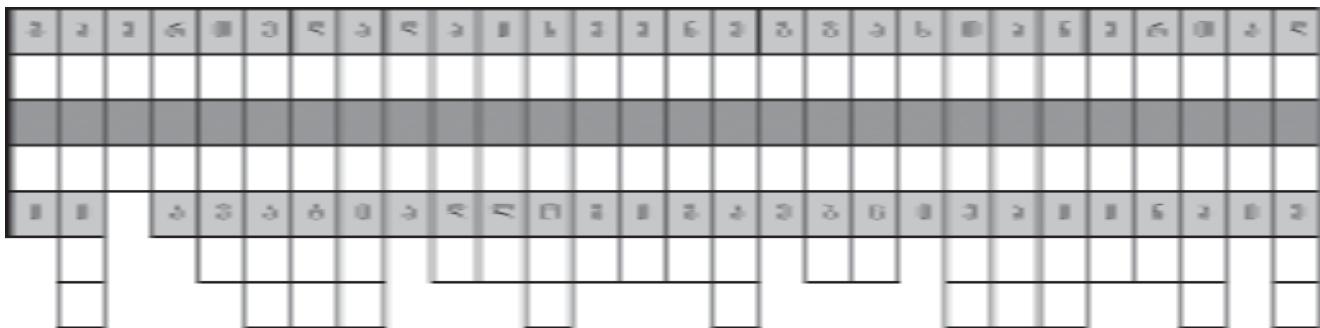

	1. ციტრუსი						2. პატარა ყუთი		3. ჩარხშე მოშუავე რატატი			4. აშ-ის სახელმწიფო მდინარე
	5. ბედი, იღბალი			6. გრამა-ტიული კვერი								
	7. ზოგი ცხოველის საცხოვრებელი											
				8. გზის საფრი								
10. უდიდესი სიმპოზიუმება							11. სასწოდეთი					
12. პატარა მგალიბელი ჩიტი							13. ჯეშ „Doors“-ის ხელისტი		14. დამტესლი ნებილაკი			
15. დურბინდა							16. ვაჟიშვილი				17. ველკანი იტალიაში	18. მარცლელი ქულტურა
	19. ქართული დატურიული ტექსტები			20. კვიპროს დედაქალაქი								
21. ... პუგა-ჩიუგა				22. სკედა			23. სიცარიელე სისტანში					
				24. ქეყანას სამზრით ამერიკაში								
25. მსხვილი თბილი	26. საბრძოლო ნადავლი						27. შექვედრა უმაღლეს დონეზე					
28. ბალიანის ჯოზი		29. მოგრძოდ წამოზიდული გორა					30. თბილის გარეუბანი	31. ქალაქი ესპანეთში		32. ... ქონები		
33. იუთურუმიანი ვაზის ჯიში		34. ქეყანას ბალტიის სპირუტში							35. ზღაპრელი ცხენი			
36. უბანი თბილისში												
37. ბელგრედის დედაქალაქი	38. პარფუმერიაული სიონე											

ପ୍ରମାଣିତ କାନ୍ଦିତ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ

- **შვილების ცენტრი:** უპასუხეთ კროსვორდში დასმულ
 - შეკითხვებს და პასუხები შესაბამის გრაფაში ჩატარებული არის.
 - კროსვორდის სწორად ამოსნის შემთხვევაში გამოიყენეთ შემდეგი გადატარებები:
 - **1. შეული:** უკარებებში ქართულ ანდაზის ამონიკოსაფათ.
 - **2. სწორი:** ბალაზით დაფურული სივრცე შერჩალი ჰავის ზონაში;
 - **3. თქმულების** თანახმად, ამ ცხოველისთვის უთქამით, ქვეყნის დასასრული დადგან და მას კი თვალებზე დაუტარია — მინც აღარ გათხრდება;
 - **4. ტროპიკული ხილი:**
 - **5. საკუთარ თავზე** უზომორდ მეგანიკური კერძო გარემონტის მითოლოგიაში,

სწორი, ბალახით დაფარული სიკრცე მშრალი პავის ზონაში; **ც.** თქმულების თანხმად, ას ცხოველისთვის უთქამით, ქვეყნის დასასრული დადგათ და მას კი თვალები დაუთხრია — მითნც აღარ გათხოვდება; **პ.** ტროპიკული ხილი; **ნ.** საკუთარ თავშე უზომიდ შევყარებული ყმანვილი ბერძნულ მითოლოგიაში, რომელიც უიმედოდ უყვარდა ნიმუშა ექის; **ჟ.** სევდანია შინაარ-სის ლიკორული ლევის; **რ.** იტალიელი კომპოზიტორი, „სევენიელი დალიქის“ ავტორი; **ი.** ქალაქი, სადაც 1943 წლის 30 ნოემბერს (წერჩილის დაბადების დღეს) ერთმანეთს შეხვდნენ სტალინი, ჩერჩილი და რუზველიტი; **ს.** სახელმწიფო ნადავლი; **დ.** ანტიკური ხანის ბერძნი ფილოსოფობის, რომელიც დღისთვის ანთებული ფარნით ხელში დადიოდა ქუჩაში და როცა ეკითხებოდნენ, ფარანი რად გინდა, პასუხობდა: ადმინას ვერჩებო.

ମୋହନ ପାତ୍ର କାନ୍ତିଲିଙ୍ଗିପାତ୍ର

ପ୍ରକାଶବିହାରୀ

ଶାରୀରିକ ପାଇଁ ଯେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

იაპონური
სანსკრიტი

„გზის“ შედევრული გამოქვეყნებული
სუღოპტას პასუხები

2	6	5	9	1	7	8	4	3
9	1	7	3	8	4	5	6	2
4	3	8	6	5	2	7	1	9
6	8	1	7	4	3	9	2	5
3	9	4	5	2	8	6	7	1
5	7	2	1	9	6	4	3	8
7	5	3	8	6	1	2	9	4
8	2	6	4	3	9	1	5	7
1	4	9	2	7	5	3	8	6

9	6	2	3	7	8	5	1	4
5	1	3	4	6	2	7	8	9
4	8	7	5	9	1	2	6	3
6	9	5	8	1	4	3	2	7
2	3	1	7	5	9	6	4	8
7	4	8	2	3	6	1	9	5
8	5	4	6	2	3	9	7	1
3	2	9	1	4	7	8	5	6
1	7	6	9	8	5	4	3	2

8	9	2	5	4	3	7	1	6
5	1	3	7	2	6	9	8	4
6	4	7	8	1	9	5	2	3
4	2	5	3	6	1	8	9	7
9	3	8	2	5	7	4	6	1
7	6	1	4	9	8	2	3	5
1	7	4	9	3	2	6	5	8
2	8	6	1	7	5	3	4	9
3	5	9	6	8	4	1	7	2

* մարգով

1		5	9	7		3
8			2		9	
9	4	6				2
7		2	4		5	6
3			7			8
4	2		3			7
5			6		7	4
	1	9				5
2	3	4	1			9

* * სამუალო

	1		8		9		5
5	7			4		1	
	6			7	5		4
6	4		9		8		
	2				7	6	
	9	5	6		4	3	
6		8	1		7		
	8		5			6	3
4	7		2		5		

* * * ରତ୍ନାଳୀ

3		7		5	8			4
	5			6		3		9
		1		2		6		
1				3				6
	8	6	7			4	9	
5			8		6			1
		5		4		9		
9		4		8			6	
6			1	7		5		2

სტუდია „სანო“ და ბობი ხარებაძე წარმოშვილებით
2023 წლის მარტის 21-ით აუდიო დიდგვინავის

„სკონ 170“

რომა, სოფია და სუზანე ქართველების

მხოლოდ „ბიბლუსის“

ციფრის მაღაზიათა შეაღწი
სპეციალურ ფასად

29 ლარ!

CD
DVD

www.biblusi.ge 307-402

ბიბლუსი

ნიგნის მაღაზიათა
ქალი მთალ
საკართველოში

Books

www.biblusi.ge

ნიგნის უალისი აოლები

„ბიბლუსი!“

შეიძლია და გასდი საკათასო ბიბლიოთების
მფლობელი!

307 402

„სკონ 170“
=
1 = 1 ლარი

670/42

„კვირის კალიგრას“ კოლექტივი

„ბიჭი მარტინები“

წიგნის სერია ლჩულა ფილმებისა - წერილები - წერილებისა და ისტორიები
თეატრი XIII

რეკლამის ცენტრი

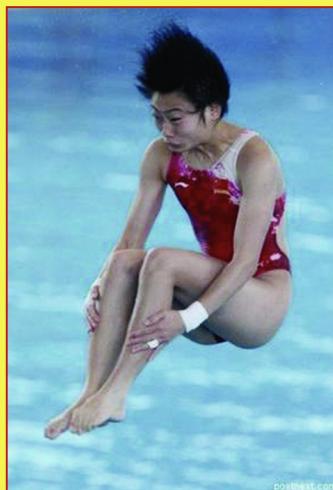
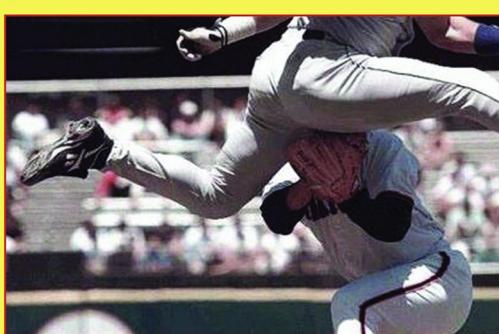
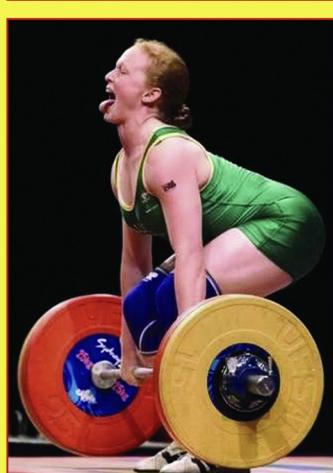
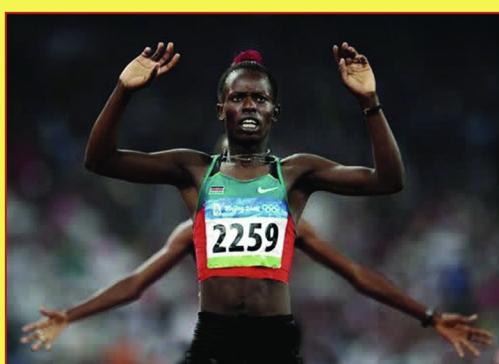
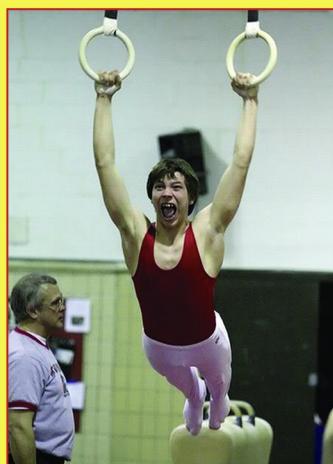
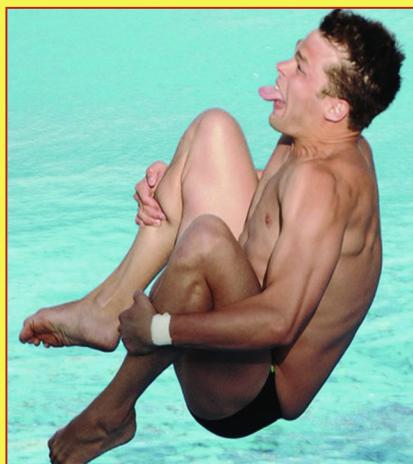
22 წლის მიზანი - 22 წლის ცენტრი

მხედველობის „კვირის კალიგრას“ მუსიკურისტის სპეციალური ფასი 15 ლარი!

დაუკავშირდით „ელვაფჯი“-ს ტელ: 38-26-73/38-26-74 კურიერი სერიის ყოველ ტოქს აღილდე მოგართოვეთ
საყურადღებო! ნიგნის შექნის მსურველები! საყურადღებო! ნიგნის შექნის მსურველები!

ოთხთვეული ზები

କବିତା

ტექნიჭი

ვაჟლისა და დარიჩინის არომატით

ავაფინანსების დრო არ არის!

ესტრა ძლიერი ფორმულა პარაცეტამოლის გამომავალი
რაოდენობით გრივსა და გაციაზის სიმატომების სამკურნალოდ:

2X ქალით გრივის ცინებადაფიაზ

- მაღალი ტემპარატურა
 - ტანხი მდგრავა
 - ჟამშივნება
 - თავისა და კუნთების
ტყივილი
 - სურდო
 - ცხვირით სუნთქვის
გაძლიერება.
 - ცემინება, ცრავლფენა

გამოიყენეთ 12 ლეის ზომა:

1 პაკეტი 3-ჯერ დღეში (პაკეტი იხსნება 1 ჭიქა ცხელ წყალში)

შესაძლებელობა: პარაცეტამოლი 650მგ,

ფენილეფრინი 10გ, ფენირამინი 20გ

პრემიურატის გამოყენების წინ გაეცანით ინსტრუქციას, ვინართოთ მოვლონიერს შეასრულოთ და მისათხოვთ მიმართეთ ეფექტურა.

NOVARTIS
ნოვარტისი, შვეიცარია
გ. ტაბიძის ქ. №18;
ტელ.: 98 27 30; 98 27 50